

Iris Oifigiúil

an Aontais Eorpaigh

An t-eagrán Gaeilge

Reachtaíocht

Clár

I Gníomhartha arna mbunú ar Chonarthaí CE/CEFA a bhfuil a bhfoilsíú éigeantach

RIALACHÁIN

- ★ Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 lena mbunaítear nós imeachta comhchoiteann údaráithe maidir le breiseáin bia, maidir le heinsímí bia agus maidir le blastáin bia ⁽¹⁾ 1
- ★ Rialachán (CE) Uimh. 1332/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le heinsímí bia agus lena leasaítear Treoir 83/417/CEE ón gComhairle, Rialachán (CE) Uimh. 1493/1999 ón gComhairle, Treoir 2000/13/CE, Treoir 2001/112/CE ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 258/97 ⁽¹⁾ 7
- ★ Rialachán (CE) Uimh. 1333/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le breiseáin bia ⁽¹⁾ 16
- ★ Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le blastáin agus maidir le comhábhair áirithe bia a bhfuil airíonna blaitithe acu agus atá le húsáid i mbianna agus ar bhianna agus lena leasaítear Rialachán (CEE) Uimh. 1601/91 ón gComhairle, Rialachán (CE) Uimh. 2232/96 agus Rialachán (CE) Uimh. 110/2008 agus Treoir 2000/13/CE ⁽¹⁾ 34
- ★ Rialachán (CE) Uimh. 1335/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 881/2004 lena mbunaítear Gníomhaireacht Eorpach Iarnróid (Rialachán Gníomhaireachta) ⁽¹⁾ 51
- ★ Rialachán (CE) Uimh. 1336/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 648/2004 d'fhonn é a oiriúnú do Rialachán (CE) Uimh. 1272/2008 maidir le haicmiú, le lipéadú agus le pacáistiú substaintí agus meascán ⁽¹⁾ 60
- ★ Rialachán (CE) Uimh. 1337/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 lena mbunaítear saoráid chun freagairt thapa a thabhairt ar an ardú as cuimse atá ag teacht ar phraghsanna bia i dtíortha atá i mbéal forbartha 62

⁽¹⁾ Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE

Praghas: 18 EUR

GA

* Faoin tagairt L 354 a foilsíodh ábhar an eagrán seo i dteangacha oifigiúla an Aontais Eorpaigh.

Is é an t-eagrán seo an t-eagrán deireanach a eiseofar don bhliain 2008.

★ Rialachán (CE) Uimh. 1338/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le staidreamh Comhphobail i dtaca leis an tsláinte phoiblí agus i dtaca leis an tsláinte agus leis an tsábháilteacht ag an obair ⁽¹⁾	70
★ Rialachán (CE) Uimh. 1339/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 lena mbunaítear an Foras Eorpach Oiliúna (athmhúnlú)	82

Nóta don léitheoir (féach leathanach 3 den chlúdach)	s3
--	----

⁽¹⁾ Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE

I

(Gníomhartha arna mbunú ar Chonarthaí CE/CEFA a bhfuil a bhfoilsíú éigeantach)

RIALACHÁIN

RIALACHÁN (CE) Uimh. 1331/2008 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

an 16 Nollaig 2008

lena mbunaítear nós imeachta comhchoiteann údaraithe maidir le breiseáin bia, maidir le heinsímí bia agus maidir le blastáin bia

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 95 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ⁽¹⁾,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 251 den Chonradh ⁽²⁾,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Is gné riachtanach den mhargadh inmheánach é saorghluaiseacht bia atá sábháilte agus folláin, agus cuireann sé go mór le sláinte agus le folláine na saoránach, agus lena leasanna sóisialta agus eacnamaíocha.
- (2) Ba cheart go n-áiríteofaí leibhéal ard cosanta do bheatha agus do shláinte an duine agus beartais an Chomhphobail á saothrú.
- (3) D'fhonn sláinte an duine a chosaint, caithfear measúnú a dhéanamh ar shábháilteacht breiseán, einsímí agus blastán lena n-úsáid in earraí bia don duine sula gcuirfear ar mhargadh an Chomhphobail iad.

(4) Leagtar síos le Rialachán (CE) Uimh. 1333/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le breiseáin bia ⁽³⁾, le Rialachán (CE) Uimh. 1332/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le heinsímí bia ⁽⁴⁾ agus le Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le blastáin agus maidir le comhábhair áirithe bia ina bhfuil airíonna blaitithe lena n-úsáid i mbianna agus ar bhianna ⁽⁵⁾ (dá ngairfear na 'dlíthe earnálaigh bia' anseo feasta) critéir chomhchuibhithe agus ceanglais chomhchuibhithe a bhaineann le measúnú agus le húdarú na substaintí sin.

(5) Tá sé beartaithe, go háirithe, nach féidir breiseáin bia, einsímí bia ná blastáin bia, sa mhéid go gcaithfear measúnú a dhéanamh ar shábháilteacht blastán bia i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 [maidir le blastáin agus maidir le comhábhair áirithe bia a bhfuil airíonna blaitithe acu, lena n-úsáid i mbianna agus ar bhianna], a chur ar an margadh ná a úsáid in earraí bia don duine, i gcomhréir leis na coinníollacha a leagtar síos i ngach dlí earnálaigh bia, mura n-áirítear iad ar an liosta Comhphobail de shubstaintí údaraithe.

(6) Is rithábhachtach trédhearcacht a áirithiú i dtáirgeadh agus i láimhsiú bia d'fhonn muinín an tomhaltóra a chothabháil.

(7) Sa chomhthéacs sin, is cosúil gurb iomchuí nós imeachta comhchoiteann measúnaithe agus údaraithe a bhunú do na trí chatagóir substaintí sin, nós imeachta atá éifeachtach, a bhfuil teorainn ama leis agus atá trédhearcach, d'fhonn an saorghluaiseacht laistigh de mhargadh an Chomhphobail a éascú.

⁽¹⁾ IO C 168, 20.7.2007, lch. 34.

⁽²⁾ Tuairim ó Pharlaimint na hEorpa an 10 Iúil 2007 (IO C 175 E, 10.7.2008, lch. 134), Comhsheasamh ón gComhairle an 10 Márta 2008 (IO C 111 E, 6.5.2008, lch. 1). Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 8 Iúil 2008 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil) agus Cinneadh ón gComhairle an 18 Samhain 2008.

⁽³⁾ Féach leathanach 16 den Iris Oifigiúil.

⁽⁴⁾ Féach leathanach 7 den Iris Oifigiúil.

⁽⁵⁾ Féach leathanach 34 den Iris Oifigiúil.

- (8) Caithfidh an nós imeachta comhchoiteann sin a bheith bunaithe ar phrionsabail an dea-riaracháin agus na deimhneachta dlíthiúla agus caithfear é a chur chun feidhme de réir na bprionsabal sin.
- (9) Dá réir sin comhlánóidh an Rialachán seo an creat rialúcháin a bhaineann le húdarú na substaintí trí chéimeanna éagsúla an nós imeachta, spriocanna ama na gcéimeanna sin, ról na bpáirtithe atá i gceist agus na prionsabail is infheidhme a leagan síos. Mar sin féin, is gá saintréithe gach dlí earnálaigh bia a chur san áireamh do ghnéithe áirithe den nós imeachta.
- (10) Cuireann na spriocanna ama a leagtar síos sa nós imeachta an t-am is gá leis na critéir éagsúla a shocraítear i ngach dlí earnálaigh bia a mheas san áireamh, agus fágann siad fuilleach ama le haghaidh comhairliúcháin tráth réitithe na ndruchtheart. Níor cheart, go háirithe, go gcoiscfeadh an sprioc ama naoi mí a thugtar don Choimisiún chun dréachtialachán a chur i láthair lena ndéantar an liosta Comhphobail a thabhairt cothrom le dáta go bhféadfaí sin a dhéanamh laistigh de thréimhse níos giorra.
- (11) Ba cheart go gcuirfeadh an Coimisiún tús leis an nós imeachta a thúsce a gheobhaidh sé iarratas agus ba cheart, más gá, go lorgódh sé tuairim an Údaráis Eorpaigh um Shábháilteacht Bia (dá ngairfear 'an tÚdarás' anseo feasta) a bunaíodh le Rialachán (CE) Uimh. 178/2002 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 28 Eanáir 2002 lena leagtar síos prionsabail ghinearálta agus ceanglais ghinearálta an dlí bia, lena mbunaítear an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia agus lena leagtar síos nósanna imeachta in ábhair sábháilteachta bia ⁽¹⁾ a luaithe is féidir i ndiaidh measúnú a bheith déanta ar bhailíocht agus ar infheidhmeacht an iarratais.
- (12) I gcomhréir leis an réim measúnaithe riosca i gcúrsaí sábháilteachta bia a bunaíodh le Rialachán (CE) Uimh. 178/2002, níor cheart a údarú go gcuirfí substaintí ar an margadh ach amháin tar éis measúnú eolaíoch neamhspleách, den chaighdeán is airde is féidir, a dhéanamh ar na rioscaí a ghabhann leo ó thaobh shláinte an duine. Tar éis an mheasúnaithe sin, a chaithfear a dhéanamh faoi fhreagracht an Údaráis, caithfidh an Coimisiún cinneadh bainistithe riosca a dhéanamh faoi nós imeachta rialúcháin a áirithíonn dlúth-chomhoibriú idir an Coimisiún agus na Ballstáit.
- (13) Ba cheart an t-údarú le substaintí a chur ar an margadh a dheonú de bhun an Rialacháin seo ar choinníoll go gcomhlíontar na critéir a leagtar síos faoi na dlíthe earnálaigh bia.
- (14) Aithnítear, i gcásanna áirithe, nach féidir le measúnú eolaíoch riosca, ann féin, an fhaisnéis ar fad ar cheart cinneadh bainistithe riosca a bheith bunaithe air a chur ar fáil, agus gur féidir tosca dlísteanaacha eile a bhaineann leis an ábhar atá á mheas a chur san áireamh, lena n-áirítear tosca sochaíocha, eacnamaíocha, traidisiúnta, eitice agus comhs-haoil agus a indéanta a bheadh sé rialuithe a dhéanamh.
- (15) D'fhonn a áirithiú go ndéanfaí oibreoirí gnó sna hearnálacha lena mbaineann mar aon leis an bpobal a choimeád ar an eolas faoi na húdaruíthe atá i bhfeidhm, ba cheart na substaintí údairithe a chur ar liosta Comhphobail a chruthóidh an Coimisiún, a ndéanfaidh sé cothabháil air agus a fhoilseoidh sé.
- (16) I gcás inarb iomchuí agus i gcúinsí áirithe, féadfar foráil a dhéanamh leis an dlí sonrach earnálaigh bia chun sonraí eolaíocha mar aon le haon fhaisnéis eile a chuireann an t-iarratasóir isteach a chosaint ar feadh tréimhse áirithe ama. Sa chás sin, ba cheart go leagfadh an dlí earnálaigh bia na coinníollacha síos faoi nach bhféadfar na sonraí sin a úsáid chun tairbhe iarratasóra eile.
- (17) Tá líonrú idir an tÚdarás agus eagraíochtaí na mBallstát atá ag oibriú sna réimsí a chuimsítear le misean an Údaráis ar cheann de phrionsabail bhunúsacha oibriú an Údaráis. Dá réir sin, nuair a bheidh a thuairim á hullmhú aige, féadfaidh an tÚdarás leas a bhaint as an líonra a chuirtear ar fáil dó le hAirteagal 36 de Rialachán (CE) Uimh. 178/2002 agus le Rialachán (CE) Uimh. 2230/2004 ón gCoimisiún ⁽²⁾.
- (18) Caithfidh an nós imeachta comhchoiteann údairithe maidir leis na substaintí ceanglais trédhearcachta agus faisnéise poiblí a chomhlíonadh agus ceart iarratasóirí rúndacht faisnéise áirithe a chaomhnú a ráthú.
- (19) Ba cheart go leanfaí d'aird a thabhairt ar rúndacht gnéithe áirithe d'iarratas a chosaint d'fhonn seasamh iomaíoch iarratasóra a chosaint. Níor cheart, áfach, go mbeadh faisnéis a bhaineann le sábháilteacht substainte, lena n-áirítear staidéir tocsaineolaíochta, staidéir sábháilteachta eile agus amhshonraí iontu féin, ach nach bhfuil teoranta dóibh, faoi rún ar chúinse ar bith.
- (20) De bhun Rialachán (CE) Uimh. 178/2002, tá feidhm ag Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 2001 maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid ó Pharlaimint na hEorpa, ón gComhairle agus ón gCoimisiún ⁽³⁾ maidir le doiciméid atá ar teachtadh ag an Údarás.

⁽¹⁾ IO L 31, 1.2.2002, lch. 1.

⁽²⁾ Rialachán (CE) Uimh. 2230/2004 an 23 Nollaig 2004 lena leagtar síos rialacha mionsonraithe maidir le cur chun feidhme Rialachán (CE) Uimh. 178/2002 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir leis an líonra eagraíochtaí atá ag oibriú sna réimsí a chuimsíonn misean an Údaráis Eorpaigh um Shábháilteacht Bia (IO L 379, 24.12.2004, lch. 64).

⁽³⁾ IO L 145, 31.5.2001, lch. 43.

- (21) Le Rialachán (CE) Uimh. 178/2002 bunaítear nósanna imeachta chun bearta éigeandála a ghlacadh maidir le hearraí bia de thionscnamh an Chomhphobail nó maidir le hearraí bia a allmhairítear ó thríú tíortha. Údaraíonn sé don Choimisiún bearta den sórt sin a ghlacadh i gcásanna inar dócha go mbainfeadh riosca tromchúiseach le hearraí bia do shláinte an duine, do shláinte ainmhithe nó don chomhshaol agus nuair nach féidir an riosca sin a smachtú go sásúil le bearta arna nglacadh ag an mBallstát, nó ag na Ballstáit, lena mbaineann.
- (22) Ar mhaithe le héifeachtúlacht agus le simpliú reachtaíochta, ba cheart go ndéanfaí scrúdú meántréimhseach ar an gceist ar cheart raon feidhme an nós imeachta chomhchoitinn a leathadh chuig reachtaíocht eile i réimse an bhia, nó nár cheart.
- (23) Ó tharla nach féidir leis na Ballstáit cuspóirí an Rialacháin seo a bhaint amach go leordhóthanach de thairbhe difríochtaí idir dlíthe náisiúnta agus idir forálacha náisiúnta agus gur farr, dá bhrí sin, is féidir iad a bhaint amach ar leibhéal an Chomhphobail, féadfaidh an Comhphobal bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí sin a bhaint amach.
- (24) Ba cheart na bearta is gá chun an Rialachán seo a chur chun feidhme a ghlacadh i gcomhréir le Cinneadh 1999/468/CE ón gComhairle an 28 Meitheamh 1999 ag leagan síos na nósanna imeachta maidir le feidhmiú na gcumhachtaí cur chun feidhme arna dtabhairt don Choimisiún ⁽¹⁾.
- (25) Ba cheart, go háirithe, go dtabharfaí de chumhacht don Choimisiún na liostaí Comhphobail a thabhairt cothrom le dáta. Ó tharla go bhfuil raon feidhme ginearálta ag na bearta sin agus gur le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha de gach dlí earnálaigh bia a leasú a cheapfar iad, *inter alia* trína fhorlíonadh le heilimintí nua neamhriachtanacha, caithfear iad a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnschrúdú agus dá bhforáiltear in Airteagal 5a de Chinneadh 1999/468/CE.
- (26) Ar mhaithe le héifeachtúlacht, ba cheart na gnáth-theorainneacha ama a bhaineann leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnschrúdú a ghiorrú i dtaca le substaintí a chur ar na liostaí Comhphobail agus i dtaca le cur le coinníollacha, sonraíochtaí nó srianta a bhaineann le substaint a bheith ar na liostaí Comhphobail, nó na coinníollacha, na sonraíochtaí nó na srianta sin a bhaint de nó a athrú.
- (27) Nuair nach féidir, ar mhórchúiseanna práinne, cloí leis na gnáth-theorainneacha ama a bhaineann leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnschrúdú, ba cheart go mbeadh an Coimisiún in ann an nós imeachta um práinn dá bhforáiltear in Airteagal 5a(6) de Chinneadh 1999/468/CE a chur i bhfeidhm maidir le substaint a bhaint de na liostaí Comhphobail agus maidir le cur le coinníollacha, le sonraíochtaí nó le srianta a bhaineann le substaint a bheith ar na liostaí Comhphobail, nó na coinníollacha, na sonraíochtaí nó na srianta sin a bhaint de nó a athrú,

⁽¹⁾ IO L 184, 17.7.1999, lch. 23.

TAR ÉIS AN RIALACHÁIN SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL I

PRIONSABAIL GHINEARÁLTA

Airteagal I

Ábhar agus raon feidhme

1. Leagtar síos leis an Rialachán seo nós imeachta comhchoiteann le haghaidh measúnaithe agus údaraithe (dá ngairfear an 'nós imeachta comhchoiteann' anseo feasta) maidir le breiseáin bia, le heinsímí bia, le blastáin bia agus maidir le bunábhair blastán bia agus le comhábhar bia ina bhfuil airíonna blastáin a úsáidtear nó a cheaptar lena n-úsáid in earraí bia nó ar earraí bia (dá ngairfear na 'substaintí' anseo feasta), a chuireann le saorghluaiseacht bia laistigh den Chomhphobal agus le hardleibhéal cosanta do shláinte an duine agus le hardleibhéal cosanta don tomhaltóir, lena n-áirítear cosaint leasanna an tomhaltóra. Ní bheidh feidhm ag an Rialachán seo maidir le blastáin deataigh a thagann faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 2065/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 10 Samhain 2003 maidir le blastáin deataigh a úsáidtear nó a bheartaítear a úsáid i mbianna nó ar bhianna ⁽²⁾.

2. Leagfar síos leis an nós imeachta comhchoiteann na socruithe nós imeachta chun liostaí substaintí a bhfuil a gcur ar an margadh údaraithe sa Chomhphobal de bhun Rialachán (CE) Uimh. 1333/2008 [maidir le breiseáin bia], Rialachán (CE) Uimh. 1332/2008 [maidir le heinsímí bia] agus Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 [maidir le blastáin] agus maidir le comhábhair áirithe bia a bhfuil airíonna blaistithe acu agus atá le húsáid i mbianna agus ar bhianna (dá ngairfear na 'dlíthe earnálaigh bia' anseo feasta) a thabhairt cothrom le dáta.

3. Leagtar amach i ngach dlí earnálaigh bia na critéir ar dá réir is féidir substaintí a chur ar an liosta Comhphobail dá bhforáiltear in Airteagal 2, inneachar an rialacháin dá dtagraítear in Airteagal 7 agus, i gcás inarb infheidhme, na forálacha idirthréimhseacha a bhaineann le nósanna imeachta leanúnacha.

Airteagal 2

Liosta substaintí an Chomhphobail

1. Faoi gach dlí earnálaigh bia, déanfar substaintí ar údaraíodh a gcur ar mhargadh an Chomhphobail a áireamh ar liosta (dá ngairfear an 'liosta Comhphobail' anseo feasta) a gcinneadh an dlí sin an méid a bheidh air. Is é an Coimisiún a thabharfaidh an liosta Comhphobail cothrom le dáta. Foilseofar in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh é.

2. Ciallaíonn 'an liosta Comhphobail a thabhairt cothrom le dáta':

(a) substaint a chur leis an liosta Comhphobail;

⁽²⁾ IO L 309, 26.11.2003, lch. 1.

- (b) substaint a bhaint den liosta Comhphobail;
- (c) coinníollacha, sonraíochtaí nó srianta a bhaineann le substaint atá ar an liosta Comhphobail a chur leis, a bhaint de nó a athrú.

CAIBIDIL II

AN NÓS IMEACHTA COMHCHOITEANN

Airteagal 3

Príomhchéimeanna an nós imeachta chomhchoitinn

1. Féadfar an nós imeachta comhchoiteann chun an liosta Comhphobail a thabhairt cothrom le dáta a thosú ar thionscnamh ón gCoimisiún nó de thoradh iarratais. Féadfaidh Ballstát nó páirtí leasmhar, a d'fhéadfadh ionadaíocht a dhéanamh ar roinnt páirtithe leasmhara, iarratas a dhéanamh, i gcomhréir leis na coinníollacha dá bhforáiltear sna bearta cur chun feidhme dá dtagraítear in Airteagal 9(1)(a) (dá ngairfear 'an t-iarratasóir' anseo feasta). Seolfar na hiarratais chuig an gCoimisiún.

2. Iarrfaidh an Coimisiún tuairim ón Údarás Eorpach um Shábháilteacht Bia (dá ngairfear 'an tÚdarás' anseo feasta), a thabharfar i gcomhréir le hAirteagal 5.

I gcás an tabhairt cothrom le dáta dá dtagraítear in Airteagal 2(2)(b) agus (c), áfach, ní gá don Choimisiún tuairim an Údaráis a lorg más rud é nach dócha go mbeadh tionchar ag an tabhairt cothrom le dáta sin ar shláinte an duine.

3. Cuirfear deireadh leis an nós imeachta comhchoiteann nuair a ghlacfaidh an Coimisiún rialachán ina gcuirfear an tabhairt cothrom le dáta chun feidhme, i gcomhréir le hAirteagal 7.

4. De mhaolú ar mhír 3, féadfaidh an Coimisiún deireadh a chur leis an nós imeachta comhchoiteann agus a chinneadh gan dul ar aghaidh, ag tráth ar bith den nós imeachta, le tabhairt cothrom le dáta a bhí beartaithe más é a bhreith nach bhfuil údar maith leis an tabhairt cothrom le dáta sin. I gcás inarb infheidhme, cuirfidh sé tuairim an Údaráis, barúlacha na mBallstát, aon fhorálacha ábhartha de dhlí an Chomhphobail agus aon tosca dlisteanacha eile a bhaineann leis an ábhar a bheidh faoi bhreithniú san áireamh.

I gcásanna den sórt sin, i gcás inarb infheidhme, cuirfidh an Coimisiún an t-iarratasóir agus na Ballstáit ar an eolas go díreach agus sonródh sé ina litir na cúiseanna ar measadh nach bhfuil údar maith leis an tabhairt cothrom le dáta.

Airteagal 4

An nós imeachta a thionscnamh

1. Ar iarratas a fháil chun an liosta Comhphobail a thabhairt cothrom le dáta, déanfaidh an Coimisiún na nithe seo a leanas:

- (a) laistigh de 14 lá oibre ón lá a bhfaighfear é, admhóidh sé i scríbhinn chuig an iarratasóir go bhfuil an t-iarratas faighte;
- (b) i gcás inarb infheidhme, tabharfaidh sé fógra don Údarás, a leaithé is féidir maidir leis an iarratas agus iarrfaidh sé a thuairim uaidh i gcomhréir le hAirteagal 3(2).

Cuirfidh an Coimisiún an t-iarratas ar fáil do na Ballstáit.

2. I gcásanna ina dtosódh an Coimisiún an nós imeachta ar a thionscnamh féin, cuirfidh sé na Ballstáit ar an eolas agus, i gcás inarb infheidhme, iarrfaidh sé tuairim ón Údarás.

Airteagal 5

Tuairim an Údaráis

1. Tabharfaidh an tÚdarás a thuairim laistigh de naoi mí ón tráth a bhfaighidh sé iarratas bailí.

2. Cuirfidh an tÚdarás a thuairim ar aghaidh chuig an gCoimisiún, chuig na Ballstáit agus, i gcás inarb infheidhme, chuig an iarratasóir.

Airteagal 6

Faisnéis bhreise maidir le measúnú riosca

1. I gcásanna ina mbeidh údar maith, cuí leo ina n-iarrfaidh an tÚdarás faisnéis bhreise ar iarratasóirí, féadfar síneadh a chur leis an tréimhse dá dtagraítear in Airteagal 5(1). Tar éis dul i gcomhairle leis an iarratasóir, leagfaidh an tÚdarás síos tréimhse inar féidir an fhaisnéis sin a sholáthar agus cuirfidh sé an Coimisiún ar an eolas maidir leis an tréimhse bhreise is gá. Mura ndéanfaidh an Coimisiún agóid laistigh d'ocht lá oibre tar éis don Údarás é a chur ar an eolas, cuirfear an tréimhse bhreise de shíneadh go huathoibríoch leis an tréimhse dá dtagraítear in Airteagal 5(1). Cuirfidh an Coimisiún na Ballstáit ar an eolas maidir leis an síneadh ama.

2. Mura seolfar an fhaisnéis bhreise chuig an Údarás laistigh den tréimhse bhreise dá dtagraítear i mír 1, tabharfaidh an tÚdarás a thuairim ar bhonn na faisnéise a cuireadh ar fáil roimhe sin.

3. I gcás ina dtíolacfaidh iarratasóirí faisnéis bhreise ar a dtionscnamh féin, seolfaidh siad chuig an Údarás agus chuig an gCoimisiún í. I gcásanna den sórt sin, tabharfaidh an tÚdarás a thuairim laistigh den bhuntréimhse gan dochar d'Airteagal 10.

4. Cuirfidh an tÚdarás an fhaisnéis bhreise ar fáil do na Ballstáit agus don Choimisiún.

Airteagal 7

An liosta Comhphobail a thabhairt cothrom le dáta

1. Laistigh de naoi mí tar éis don Údarás a thuairim a thabhairt, cuirfidh an Coimisiún faoi bhráid an Choiste dá dtagraítear in Airteagal 14(1) dréachtrialachán lena ndéanfar an liosta Comhphobail a thabhairt cothrom le dáta, agus tuairim an Údaráis, aon fhorálacha ábhartha de dhlí an Chomhphobail agus aon tosca dlisteanacha eile a bhaineann leis an ábhar atá á bhreithniú á gcur san áireamh ann.

Sna cásanna sin nár iarradh tuairim ón Údarás iontu, tosódh an tréimhse naoi mí ón dáta a bhfaighidh an Coimisiún iarratas bailí.

2. Sa Rialachán lena dtugtar an liosta Comhphobail cothrom le dáta, míneofar na cúinsí ar a bhfuil sé bunaithe.

3. I gcásanna nach mbeidh an dréachtrialachán i gcomhréir le tuairim an Údaráis, míneoidh an Coimisiún na cúiseanna atá lena chinneadh.

4. Na bearta a cheapfar chun eilimintí neamhriachtanacha gach dlí earnálaigh bia a leasú, agus a bhainfidh le substaint a bhaint den liosta Comhphobail, glactar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 14(3).

5. Ar mhaithe le héifeachtúlacht, na bearta a cheapfar chun eilimintí neamhriachtanacha gach dlí earnálaigh bia a leasú, *inter alia* trína fhorlíonadh, agus a bhainfidh le substaint a chur ar an liosta Comhphobail agus chun coinníollacha, sonraíochtaí nó srianta a bhaineann le substaint a bheith ar an liosta Comhphobail a chur leis, a bhaint de nó a athrú, glactar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 14(4).

6. Ar mhórchúiseanna práinne, féadfaidh an Coimisiún leas a bhaint as an nós imeachta um práinn dá dtagraítear in Airteagal 14(5) chun substaint a bhaint den liosta Comhphobail agus chun coinníollacha, sonraíochtaí nó srianta a bhainfidh le substaint a bheith ar an liosta Comhphobail a chur leis, a bhaint de nó a athrú.

Airteagal 8

Faisnéis bhreise maidir le bainistiú riosca

1. I gcás ina n-iarraídh an Coimisiún faisnéis bhreise ó iarratasóirí maidir le hábhair a bhaineann le bainistiú riosca, cinnfidh sé, i gcomhar leis an iarratasóir, tréimhse inar féidir an fhaisnéis sin a sholáthar. I gcásanna den sórt sin, féadfar síneadh a chur leis an tréimhse dá dtagraítear in Airteagal 7 dá réir sin. Cuirfidh an Coimisiún na Ballstáit ar an eolas maidir leis an síneadh agus cuirfidh sé an fhaisnéis bhreise ar fáil dóibh a luaithe a sholáthrófar í.

2. Mura seolfar an fhaisnéis bhreise laistigh den tréimhse bhreise dá dtagraítear i mír 1, gníomhóidh an Coimisiún ar bhonn na faisnéise a soláthraíodh roimhe sin.

CAIBIDIL III

FORÁLACHA ILGHNÉITHEACHA

Airteagal 9

Bearta cur chun feidhme

1. I gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin dá dtagraítear in Airteagal 14(2), glactar iad an Coimisiún na bearta cur chun feidhme don Rialachán seo laistigh de thréimhse nach faide ná 24 mhí ón uair a nglactar gach dlí earnálaigh bia, agus bainfidh na bearta cur chun feidhme go háirithe leis na nithe seo a leanas:

(a) ábhar, dréachtú agus cur i láthair an iarratais dá dtagraítear in Airteagal 4(1);

(b) na socruithe maidir le bailíocht iarratas a sheiceáil;

(c) an cineál faisnéise nach mór a chuimsiú i dtuairim an Údaráis dá dtagraítear in Airteagal 5.

2. D'fhonn na bearta cur chun feidhme dá dtagraítear i mír 1(a) a ghlacadh, rachaidh an Coimisiún i gcomhairle leis an Údarás agus déanfaidh an tÚdarás togra maidir leis na sonraí is gá chun measúnú riosca a dhéanamh ar na substaintí lena mbaineann a chur faoina bhráid laistigh de shé mhí ón dáta a dtiocfaidh gach dlí earnálaigh bia i bhfeidhm.

Airteagal 10

Síneadh a chur le tréimhsí ama

In imthosca eisceachtúla, féadfaidh an Coimisiún síneadh a chur leis na tréimhsí dá dtagraítear in Airteagal 5(1) agus in Airteagal 7 ar a thionscnamh féin nó, i gcás inarb infheidhme, arna iarraidh sin don Údarás, i gcás ina mbeidh údar maith leis sin de bharr an chineáil ábhair, gan dochar d'Airteagal 6(1) ná d'Airteagal 8(1). I gcásanna den sórt sin, cuirfidh an Coimisiún, i gcás inarb iomchuí, an t-iarratasóir agus na Ballstáit ar an eolas maidir leis an síneadh ama agus maidir leis na cúiseanna atá leis.

Airteagal 11

Trédhearcacht

Áiríteoidh an tÚdarás trédhearcacht a ghníomhaíochtaí, i gcomhréir le hAirteagal 38 de Rialachán (CE) Uimh. 178/2002. Poibleoidh sé, go háirithe, a thuairim gan mhoill. Poibleoidh sé freisin aon iarraidh a gheofar ar a thuairim mar aon le haon síneadh ama de bhun Airteagal 6(1).

Airteagal 12

Rúndacht

1. Féadfar déileáil go rúnda le faisnéis a chuirfidh iarratasóirí ar fáil i gcás ina bhféadfadh nochtadh na faisnéise sin dochar suntasach a dhéanamh dá staid iomaíochta.

Ní fhéadfar a mheas, i gcúinse ar bith, gur faisnéis rúnda faisnéis a bhaineann leis na nithe seo a leanas:

(a) ainm agus seoladh an iarratasóra;

(b) ainm na substainte agus tuairisc shoiléir ar an tsubstaint;

(c) na cúiseanna a thugtar chun an tsubstaint a úsáid in earraí sonracha bia nó ar earraí sonracha bia nó i gcatagóirí sonracha bia nó ar chatagóirí sonracha bia;

(d) faisnéis atá ábhartha chun measúnú a dhéanamh ar shábháilteacht na substainte;

(e) i gcás inarb infheidhme, an modh anailíse nó na modhanna anailíse.

2. Chun críocha mhír 1 a chur chun feidhme, cuirfidh iarratasóirí an chuid den fhaisnéis a sholáthrófar ar mian leo go ndéileálfai léi i modh rúin in iúl. Ní mór cúiseanna infhíoraithe a thabhairt i gcásanna den sórt sin.

3. Tar éis dul i gcomhairle leis na hiarratasóirí, cinnfidh an Coimisiún an fhaisnéis a mheasfar a bheith fós ina faisnéis rúnda agus tabharfaidh sé fógra dá réir d'iarratasóirí agus do na Ballstáit.

4. Tar éis dóibh a bheith curtha ar an eolas maidir le seasamh an Choimisiúin, beidh trí seachtaine ag iarratasóirí chun a n-iarratas a tharraingt siar d'fhonn rúndacht na faisnéise a soláthraíodh a chaomhnú. Caomhnófar an rúndacht go dtí go rachaidh an tréimhse sin in éag.

5. Glacfaidh an Coimisiún, an tÚdarás agus na Ballstáit na bearta is gá, i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001, chun rúndacht chuí na faisnéise a gheobhaidh siad faoin Rialachán seo a áirithiú, seachas faisnéis a chaithfear a fhoilsiú in imthosca inar gá sin chun sláinte an duine, sláinte ainmhithe nó chun an comhshaol a chosaint.

6. Má tharraingíonn iarratasóir a iarratas siar, nó má bhíonn sé tarraingthe siar cheana féin aige, ní nochtfaidh an Coimisiún, an tÚdarás, ná na Ballstáit faisnéis rúnda, lena n-áirítear faisnéis ar ábhar easaontachta é a rúndacht idir an Coimisiún agus an t-iarratasóir.

7. Ní dhéanfaidh cur chun feidhme mhír 1 go mír 6 difear do scaipeadh faisnéise idir an Coimisiún, an tÚdarás agus na Ballstáit.

Airteagal 13

Éigeandálaí

I gcás éigeandála maidir le substaint ar an liosta Comhphobail, go háirithe i bhfianaise tuairime ón Údarás, glacfar bearta i gcomhréir leis na nósanna imeachta dá dtagraítear in Airteagal 53 agus in Airteagal 54 de Rialachán (CE) Uimh. 178/2002.

Airteagal 14

An Coiste

1. Tabharfaidh an Buainchoiste um an mBiashlabhra agus um Shláinte Ainmhithe a bunaíodh faoi Airteagal 58 de Rialachán (CE) Uimh. 178/2002 cúnamh don Choimisiún.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh in Strasbourg, 16 Nollaig 2008.

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán
H.-G. PÖTTERING

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán
B. LE MAIRE

2. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

Trí mhí a bheidh sa tréimhse a leagtar síos in Airteagal 5(6) de Chinneadh 1999/468/CE.

3. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5a(1) go (4) agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

4. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5a(1) go (4) agus (5)(b) agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

Dhá mhí, dhá mhí agus ceithre mhí, faoi seach, a bheidh sna teorainneacha ama a leagtar síos in Airteagal 5a(3)(c), agus (4)(b) agus (e) de Chinneadh 1999/468/CE.

5. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5a(1), (2), (4) agus (6), agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

Airteagal 15

Údaráis inniúla na mBallstát

Tráth nach déanaí ná sé mhí tar éis theacht i bhfeidhm do gach dlí earnálaigh bia, cuirfidh na Ballstáit ainm agus seoladh an údaráis inniúil náisiúnta, mar aon le pointe teagmhála san údarás inniúil sin, maidir le gach dlí earnálaigh bia ar aghaidh chuig an gCoimisiún agus chuig an Údarás, chun críocha an nós imeachta chomhchoitinn.

CAIBIDIL IV

AN FHORÁIL CHRÍOCHNAITHEACH

Airteagal 16

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh.

I gcás gach dlí earnálaigh bia, beidh feidhm aige ó dháta chur i bhfeidhm na mbeart dá dtagraítear in Airteagal 9(1).

Beidh feidhm ag Airteagal 9 ón 20 Eanáir 2009.

RIALACHÁN (CE) Uimh. 1332/2008 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE**an 16 Nollaig 2008****maidir le heinsímí bia agus lena leasaítear Treoir 83/417/CEE ón gComhairle, Rialachán (CE) Uimh. 1493/1999 ón gComhairle, Treoir 2000/13/CE, Treoir 2001/112/CE ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 258/97****(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)**

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 95 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ⁽¹⁾,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 251 den Chonradh ⁽²⁾,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Is gné riachtanach den mhargadh inmheánach é saorghluaiseacht bia atá sábháilte agus folláin, agus cuireann sé go mór le sláinte agus le folláine na saoránach, agus lena leasanna sóisialta agus eacnamaíocha.
- (2) Ba cheart go n-áiritheofaí ardleibhéal cosanta do bheatha agus do shláinte an duine agus beartais an Chomhphobail á saothrú.
- (3) Ní rialáiltear einsímí bia faoi láthair seachas na heinsímí a úsáidtear mar bhreiseáin bia nó, má rialáiltear, is mar áiseanna próiseála a rialáiltear iad, faoi reachtaíocht na mBallstát. D'fhéadfadh difríochtaí idir dhlíthe náisiúnta, idir rialacháin náisiúnta agus idir fhorálacha náisiúnta riaracháin maidir le measúnú agus le húdarú einsímí bia bac a chur ar shaorghluaiseacht einsímí bia, rud a chruthódh tosca d'iomáiocht éagothrom agus iomaíocht éagórach. Is gá, dá bhrí sin, rialacha Comhphobail a ghlacadh lena ndéanfar comhchuibhiú ar na forálacha náisiúnta a bhaineann le húsáid einsímí i mbianna.

⁽¹⁾ IO C 168, 20.7.2007, lch. 34.

⁽²⁾ Tuairim ó Pharlaimint na hEorpa an 10 Iúil 2007 (IO C 175 E, 10.7.2008, lch. 162), Comhsheasamh ón gComhairle an 10 Márta 2008 (IO C 111 E, 6.5.2008, lch. 32), Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 8 Iúil 2008 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil) agus Cinneadh ón gComhairle an 18 Samhain 2008.

(4) Níor cheart go gcuimseodh raon feidhme an Rialacháin seo einsímí a chuirtear le bia chun feidhm theicneolaíoch a chomhlíonadh i monarú, i bpróiseáil, in ullmhú, i gcóireáil, i bpacáistiú, in iompar nó i stóráil an bhia sin, lena n-áirítear einsímí a úsáidtear mar áiseanna próiseála (dá ngairfear 'einsímí bia' anseo feasta). Níor cheart, dá bhrí sin, go gcuimseodh raon feidhme an Rialacháin seo einsímí nach gcuirtear le bia chun feidhm theicneolaíoch a chomhlíonadh, ach a cheaptar lena gcaitheamh ag an duine, amhail einsímí le feidhm chothaitheach nó díleách. Níor cheart go measfaí gur einsímí bia na saothráin mhicribhi-theolaíocha a úsáidtear go traidisiúnta chun bia amhail cáis agus fíon a tháirgeadh, agus a d'fhéadfadh einsímí a tháirgeadh go teagmhasach, ach nach go sonrach le haghaidh einsímí a tháirgeadh a úsáidtear iad.

(5) Einsímí bia a úsáidtear go heisiach chun breiseáin bia a tháirgeadh agus a thagann faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1333/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le breiseáin bia ⁽³⁾ ba cheart iad a eisiach ó raon feidhme an Rialacháin seo, os rud é go ndearnadh measúnú agus rialáil cheana ar shábháilteacht na mbianna sin. Ach nuair a úsáidtear na heinsímí bia sin mar einsímí i mbia, cumhdaítear leis an Rialachán seo iad.

(6) Níor cheart einsímí bia a fhorghnó ná a úsáid seachas má chomhlíonann siad na critéir a leagtar síos sa Rialachán seo. Caithfidh einsímí bia a bheith sábháilte nuair a úsáidtear iad, caithfidh gá teicneolaíoch a bheith ann lena n-úsáid agus níor cheart go gcuirfeadh a n-úsáid an tomhaltóir amú. Áirítear leis an tomhaltóir a chur amú saincheisteanna a bhaineann le cineál, le húire, agus le cáilíocht na gcomhábhar a úsáidtear, le nádúrthacht táirge nó le nádúrthacht an phróisis táirgthe, nó le cáilíocht chothaitheach an táirge, ach níl sé teoranta dóibh sin. Ba cheart go gcuirfí san áireamh, agus einsímí bia á bhformheas, na tosca eile atá ábhartha maidir leis an ábhar atá á mheas, lena n-áirítear tosca sochaíocha, tosca eacnamaíocha, tosca traidisiúnta, tosca eiteice agus tosca comhshaoil, prionsabal an réamhchúraim agus a indéanta is atá sé rialuithe a dhéanamh.

(7) Ceadáitear roinnt einsímí bia d'úsáidí sonracha, mar shampla, i súnna torthaí agus i dtáirgí áirithe dá leithéid agus i luchtphróitéiní áirithe arna gceapadh lena gcaitheamh ag an duine, agus le húsáid i gcleachtais agus i bpróisis údaraithe áirithe fíoneolaíochta. Ba cheart go gcomhlíonadh úsáid einsímí bia den sórt sin an Rialachán seo agus

⁽³⁾ Féach leathanach 16 den Iris Oifigiúil.

- na forálacha sonracha a leagtar síos i reachtaíocht ábhartha an Chomhphobail. Ba cheart go leasófaí, dá bhrí sin, Treoir 2001/112/CE ón gComhairle an 20 Nollaig 2001 maidir le sunna torthaí agus maidir le táirgí áirithe dá leithéid a cheaptar lena gcaitheamh ag an duine ⁽¹⁾, Treoir 83/417/CEE ón gComhairle an 25 Iúil 1983 maidir le comhfhogasú dhlíthe na mBallstát a bhaineann le lucht-phróitíní áirithe (cáiséiní agus cáiséineáití) ar lena gcaitheamh ag an duine a cheapfar iad ⁽²⁾ agus Rialachán (CE) Uimh. 1493/1999 ón gComhairle an 17 Bealtaine 1999 maidir le comheagrú mhargadh an fhíona ⁽³⁾ dá réir. Ós rud é gur cheart go gcumhdódh an Rialachán seo na heinsímí bia uile, ba cheart Rialachán (CE) Uimh. 258/97 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Eanáir 1997 maidir le bianna núíosacha agus comhábhair núíosacha bia ⁽⁴⁾ a leasú dá réir.
- (8) Ba cheart go gcuirfí einsímí bia a gceadaítear a n-úsáid laistigh den Chomhphobal ar liosta Comhphobail inar cheart go dtabharfaí tuairisc shoiléir ar na heinsímí agus go sonrófaí aon choinníollacha a rialaíonn a n-úsáid, lena n-áirítear, i gcás inar gá, faisnéis maidir lena bhfeidhm sa bhia deiridh. Ba cheart an liosta sin a fhorlíonadh le sonraíochtaí, go háirithe maidir lena dtionscnamh, lena n-áirítear, i gcás inarb ábhartha, faisnéis faoina n-airíonna ailléirgineacha, agus le critéir íonachta.
- (9) D'fhonn comhchuibheas a áirithiú, ba cheart gurb i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 lena mbunaítear nós imeachta comhchoiteann údaráithe maidir le breiseáin bia, maidir le heinsímí bia agus maidir le blastáin bia a dhéanfaí measúnú riosca ar einsímí bia agus a chuirfí ar an liosta Comhphobail iad ⁽⁵⁾.
- (10) Faoi Rialachán (CE) Uimh. 178/2002 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 28 Eanáir 2002 lena leagtar síos prionsabail ghinearálta agus ceanglais ghinearálta an dlí bia, lena mbunaítear an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia agus lena leagtar síos nósanna imeachta in ábhair a bhaineann le sábháilteacht bia ⁽⁶⁾, ní mór dul i gcomhairle leis an Údarás Eorpach um Shábháilteacht Bia (dá ngairfear 'an tÚdarás' anseo feasta) maidir le hábhair ar dóigh go mbeadh tionchar acu ar shláinte an phobail.
- (11) Ba cheart go mbeadh einsím bia a thagann faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Meán Fómhair 2003 maidir le bia agus maidir le beatha atá géinmhodhnaithe ⁽⁷⁾ údaráithe i gcomhréir leis an Rialachán sin agus faoin Rialachán seo araon.
- (12) Einsím bia atá ar an liosta Comhphobail cheana féin faoin Rialachán seo, agus a tháirgtear le modhanna táirgthe nó ag úsáid ábhar tosaigh a bhfuil difríocht shuntasach idir iad agus na modhanna a chuimsítear i measúnú riosca an Udaráis, nó nach ionann iad agus na heinsímí bia a chumhdaíonn an t-údarú agus na sonraíochtaí faoin Rialachán seo, ba cheart iad a chur faoi bhráid an Udaráis d'fhonn go ndéanfaí meastóireacht orthu. D'fhéadfadh sé go gciallódh 'difríocht shuntasach', *inter alia*, athrú ar an modh táirgthe ó eastócadh as planda chuig táirgeadh trí choipeadh le miocroorgánach nó modhnú géiniteach ar an mbun-mhiocroorgánach, athrú ar na hábhair tosaigh, nó athrú ar mhéid na gcáithníní.
- (13) Ós rud é go bhfuil a lán einsímí bia ar mhargadh an Chomhphobail cheana féin, ba cheart go bhforálfaí go n-áirítheofaí go ndéanfaí an t-athrú chuig liosta Comhphobail einsímí bia ar bhealach rianúil agus nach gcuirfí isteach ar an margadh einsímí bia atá ann. Ba cheart go leor ama a thabhairt d'iarratasóirí chun a cheadú dóibh an fhaisnéis a chur ar fáil is gá chun measúnú riosca a dhéanamh ar na táirgí sin. Ba cheart, mar sin, tréimhse tosaigh dhá bhliain a cheadú tar éis dháta chur i bhfeidhm na mbeart cur chun feidhme a leagfar síos i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008 [lena mbunaítear nós imeachta comhchoiteanna údaráithe maidir le breiseáin bia, maidir le heinsímí bia agus maidir le blastáin bia], d'fhonn go leor ama a thabhairt d'iarratasóirí chun an fhaisnéis a sholáthar faoi na heinsímí atá ann cheana féin agus a fhéadfar a áireamh ar an liosta Comhphobail a dhréachtófar faoin Rialachán seo. Ba cheart freisin go bhféadfaí iarratais a chur isteach ar údarú einsímí nua le linn na tréimhse tosaigh dhá bhliain. Ba cheart go ndéanfaí an tÚdarás meastóireacht gan mhoill ar gach iarratas i ndáil le heinsímí ar cuireadh faisnéis leordhóthanach ar fáil fúthu le linn na tréimhse sin.
- (14) Chun go dtabharfar cothrom na féinne do na hiarratasóirí ar fad, ba cheart an liosta Comhphobail a dhréachtú in aon chéim amháin. Ba cheart an liosta sin a bhunú tar éis a chríochnaithe don mheasúnú riosca ar na heinsímí bia uile ar cuireadh faisnéis leordhóthanach isteach fúthu le linn na tréimhse tosaigh dhá bhliain. Mar sin féin, ba cheart go bhfoileofaí measúnuithe riosca an Udaráis ar einsímí aonair chomh luath agus a gcuirtear críoch leo.
- (15) Meastar go gcuirfear isteach líon suntasach iarratas le linn na tréimhse tosaigh dhá bhliain. D'fhéadfadh sé, dá bhrí sin, go dteastódh tréimhse fhada sula dtabharfaí an measúnú riosca orthu sin i gcrích agus sula dtarraingeofaí suas an liosta Comhphobail. D'fhonn rochtain chomhiann ar an margadh d'einsímí bia nua a áirithiú tar éis na tréimhse tosaigh dhá bhliain, ba cheart foráil a dhéanamh d'idirthréimhse ina bhféadfaí einsímí bia agus bia ina n-úsáidtear einsímí bia a chur ar an margadh agus a úsáid, i gcomhréir leis na rialacha náisiúnta atá ann sna Ballstáit, go dtí go mbeadh an liosta Comhphobail tarraingthe suas.

(1) IO L 10, 12.1.2002, lch. 58.

(2) IO L 237, 26.8.1983, lch. 25.

(3) IO L 179, 14.7.1999, lch. 1.

(4) IO L 43, 14.2.1997, lch. 1.

(5) Féach leathanach 1 den Iris Oifigiúil seo.

(6) IO L 31, 1.2.2002, lch. 1.

(7) IO L 268, 18.10.2003, lch. 1.

- (16) Ba cheart an einsím bia E 1103 Inbheartáis agus an einsím bia E 1105 Lísísím, a údaraíodh mar bhriseáin bia faoi Threoir 95/2/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Feabhra 1995 maidir le breiseáin bia seachas dathanna agus miltitheoirí ⁽¹⁾, agus na coinníollacha a rialaíonn a n-úsáid, a thabhairt ar aghaidh ó Threoir 95/2/CE agus a chur ar an liosta Comhphobail nuair a tharraingeofar suas é faoin Rialachán seo. Ina theannta sin, údaraítear le Rialachán (CE) Uimh. 1493/1999 ón gComhairle úiréais, béite-glúcánais agus lísísím a úsáid i bhfíon faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 423/2008 ón gCoimisiún an 8 Bealtaine 2008 lena leagtar síos rialacha mionsonraithe áirithe chun Rialachán (CE) Uimh. 1493/1999 ón gComhairle a chur chun feidhme agus lena mbunaítear cód Comhphobail um chleachtais agus próisis fíoneolaíochta ⁽²⁾. Is einsímí bia iad na substaintí sin agus ba cheart go dtiocfaidís faoi raon feidhme an Rialacháin seo. Ba cheart, dá bhrí sin, go gcuirfí ar an liosta Comhphobail freisin iad nuair a tharraingeofar suas é, maidir lena n-úsáid i bhfíon i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1493/1999 agus i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 423/2008.
- (17) Leanfaidh einsímí bia de bheith faoi réir na n-oibleagáidí ginearálta maidir le lipéadú dá bhforáiltear i dTreoir 2000/13/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Márta 2000 maidir le comhfhogasú dhlíthe na mBallstát a bhaineann le lipéadú, cur i láthair agus fógraíocht ar earraí bia ⁽³⁾ agus, de réir mar a bheidh, i Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003 agus i Rialachán (CE) Uimh. 1830/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Meán Fómhair 2003 maidir le hinrianaitheacht agus le lipéadú orgánach géinmhodhnaithe agus maidir le hinrianaitheacht bia agus táirgí beatha a tháirgtear ó orgánaigh ghéinmhodhnaithe ⁽⁴⁾. Ina theannta sin, ba cheart go n-áireofaí faoin Rialachán seo forálacha sonracha maidir le lipéadú d'einsímí bia a dhíoltar mar einsímí bia leis an monaróir nó leis an tomhaltóir.
- (18) Cuimsítear einsímí bia faoin sainmhíniú a dhéantar ar bhia i Rialachán (CE) Uimh. 178/2002 agus dá bhrí sin, nuair a úsáidtear i mbia iad, ceanglaítear iad a shonrú mar chomhábhair ar lipéid bia i gcomhréir le Treoir 2000/13/CE. Ba cheart einsímí bia a ainmniú de réir a bhfeidhme teicneolaí i mbia, agus ainm sonracha na heinsíme bia a bheith ina dhiaidh sin. Ba cheart go bhforálfaí, áfach, do mhaolú ar na forálacha maidir le lipéadú i gcásanna nach mbeidh aon fheidhm theicneolaíoch ag an einsím sa táirge deiridh ach go bhfuil sí san earra bia de thoradh comhábhair amháin nó níos mó ná comhábhar amháin de chomhábhair an earra bia a bhfuil sí ann nó má úsáidtear mar áis próiseála í. Ba cheart Treoir 2000/13/CE a leasú dá réir.
- (19) Ba cheart go ndéanfaí breathnú leanúnach ar einsímí bia agus go ndéanfaí athmheastóireacht orthu aon uair is gá i bhfianaise na gcoinníollacha athraitheacha a rialaíonn a n-úsáid agus i bhfianaise faisnéise eolaíche nua.
- (20) Ba cheart na bearta is gá chun an Rialachán seo a chur chun feidhme a ghlacadh i gcomhréir le Cinneadh 1999/468/CE ón gComhairle an 28 Meitheamh 1999 ag leagan síos na nósanna imeachta maidir le feidhmiú na gcumhachtaí cur chun feidhme arna dtabhairt don Choimisiún ⁽⁵⁾.
- (21) Ba cheart, go háirithe, go dtabharfaí de chumhacht don Choimisiún bearta idirthréimhseacha iomchuí a ghlacadh. Ós rud é go bhfuil raon feidhme ginearálta ag na bearta sin agus gur le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú a cheapfar iad, *inter alia* lena fhorlíonadh trí eilimintí nua neamhriachtanacha a chur leis, ba cheart iad a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá bhforáiltear in Airteagal 5a de Chinneadh 1999/468/CE.
- (22) D'fhonn an dlí Comhphobail maidir le heinsímí bia a fhorbairt agus a thabhairt cothrom le dáta ar bhealach comhréireach agus éifeachtach, is gá sonraí a bhailiú, faisnéis a roinnt agus obair a chomhordú idir na Ballstáit. Chuige sin, d'fhéadfadh sé gur mhaith an rud staidéir a dhéanamh ar shaincheisteanna ar leith d'fhonn an próiseas cinnteoireachta a éascú. Is iomchuí don Chomhphobal an staidéar sin a mhaoiniú mar chuid dá nós imeachta buiséadach. Tagann maoiniú beart den sórt sin faoi Rialachán (CE) Uimh. 882/2004 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Aibreán 2004 maidir le feidhmiú rialuithe oifigiúla chun fíorú chomhlíonadh an dlí beatha agus bia, rialacha sláinte ainmhithe agus leasa ainmhithe a áirithiú ⁽⁶⁾.
- (23) Cuirfidh na Ballstáit rialuithe oifigiúla i gcrích chun a cheangal go ndéanfar de réir an Rialacháin seo i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 882/2004.
- (24) Ó tharla nach féidir cuspóir an Rialacháin seo, eadhon rialacha Comhphobail a leagan síos maidir le heinsímí bia, a bhaint amach go leordhóthanach ar leibhéal na mBallstát agus gur fearr dá bhrí sin, ar mhaithe le haontacht an mhargaidh agus le hardleibhéal cosanta do thomhaltóirí, is féidir é a bhaint amach ar leibhéal an Chomhphobail, féadfaidh an Chomhphobal bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach,

⁽¹⁾ IO L 61, 18.3.1995, lch. 1.

⁽²⁾ IO L 127, 15.5.2008, lch. 13.

⁽³⁾ IO L 109, 6.5.2000, lch. 29.

⁽⁴⁾ IO L 268, 18.10.2003, lch. 24.

⁽⁵⁾ IO L 184, 17.7.1999, lch. 23.

⁽⁶⁾ IO L 165, 30.4.2004, lch. 1. Leagan ceartaithe in IO L 191, 28.5.2004, lch. 1.

TAR ÉIS AN RIALACHÁIN SEO A GHLACADH:

Airteagal 3

Sainmhínithe

CAIBIDIL I

ÁBHAR, RAON FEIDHME AGUS SAINMHÍNITHE

Airteagal 1

Ábhar

Leagtar síos leis an Rialachán seo rialacha maidir le heinsímí bia a úsáidtear i mbianna, lena n-áirítear einsímí a úsáidtear mar áiseanna próiseála, d'fhonn a áirithiú go bhfeidhmeoidh an margadh inmheánach ar bhealach éifeachtach agus ardleibhéal cosanta do shláinte an duine agus ardleibhéal cosanta don tomhaltóir á n-áirithiú ag an am céanna, lena n-áirítear cosaint do leasanna an tomhaltóra a áirithiú agus cleachtais chóra trádála i mbia agus, i gcás inarb iomchuí, caomhnú an chomhshaoil a chur san áireamh.

Chun na críocha sin, foráiltear leis an Rialachán seo:

- (a) liosta Comhphobail einsímí bia formheasta;
- (b) coinníollacha maidir le húsáid einsímí bia i mbianna;
- (c) rialacha maidir le lipéadú einsímí bia a dhíoltar mar einsímí bia.

Airteagal 2

Raon feidhme

1. Beidh feidhm ag an Rialachán seo maidir le heinsímí bia a shainmhínítear in Airteagal 3.

2. Ní bheidh feidhm ag an Rialachán seo maidir le heinsímí bia nuair is le haghaidh na nithe seo a leanas a tháirgeadh a úsáidfear iad agus sa mhéid gur le haghaidh na nithe seo a leanas a tháirgeadh a úsáidfear iad:

- (a) breiseáin bia a thagann faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1333/2008;
- (b) áiseanna próiseála.

3. Beidh feidhm ag an Rialachán seo gan dochar d'aon rialacha sonracha Comhphobail maidir le húsáid einsímí bia:

- (a) i mbianna sonracha;
- (b) chun críocha seachas na críocha a chumhdaítear faoin Rialachán seo.

4. Ní bheidh feidhm ag an Rialachán seo maidir le saothráin mhicribhitheolaíocha a úsáidtear go traidisiúnta chun bia a tháirgeadh agus a d'fhéadfadh einsímí a tháirgeadh go teagmhasach ach nach go sonracha le haghaidh einsímí a tháirgeadh a úsáidtear iad.

1. Chun críocha an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 178/2002, i Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003 agus i Rialachán (CE) Uimh. 1333/2008.

2. Beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas freisin:

- (a) ciallaíonn 'einsím bia' táirge a fhaightear ó phlandaí, ó ainmhithe nó ó mhiocrorgánaigh nó ó tháirgí díobh sin, lena n-áirítear táirge a fhaightear trí phróiseas coipthe ina n-úsáidtear miocrorgánaigh:
 - (i) ina bhfuil einsím amháin nó níos mó ná einsím amháin atá in ann imoibriú sonracha bithcheimiceach a chatalú; agus
 - (ii) a chuirtear le bia chun críche teicneolaíche ag céim ar bith den mhonarú, den phróiseáil, den ullmhú, den chóireáil, den phacáistiú, den iompar nó den stóráil;
- (b) ciallaíonn 'ullmhóid einsímí bia' foirmliú arb éard atá ann einsím bia amháin nó níos mó ná einsím bia amháin ina gcorpraítear substaintí amhail breiseáin bia agus/nó comhábhair eile bia d'fhonn a stóráil, a ndíol, a gcaighdeánú, a gcalú nó a dtuaslagadh a éascú.

CAIBIDIL II

LIOSTA COMHPHOBAIL D'EINSÍMÍ BIA A FORMHEASADH

Airteagal 4

Liosta Comhphobail d'einsímí bia

Ní fhéadfar ach einsímí bia a áirítear ar an liosta Comhphobail a chur ar an margadh mar einsímí bia nó a úsáid i mbianna, i gcomhréir leis na sonraíochtaí agus leis na coinníollacha úsáide dá bhforáiltear in Airteagal 7(2).

Airteagal 5

Toirmeasc ar einsímí bia neamhchomhlíontacha agus/nó ar bhia neamhchomhlíontach

Ní chuirfidh aon duine einsím bia ná aon bhia inar úsáideadh einsím bia den sórt sin ar an margadh mura gcomhlíonann úsáid na heinsíme bia sin an Rialachán seo agus a bhearta cur chun feidhme.

*Airteagal 6***Coinníollacha ginearálta maidir le heinsímí bia a chur ar an liosta Comhphobail**

Ní fhéadfar einsím bia a chur ar an liosta Comhphobail seachas má chomhlíonann sí na coinníollacha seo a leanas agus, i gcás inarb ábhartha, tosca dlisteanacha eile:

- (a) nach údar imní í, ar bhonn na fianaise eolaíche atá ar fáil, ó thaobh shláinte an tomhaltóra de, ar an leibhéal a bheartaítear í a úsáid;
- (b) go bhfuil gá teicneolaíoch réasúnta ann léi, agus
- (c) nach gcuireann a húsáid an tomhaltóir amú. Áirítear leis an tomhaltóir a chur amú saincheistanna a bhaineann le cineál, le húire agus le cáilíocht na gcomhábhar a úsáidtear, le nádúrthacht táirge nó le nádúrthacht an phróisis táirgthe, nó le cáilíocht chothaitheach an táirge, ach níl sé teoranta dóibh sin.

*Airteagal 7***Inneachar an liosta Comhphobail d'einsímí bia**

1. Féadfar einsím bia a chomhlíonann na coinníollacha a leagtar amach in Airteagal 6 a chur ar an liosta Comhphobail, i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear i Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008.
2. Sonrófar an méid seo a leanas nuair a bheidh einsím bia á cur ar an liosta:
 - (a) ainm na heinsíme bia;
 - (b) sonraíochtaí na heinsíme bia, lena n-áirítear a tionscnamh, a critéir íonachta agus aon fhaisnéis eile a mbeidh gá léi;
 - (c) na bianna ar féidir an einsím bia a chur leo;
 - (d) na coinníollacha faoinar féidir an einsím bia a úsáid; ní shocrófar aon uasleibhéal d'einsím bia, i gcás inarb iomchuí. Sa chás sin, úsáidfear an einsím bia i gcomhréir le prionsabal an *quantum satis*;
 - (e) más iomchuí, cé acu an bhfuil, nó nach bhfuil, aon srianta ar an einsím bia a dhíol go díreach leis an dtomhaltóir deiridh;
 - (f) i gcás inar gá, ceanglais shonracha maidir le lipéadú ar bhia inar úsáideadh na heinsímí bia, d'fhonn a áirithiú go gcuirfí an tomhaltóir deiridh ar an eolas faoi riocht fisiciúil an bhia nó faoin gcóireáil shonrach a rinneadh air.

3. Leasófar an liosta Comhphobail i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear i Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008.

*Airteagal 8***Einsímí bia a thagann faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003**

1. Ní fhéadfar einsím bia a thagann faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003 a áireamh ar an liosta Comhphobail i gcomhréir leis an Rialachán seo ach amháin nuair a chumhdaítear faoi údarú í i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003.
2. Nuair a tháirgtear einsím bia atá ar an liosta Comhphobail cheana féin ó fhoinse dhifriúil a thagann faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003, ní bheidh údarú nua de dhíth air faoin Rialachán seo, chomh fada agus go gcumhdaítear an fhoinse nua faoi údarú i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003 agus go gcomhlíonann an einsím bia na sonraíochtaí a bunaíodh faoin Rialachán seo.

*Airteagal 9***Cinntí léirmhínithe**

I gcás inar gá, féadfar a chinneadh i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin dá dtagraítear in Airteagal 15(2) cé acu:

- (a) an gcomhlíonann substaint áirithe an sainmhíniú ar einsím bia in Airteagal 3;
- (b) an mbaineann bia áirithe le catagóir bia ar an liosta Comhphobail d'einsímí bia.

CAIBIDIL III

LIPÉADÚ*Airteagal 10***Lipéadú ar einsímí bia agus ar ullmhóidí einsímí bia nach lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh a cheaptar iad**

1. Breiseáin bia agus ullmhóidí einsímí bia nach lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh a cheaptar iad, bídis á ndíol ina gceann agus ina gceann nó measctha lena chéile agus/nó le comhábhair eile bia mar a shainmhínítear in Airteagal 6(4) de Threoir 2000/13/CE iad, ní fhéadfar iad a chur ar an margadh mura mbeidh an lipéadú dá bhforáiltear in Airteagal 11 den Rialachán seo orthu, a chaithfidh a bheith sofheicthe, soláite agus doscrista. Beidh an fhaisnéis dá bhforáiltear in Airteagal 11 i dteanga ar furasta do cheannaitheoirí í a thuiscint.

2. Laistigh dá chríoch féin, is féidir leis an mBallstát ina bhfuil an t-earra á chur ar an margadh, a ordú, i gcomhréir leis an gConradh, go dtabharfar an fhaisnéis dá bhforáiltear in Airteagal 11 i dteanga amháin nó i mbreis agus teanga amháin de theangacha oifigiúla an Chomhphobail, a chinneadh an Ballstát sin. Ní choiscfidh sé sin an fhaisnéis sin a thabhairt i líon teangacha.

Airteagal 11

Ceanglais ghinearálta maidir le lipéadú d'einsímí bia agus d'ullmhóidí einsímí bia nach lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh a cheaptar iad

1. I gcás ina ndíolfar einsímí bia agus ullmhóidí einsímí bia nach lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh a cheaptar iad, ina gceann agus ina gceann nó measctha lena chéile agus/nó le comhábhair eile bia, beidh an fhaisnéis a leanas ar a bpacáistiú nó ar a gcoimeádáin:

- (a) an t-ainm a leagtar síos faoin Rialachán seo maidir le gach einsím bia nó cur síos díolacháin lena n-áirítear ainm gach einsíme bia nó in éagmais ainm den sórt sin, an t-ainm inghlactha a leagtar síos de réir ainmníocht an Aontais Idirnáisiúnta um Bithcheimic agus Bitheolaíocht Mhóilíneach (IUBMB);
- (b) an ráiteas 'le húsáid i mbia' nó an ráiteas 'úsáid shrianta i mbia' nó tagairt níos saineiúla don úsáid a bheartaítear di i mbia;
- (c) na coinníollacha speisialta stórála agus/nó úsáide, más gá;

(d) marc lena sainathnítear an bhaisc nó an luchtóg;

(e) treoracha úsáide, dá mba rud é go gcuirfí cosc ar cheartúsáid an bhreiseáin bia toisc na treoracha a bheith fágtha ar lár;

(f) ainm nó ainm gnó agus seoladh an mhonaróra, an phacálaithe nó an díoltóra;

(g) sonrú maidir le líon uasta gach comhpháirte nó gach grúpa comhpháirteanna atá faoi réir srianta cainníochta i mbia agus/nó faisnéis iomchuí atá soiléir agus sothuigthe agus a chuirfidh ar chumas an cheannaitheora an Rialachán seo nó dlí ábhartha eile Comhphobail a chomhlíonadh; i gcás ina mbainfidh an teorainn cainníochta chéanna le grúpa comhpháirteanna a úsáidtear ina gceann agus ina gceann nó i dteannta a chéile, féadfar an céatadán iomlán a thabhairt mar fhigiúr amháin; cuirfear an teorainn ar chainníocht in iúl trí uimhreacha nó trí phrionsabal an *quantum satis*;

(h) an chainníocht ghlan;

(i) gníomhaíocht na heinsíme bia nó na n-einsímí bia;

(j) an dáta íosmharthanachta nó an dáta éaga;

(k) i gcás inarb ábhartha, faisnéis ar einsím bia nó ar shubstaintí eile dá dtagraítear san Airteagal seo agus a liostaítear in Iarscríbhinn IIIa a ghabhann le Treoir 2000/13/CE.

2. I gcás ina ndíolfar einsímí bia agus/nó ullmhóidí einsímí bia measctha lena chéile agus/nó le comhábhair eile bia, beidh liosta de na comhábhair uile ar a bpacáistiú nó ar a gcoimeádáin, de réir ord a gcéatadáin meáchain anuas.

3. Beidh liosta de na comhpháirteanna uile ina gcéatadán den mheáchan iomlán anuas ar phacáistiú nó ar choimeádáin ullmhóidí einsímí bia.

4. De mhaolú ar mhír 1, ar mhír 2 agus ar mhír 3, an fhaisnéis a cheanglaítear a thabhairt i mír 1 pointe (e) go pointe (g) agus i mír 2 agus i mír 3, féadfaidh sé gur ar na doiciméid sin amháin a bhaineann leis an gcoinsíneacht a bheidís, doiciméid atá le soláthar leis an seachadadh nó roimhe, ar choinníoll go mbeidh an sonrú 'ná miondíoltar' le feiceáil ar chuid shofheicthe de phacáistiú nó de choimeádán an táirge a bheidh i gceist.

5. De mhaolú ar mhír 1, ar mhír 2, agus ar mhír 3, i gcás ina soláthrófar einsímí bia agus ullmhóidí einsímí bia i dtancaeir, féadfaidh an fhaisnéis uile a bheith ar na doiciméid sin amháin a ghabhann leis an gcoinsíneacht agus a sholáthrófar leis an seachadadh.

Airteagal 12

Lipéadú ar einsímí bia agus ar ullmhóidí einsímí bia nach lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh a cheaptar iad

1. Gan dochar do Threoir 2000/13/CE, do Threoir 89/396/CEE ón gComhairle an 14 Meitheamh 1989 maidir le sonruithe nó marcanna lena sainathnítear an luchtóg lena mbaineann earra bia ⁽¹⁾ agus do Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003, einsímí bia agus ullmhóidí einsímí bia a dhíoltar ina gceann agus ina gceann nó measctha lena chéile agus/nó le comhábhair eile bia agus ar lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh a cheaptar iad, ní fhéadfar iad a chur ar an margadh mura mbeidh an fhaisnéis a leanas ar a bpacáistiú:

- (a) an t-ainm a leagtar síos faoin Rialachán seo maidir le gach einsím bia nó cur síos díolacháin lena n-áirítear ainm gach einsíme bia nó in éagmais ainm den sórt sin, an t-ainm inghlactha a leagtar síos de réir ainmníocht an IUBMB;

⁽¹⁾ IO L 186, 30.6.1989, lch. 21.

- (b) an ráiteas 'le húsáid i mbia' nó an ráiteas 'úsáid shrianta i mbia' nó tagairt níos sainiúla don úsáid a cheaptar di i mbia.

2. Dá réir sin, don fhaisnéis dá bhforáiltear i mír 1 den Airteagal seo, beidh feidhm ag Airteagal 13(2) de Threoir 2000/13/CE.

Airteagal 13

Ceanglais eile maidir le lipéadú

Beidh feidhm ag Airteagal 10 go hAirteagal 12 gan dochar do dhlíthe, do rialacháin, ná d'fhorálacha riaracháin níos mionsonraithe agus níos cuimsithí a bhaineann le meáchain agus le tomhais, nó a bhfuil feidhm acu maidir le cur i láthair, le haicmiú, le pacáistiú agus le lipéadú ar shubstaintí agus ar ullmhóidí contúirteacha, nó a bhfuil feidhm acu maidir le substaintí agus le hullmhóidí den sórt sin a iompar.

CAIBIDIL IV

FORÁLACHA NÓS IMEACHTA AGUS CUR CHUN FEIDHME

Airteagal 14

Oibleagáid maidir le faisnéis

1. Cuirfidh táirgeoir nó úsáideoir einsíme bia aon fhaisnéis nua eolaíoch nó aon fhaisnéis nua theicniúil a d'fhéadfadh difear a dhéanamh don mheasúnú ar shábháilteacht na heinsíme bia in iúl don Choimisiún láithreach.

2. I gcás einsíme bia arna formheas cheana féin faoin Rialachán seo agus a ullmhaítear le modhanna táirgthe nó ag úsáid ábhar tosaigh a bhfuil difríocht shuntasach idir iad agus na modhanna táirge nó na hábhair tosaigh a áiríodh i measúnú riosca an Údaráis Eorpaigh um Shábháilteacht Bia (dá ngairfear 'an tÚdarás' anseo feasta), ba cheart don táirgeoir nó don úsáideoir na sonraí is gá a chur faoi bhráid an Choimisiúin sula gcuirfear an einsím bia ar an margadh, le go mbeidh an tÚdarás in ann meastóireacht a dhéanamh uirthi maidir leis an modh táirgthe modhnaithe nó maidir leis na saintréithe modhnaithe.

3. Ar iarratas uaidh, cuirfidh táirgeoir nó úsáideoir einsíme bia an Coimisiún ar an eolas maidir le húsáid iarbhír na heinsíme bia. Cuirfidh an Coimisiún an fhaisnéis sin ar fáil do na Ballstáit.

Airteagal 15

An Coiste

1. Tabharfaidh an Buanchoiste um an mBiashlabhra agus um Shláinte Ainmhithe cúnamh don Choimisiún.

2. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

Trí mhí a bheidh sa tréimhse a leagtar síos in Airteagal 5(6) de Chinneadh 1999/468/CE.

3. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5a(1) go (4), agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

Airteagal 16

Maoiniú Comhphobail ar bheartais chomhchuibhithe

Is é Airteagal 66(1)(c) de Rialachán (CE) Uimh. 882/2004 a bheidh mar bhunús dlí do mhaoiniú beart a eascróidh as an Rialachán seo.

CAIBIDIL V

FORÁLACHA IDIRTHREIMHSEACHA AGUS FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 17

An liosta Comhphobail d'einsímí bia a bhunú

1. Tarraingeofar suas an liosta Comhphobail d'einsímí bia ar bhonn iarratas a dhéanfar de bhun mhír 2.

2. Féadfaidh páirtithe leasmhara iarratais a chur isteach chun einsím bia a chur ar an liosta Comhphobail.

Is é an spriocdháta chun iarratais den sórt sin a chur isteach 24 mhí tar éis dháta chur i bhfeidhm na mbeart cur chun feidhme a leagfar síos i gcomhréir le hAirteagal 9(1) de Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008.

3. Bunóidh an Coimisiún Clár de na heinsímí bia uile a bheidh le breithniú lena n-áireamh ar an liosta Comhphobail agus ar tiolacadh iarratas ina leith lena gcomhlíontar na critéir bailíochta a leagfar síos i gcomhréir le hAirteagal 9(1) de Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008 i gcomhréir le mír 2 den Airteagal seo (dá ngairfear 'an Clár' anseo feasta). Cuirfear an Clár ar fáil don phobal.

Cuirfidh an Coimisiún na hiarratais faoi bhráid an Údaráis d'fhonn a thuairim a fháil.

4. Glacfaidh an Coimisiún an liosta Comhphobail i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008 a luaithe a eiseoidh an tÚdarás tuairim faoi gach einsím bia a áirítear sa Chlár.

De mhaolú ar an nós imeachta sin, áfach:

(a) Ní bheidh feidhm ag Airteagal 5(1) de Rialachán Uimh. 1331/2008 lena mbunaítear nós imeachta comhchoiteann údaraithe maidir le breiseáin bia, maidir le heinsímí bia agus maidir le blastáin bia] maidir le glacadh a thuairime ag an Údarás;

(b) glacfaidh an Coimisiún an liosta Comhphobail den chéad uair tar éis don Údarás a thuairim a thabhairt uaidh maidir leis na heinsímí bia uile a liostaítear sa Chlár.

5. Más gá, glacfar aon bhearta idirthreimhseacha chun críoche an Airteagail seo a cheapfar chun eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, *inter alia* trína fhorlíonadh, i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 15(3).

Airteagal 18

Bearta idirthréimhseacha

1. D'ainneoin Airteagal 7 agus Airteagal 17 den Rialachán seo, áireofar na heinsímí bia seo a leanas ar an liosta Comhphobail, nuair a dhréachtófar é:

- (a) E 1103 Inbhéartáis agus E 1105 Lísísim, mar aon leis na coinníollacha a rialaíonn a n-úsáid mar a shonraítear in Iarscríbhinn I agus i gCuid C d'Iarscríbhinn III a ghabhann le Treoir 95/2/CE iad;
- (b) Úiréáis, béite-glúcánáis agus lísísim le húsáid i bhfíon i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1493/1999 agus le rialacha cur chun feidhme an Rialacháin sin.

2. Einsímí bia, ullmhóidí einsímí bia agus bia ina bhfuil einsímí bia a cuireadh ar an margadh nó a lipéadaíodh roimh 20 Éanair 2010 agus nach gcomhlíonann forálacha Airteagal 10 go hAirteagal 12, féadfar iad a chur ar an margadh go dtí a ndáta íosmharthanachta nó a ndáta éaga.

Airteagal 19

Leasuithe ar Threoir 83/417/CEE

I dTreoir 83/417/CEE, in Iarscríbhinn I, Roinn III(d), cuirtear an méid seo a leanas in ionad na bhfleascanna:

‘— binid a chomhlíonfaidh ceanglais Rialachán (CE) Uimh. 1332/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le heinsímí bia (*);

— einsímí eile téachta bainne a chomhlíonfaidh ceanglais Rialachán (CE) Uimh. 1332/2008.

(*) IO L 354, 31.12.2008, lch. 7.’

Airteagal 20

Leasú ar Rialachán (CE) Uimh. 1493/1999

Cuirtear an mhír seo a leanas le hAirteagal 43 de Rialachán (CE) Uimh. 1493/1999:

‘3. Einsímí agus ullmhóidí einsímeacha a úsáidtear sna cleachtais agus sna próisis fíoneolaíochta atá údaraithe agus a liostaítear in Iarscríbhinn IV, comhlíonfaidh siad ceanglais Rialachán (CE) Uimh. 1332/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le heinsímí bia (*).

(*) IO L 354, 31.12.2008, lch. 7.’

Airteagal 21

Leasuithe ar Threoir 2000/13/CE

Leasaítear leis seo Treoir 2000/13/CE mar seo a leanas:

1) leasaítear Airteagal 6(4) mar seo a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (a):

‘(a) ciallóidh “comhábhar” aon substaint, lena n-áirítear breiseáin agus einsímí, a úsáidtear i monarú nó in ullmhú earra bia agus atá fós ann san earra críochnaithe, más i bhfoirm athraithe féin é.’;

(b) i bpointe (c)(ii), cuirtear ‘breiseáin agus einsímí’ in ionad an fhocail tosaigh ‘breiseáin’;

(c) i bpointe (c)(iii) cuirtear ‘breiseáin nó einsímí nó blastáin’ in ionad na bhfocal ‘breiseáin nó blastáin’;

2) cuirtear an fhleasc seo a leanas le hAirteagal 6(6):

‘— einsímí seachas na heinsímí dá dtagraítear i mír 4(c)(ii), saineofar iad le hainm ceann de na catagóirí comhábhar a liostaítear in Iarscríbhinn II, agus lena n-ainm sonrach ina dhiaidh sin,’.

Airteagal 22

Leasuithe ar Threoir 2001/112/CE

I dTreoir 2001/112/CE, cuirtear an méid seo a leanas in ionad an ceathrú, an cúigiú agus an séú fleasc d'Iarscríbhinn 1, Cuid II(2):

‘— Einsímí peicteolaíocha a chomhlíonfaidh ceanglais Rialachán (CE) Uimh. 1332/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le heinsímí bia (*);

— Einsímí próitéalaíocha a chomhlíonfaidh ceanglais Rialachán (CE) Uimh. 1332/2008;

— Einsímí amalaíocha a chomhlíonfaidh ceanglais Rialachán (CE) Uimh. 1332/2008.

(*) IO L 354, 31.12.2008, lch. 7.’

*Airteagal 23***Leasú ar Rialachán (CE) Uimh. 258/97**

I Rialachán (CE) Uimh. 258/97 cuirtear an pointe seo a leanas le hAirteagal 2(1):

‘(d) einsímí bia a thagann faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1332/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le heinsímí bia (*).

(*) IO L 354, 31.12.2008, lch. 7.’

*Airteagal 24***Teacht i bhfeidhm**

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm ag Airteagal 4 ó dháta chur i bhfeidhm an liosta Comhphobail. Go dtí an dáta sin, leanfaidh forálacha náisiúnta maidir le heinsímí bia agus bia a tháirgtear le heinsímí bia a chur ar an margadh agus a úsáid d’fheidhm a bheith acu sna Ballstáit.

Beidh feidhm ag Airteagal 10 go hAirteagal 13 ón 20 Éanair 2010.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh in Strasbourg, 16 Nollaig 2008.

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán
H.-G. PÖTTERING

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán
B. LE MAIRE

RIALACHÁN (CE) Uimh. 1333/2008 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

an 16 Nollaig 2008

maidir le breiseáin bia

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 95 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún,

Ag féachaint don Tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ⁽¹⁾,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 251 den Chonradh ⁽²⁾,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Is gné riachtanach den mhargadh inmheánach é saorghluaiseacht bia atá sábháilte agus folláin agus cuireann sé go mór le sláinte agus le folláine saoránach agus lena leasanna sóisialta agus eacnamaíocha.
- (2) Ba cheart go n-áiritheofaí leibhéal ard cosanta do bheatha agus do shláinte an duine agus beartais an Chomhphobail á saothrú.
- (3) Gabhann an Rialachán seo ionad Treoracha agus Cinntí a bhí ann roimhe seo maidir le breiseáin bia a cheadaítear i mbianna d'fhonn feidhmiú éifeachtach an mhargaidh inmheánaigh a áirithiú agus ardleibhéal cosanta do shláinte an duine agus ardleibhéal cosanta don tomhaltóra á n-áirithiú ag an am céanna, lena n-áirítear leasanna an tomhaltóra a chosaint, trí nósanna imeachta cuimsitheacha agus sruthlíneacha.

⁽¹⁾ IO C 168, 20.7.2007, lch. 34.

⁽²⁾ Tuairim ó Pharlaimint na hEorpa an 10 Iúil 2007 (IO C 175 E, 10.7.2008, lch. 142), Comhsheasamh ón gComhairle an 10 Márta 2008 (IO C 111 E, 6.5.2008, lch. 10), Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 8 Iúil 2008 (nár foilsíodh fós) agus Cinneadh ón gComhairle an 18 Samhain 2008.

(4) Déantar comhchuihiú leis an Rialachán seo ar úsáid breiseáin bia i mbianna sa Chomhphobal. Áirítear leis sin úsáid breiseáin bia i mbianna a chumhdaítear le Treoir 89/398/CEE ón gComhairle an 3 Bealtaine 1989 maidir le comhfhogasú dhlíthe na mBallstát maidir le hearraí bia arna gceapadh d'úsáidí cothaitheacha áirithe ⁽³⁾ agus maidir le húsáid dathanna bia áirithe le haghaidh marcáil sláinte a dhéanamh ar fheoil agus le haghaidh maisiú agus stampáil a dhéanamh ar uibheacha. Déantar comhchuihiú leis freisin ar úsáid breiseáin bia i mbreiseáin bia agus in einsímí bia, rud a áirithíonn a sábháilteacht agus a gcáilíocht agus rud a éascaíonn a stóráil agus a n-úsáid. Ní raibh rialáil déanta air seo ar leibhéal an Chomhphobail go nuige seo.

(5) Is substaintí iad breiseáin bia nach gcaitear mar bhia ann féin de ghnáth ach a chuirtear le bia d'aon ghnó chun críche teicneolaíche a thuairiscítear sa Rialachán seo, amhail bia a chaomhnú. Ba cheart go gcumhdófaí leis an Rialachán seo gach breiseáin bia, agus mar sin ba cheart an liosta aicmí feidhmiúla a thabhairt cothrom le dáta i gcomhréir leis an dul chun cinn eolaíoch agus leis an bhforbairt theicneolaíoch. Níor cheart a mheas gur breiseáin bia iad substaintí, áfach, nuair a úsáidtear iad chun blas a chur ar bhia nó chun críocha cothaitheacha, amhail ionadaithe salainn, vitimíní agus mianraí. Ina theannta sin, níor cheart ach oiread go dtiocfadh substaintí a mheastar gur bianna iad a fhéadfar a úsáid chun críche teicneolaíche, amhail clóiríd sóidiam nó cróch do dhathú, agus einsímí bia faoi raon feidhme an Rialacháin seo. Ullmhóidí a fhaightear as bianna agus as bunábhar nádúrtha eile, áfach, arna gceapadh le go mbeidh éifeacht theicneolaíoch acu ar an mbia deiridh agus a fhaightear trí eastóscadh roghnach a dhéanamh ar chomhchodanna (e.g. líocha) i gcomhréir leis na comhábhair chothaitheacha nó aramatacha, ba cheart iad a mheas mar bhreiseáin de réir bhrí an Rialacháin seo. Ar deireadh, cumhdaítear einsímí bia faoi Rialachán (CE) Uimh. 1332/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le heinsímí bia ⁽⁴⁾, rud a eisiann cur i bhfeidhm an Rialacháin seo.

(6) Níor cheart go gcumhdófaí leis an Rialachán seo substaintí nach gcaitear mar bhia ann féin ach a úsáidtear d'aon ghnó i bpróiseáil bianna, agus nach bhfanann sa bhia deiridh ach mar iarmhair agus nach bhfuil éifeacht theicneolaíoch acu sa táirge deiridh (áiseanna próiseála).

⁽³⁾ IO L 186, 30.6.1989, lch. 27.

⁽⁴⁾ Féach leathanach 7 den Iris Oifigiúil seo.

- (7) Níor cheart breiseáin bia a fhormheas agus a úsáid ach amháin má chomhlíonann siad na critéir a leagtar síos sa Rialachán seo. Caithfidh breiseáin bia a bheith sábháilte nuair a úsáidtear iad, caithfidh gá teicneolaíoch a bheith ann lena n-úsáid, agus ní fhéadfaidh a n-úsáid an tomhaltóir a chur amú agus caithfidh a n-úsáid a bheith chun tairbhe an tomhaltóra. Áirítear leis an tomhaltóir a chur amú saincheisteanna a bhaineann le cineál, le húire, agus le cáilíocht na gcomhábhar a úsáidtear, le nádúrthacht táirge nó le nádúrthacht an phróisis táirgthe, nó le cáilíocht chothaitheach an táirge, lena n-áirítear an méid torthaí agus glasraí atá ann, ach ní gá gurb é sin amháin a bheadh i gceist leis. Ba cheart go gcuirfís san áireamh, agus breiseáin bia á bhformheas, na tosca eile atá ábhartha maidir leis an ábhar atá á bhreithniú, lena n-áirítear tosca sochaíocha, eacnamaíocha, traidisiúnta, eitice agus comhshaoil, prionsabal an réamhchúraim agus a indéanta is atá sé rialuithe a dhéanamh. Ba cheart go gcuirfeadh úsáid breiseáin bia agus uasleibhéil breiseáin bia san áireamh go mbeadh an breiseáin bia á iontógáil ó fhoinis eile agus nochtadh grúpaí speisialta tomhaltóirí (e.g. tomhaltóirí ailléirgeacha) don bhreiseáin bia sin.
- (8) Caithfidh breiseáin bia na sonraíochtaí formheasta a chomhall ar cheart go n-áireofaí iontu faisnéis, lena n-áirítear a thionscnamh, chun an breiseáin bia a shainaithint go leordhóthanach, agus faisnéis chun cur síos a dhéanamh ar na critéir inghlactha íonachta. Ba cheart go gcoimeádfaí na sonraíochtaí a forbraíodh roimhe sin le haghaidh breiseáin bia agus a áirítear i dTreoir 95/31/CE ón gCoimisiún an 5 Iúil 1995 lena leagtar síos critéir íonachta sonracha maidir le milseoirí lena n-úsáid in earraí bia ⁽¹⁾, i dTreoir 95/45/CE ón gCoimisiún an 26 Iúil 1995 lena leagtar síos critéir íonachta sonracha maidir le dathanna lena n-úsáid in earraí bia ⁽²⁾ agus i dTreoir 96/77/CE ón gCoimisiún an 2 Nollaig 1996 lena leagtar síos critéir íonachta sonracha maidir le breiseáin bia seachas dathanna agus milseoirí ⁽³⁾ go dtí go gcuirfear na breiseáin a chomhfhreagraíonn dóibh isteach sna hlarscríbhinní a ghabhann leis an Rialachán seo. Ba cheart go leagfaí amach i Rialachán na sonraíochtaí a bhaineann leis na breiseáin sin an tráth sin. Ba cheart go mbainfeadh na sonraíochtaí sin go díreach leis na breiseáin a áirítear sna liostaí Comhphobail atá sna hlarscríbhinní a ghabhann leis an Rialachán seo. Mar gheall ar ghné chasta agus ar shubstaint chasta na sonraíochtaí sin, áfach, ar mhaithe le soiléireacht, níor cheart iad a lánpháirtiú sna liostaí Comhphobail ach ba cheart iad a leagan amach i Rialachán ar leith nó i Rialacháin ar leith.
- (9) Ceadaítear roinnt breiseáin bia d'úsáidí sonracha le haghaidh cleachtas údaraithe áirithe fíoneolaíochta agus le haghaidh próiseas údaraithe áirithe fíoneolaíochta. Ba cheart go gcomhlíonfadh úsáid breiseáin bia den sórt sin an Rialachán seo agus na forálacha sonracha a leagtar síos sa reachtaíocht Chomhphobail ábhartha.
- (10) D'fhonn comhchuibheas a áirithiú, ba cheart go ndéanfaí an measúnú riosca ar bhreiseáin bia agus go ndéanfaí iad a fhormheas i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 lena mbunaítear nós imeachta comhchoiteann um údarú do bhreiseáin bia, d'einsimí bia agus do bhlastáin bia ⁽⁴⁾.
- (11) Faoi Rialachán (CE) Uimh. 178/2002 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 28 Eanáir 2002 lena leagtar síos prionsabail ghinearálta agus ceanglais ghinearálta an dlí bia, lena mbunaítear an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia agus lena leagtar síos nósanna imeachta in ábhair a bhaineann le sábháilteacht bia ⁽⁵⁾, ní mór dul i gcomhairle leis an Údarás Eorpach um Shábháilteacht Bia (dá ngairfear 'an tÚdarás' anseo feasta) maidir le hábhair ar dócha go mbeadh tionchar acu ar shláinte an phobail.
- (12) Ba cheart breiseáin bia a thagann faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Meán Fómhair 2003 maidir le bia agus beatha atá géinmhodhnaithe ⁽⁶⁾, a údarú i gcomhréir leis an Rialachán sin chomh maith lena údarú faoin Rialachán seo.
- (13) Breiseáin bia a formheasadh cheana féin faoin Rialachán seo, agus a dhéantar trí mhodhanna táirgthe nó trí úsáid a bhaint as ábhair tosaigh a bhfuil difríochtaí suntasacha eatarthu agus na cinn a chuirtear san áireamh i measúnú riosca an Udaráis, nó breiseáin bia nach ionann é agus na breiseáin bia a chumhdaítear leis na sonraíochtaí arna leagan síos, ba cheart é a chur faoi bhráid an Udaráis le go ndéanfaidh sé meastóireacht orthu. D'fhéadfadh sé go gciallóidh 'difríocht shuntasach' *inter alia* an modh táirgthe a athrú ón eastóscadh as planda go dtí an táirgeadh trí choipeadh le miocrorgánach, nó modhnú géiniteach ar an mbun-mhiocrorgánach, athrú ar na hábhair tosaigh, nó athrú ar mhéid na gcáithníní, lena n-áirítear úsáid nanaitheicneolaíochta.
- (14) Ba cheart go mbreathnófaí go leanúnach ar bhreiseáin bia agus caithfear athmheastóireacht a dhéanamh orthu aon uair is gá, i bhfianaise na gcoinníollacha athraitheacha lena rialaítear a n-úsáid agus i bhfianaise aon fhaisnéise nua eolaíche. I gcás inar gá, ba cheart don Choimisiún mar aon leis na Ballstáit beart iomchuí a bhreithniú.
- (15) Ba cheart go gceadófaí do na Ballstáit sin a choimeád toirmisc an 1 Eanáir 1992 a bhí ar bhreiseáin áirithe i mbianna sonracha áirithe a meastar gur bianna traidisiúnta iad agus a tháirgtear ina gcríoch leanúint de na toirmisc sin a chur i bhfeidhm. Ina theannta sin, maidir le táirgí amhail 'Feta' nó 'Salame cacciatore', ba cheart go mbeadh an Rialachán seo gan dochar do rialacha ar mó an srian a chuireann siad agus a bhaineann le hainmníochtaí áirithe faoi Rialachán (CE) Uimh. 510/2006 ón gComhairle an 20 Márta 2006 maidir le léirithe geografacha agus ainmníochtaí tionscnaimh do tháirgí talmhaíochta agus d'earraí bia a chosaint ⁽⁷⁾ agus faoi Rialachán (CEE) Uimh. 509/2006 ón gComhairle an 20 Márta 2006 maidir le táirgí talmhaíochta agus earraí bia mar speisaltachtaí traidisiúnta atá ráthaithe ⁽⁸⁾.

⁽⁴⁾ Féach leathanach 1 den Iris Oifigiúil seo.

⁽⁵⁾ IO L 31, 1.2.2002, lch. 1.

⁽⁶⁾ IO L 268, 18.10.2003, lch. 1.

⁽⁷⁾ IO L 93, 31.3.2006, lch. 12.

⁽⁸⁾ IO L 93, 31.3.2006, lch. 1.

⁽¹⁾ IO L 178, 28.7.1995, lch. 1.

⁽²⁾ IO L 226, 22.9.1995, lch. 1.

⁽³⁾ IO L 339, 30.12.1996, lch. 1.

- (16) Mura mbeidh sé faoi réir srianta eile, féadfaidh breiseán a bheith i mbia, seachas trína chur leis go díreach, mar gur tugadh anonn ó chomhábhar bia é inar ceadaíodh an breiseán, ar choinníoll nach airde leibhéal an bhreiseáin sa bhia deiridh ná an leibhéal a bheadh ann dá ndéanfaí an comhábhar bia a úsáid faoi choinníollacha teicneolaíocha iomchuí agus faoi dhea-chleachtas monaraithe.
- (17) Leanann breiseáin bia de bheith faoi réir na n-oibleagáidí ginearálta maidir le lipéadú dá bhforáiltear le Treoir 2000/13/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Márta 2000 maidir le comhfhogasú dhlíthe na mBallstát maidir le lipéadú, le cur i láthair agus le fógraíocht ar earraí bia ⁽¹⁾ agus, de réir mar a bheidh, le Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003 agus le Rialachán (CE) Uimh. 1830/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Meán Fómhair 2003 maidir le hinrianaitheacht agus maidir le lipéadú orgánach géinmhodhnaithe agus maidir le hinrianaitheacht táirgí bia agus táirgí beatha a tháirgtear ó orgánaigh ghéinmhodhnaithe ⁽²⁾. Ina theannta sin, ba cheart forálacha sonracha a bheith sa Rialachán seo maidir le lipéadú ar bhreiseáin bia a dhíoltar mar bhreiseáin bia leis an monaróir nó leis an tomhaltóir deiridh.
- (18) Féadfar milseoirí a údaraítear faoin Rialachán seo a úsáid i milseoirí boird a dhíoltar go díreach le tomhaltóirí. Ba cheart do mhonaróirí táirgí den sórt sin faisnéis a chur ar fáil don tomhaltóir ar shlite iomchuí ionas go bhféadfaidh siad an táirge a úsáid ar bhealach sábháilte. D'fhéadfaí faisnéis den sórt sin a chur ar fáil ar roinnt slite lena n-áirítear ar lipéid táirgí, ar láithreáin gréasáin idirlín, ar línte faisnéise do thomhaltóirí nó ag an bpointe díola. D'fhothn cur chuige aonfhoirmeach a ghlacadh chun an ceanglas sin a chur chun feidhme, d'fhéadfaidh sé go mbeadh gá le treoir a tharraingeofaí suas ar leibhéal an Chomhphobail.
- (19) Ba cheart na bearta is gá chun an Rialachán seo a chur chun feidhme a ghlacadh i gcomhréir le Cinneadh 1999/468/CE ón gComhairle an 28 Meitheamh 1999 ag leagan síos na nósanna imeachta maidir le feidhmiú na gcumhachtaí cur chun feidhme arna dtabhairt don Choimisiún ⁽³⁾.
- (20) Ba cheart, go háirithe, go dtabharfaí de chumhacht don Choimisiún na hlarscríbhinní a ghabhann leis an Rialachán seo a leasú agus bearta idirthréimhseacha iomchuí a ghlacadh. Ó tharla go bhfuil raon feidhme ginearálta ag na bearta sin agus gur le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú a ceapadh iad, *inter alia* trína fhorlónadh le heilimintí nua neamhriachtanacha, caithfear iad a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnsrúduithe agus dá bhforáiltear in Airteagal 5a de Chinneadh 1999/468/CE.
- (21) Ar mhaithe le héifeachtúlacht, ba cheart na gnáthshrianta ama a bhaineann leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnsrúduithe a ghiorrú chun go nglacfaí leasuithe áirithe ar larscríbhinn II agus ar larscríbhinn III a bhaineann le substaintí a údaraíodh cheana féin faoi dhlí eile Comhphobail, chomh maith le haon bhearta iomchuí idirthréimhseacha a bhaineann leis na substaintí sin.
- (22) D'fhothn an dlí Comhphobail maidir le breiseáin bia a fhorbairt agus a thabhairt cothrom le dáta ar bhealach comhréireach, éifeachtach, is gá sonraí a bhailiú, faisnéis a roinnt agus obair a chomhordú idir na Ballstáit. Chuige sin, d'fhéadfaidh sé gur mhaith an rud staidéar a dhéanamh ar shaincheisteanna ar leith d'fhothn an próiseas cinnteoireachta a éascú. Is iomchuí go maoineodh an Chomhphobal staidéir den sórt sin mar chuid dá nós imeachta buiséadach. Tagann maoiniú beart den sórt sin faoi Rialachán (CE) Uimh. 882/2004 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Aibreán 2004 maidir le rialuithe oifigiúla a fheidhmítear chun a áirithiú go bhforófar go bhfuiltear ag comhlíonadh dlí beatha agus bia, rialacha sláinte ainmhithe agus rialacha leasa ainmhithe ⁽⁴⁾.
- (23) Cuirfidh na Ballstáit rialuithe oifigiúla i gcrích d'fhothn a áirithiú go gcomhlíonfar an Rialachán seo i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 882/2004.
- (24) Ó tharla nach féidir cuspóir an Rialacháin seo, eadhon rialacha Comhphobail a leagan síos maidir le breiseáin bia, a bhaint amach go leordhóthanach ar leibhéal na mBallstát agus gur fearr, dá bhrí sin, ar mhaithe le haontacht an mhargaidh agus ar mhaithe le hardleibhéal cosanta do thomhaltóirí, is féidir é a bhaint amach ar leibhéal an Chomhphobail, féadfaidh an Chomhphobal bearta a ghlacadh i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta, a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach.
- (25) Tar éis an Rialachán seo a ghlacadh ba cheart don Choimisiún, le cúnamh ón mBuainchoiste um an mBishlabhra agus um Shláinte Ainmhithe, athbhreithniú a dhéanamh ar na húdairithe uile atá ann maidir le critéir, seachas sábháilteacht, amhail iontógáil, gá teicneolaíoch agus an fhéidearthacht go gcuirfí an tomhaltóir amú. Ba cheart na breiseáin bia uile a leanfar dá n-údarú sa Chomhphobal a aistriú chuig na liostaí Comhphobail atá in larscríbhinn II agus in larscríbhinn III a ghabhann leis an Rialachán seo. Ba cheart larscríbhinn III a ghabhann leis an Rialachán seo a chomhlánú leis na breiseáin bia eile a úsáidtear i mbreiseáin bia agus in einsímí bia agus ba cheart í a chomhlánú chomh maith le hiompróirí le haghaidh cothaitheach agus lena gcoinníollacha úsáide i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008 [lena mbunaítear nós imeachta comhchoiteann údaraithe maidir le breiseáin bia, maidir le heinsímí bia agus maidir le blastáin bia]. D'fhothn idirthréimhse oiriúnach a cheadú, níor cheart go mbeadh feidhm ag na forálacha atá in larscríbhinn III, seachas na forálacha a bhaineann le hiompróirí do bhreiseáin bia agus do bhreiseáin bia i mblastáin, go dtí an 1 Eanáir 2011.
- (26) Go dtí go gcruthófar na liostaí Comhphobail de bhreiseáin bia amach anseo, is gá foráil a dhéanamh le haghaidh nós imeachta simplithe lena gceadófar na liostaí reatha de bhreiseáin bia atá sna Treoracha atá ann cheana a thabhairt cothrom le dáta.

⁽¹⁾ IO L 109, 6.5.2000, lch. 29.

⁽²⁾ IO L 268, 18.10.2003, lch. 24.

⁽³⁾ IO L 184, 17.7.1999, lch. 23.

⁽⁴⁾ IO L 165, 30.4.2004, lch. 1. Leagan ceartaithe in IO L 191, 28.5.2004, lch. 1.

(27) Gan dochar do thoradh an athbhreithnithe dá dtagraítear in aithris 25, laistigh de bhliain tar éis an Rialachán seo a ghlacadh, ba cheart don Choimisiún clár meastóireachta a bhunú chun go ndéanadh an tÚdarás athmheastóireacht ar shábháilteacht na mbreiseán bia a formheasadh cheana féin sa Chomhphobal. Ba cheart go sainmhíneodh an clár sin na riachtanais agus ord na dtosaíochtaí ar dá réir a scrúdófar na breiseáin bia a formheasadh.

(28) Aisghairtear leis an Rialachán seo na hionstraimí seo a leanas agus gabhann an Rialachán seo a n-ionad: Treoir ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 1962 maidir le comhfhogasú rialacha na mBallstát i ndáil leis na hábhair dathaithe a cheadaítear lena n-úsáid i mbianna a cheaptar lena gcaitheamh ag an duine ⁽¹⁾, Treoir 65/66/CEE ón gComhairle an 26 Eanáir 1965 lena leagtar síos critéir shonaracha íonachta do leasaithigh atá údaraithe lena n-úsáid in earraí bia a cheaptar lena gcaitheamh ag an duine ⁽²⁾, Treoir 78/663/CEE ón gComhairle an 25 Iúil 1978 lena leagtar síos critéir shonaracha íonachta le haghaidh eiblitheoirí, cobhsaitheoirí, tiúsóirí agus gníomhaithe glóthaithe lena n-úsáid in earraí bia ⁽³⁾, Treoir 78/664/CEE an 25 Iúil 1978 lena leagtar síos critéir shonaracha íonachta do fhrithocsaídeoirí a fhéadfaí a úsáid in earraí bia a cheaptar lena gcaitheamh ag an duine ⁽⁴⁾, Céad Treoir 81/712/CEE ón gCoimisiún an 28 Iúil 1981 lena leagtar síos modhanna anailíse Comhphobail lena fhíorú go gcomhlíonann breiseáin áirithe a úsáidtear in earraí bia critéir íonachta ⁽⁵⁾, Treoir 89/107/CEE ón gComhairle an 21 Nollaig 1988 maidir le comhfhogasú dhlíthe na mBallstát i ndáil le breiseáin bia a údaraithear in earraí bia a cheaptar lena gcaitheamh ag an duine ⁽⁶⁾, Treoir 94/35/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Meitheamh 1994 maidir le milseoirí a údaraithear lena n-úsáid in earraí bia ⁽⁷⁾, Treoir 94/36/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Meitheamh 1994 maidir le dathanna lena n-úsáid in earraí bia ⁽⁸⁾, Treoir 95/2/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Feabhra 1995 maidir le breiseáin bia seachas dathanna agus milseoirí ⁽⁹⁾, Cinneadh Uimh. 292/97/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Nollaig 1996 maidir le coimeád dlíthe náisiúnta lena dtoirmiscear breiseáin áirithe a úsáid i dtáirgeadh earraí bia sonraithe áirithe ⁽¹⁰⁾ agus Cinneadh 2002/247/CE ón gCoimisiún an 27 Márta 2002 lena bhfionraítear milseogra glóthaí ina bhfuil an breiseán bia coiniacú E 425 a chur ar an margadh agus a allmhairiú ⁽¹¹⁾. Is iomchuí, áfach, go bhfanadh forálacha áirithe de na gníomhartha sin i bhfeidhm le linn idirthréimhse chun am a thabhairt chun na liostaí Comhphobail sna hlarscríbhinní a ghabhann leis an Rialachán seo a ullmhú,

⁽¹⁾ IO 115, 11.11.1962, lch. 2645/62.

⁽²⁾ IO 22, 9.2.1965, lch. 373.

⁽³⁾ IO L 223, 14.8.1978, lch. 7.

⁽⁴⁾ IO L 223, 14.8.1978, lch. 30.

⁽⁵⁾ IO L 257, 10.9.1981, lch. 1.

⁽⁶⁾ IO L 40, 11.2.1989, lch. 27.

⁽⁷⁾ IO L 237, 10.9.1994, lch. 3.

⁽⁸⁾ IO L 237, 10.9.1994, lch. 13.

⁽⁹⁾ IO L 61, 18.3.1995, lch. 1.

⁽¹⁰⁾ IO L 48, 19.2.1997, lch. 13.

⁽¹¹⁾ IO L 84, 28.3.2002, lch. 69.

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL I

ÁBHAR, RAON FEIDHME AGUS SAINMHÍNITHE

Airteagal 1

Ábhar

Leagtar síos leis an Rialachán seo rialacha maidir le breiseáin bia d'fhonn feidhmiú éifeachtach an mhargaidh inmheánaigh a áirithiú agus ardleibhéal cosanta do shláinte an duine agus ardleibhéal cosanta don tomhaltóir a n-áirithiú ag an am céanna, lena n-áirítear leasanna an tomhaltóra a chosaint agus cleachtais chothroma i dtrádáil bia, agus cosaint an chomhshaoil á cur san áireamh i gcás inarb iomchuí.

Chun na críocha sin, foráiltear leis an Rialachán seo do na nithe seo a leanas:

- liostaí Comhphobail de bhreiseáin bia formheasta faoi mar a leagtar amach in Iarscríbhinn II agus in Iarscríbhinn III iad;
- coinníollacha maidir le húsáid breiseán bia i mbianna, lena n-áirítear i mbreiseáin bia agus in einsímí bia a chumhdaítear le Rialachán (CE) Uimh. 1332/2008 [maidir le heinsímí bia], agus coinníollacha úsáide i mblastáin bia a chumhdaítear le Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le blastáin agus maidir le comhábhair áirithe bia a bhfuil airíonna blaistithe acu lena n-úsáid i mbianna agus ar bhianna ⁽¹²⁾;
- rialacha maidir le lipéadú breiseán bia a dhíoltar mar bhreiseáin bia.

Airteagal 2

Raon feidhme

- Beidh feidhm ag an Rialachán seo maidir le breiseáin bia.
- Ní bheidh feidhm ag an Rialachán seo maidir leis na substaintí seo a leanas mura n-úsáidfear mar bhreiseáin bia iad:
 - áiseanna próiseála;
 - substaintí a úsáidtear chun plandaí agus chun táirgí plandaí a chosaint i gcomhréir leis na rialacha Comhphobail a bhaineann le sláinte plandaí;
 - substaintí a chuirtear le bianna mar chothaithigh;
 - substaintí a úsáidtear chun uisce a chóireáil lena chaitheamh ag an duine agus a thagann faoi raon feidhme Threoir 98/83/CE ón gComhairle an 3 Samhain 1998 maidir le cáilíocht uisce a cheaptar lena chaitheamh ag daoine ⁽¹³⁾;

⁽¹²⁾ Féach leathanach 34 den Iris Oifigiúil seo.

⁽¹³⁾ IO L 330, 5.12.1998, lch. 32.

(e) blastáin a thagann faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 [maidir le blastáin agus maidir le comhábhair áirithe bia a bhfuil airíonna blaitithe acu lena n-úsáid i mbianna agus ar bhianna].

3. Ní bheidh feidhm ag an Rialachán seo maidir le heinsímí bia a thagann faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1332/2008 [maidir le heinsímí bia], le héifeacht ón dáta a glacadh liosta Comhphobail d'einsímí bia i gcomhéir le hAirteagal 17 den Rialachán sin.

4. Beidh feidhm ag an Rialachán seo gan dochar d'aon rialacha sonracha Comhphobail maidir le húsáid breiseán bia:

(a) i mbianna sonracha;

(b) chun críocha seachas na críocha a chumhdaítear leis an Rialachán seo.

Airteagal 3

Sainmhínithe

1. Chun críocha an Rialachán seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 178/2002 agus i Rialachán Uimh. 1829/2003.

2. Chun críocha an Rialachán seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas freisin:

(a) ciallaíonn 'breiseán bia' aon substaint nach gcaitear mar bhia ann féin de ghnáth agus nach n-úsáidtear de ghnáth mar shain-chomhábhar bia, bíodh luach cothaithe ann nó ná bíodh, arb é an toradh a bhíonn ar é a chur le bia d'aon ghnó chun críche teicneolaíche, nó an toradh a mbeifí ag súil le réasún a bheadh ar é a chur le bia d'aon ghnó chun críche teicneolaíche, i monarú, i bpróiseáil, in ullmhú, i gcóireáil, i bpacáistiú, in iompar nó i stóráil bia den sórt sin, go ndéantar comhábhar den bhia sin de, nó go ndéantar comhábhar den bhia sin dá fhotháirgí, go díreach nó go hindíreach.

Ní mheastar gur breiseán bia iad na nithe seo a leanas:

- (i) monaisiúicrídí, déshiúicrídí nó olagaishiúicrídí, agus bianna ina bhfuil na substaintí sin, a úsáidtear le haghaidh a n-airíonna miltithe;
- (ii) bianna, cibé acu i bhfoirm thriomaithe nó i bhfoirm thubhaithe, lena n-áirítear blastáin a chorpraítear le linn comhbhianna a mhonarú, mar gheall ar a n-airíonna aramatacha, inbhlasta nó cothaithe mar aon le héifeacht thánaisteach dathaithe;
- (iii) substaintí a úsáidtear in ábhair chumhdaithe nó in ábhair bhrataithe, nach cuid de bhianna iad agus nach gceaptar lena gcaitheamh i dteannta na mbianna sin;
- (iv) táirgí a bhfuil peictín iontu agus a dhíorthaítear ó úlla triomaithe meilte nó ó scamhadh torthaí citris nó cainchí, nó ó mheascán díobh, trí ghníomhaíocht aigéid chaoil agus páirneodró ina dhiaidh sin le saláin de shóidiam nó de photaisiam ('peictín leachtach');

(v) bunanna guma coganta;

(vi) deistrin bhán nó deistrin bhuí, stáirse rósta nó stáirse deistrinnithe, stáirse arna mhodhnú le cóireáil aigéadach nó le cóireáil alcaileach, stáirse tuartha, stáirse arna mhodhnú go fisiceach agus stáirse arna chóireáil le heinsímí amalalaíteacha;

(vii) clóiríd amóiniam;

(viii) fuilphlasma, geilitín inite, hidrealasáití próitéine agus a gcuid salann, próitéin bhainne agus glútán;

(ix) aimínaigéid agus a gcuid salann seachas aigéad glútamach, glicín, cistéin agus cistín agus a gcuid salann nach bhfuil aon fheidhm theicneolaíoch acu;

(x) cáiséanáití agus cáiséin;

(xi) ionúilin;

(b) ciallaíonn 'áis phróiseála' aon substaint:

(i) nach gcaitear aisti féin mar bhia;

(ii) a úsáidtear d'aon ghnó i bpróiseáil amhábhar, i bpróiseáil bianna nó i bpróiseáil a gcomhábhar, chun próiseas teicneolaíoch áirithe a chur i gcrích i rith na cóireála nó i rith na próiseála; agus

(iii) a bhféadfadh sé go mbeadh sé mar thoradh neamhbheartaithe uirthi, toradh nach féidir a sheachaint go teicniúil, go mbeadh iarmhair den tsustaint nó dá díorthaigh sa táirge deiridh, fad nach gcuirfidh siad sláinte an duine i mbaoil agus nach mbeidh aon éifeacht theicneolaíoch acu ar an táirge deiridh;

(c) ciallaíonn 'aicme fheidhmiúil' catagóir de na catagóirí a leagtar amach in Iarscríbhinn I atá bunaithe ar an bhfeidhm theicneolaíoch a chomhlíonann breiseán bia san earra bia;

(d) ciallaíonn 'bia neamhphróiseáilte' bia nach ndearnadh aon chóireáil air a mbeadh athrú suntasach i staid thosaigh an bhia sin mar thoradh uirthi, agus chun na críche sin, ní mheastar gur athrú suntasach a thagann ar an mbia iad na gníomhaíochtaí seo a leanas, go háirithe: roinnt, páirtiú, téarbhadh, cnámhú, miontóireacht, feannadh, lomadh, scamhadh, meilt, gearradh, glanadh, bearradh, íosreo, reo, fuarú, muilleoireacht, crotalú, pacáil nó díphacáil;

(e) ciallaíonn 'bia nár cuireadh aon siúcraí leis' bia nach bhfuil na nithe seo a leanas ann:

(i) aon mhonaisiúicrídí breise ná aon déshiúicrídí breise;

(ii) aon bhia a cuireadh leis ina bhfuil monaisiúicrídí nó déshiúicrídí a úsáidtear le haghaidh a n-airíonna miltithe;

- (f) ciallaíonn 'bia fuinneamhlaghdaithe' bia a bhfuil luach fuinnimh a laghdaíodh de 30 % ar a laghad air i gcomparáid leis an mbia tosaigh nó le táirge dá shamhail;
- (g) ciallaíonn 'milseoirí boird' ullmhóidí milseoirí ceadaithe, a bhféadfadh breiseáin eile bia agus/nó comhábhair bia eile a bheith iontu agus a cheaptar lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh mar ionadach do shiúcraí;
- (h) ciallaíonn '*quantum satis*' nach sonraítear aon uasleibhéal uimhriúil agus go n-úsáidfear substaintí i gcomhréir leis an deachleachtais mhonaraíthe, ar leibhéal nach bhfuil níos airde ná an leibhéal is gá chun an chríoch bheartaithe a bhaint amach ar choinníoll nach gcuirtear an tomhaltóir amú.

CAIBIDIL II

LIOSTAÍ COMHPHOBAIL DE BHREISEÁIN BIA A FORMHEASADH*Airteagal 4***Liostaí Comhphobail de bhreiseáin bia**

- Ní fhéadfar ach breiseáin bia a áirítear ar an liosta Comhphobail atá in Iarscríbhinn II a chur ar an margadh mar bhreiseáin bia agus a úsáid i mbianna faoi na coinníollacha úsáide a shonraítear san Iarscríbhinn sin.
- Ní fhéadfar ach breiseáin bia a áirítear ar an liosta Comhphobail atá in Iarscríbhinn III a úsáid i mbreiseáin bia, in einsímí bia agus i mblastáin bia faoi na coinníollacha úsáide a shonraítear san Iarscríbhinn sin.
- Déanfar na breiseáin bia in Aguisín II a liostú ar bhonn na gcatagóirí bia a bhféadfar iad a chur leo.
- Déanfar na breiseáin bia in Aguisín III a liostú ar bhonn na mbreiseáin bia, na n-einsímí bia, na mblastáin bia agus na gcothaitheach, nó ar bhonn na gcatagóirí díobh sin, a bhféadfar iad a chur leo.
- Comhlíonfaidh breiseáin bia na sonraíochtaí dá dtagraítear in Airteagal 14.

*Airteagal 5***Cosc ar bhreiseáin bia neamh-chomhlíontacha agus/nó ar bhia neamh-chomhlíontach**

Ní chuirfidh aon duine breiseáin bia ná aon bhia a bhfuil an breiseáin bia sin ann ar an margadh mura gcomhlíonfaidh úsáid an bhreiseáin bia sin an Rialachán seo.

*Airteagal 6***Coinníollacha ginearálta maidir le breiseáin bia a chur ar liostaí Comhphobail agus maidir lena n-úsáid**

- Ní fhéadfar breiseáin bia a chur ar na liostaí Comhphobail atá in Iarscríbhinn II agus in Iarscríbhinn III ach amháin má chomhlíonann sé na coinníollacha seo a leanas agus, i gcás inarb ábhartha, tosca dlisteanacha eile, lena n-áirítear tosca comhshaoil:
 - nach údar imní é, ar bhonn na fianaise eolaíche atá ar fáil, ó thaobh shláinte an tomhaltóra ar an leibhéal a bhfuil sé beartaithe é a úsáid;
 - go bhfuil gá teicneolaíoch réasúnta leis nach féidir a ghnóthú ar shlí eacnamúla agus teicneolaíocha eile atá indéanta; agus
 - nach gcuireann a úsáid an tomhaltóir amú.
- Chun go n-áireofaí é ar na liostaí Comhphobail atá in Iarscríbhinn II agus in Iarscríbhinn III caithfidh buntáistí agus tairbhí a bheith ag breiseáin bia don tomhaltóir agus chuige sin, caithfidh sé fónamh d'fheidhm amháin nó do bheis agus feidhm amháin de na feidhmeanna seo a leanas:
 - cáilíocht chothaitheach an bhia a chaomhnú;
 - comhábhair nó comhchodanna riachtanacha a chur ar fáil do bhianna a mhonaraítear le haghaidh grúpaí tomhaltóirí a bhfuil riachtanais speisialta aiste bia acu;
 - cáilíocht coinneála nó cobhsaíochta bia a fheabhsú nó a airíonna orgánaileipteacha a fheabhsú, ar choinníoll nach n-athraítear cineál, substaint ná cáilíocht an bhia ar bhealach a chuireann tomhaltóirí amú;
 - cuidiú bia a mhonarú, a phróiseáil, a ullmhú, a chóireáil, a phacáil, a iompar nó a stóráil, lena n-áirítear breiseáin bia, einsímí bia agus blastáin bia, ar choinníoll nach n-úsáidtear an breiseáin bia chun éifeachtaí lochtacha amhábhair ná aon chleachtais ná aon teicnící neamh-inmhianaithe, lena n-áirítear cleachtais nó teicnící neamhfholáine a úsáid, le linn aon ghníomhaíochtaí den sórt sin a cheilt.
- De mhaolú ar mhír 2(a), féadfar breiseáin bia a laghdaíonn cáilíocht chothaitheach bia a chur ar an liosta Comhphobail atá in Iarscríbhinn II ar choinníoll:
 - nach cuid shuntasach de ghnáth-aiste bia an bia sin; nó
 - gur gá an breiseáin bia do tháirgeadh bianna le haghaidh grúpaí tomhaltóirí a bhfuil riachtanais speisialta aiste bia acu.

Airteagal 7

Coinníollacha sonracha do mhilseoirí

Ní fhéadfar ach breiseán bia a fhónann d'fheidhm amháin nó níos mó ná feidhm amháin de na feidhmeanna seo a leanas, agus a fhónann chomh maith d'fheidhm amháin nó do bhreis agus feidhm amháin de na feidhmeanna a leagtar amach in Airteagal 6(2), a chur ar an liosta Comhphobail atá in Iarscríbhinn II don aicme fheidhmiúil milseoirí:

- (a) ionadú ar shiúcraí chun bia fuinneamhlaghdaithe, bia neamhcháirgineach nó bia nár cuireadh aon siúcraí leis a tháirgeadh; nó
- (b) ionadú ar shiúcraí i gcás ina gceadaíonn sé sin fad a chur le seilfré an bhia; nó
- (c) bia a tháirgeadh a cheaptar le haghaidh úsáidí cothaitheacha áirithe a shainmhíneáir in Airteagal 1(2)(a) de Threoir 89/398/CEE.

Airteagal 8

Coinníollacha sonracha do dhathanna

Ní fhéadfar breiseán bia a chur ar an liosta Comhphobail atá in Iarscríbhinn II don aicme fheidhmiúil dathanna ach amháin más breiseán é a fhónann d'fheidhm amháin nó do bhreis agus feidhm amháin de na feidhmeanna seo a leanas, chomh maith le fónamh d'fheidhm amháin nó do bhreis agus feidhm amháin de na feidhmeanna a leagtar amach in Airteagal 6(2):

- (a) an chuma a bhí i dtosach ar an mbia a chur an athuair ar bhia a ndearna próiseáil, stóráil, pacáistiú agus dáileadh difear don dath a bhí air agus a bhféadfadh sé go ndearna sin dochar dá inghlacthacht ó thaobh cuma de;
- (b) cuma níos tarraingtí a chur ar bhia;
- (c) dath a chur ar bhia nach mbeadh dath ar bith air mura ndéanfaí amhlaidh.

Airteagal 9

Aicmí feidhmiúla breiseán bia

1. Féadfar breiseáin bia a shannadh in Iarscríbhinn II agus in Iarscríbhinn III do cheann de na haicmí feidhmiúla atá in Iarscríbhinn I ar bhonn phríomhfheidhm theicneolaíoch an bhreiseáin bia.

Ní choiscfear breiseán bia a úsáid d'fheidhmeanna éagsúla toisc é a bheith á leithroinnt ar aicme fheidhmiúil.

2. I gcás inar gá, mar thoradh ar an dul chun cinn eolaíoch nó de bharr na forbartha teicneolaíche, glactar na bearta a cheaptar chun eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, agus a bhaineann le haicmí feidhmiúla breise a fhéadfar a chur le hIarscríbhinn I, i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 28(3).

Airteagal 10

Ábhar na liostaí Comhphobail de bhreiseáin bia

1. Féadfar breiseán bia a chomhlíonann na coinníollacha a leagtar amach in Airteagal 6, in Airteagal 7 agus in Airteagal 8, i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear i Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008 [lena mbunaítear nós imeachta comhchoiteann údaráithe maidir le breiseáin bia, maidir le heinsímí bia agus maidir le blastáin bia] a chur:

- (a) ar an liosta Comhphobail atá in Iarscríbhinn II a ghabhann leis an Rialachán seo; agus/nó
- (b) ar an liosta Comhphobail atá in Iarscríbhinn III a ghabhann leis an Rialachán seo.

2. Sonrófar an méid seo a leanas san iontráil do bhreiseán bia a bheidh ar na liostaí Comhphobail atá in Iarscríbhinn II agus in Iarscríbhinn III:

- (a) ainm an bhreiseáin bia agus an E-uimhir atá aige;
- (b) na bianna a bhféadfar an breiseán bia a chur leo;
- (c) na coinníollacha faoina bhféadfar an breiseán bia a úsáid;
- (d) más iomchuí, cé acu an bhfuil aon srianta ar an mbreiseán bia a dhíol go díreach leis an tomhaltóir deiridh nó nach bhfuil.

3. Leasófar liostaí an Chomhphobail in Iarscríbhinn II agus Iarscríbhinn III i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear i Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008 [lena mbunaítear nós imeachta comhchoiteann údaráithe maidir le breiseáin bia, maidir le heinsímí bia agus maidir le blastáin bia].

Airteagal 11

Leibhéil úsáide breiseán bia

1. Agus na coinníollacha úsáide dá dtagraítear in Airteagal 10(2)(c) á mbunú:

- (a) socrófar an leibhéal úsáide ag an leibhéal is ísle is gá chun an éifeacht inmhianaithe a bhaint amach;
- (b) cuirfear an méid seo a leanas san áireamh leis na leibhéil sin:

- (i) aon iontógáil laethúil atá inghlactha, nó measúnú coibhéiseach, a bheidh socraithe don bhreiseán bia agus an iontógáil laethúil dóchúil ó gach foinse;
- (ii) i gcás ina bhfuiltear chun an breiseán bia a úsáid i mbianna a itheann grúpaí speisialta tomhaltóirí, an iontógáil laethúil den bhreiseán bia a d'fhéadfadh tomhaltóirí sna grúpaí sin a iontógáil.

2. I gcás inarb iomchuí, ní shocrófar uasleibhéal uimhriúil do bhreiseán bia (*quantum satis*). Sa chás sin, úsáidfear an breiseán bia i gcomhréir le prionsabal an *quantum satis*.

3. Beidh feidhm ag na huasleibhéil breiseán bia a leagtar amach in Iarscríbhinn II maidir leis an mbia faoi mar a chuirtear ar an margadh é, mura sonrúfar a mhalairt. De mhaolú ar an bprionsabal sin, i gcás bianna triomaithe agus/nó bianna tiubhaithe a chaitear a athbhunú, beidh feidhm ag na huasleibhéil maidir leis an mbia faoi mar a athbhunaítear é de réir na dtreoracha a thugtar ar an lipéad agus an íosfhachtóir caolaithe á chur san áireamh.

4. Beidh feidhm ag na huasleibhéil do dhathanna a leagtar amach in Iarscríbhinn II maidir leis an bprionsabal dathaithe atá san ullmhóid dathaithe mura sonrúfar a mhalairt.

Airteagal 12

Athruithe i bpróiseas táirgeachta nó i mbunábhair breasáin bia atá ar liosta Comhphobail cheana féin

Maidir le breiseán bia atá ar liosta Comhphobail cheana féin, i gcás ina mbeidh athrú suntasach ar na modhanna táirgeachta nó sna bunábhair a úsáidtear, nó i gcás ina mbeidh athrú i méid na gcáithníní, tríd an nanaitheicneolaíocht, mar shampla, féachfar ar an mbreiseán bia arna ullmhú leis na modhanna nua nó leis na hábhair sin mar bhreiseán difriúil agus beidh gá le hiontráil nua i liostaí an Chomhphobail, nó leis na sonraíochtaí a athrú sula gcuirfear ar an margadh é.

Airteagal 13

Breiseáin bia a thagann faoi raon feidhme Rialacháin (CE) Uimh. 1829/2003

1. Ní fhéadfar breiseán bia a thagann faoi raon feidhme Rialacháin (CE) Uimh. 1829/2003 a chur ar na liostaí Comhphobail in Iarscríbhinn II agus in Iarscríbhinn III i gcomhréir leis an Rialachán seo ach amháin má chumhdaítear le húdará i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003 é.

2. Nuair a dhéanfar breiseán bia atá ar liosta Comhphobail cheana féin a tháirgeadh ó fhoinsé dhifriúil a thagann faoi raon feidhme Rialacháin (CE) Uimh. 1829/2003, ní bheidh údará nua de dhíth air faoin Rialachán seo, chomh fada agus go gcuimhdaítear an fhoinsé nua faoi údará i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003 agus go gcomhlíonann an breiseán bia na sonraíochtaí a bhunaítear faoin Rialachán seo.

Airteagal 14

Sonraíochtaí breiseán bia

Glacfar sonraíochtaí breiseán bia a bhaineann, go háirithe, le tion-snamh, le critéir íonachta agus le haon fhaisnéis riachtanach eile, nuair a chuirfear an breiseán bia ar na liostaí Comhphobail atá in Iarscríbhinn II agus in Iarscríbhinn III den chéad uair, i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear i Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008 [lena mbunaítear nós imeachta comhchoiteann údaráithe maidir le breiseáin bia, maidir le heinsímí bia agus maidir le blastáin bia].

CAIBIDIL III

BREISEÁIN BIA A ÚSÁID I mBIANNA

Airteagal 15

Breiseáin bia a úsáid i mbianna neamhphróiseáilte

Ní úsáidfeadh breiseáin bia i mbianna neamhphróiseáilte, ach amháin i gcás ina bhforáiltear go sonrúch don úsáid sin in Iarscríbhinn II.

Airteagal 16

Breiseáin bia a úsáid i mbianna do naíonáin agus do leanaí óga

Ní úsáidfeadh breiseáin bia i mbianna do naíonáin agus do leanaí óga dá dtagraítear dóibh i dTreoir 89/398/CEE, lena n-áirítear bianna aiste bia do naíonáin agus do leanaí óga chun críocha liachta, seachas i gcás ina bhforáiltear go sonrúch dó sin in Iarscríbhinn II a ghabhann leis an Rialachán seo.

Airteagal 17

Dathanna a úsáid le haghaidh marcálacha

Ní fhéadfar ach biadhathanna a liostaítear in Iarscríbhinn II a ghabhann leis an Rialachán seo a úsáid chun críocha marcála sláinte dá bhforáiltear i dTreoir 91/497/CEE ón gComhairle an 29 Iúil 1991 lena leasaítear agus lena gcomhdhlúthaítear Treoir 64/433/CEE maidir le fadhbanna sláinte a dhéanann difear do thrádáil feola úire laistigh den Chomhphobal lena leathnú chuig táirgeadh feola úire agus chuig feoil úr a chur ar an margadh ⁽¹⁾ agus marcálacha eile a cheanglaítear a chur ar tháirgí feola, le haghaidh dathú maisitheach a dhéanamh ar bhlaoscanna uibhe agus le haghaidh stampáil a dhéanamh ar bhlaoscanna uibhe mar a fhoráiltear i Rialachán (CE) Uimh. 853/2004 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Aibreán 2004 lena leagtar síos rialacha sonracha sláinteachais maidir le bia de thionscnamh ainmhióch ⁽²⁾.

Airteagal 18

Prionsabal an tabhartha anonn

1. Ceadáítear breiseán bia a bheith iontu seo a leanas:

- (a) i gcomhbhia seachas i gcomhbhia dá dtagraítear in Iarscríbhinn II, i gcás ina gceadaítear an breiseán sin i gcomhábhar amháin den chomhbhia sin;
- (b) i mbia a bhfuiltear tar éis breiseán bia, einsím bia nó blastán bia a chur leis, i gcás, maidir leis an mbreiseán bia:
 - (i) ina gceadaítear é sa bhreiseán bia, san einsím bia nó sa bhlastán bia i gcomhréir leis an Rialachán seo; agus

⁽¹⁾ IO L 268, 24.9.1991, lch. 69.

⁽²⁾ IO L 139, 30.4.2004, lch. 55. Leagan ceartaithe in IO L 226, 25.6.2004, lch. 22.

- (ii) inar tugadh anonn go dtí an bia é tríd an mbreiseán bia, tríd an einsím bia nó tríd an mblastán bia; agus

- (iii) nach bhfuil aon fheidhm theicniúil aige sa bhia deiridh;

- (c) i mbia nach bhfuiltear lena úsáid ach in ullmhú comhbhia agus ar choinníoll go gcomhlíonann an comhbhia sin an Rialachán seo.

2. Ní bheidh feidhm ag mír 1 maidir le bainní foirmle do naíonáin, maidir le bainní leantacha foirmle, maidir le bianna gránbhunaithe próiseáilte agus maidir le bianna aiste bia chun críochna speisialta liachta arna gceapadh do naíonáin agus do leanáí óga agus dá dtagraítear i dTreoir 89/398/CEE, ach amháin i gcás ina bhforáiltear go sonrach go mbeidh feidhm aici maidir leo.

3. I gcás ina ndéantar breiseán bia atá i mblastán bia, i mbreiseán bia nó in einsím bia a chur le bia agus ina bhfuil feidhm theicneolaíoch aige sa bhia sin, measfar gur breiseán bia den bhia sin é agus nach breiseán bia den bhlastán, den bhreiseán bia nó den einsím bia é, agus ní mór dó mar sin coinníollacha úsáide dá bhforáiltear don bhia sin a chomhlíonadh.

4. Gan dochar do mhír 1, ceadófar breiseán bia a úsáidtear mar mhilsieoir a bheith i gcomhbhia nár cuireadh aon siúcraí leis, i gcomhbhia fuinneamhlaghdaithe, i gcomhbhianna cothaitheacha arna gceapadh le haghaidh aistí bia beagchalracha, i mbianna neamhcháirigineacha, agus i gcomhbhia a bhfuil seilfré mhéadaithe aige, ar choinníoll go gceadaítear an milsitheoir sin i gcomhábhar amháin den chomhbhia.

Airteagal 19

Cinntí léirmhínthe

I gcás inar gá, féadfar a chinneadh i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin dá dtagraítear in Airteagal 28(2) cé acu:

- (a) an mbaineann bia ar leith le catagóir bia dá dtagraítear in Iarscríbhinn II; nó
- (b) an úsáidtear breiseán bia a liostaítear in Iarscríbhinn II agus in Iarscríbhinn III agus a cheadaítear ag *quantum satis* i gcomhréir leis na critéir dá dtagraítear in Airteagal 11(2); nó
- (c) an gcomhlíonann substaint ar leith an sainmhíniú ar bhreiseán bia atá in Airteagal 3.

Airteagal 20

Bianna traidisiúnta

Féadfaidh na Ballstáit a liostaítear in Iarscríbhinn IV leanúint de chatagóirí áirithe breiseán bia a thoirmeasc sna bianna traidisiúnta a tháirgtear ina gcríochna agus a liostaítear san Iarscríbhinn sin.

CAIBIDIL IV

LIPÉADÚ

Airteagal 21

Lipéadú ar bhreiseáin bia nach lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh a cheaptar iad

1. Breiseáin bia nach lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh a cheaptar iad, bídis á ndíol ina gceann agus ina gceann nó measctha lena chéile agus/nó le comhábhair eile bia, a shainmhínítear in Airteagal 6(4) de Threoir 2000/13/CE, ní fhéadfar iad a chur ar an margadh mura mbeidh an lipéadú orthu dá bhforáiltear in Airteagal 22 den Rialachán seo, ar mór dó a bheith sofheicthe, soléite agus doscrista. Beidh an fhaisnéis i dteanga ar furasta do cheannaitheoirí í a thuiscint.

2. Laistigh dá chríoch féin, féadfaidh an Ballstát ina gcuirtear an t-earra ar an margadh a ordú, i gcomhréir leis an gConradh, go dtabharfaí an fhaisnéis dá bhforáiltear in Airteagal 22 i dteanga oifigiúil amháin de chuid an Chomhphobail, nó i mbreis agus teanga amháin de chuid an Chomhphobail, a chinnefidh an Ballstát sin. Ní choiscfidh sé sin go dtabharfaí an fhaisnéis sin i dteangacha éagsúla.

Airteagal 22

Ceanglais ghinearálta lipéadaithe do bhreiseáin bia nach lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh a cheaptar iad

1. I gcás ina ndíolfar breiseáin bia nach lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh a cheaptar iad, ina gceann agus ina gceann nó measctha lena chéile agus/nó le comhábhair eile bia, agus/nó le substaintí eile curtha leo, beidh an fhaisnéis a leanas ar a bpacáisiú nó ar a gcoimeádáin:

- (a) an t-ainm agus/nó an E-uimhir a leagtar síos sa Rialachán seo maidir le gach breiseán bia nó tuairisc díolacháin ina bhfuil ainm agus/nó E-uimhir gach breiseáin bia ar áireamh;
- (b) an ráiteas 'le húsáid i mbia' nó an ráiteas 'úsáid shrianta i mbia' nó tagairt níos sainiúla don úsáid a bheartaítear di i mbia;
- (c) na coinníollacha speisialta stórála agus/nó úsáide, más gá;
- (d) marc a shainaithníonn an bhaisc nó an luchtóg;
- (e) treoracha úsáide, más rud é nach bhféadfaí an breiseán bia a úsáid i gceart toisc na treoracha a bheith fágtha ar lár;
- (f) ainm nó ainm gnó agus seoladh an mhonaróra, an phacálaí nó an díoltóra;

(g) sonrú maidir le líon uasta gach comhpháirte nó gach grúpa comhpháirteanna atá faoi réir srianta cainníochta i mbia agus/nó faisnéis iomchuí i dtéarmaí soiléire, sothuigthe a chuirfeadh ar chumas an cheannaitheora an Rialachán seo nó aon dlí ábhartha Comhphobail eile a chomhlíonadh; i gcás ina mbainfidh an teorainn cainníochta chéanna le grúpa comhpháirteanna a úsáidtear ina gceann agus ina gceann nó i dteannta a chéile, féadfar an céatadán iomlán a thabhairt mar fhigiúr amháin; is go huimhriúil nó de réir phrionsabal *quantum satis* a léireofar an teorainn cainníochta;

(h) an chainníocht ghlan;

(i) an dáta íosmharthanachta nó an dáta éaga;

(j) i gcás inarb ábhartha, faisnéis ar bhreiseán bia nó ar shubstaintí eile dá dtagraítear san Airteagal seo agus atá liostaithe in Iarscríbhinn IIIa a ghabhann le Treoir 2000/13/CE maidir le sonrú na gcomhábhar atá in earraí bia.

2. I gcás ina ndíoltar breiseáin bia agus iad measctha lena chéile agus/nó le comhábhair eile bia, beidh liosta de na comhábhair uile in ord íslitheach a gcéatadán de réir mheáchan an iomláin ar a bpacáistí nó ar a gcoimeádáin.

3. I gcás ina ndéantar substaintí (lena n-áirítear einsímí bia nó comhábhair eile bia) a chur le breiseáin bia d'fhonn a stóráil, a ndíol, a gcaighdeánú, a gcaolú nó a dtuaslagadh a éascú, beidh liosta de na substaintí sin uile ar a bpacáistiú nó ar a gcoimeádáin, in ord íslitheach a gcéatadán de réir mheáchan an iomláin.

4. De mhaolú ar mhír 1, ar mhír 2 agus ar mhír 3, is leor gur ar na doiciméid a bhaineann leis an gcoinsíneacht agus a sholáthrófar leis an seachadadh nó roimhe, agus ar na doiciméid sin amháin, a bheidh an fhaisnéis a cheanglaítear a thabhairt i mír 1 pointe (e) go pointe (g) agus i mír 2 agus i mír 3 ar choinníoll go mbeidh an sonrú 'ná miondíoltar' le feiceáil in áit shofheicthe ar phacáistiú nó ar choimeádán an táirge a bheidh i gceist.

5. De mhaolú ar mhír 1, ar mhír 2 agus ar mhír 3, i gcás ina soláthrófar breiseáin bia i dtancaeir, is leor gur ar na doiciméid sin amháin a ghabhann leis an gcoinsíneacht agus a sholáthrófar leis an seachadadh a bheidh an fhaisnéis uile.

Airteagal 23

Lipéadú ar bhreiseáin bia ar lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh a cheapar iad

1. Gan dochar do Threoir 2000/13/CE, do Threoir 89/396/CEE ón gComhairle an 14 Meitheamh 1989 maidir le sonruithe nó marcanna lena n-aithnítear an luchtóg lena mbaineann earra bia ⁽¹⁾ ná do Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003,

⁽¹⁾ IO L 186, 30.6.1989, lch. 21.

breiseáin bia a dhíoltar ina gceann agus ina gceann nó measctha lena chéile agus/nó le comhábhair eile bia agus ar lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh a cheapar iad, ní fhéadfar iad a chur ar an margadh mura mbeidh an fhaisnéis a leanas ar an bpacáistiú:

(a) an t-ainm agus an E-uimhir a leagtar síos sa Rialachán seo do gach breiseán bia nó tuairisc díolacháin ina n-áirítear ainm agus E-uimhir gach breiseán bia;

(b) an ráiteas 'le húsáid i mbia' nó an ráiteas 'úsáid shrianta i mbia' nó tagairt níos sainiúla don úsáid a bheartaítear di i mbia.

2. De mhaolú ar mhír 1(a), áireofar sa tuairisc díolacháin ar mhilseoir boird an téarma 'milseoir boird ...bhunaithe', agus ainm an mhilseora nó ainm na milseoirí a úsáideadh ina chomhdhéanamh á úsáid.

3. Beidh na rabhaidh seo a leanas ar lipéid mhilsitheoirí boird ina bhfuil polóil agus/nó aspairtéim agus/nó salann aspairtéime-aicéasuiféime:

(a) polóil: 'd'fhéadfadh éifeachtaí purgóideacha a bheith mar thoradh ar chaitheamh iomarcach';

(b) salann aspairtéime/aspairtéime-aicéasuiféime: 'tá foinse feiniolalainín sa táirge seo'.

4. Cuirfidh monaróirí milseoirí boird an fhaisnéis is gá ar fáil ar mhodh iomchuí chun go mbeidh tomhaltóirí in ann na milseoirí a úsáid go sábháilte. Féadfar treoir maidir le cur chun feidhme na míre seo a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 28(3).

5. Maidir leis an bhfaisnéis dá bhforáiltear i mír 1 go mír 3 den Airteagal seo, beidh feidhm ag Airteagal 13(2) de Threoir 2000/13/CE dá réir sin.

Airteagal 24

Ceanglais lipéadaithe do bhia ina bhfuil biadhathanna áirithe

1. Gan dochar do Threoir 2000/13/CE, beidh an fhaisnéis bhreise a leagtar amach in Iarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán seo ar lipéadú bia ina bhfuil na biadhathanna a liostaítear san Iarscríbhinn sin.

2. Maidir leis an bhfaisnéis a sholáthraítear i mír 1 den Airteagal seo, beidh feidhm ag Airteagal 13(2) de Threoir 2000/13/CE dá réir sin.

3. I gcás inar gá, mar thoradh ar an dul chun cinn eolaíoch nó mar thoradh ar an fhorbairt theicniúil, leasófar Iarscríbhinn V trí bhearta, a cheapar chun eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 28(4).

*Airteagal 25***Ceanglais eile maidir le lipéadú**

Ní dhéanfaidh Airteagal 21, Airteagal 22, Airteagal 23 ná Airteagal 24 dochar do dhlíthe, do rialacháin, ná d'fhorálacha riaracháin níos mionsonraithe agus níos cuimsithí a bhaineann le meáchain agus le tomhais, nó a bhfuil feidhm acu maidir le cur i láthair, le haicmiú, le pacáistiú agus le lipéadú substaintí agus ullmhóidí contúirteacha, nó a bhfuil feidhm acu maidir le substaintí agus maidir le hullmhóidí den sórt sin a iompar.

CAIBIDIL V

FORÁLACHA NÓS IMEACHTA AGUS CUR CHUN FEIDHME*Airteagal 26***Oibleagáid i leith faisnéise**

1. Cuirfidh táirgeoir nó úsáideoir bhreiseáin bia an Coimisiún ar an eolas láithreach maidir le haon fhaisnéis eolaíoch nó maidir le haon fhaisnéis theicniúil nua a d'fhéadfadh difear a dhéanamh do mheasúnú shábháilteacht an bhreiseáin bia sin.

2. Ar iarratas uaidh, cuirfidh táirgeoir nó úsáideoir breiseáin bia an Coimisiún ar an eolas maidir leis an úsáid a bhaintear go hiarbhrí as an mbreiseán bia. Cuirfidh an Coimisiún an fhaisnéis sin ar fáil do na Ballstáit.

*Airteagal 27***Monatóireacht ar iontógáil breiseán bia**

1. Déanfaidh na Ballstáit cothabháil ar chórais chun monatóireacht a dhéanamh ar thomhaltas agus ar úsáid breiseán bia ar bhonn cur chuige riosca-bhunaithe agus déanfaidh siad tuairisciú ar thorthaí na monatóireachta sin don Choimisiún agus don Údarás a mhíne is iomchuí.

2. Tar éis dul i gcomhairle leis an Údarás, glacfar modheolaíocht chomhchoiteann i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin dá dtagraítear in Airteagal 28(2) maidir le bailiú faisnéise ag na Ballstáit i ndáil le hiontógáil breiseán bia in aistí bia sa Chomhphobal.

*Airteagal 28***An Coiste**

1. Tabharfaidh an Buanchoiste um an mBiashlabhra agus um Shláinte Ainmhithe cúnamh don Choimisiún.

2. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

Trí mhí a bheidh sa tréimhse a leagtar síos in Airteagal 5(6) de Chinneadh 1999/468/CE.

3. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5a(1) go (4), agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

4. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5a(1) go (4) agus (5)(b) agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

Dhá mhí, dhá mhí agus ceithre mhí faoi seach a bheidh sna teorainneacha ama a leagtar síos in Airteagal 5a(3)(c), agus (4)(b) agus (e) de Chinneadh 1999/468/CE.

*Airteagal 29***Maoiniú Comhphobail ar bheartais chomhchuibhithe**

Is é Airteagal 66(1)(c) de Rialachán (CE) Uimh. 882/2004 a bheidh mar bhunús dlí do mhaoiniú beart a eascróidh as an Rialachán seo.

CAIBIDIL VI

FORÁLACHA IDIRTHRÉIMHSEACHA AGUS FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA*Airteagal 30***Liostaí Comhphobail de bhreiseáin bia a bhunú**

1. Déanfar breiseáin bia a gceadaítear á n-úsáid i mbianna faoi Threoir 94/35/CE, faoi Threoir 94/36/CE agus faoi Threoir 95/2/CE, arna leasú ar bhonn Airteagal 31 den Rialachán seo, agus a gcoinníollacha úsáide, a iontráil in Iarscríbhinn II a ghabhann leis an Rialachán seo tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar an gcaoi a gcomhlíonann siad Airteagal 6, Airteagal 7 agus Airteagal 8 de. Na bearta a bhaineann le breiseáin den sórt sin a iontráil in Iarscríbhinn II, agus ar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú a cheapfar iad, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 28(4). Ní áireofar measúnú nua riosca ón Údarás san athbhreithniú. Críochnófar an t-athbhreithniú faoin 20 Éanáir 2011.

Ní chuirfear breiseáin bia ná úsáidí nach bhfuil gá leo a thuilleadh isteach in Iarscríbhinn II.

2. Déanfar breiseáin bia a n-údaraítear a n-úsáid i mbreiseáin bia i dTreoir 95/2/CE agus a gcoinníollacha úsáide a iontráil i gCuid 1 d'Iarscríbhinn III a ghabhann leis an Rialachán seo tar éis athbhreithniú ar an gcaoi a gcomhlíonann siad Airteagal 6 de. Na bearta a bhaineann le breiseáin den sórt sin a iontráil in Iarscríbhinn III, agus ar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú a cheapfar iad, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 28(4). Ní áireofar measúnú nua riosca ón Údarás san athbhreithniú. Críochnófar an t-athbhreithniú faoin 20 Éanáir 2011.

Ní chuirfear breiseáin bia ná úsáidí nach bhfuil gá leo a thuilleadh isteach in Iarscríbhinn III.

3. Déanfar breiseáin bia a n-údaítear a n-úsáid i mblastáin bia le Treoir 95/2/CE agus a gcoinníollacha úsáide a iontráil i gCuid 4 d'Iarscríbhinn III a ghabhann leis an Rialachán seo tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar an gcaoi a gcomhlíonann siad Airteagal 6 de. Na bearta a bhaineann le breiseáin den sórt sin a iontráil in Iarscríbhinn III, agus ar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú a cheapfar iad, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 28(4). Ní áireofar measúnú nua riosca ón Údarás san athbhreithniú. Críochnófar an t-athbhreithniú faoin 20 Éanair 2011.

Ní chuirfear breiseáin bia agus úsáidí nach bhfuil gá leo a thuilleadh isteach in Iarscríbhinn III.

4. Glacfar sonraíochtaí na mbreiseáin bia a chumhdaítear faoi mhír 1 go mír 3 den Airteagal seo i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh 1331/2008 [lena mbunaítear nós imeachta comhchoiteann údaráithe maidir le breiseáin bia, maidir le heinsímí bia agus maidir le blastáin bia], tráth a n-iontrálfar na breiseáin bia sin sna hlarscríbhinní i gcomhréir leis na míreanna sin.

5. Aon bhearta idirthréimhseacha iomchuí, ar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú a cheapfar iad, inter alia trína fhorlíonadh, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 28(3).

Airteagal 31

Bearta idirthréimhseacha

Go dtí go gcríochnófar bunú na liostaí Comhphobail de bhreiseáin bia dá bhforáiltear in Airteagal 30, leasófar na hlarscríbhinní a ghabhann le Treoir 94/35/CE, le Treoir 94/36/CE agus le Treoir 95/2/CE, i gcás inar gá sin, le bearta ar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha de na Treoracha sin a leasú a cheapfar iad agus a ghlacfaidh an Coimisiún i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 28(4).

Maidir le bianna a chuirtear ar an margadh nó a lipéadaítear roimh an 20 Éanair 2010 agus nach gcomhlíonann Airteagal 22(1)(i) agus (4) féadfar iad a chur ar an margadh go dtí a ndáta íosmharthanachta nó go dtí a ndáta éaga.

Maidir le bianna a chuirtear ar an margadh nó a lipéadaítear roimh an 20 Éanair 2010 agus nach gcomhlíonann Airteagal 24 féadfar iad a chur ar an margadh go dtí a ndáta íosmharthanachta nó go dtí a ndáta éaga.

Airteagal 32

Athmheastóireacht ar bhreiseáin bia a formheasadh

1. Beidh breiseáin bia a ceadaíodh roimh an 20 Éanair 2009 faoi réir measúnú nua riosca a dhéanfaidh an tÚdarás.

2. Tar éis dul i gcomhairle leis an Údarás, glacfar clár meastóireachta do na breiseáin sin faoin 20 Éanair 2010 i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin dá dtagraítear in Airteagal 28(2). Foilseofar an clár meastóireachta in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Airteagal 33

Aisghairmeacha

1. Aisghairtear na hionstraimí seo a leanas:

(a) Treoir ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 1962 maidir le comhfhogasú rialacha na mBallstát i ndáil leis na hábhair dathaithe a cheadaítear lena n-úsáid i mbianna a cheaptar lena gcaitheamh ag an duine;

(b) Treoir 65/66/CEE;

(c) Treoir 78/663/CEE;

(d) Treoir 78/664/CEE;

(e) Treoir 81/712/CEE;

(f) Treoir 89/107/CEE;

(g) Treoir 94/35/CE;

(h) Treoir 94/36/CE;

(i) Treoir 95/2/CE;

(j) Treoir Uimh.292/97/CE;

(k) Treoir 2002/247/CE.

2. Forléireofar tagairtí do na hionstraimí aisghairthe mar thagairtí don Rialachán seo.

Airteagal 34

Forálacha idirthréimhseacha

De mhaolú ar Airteagal 33, leanfaidh na forálacha seo d'fheidhm a bheith acu go dtí go mbeidh an t-aistriú faoi Airteagal 30(1), (2) agus (3) den Rialachán seo de bhreiseáin bia a cheadaítear cheana féin i dTreoir 94/35/CE, i dTreoir 94/36/CE agus i dTreoir 95/2/CE críochnaithe:

(a) Airteagal 2(1), (2) agus (4) de Threoir 94/35/CE agus an Iarscríbhinn a ghabhann leis;

(b) Airteagal 2(1) go (6), (8), (9) agus (10) de Threoir 94/36/CE agus Iarscríbhinn I go hlarscríbhinn V a ghabhann leis;

(c) Airteagal 2 agus Airteagal 4 de Threoir 95/2/CE agus Iarscríbhinn I go hlarscríbhinn VI a ghabhann leis.

D'ainneoin phointe (c), aisghairtear na húdairithe le haghaidh E 1103 Inbheartáis agus E 1105 Líseasóm a leagtar síos i dTreoir 95/2/CE le héifeacht ó dháta chur i bhfeidhm an liosta Comhphobail maidir le heinsímí bia i gcomhréir le hAirteagal 17 de Rialachán (CE) Uimh. 1332/2008 [maidir le heinsímí bia].

Airteagal 35

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh.

Beidh feidhm aige ón 20 Éanair 2010.

Beidh feidhm ag Airteagal 4(2), áfach, maidir le Cuid 2, maidir le Cuid 3 agus maidir le Cuid 5 d'Iarscríbhinn III ón 1 Eanáir 2011 agus beidh feidhm ag Airteagal 23(4) ón 20 Éanair 2011. Beidh feidhm ag Airteagal 24 ón 20 Iúil 2010 Beidh feidhm ag Airteagal 31 ón 20 Éanair 2009.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh in Strasbourg, an 16 Nollaig 2008.

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán
H.-G. PÖTTERING

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán
B. LE MAIRE

IARSCRÍBHINN I

Aicmí feidhmiúla breiseán bia i mbianna agus aicmí feidhmiúla breiseán bia i mbreiseáin bia agus in einsímí bia

1. is éard is 'milseoirí' ann substaintí a úsáidtear chun blas milis a chur ar bhianna nó i milseoirí boird;
2. is éard is 'dathanna' ann substaintí a chuireann dath ar bhia, nó a chuireann dath ar bhia an athuair, agus a chumhdaíonn comhchodanna nádúrtha bianna agus foinsí nádúrtha nach gcaitear de ghnáth mar bhianna agus nach n-úsáidtear de ghnáth mar shain-chomhábhair i mbia. De réir bhrí an Rialacháin seo is dathanna iad ullmhóidí a fhaightear ó bhianna agus ó bhunábhair nádúrtha inite eile trí eastóscadh fisiceach agus/nó ceimiceach a bhfuil eastóscadh roghnaíoch na líocha a bhaineann leis na comhchodanna cothaitheacha nó aramatacha mar thoradh air;
3. is éard is 'leasaithe' ann substaintí a chuireann fad le seilfré bianna trína gcosaint ar mheathlú ó mhicrorgánaigh agus/nó a chosnaíonn iad ar fhás microrgánach pataigineach;
4. is éard is 'frithocsaídeoirí' ann substaintí a chuireann fad le seilfré bianna trína gcosaint ar mheathlú de bharr ocsaídiúcháin, amhail bréine saille agus athruithe datha;
5. is éard is 'iompróirí' ann substaintí a úsáidtear chun breiseán bia nó blastán nó einsím bia, cothaitheach agus/nó substaint eile a chuirtear le bia chun críocha cothaitheacha nó fiseolaíocha a thuaslagadh, a chaolú, a easrú nó a athrú go fisiceach ar bhealach éigin eile, gan a fheidhm a athrú (agus gan aon tionchar teicneolaíoch a bheith ag na hiompróirí féin) chun a láimhseáil, a fheidhm nó a úsáid a éascú;
6. is éard is 'aigéid' ann substaintí a chuireann le haigéadacht earra bia agus/nó a chuireann blas géar air;
7. is éard is 'rialtáin aigéadachta' ann substaintí a athraíonn nó a rialaíonn aigéadacht nó alcaileacht earra bia;
8. is éard is 'gníomhaithe frithstolptha' ann substaintí a laghdaíonn an claonadh atá i gcáithníní indibhidiúla earra bia greamú dá chéile;
9. is éard is 'gníomhaithe frithchúrtha' ann substaintí a choisceann nó a laghdaíonn an cúradh;
10. is éard is 'gníomhaithe toirtithe' ann substaintí a chuireann le toirt earra bia ach nach gcuireann go suntasach lena luach fuinnimh infhaighte;
11. is éard is 'eiblitheoirí' ann substaintí a chumasaíonn meascán aonchineálach de dhá phas dhomheasctha amhail ola agus uisce in earra bia a fhoirmiú nó a chaomhnú;
12. is éard is 'salainn eiblithe' ann substaintí a dhéanann foirm easartha de phróitéiní a bhíonn i gcáis agus a dhéanann saill agus comhábhair eile a dháileadh go haonchineálach ar an dóigh sin;
13. is éard is 'gníomhaithe cruaithe' ann substaintí a chruann fíocháin torthaí nó fíocháin glasraí nó a dhéanann briosc iad nó a choinníonn teann nó briosc iad, nó a idirghníomhaíonn le gníomhaithe glóthaithe chun glóthach a dhéanamh nó a neartú;
14. is éard is 'méadaitheoirí blais' ann substaintí a chuireann leis an mblas atá ar earra bia cheana agus/nó leis an mboladh atá uaidh;
15. is éard is 'gníomhaithe cúrtha' ann substaintí a chumasaíonn easrú aonchineálach a dhéanamh ar phas gásach in earra bia leachtach nó soladach;
16. is éard is 'gníomhaithe glóthaithe' ann substaintí a thugann uigeacht d'earra bia trí ghlóthach a fhoirmiú;
17. is éard is 'gníomhaithe glónraithe' (lena n-áirítear bealaí) ann substaintí a chuireann snas ar earra bia nó a chuireann sciath chosanta air, nuair a chuirtear ar dhromchla seachtrach an earra bia é;
18. is éard is 'taisleáin' ann substaintí a choisceann bianna ó thriomú amach trí ghníomhú in aghaidh na héifeachta a bhíonn ag atmaisféar a bhfuil leibhéal íseal taise ann, nó a spreagann tuaslagadh púdair i meán uisciúil;

19. is éard is 'stáirsí modhnaithe' ann substaintí a fhaightear trí chóireáil cheimiceach amháin nó níos mó ná cóireáil cheimiceach amháin a dhéanamh ar stáirsí inite, a bhféadfaí cóireáil fhisiceach nó cóireáil einsímeach a bheith déanta orthu, agus a d'fhéadfadh a bheith tanaithe nó tuartha ag aigéad nó ag alcaile;
 20. is gáis seachas aer iad 'gáis pacáistithe' a chuirtear isteach i ngabhdán sula gcuirtear earra bia ann, tráth a mbíonn earra bia á chur ann nó tar éis earra bia a chur ann;
 21. is gáis seachas aer iad 'gáis tiomána' a bhrúnn earra bia amach as gabhdán;
 22. is substaintí nó cumaisc de shubstaintí iad 'gníomhaithe éiritheacha' a shaorann gás agus a mhéadaíonn toirt taois nó fuidrimh ar an dóigh sin;
 23. is substaintí iad 'leithliseoirí' a fhoirmíonn coimpléisc cheimiceacha le hiain mhiotalacha;
 24. cumhdaíonn 'cobhsaitheoirí' substaintí a chumasaíonn easrú aonchineálach dhá shubstaint dhomheasctha nó níos mó ná dhá shubstaint dhomheasctha in earra bia a chothabháil, substaintí a chobhsaíonn, a choimeádann nó a threisiúnn dath atá ar earra bia cheana agus substaintí a mhéadaíonn cumas táite an bhia, lena n-áirítear trasnaisc idir próitéiní a chumasaíonn píosaí bia a tháthú ina n-athbhia;
 25. is substaintí iad 'tiúsóirí' a mhéadaíonn ar shlaodacht earra bia;
 26. is substaintí, seachas eiblitheoirí, iad 'gníomhaithe cóireála plúir' a chuirtear le plúr nó le taos chun a cháilíocht bÁCála a fheabhsú.
-

IARSCRÍBHINN II

An liosta Comhphobail de bhreiseáin bia a formheasadh lena n-úsáid i mbianna agus coinníollacha úsáide.

IARSCRÍBHINN III

An liosta Comhphobail de bhreiseáin bia a formheasadh lena n-úsáid i mbreiseáin bia, in einsímí bia agus i mblastáin bia, agus a gcoinníollacha úsáide.

An liosta Comhphobail d'iompróirí i gcothaithigh agus a gcoinníollacha úsáide.

Cuid 1	Iompróirí i mbreiseáin bia
Cuid 2	Breiseáin bia seachas iompróirí i mbreiseáin bia
Cuid 3	Breiseáin bia lena n-áirítear iompróirí in einsímí bia
Cuid 4	Breiseáin bia lena n-áirítear iompróirí i mblastáin bia
Cuid 5	Iompróirí i gcothaithigh agus substaintí eile a chuirtear isteach chun críocha cothaitheacha agus/nó chun críocha fiseolaíochta eile.
-

IARSCRÍBHINN IV

**Na bianna traidisiúnta a bhféadfaidh Ballstáit áirithe leanúint de chatagóirí áirithe de bhreiseáin
bia a thoirmeasc ina leith**

An Ballstát	Na bianna	Na catagóirí de bhreiseáin bia a bhféadfar leanúint dá dtoirmeasc
An Ghearmáin	Beoir thraidisiúnta na Gearmáine ('Bier nach deutschem Reinheitsgebot gebraut')	Iad uile seachas gáis tiomána
An Fhrainc	Arán traidisiúnta na Fraince	Iad uile
An Fhrainc	Strufail thraidisiúnta leasaithe na Fraince	Iad uile
An Fhrainc	Seilidí traidisiúnta leasaithe na Fraince	Iad uile
An Fhrainc	Táirgí traidisiúnta leasaithe gé agus lachan ('confit') na Fraince	Iad uile
An Ostair	'Bergkäse' traidisiúnta na hOstaire	Iad uile seachas leasaitheoirí
An Fhionlainn	'Mämmi' traidisiúnta na Fionlainne	Iad uile seachas leasaitheoirí
An tSualainn An Fhionlainn	Síoróipí traidisiúnta torthaí na Sualainne agus na Fionlainne	Dathanna
An Danmhairg	'Kødboller' traidisiúnta na Danmhairge	Leasaitheoirí agus dathanna
An Danmhairg	'Leverpostej' traidisiúnta na Danmhairge	Leasaitheoirí (seachas aigéad sorbach) agus dathanna
An Spáinn	'Lomo embuchado' traidisiúnta na Spáinne	Iad uile seachas leasaitheoirí agus frithocsaídeoí
An Iodáil	'Mortadella' traidisiúnta na hIodáile	Iad uile seachas leasaitheoirí, frithocsaídeoí, gníomhaithe coigeartaithe pH, méadaitheoirí blais, cobhsaitheoirí agus gás pacáistithe
An Iodáil	'Cotechino e zampone' traidisiúnta na hIodáile	Iad uile seachas leasaitheoirí, frithocsaídeoí, gníomhaithe coigeartaithe pH, méadaitheoirí blais, cobhsaitheoirí agus gás pacáistithe

IARSCRÍBHINN V

An liosta de na biadhathanna dá dtagraítear in Airteagal 24 a gcuirfear faisnéis bhreise ina leith ar lipéadú bianna

Bianna ina bhfuil ceann amháin nó níos mó ná ceann amháin de na biadhathanna seo a leanas	An fhaisnéis
Buí fuineadh gréine (E 110) (*)	‘ainm nó uimhir E an dath/na dathanna’: d’fhéadfadh siad éifeacht dhíobhálach a bheith acu ar ghníomhaíocht agus ar aird leanaí.
Buí cuineoilín (E 104) (*)	
Carmóisín (E 122) (*)	
Dearg alúra (E 129) (*)	
Tartraisín (E 102) (*)	
Ponsó 4R (E 124) (*)	

(*) seachas bianna ina n-úsáidtear an dath/na dathanna chun críocha sláinte nó chun marcáil eile a dhéanamh ar tháirgí feola nó chun stampáil nó dathú maisitheach a dhéanamh ar bhlaoscanna uibhe.

RIALACHÁN (CE) Uimh. 1334/2008 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

an 16 Nollaig 2008

maidir le blastáin agus maidir le comhábhair áirithe bia a bhfuil airíonna blaistithe acu agus atá le húsáid i mbianna agus ar bhianna agus lena leasaítear Rialachán (CEE) Uimh. 1601/91 ón gComhairle, Rialachán (CE) Uimh. 2232/96 agus Rialachán (CE) Uimh. 110/2008 agus Treoir 2000/13/CE

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 95 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ⁽¹⁾,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 251 den Chonradh ⁽²⁾,

De bharr an méid seo a leanas:

(1) Is gá Treoir 88/388/CEE ón gComhairle an 22 Meitheamh 1988 maidir le comhfhogasú dhlíthe na mBallstát a bhaineann le blastáin atá le húsáid in earraí bia agus maidir le bunábhair chun iad a tháirgeadh ⁽³⁾ a thabhairt cothrom le dáta i bhfianaise forbairtí teicniúla agus eolaíocha. Ar mhaithe le soiléireacht agus le héifeachtúlacht, ba cheart an Rialachán seo a chur in ionad Threoir 88/388/CEE.

(2) Le Cinneadh 88/389/CEE ón gComhairle an 22 Meitheamh 1988 maidir leis gCoimisiún a bunú fardail ag an gCoimisiún de na bunábhair agus de na substaintí a úsáidtear agus blastáin a n-ullmhú ⁽⁴⁾, foráiltear do bhunú an fhardail sin laistigh de 24 mhí ón dáta a nglacfar an Cinneadh. Tá an Cinneadh sin as feidhm anois agus ba cheart é a aisghairm.

(3) Le Treoir 91/71/CEE ón gComhairle an 16 Eanáir 1991 lena gcomhlántar Treoir 88/388/CEE ón gComhairle maidir le comhfhogasú dhlíthe na mBallstát a bhaineann le blastáin atá le húsáid in earraí bia agus maidir le bunábhair chun iad a tháirgeadh ⁽⁵⁾, leagtar síos rialacha maidir le lipéadú blastán. Cuirtear an Rialachán seo in ionad na rialacha sin agus ba cheart an Treoir a aisghairm anois.

(4) Is gné riachtanach den mhargadh inmheánach é saorghluaiseacht bia atá sábháilte agus folláin agus cuireann sé go mór le sláinte agus le folláine na saoránach, agus lena leasanna sóisialta agus eacnamaíocha.

(5) D'fhoill sláinte an duine a chosaint ba cheart go gcuimhódh an Rialachán seo blastáin, bunábhair do bhlastáin agus bianna a bhfuil blastáin iontu. Ba cheart go gcuimhódh sé freisin comhábhair áirithe bia a bhfuil airíonna blaistithe acu a chuirtear le bia, agus ar chun blas a chur ar an mbia is mó a dhéantar amhlaidh, agus a chuireann go mór le láithreach substaintí neamh-inmhianaithe áirithe i mbia, ar substaintí iad a fhaightear go nádúrtha (dá ngairfear 'comhábhair bia a bhfuil airíonna blaistithe acu' anseo feasta), a mbunábhar agus bianna a bhfuil siad iontu.

(6) Earraí bia amha, nach ndearnadh aon chóireáil próiseála orthu agus earraí bia nach comhbhianna iad amhail luibheanna, spíosraí, taenna agus insiltí (e.g. tae torthaí nó tae luibhe) mar aon le meascáin de spíosraí agus/nó de luibheanna, meascáin tae agus meascáin le haghaidh insilte, fad a chaitear iad agus/nó nach gcuirtear leis an mbia iad, ní thagann siad faoi raon feidhme an Rialacháin seo.

(7) Úsáidtear blastáin chun boladh agus/nó chun blas bianna a fheabhsú nó a mhodhnú chun tairbhe an tomhaltóra. Níor cheart go n-úsáidfí blastáin ná comhábhair bia a bhfuil airíonna blaistithe acu ach má chomhlíonann siad na critéir a leagtar síos sa Rialachán seo. Caithfidh siad a bheith sábháilte agus iad á n-úsáid, agus dá bhrí sin ba cheart go ndéanfaí measúnú riosca orthu sula gceadófaí i mbia iad. I gcás inar féidir é, ba cheart aird a dhíriú cibé an mbeadh aon iarmhairtí diúltacha ann do ghrúpaí leochaileacha agus blastáin áirithe in úsáid. Níor cheart go gcuirfeadh úsáid blastán an tomhaltóra amú agus ba cheart, dá bhrí sin, go léireofaí i gcónaí le lipéadú iomchuí go bhfuil siad i mbia. Níor cheart go n-úsáidfí na blastáin ar shlí a chuirfeadh an tomhaltóir amú maidir le saincheisteanna a bhaineann, *inter alia*, le cineál, le húire, agus le cáilíocht na gcomhábhar a úsáidtear, le nádúrthacht táirge nó le nádúrthacht an phróisis táirgthe, nó le cáilíocht cothúcháin an táirge. Ba cheart go gcuirfí san áireamh, agus blastáin á bhformheas, na tosca eile atá ábhartha maidir leis an ábhar atá á mheas, lena n-áirítear tosca soch-aíocha, eacnamaíocha, traidisiúnta, eitice agus comhshaoil, prionsabal an réamhchúraim agus a indéanta atá sé rialuithe a dhéanamh.

⁽¹⁾ IO C 168, 20.7.2007, lch. 34.

⁽²⁾ Tuairim ó Pharlaimint na hEorpa an 10 Iúil 2007 (IO C 175 E, 10.7.2008, lch. 176), Comhsheasamh ón gComhairle an 10 Márta 2008 (IO C 111 E, 6.5.2008, lch. 46), Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 8 Iúil 2008 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil) agus Cinneadh ón gComhairle an 18 Samhain 2008.

⁽³⁾ IO L 184, 15.7.1988, lch. 61.

⁽⁴⁾ IO L 184, 15.7.1988, lch. 67.

⁽⁵⁾ IO L 42, 15.2.1991, lch. 25.

- (8) Ó 1999 i leith, tá a thuairimí tugtha uaidh ag an gCoiste Eolaíoch Bia agus ina dhiaidh sin ag an Údarás Eorpach um Shábháilteacht Bia (dá ngairfear ‘an tÚdarás’ anseo feasta) a bunaíodh le Rialachán (CE) Uimh. 178/2002 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 28 Eanáir 2002 lena leagtar síos prionsabail ghinearálta agus ceanglais ghinearálta an dlí bia, lena mbunaítear an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia agus lena leagtar amach nósanna imeachta in ábhair sábháilteachta bia ⁽¹⁾ faoi roinnt substaintí a fhaightear go nádúrtha i mbunábhair do bhlastáin agus faoi chomhábhair bia a bhfuil airíonna blaitithe acu ar cúis inní iad ó thaobh na tocsaineolaíochta de, dar le Coiste Saineolaithe Chomhairle na hEorpa maidir le Substaintí Blaitithe. Ba cheart substaintí ar dhearbhaigh an Coiste Eolaíoch Bia gur cúis inní iad ó thaobh na tocsaineolaíochta, a mheas mar shubstaintí neamh-inmhianaithe nár cheart a chur le bia.
- (9) Toisc go bhfaightear go nádúrtha i bplandaí iad, d’fhéadfadh substaintí neamh-inmhianaithe a bheith in ullmhóidí blaitithe agus i gcomhábhair bia a mbeadh airíonna blaitithe acu. Úsáidtear na plandaí go traidisiúnta mar bhia nó mar chomhábhair bia. Ba cheart leibhéil uasta iomchuí a bhunú do na substaintí neamh-inmhianaithe sin sna bianna sin is mó a chuireann le hiontógáil na substaintí sin ag an duine, agus an gá atá le sláinte an duine a chosaint agus an fíoras nach féidir iad a sheachaint i mbianna traidisiúnta á gcur san áireamh.
- (10) Ba cheart go mbeadh na leibhéil uasta de shubstaintí neamh-inmhianaithe áirithe a fhaightear go nádúrtha dírithe ar an mbia nó ar na catagóirí bia is mó a chuireann lena n-ionghabháil chothaithe. Má chuirfidh substaintí neamh-inmhianaithe breise atá ann go nádúrtha sláinte an tomhaltóra i mbaol, ba cheart go socrófaí na huasleibhéil i ndiaidh don Údarás tuairim a thabhairt. Ba cheart do na Ballstáit rialuithe a eagrú ar bhonn riosca i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 882/2004 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Aibreán 2004 maidir le feidhmiú rialuithe oifigiúla chun fíorú comhlíonadh dlí beatha agus bia, rialacha sláinte ainmhithe agus leasa ainmhithe a áirithiú ⁽²⁾. Tá sé de dhualgas ar tháirgeoirí bia a chur san áireamh go bhfuil na substaintí ann agus comhábhair bia a bhfuil airíonna blaitithe acu agus/nó blastáin á n-úsáid acu chun gach bia a ullmhú d’fhonn a áirithiú nach gcuirfear ar an margadh aon bhia nach bhfuil sábháilte.
- (11) Ba cheart forálacha a bhunú ar leibhéal an Chomhphobail d’fhonn úsáid ábhar plandúil, ainmhíoch, micribhitheolaíoch, nó mianrach áirithe a chosc nó a theorannú, ar cúis inní iad do shláinte an duine i dtáirgeadh blastán agus i dtáirgeadh comhábhar bia a bhfuil airíonna blaitithe acu agus ina gcur i bhfeidhm i dtáirgeadh bia.
- (12) Ba cheart go ndéanfaidh an tÚdarás na measúnuithe riosca.
- (13) D’fhonn comhchuibhiú a áirithiú, ba cheart gur i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 lena mbunaítear nós imeachta comhchoiteann údaraithe maidir le breiseáin bia, le heinsímí bia agus le blastáin bia a dhéanfaí an measúnú riosca agus an formheas ar bhlastáin agus ar bhunábhair ar gá meastóireacht a dhéanamh orthu ⁽³⁾.
- (14) Is substaintí sainmhínithe ceimiceacha iad substaintí blaitithe, lena n-áirítear substaintí blaitithe a fhaightear trí shintéis cheimiceach nó substaintí blaitithe a leithlisítear trí phróisis cheimiceacha a úsáid agus substaintí blaitithe nádúrtha. Tá clár meastóireachta ar shubstaintí blaitithe ar bun faoi láthair i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 2232/96 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 28 Deireadh Fómhair 1996 lena leagtar síos nós imeachta Comhphobail maidir le substaintí blaitithe a úsáidtear nó a cheaptar lena n-úsáid in earraí bia nó ar earraí bia ⁽⁴⁾. Faoi Rialachán sin, glactar liosta de shubstaintí blaitithe laistigh de chúig bliana ón dáta a nglactar an clár sin. Ba cheart spriocdháta nua a shocrú maidir leis an liosta sin a ghlacadh. Beartófar an liosta a áireamh sa liosta dá dtagraítear in Airteagal 2(1) de Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008.
- (15) Is blastáin iad ullmhóidí blaitithe, seachas na substaintí ceimiceacha sainmhínithe, a fhaightear ó ábhair de bhunús plandúil, ainmhíoch nó micribhitheolaíoch, trí phróisis fhisiceacha, einsímeacha nó micribhitheolaíocha iomchuí, agus an t-ábhar i staid amh nó i ndiaidh a phróiseála lena chaitheamh ag an duine. Ní gá meastóireacht ná nós imeachta formheasta a dhéanamh ar ullmhóidí blaitithe a tháirgtear ó bhia lena n-úsáid i mbianna agus ar bhianna ach amháin i gcás ina mbeidh amhras faoina sábháilteacht. Ba cheart, áfach, go ndéanfaí meastóireacht ar shábháilteacht ullmhóidí blaitithe a tháirgtear ó ábhar neamhbhia agus go ndéanfaí iad a fhormheas.
- (16) Is é an sainmhíniú a dhéantar i Rialachán (CE) Uimh. 178/2002 ar bhia, aon substaint nó táirge, bíodh sí nó sé próiseáilte, próiseáilte go páirteach nó neamhphróiseáilte, a cheaptar lena n-ionghabháil ag daoine, nó a bhféadfaí a bheith ag súil go réasúnach go ndéanfaidh daoine í nó é a ionghabháil. Maidir le hábhair de thionscnamh plandúil, ainmhíoch nó micribhitheolaíoch, ar féidir a léiriú go leordhóthanach gur úsáideadh go dtí seo iad chun blastáin a tháirgeadh, meastar gur ábhair bia iad chun na críche sin, cé go bhféadfadh sé nár úsáideadh cuid de na bunábhair, amhail an rósadhmaid, agus duilleoga sútha talún, mar bhia ann féin. Ní gá meastóireacht a dhéanamh orthu.

⁽¹⁾ IO L 31, 1.2.2002, lch. 1.

⁽²⁾ IO L 165, 30.4.2004, lch. 1. Leagan ceartaithe in IO L 191, 28.5.2004, lch. 1.

⁽³⁾ Féach leathanach 1 den Iris Oifigiúil seo.

⁽⁴⁾ IO L 299, 23.11.1996, lch. 1.

- (17) Mar an gcéanna, ní gá meastóireacht a dhéanamh ar bhlastáin próisis theirmigh a tháirgtear ó bhia faoi choinníollacha sonraithe, chun go n-úsáidfear iad i mbianna agus ar bhia ná ní gá formheas a dhéanamh orthu ach amháin i gcás ina mbeidh amhras faoina sábháilteacht. Ba cheart, áfach, go ndéanfaí meastóireacht agus formheas ar shábháilteacht blastán próisis theirmigh a tháirgtear ó ábhar neamhbhia nó nach gcomhlíonann coinníollacha áirithe táirgthe.
- (18) Leagtar síos le Rialachán (CE) Uimh. 2065/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 10 Samhain 2003 maidir le blastáin deataigh a úsáidtear nó a cheaptar lena n-úsáid i mbianna nó ar bhianna ⁽¹⁾ níos imeachta maidir le measúnú sábháilteachta agus formheas a dhéanamh ar bhlastáin deataigh agus is é an aidhm atá ag an Rialachán liosta a bhunú de na bun-chomhdhlútháin deataigh agus de na bunchodáin tarra a n-údaraítear a n-úsáid d'eisiamh gach bun-chomhdhlútháin eile deataigh agus bunchodáin eile tarra.
- (19) Cuireann réamhtheachtaithe blais amhail carbaihiodráití, oligaípeitídí agus aimínaigéid blas ar bhia trí imoibrithe ceimiceacha a tharlaíonn agus an bia á phróiseáil. Ní gá go ndéanfaí meastóireacht ar réamhtheachtaithe blais a tháirgtear ó bhia le go n-úsáidfear i mbianna agus ar bhianna iad ná go gcuirfí faoi níos imeachta formheasa iad mura mbeidh amhras ann faoina sábháilteacht. Ba cheart, áfach, meastóireacht agus formheas a dhéanamh ar shábháilteacht réamhtheachtaithe blais a tháirgtear ó ábhair neamhbhia.
- (20) Féadfar blastáin eile nach dtagann faoi réim na sainmhínte ar na blastáin a luadh cheana a úsáid i mbianna agus ar bhianna, tar éis dóibh dul faoi mheastóireacht agus faoi níos imeachta formheasta. Ar na samplaí a d'fhéadfadh a bheith i gceist, bheadh blastáin a fhaightear trí ola nó trí shail a théamh chuig teocht fíorard ar feadh tréimhse an-ghairid, a thabharfadh blas a bheadh cosúil le blas ón ngríosacán.
- (21) Ní fhéadfar ábhar de thionscnamh plandúil, ainmhíoch, micribhitheolaíoch nó mianrach seachas bia a údarú le haghaidh blastáin a tháirgeadh ach amháin i gcás measúnú eolaíoch a bheith déanta maidir lena shábháilteacht. D'fhéadfadh sé gur gá a údarú nach ndéanfaí ach codanna áirithe den ábhar a úsáid nó go gcaithfí coinníollacha úsáide a leagan síos.
- (22) Féadfaidh breiseáin bia a bheith i mblastáin, de réir mar a cheadaítear le Rialachán (CE) Uimh. 1333/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le breiseáin bia ⁽²⁾ agus/nó comhábhair eile bia chun críocha teicneolaíocha amhail chun iad a stóráil, a chaighdeánú, a chaolú nó a thuaslagadh agus a chobhsú.
- (23) Blastán nó bunábhar a thagann faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Meán Fómhair 2003 maidir le bia géinmhodhnaithe agus beatha ghéinmhodhnaithe ⁽³⁾, ba cheart go mbeadh sé údaráithe i gcomhréir leis an Rialachán sin agus faoin Rialachán araon.
- (24) Fanfaidh blastáin faoi réir na n-oibleagáidí ginearálta maidir le lipéadú dá bhforáiltear i dTreoir 2000/13/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Márta 2000 maidir le comhfhogasú dhlíthe na mBallstát a bhaineann le lipéadú, le tiolacadh agus le fógraíocht earraí bia ⁽⁴⁾ agus, de réir mar a bheidh, i Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003 agus i Rialachán (CE) Uimh. 1830/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Meán Fómhair 2003 maidir le hinrianaitheacht agus lipéadú orgánach géinmhodhnaithe agus maidir le hinrianaitheacht táirgí bia agus beatha a tháirgtear ó orgánaigh ghéinmhodhnaithe ⁽⁵⁾. Ina theannta sin, ba cheart forálacha sonracha maidir leis an lipéadú ar bhlastáin a dhíoltar mar bhlastáin leis an monaróir nó leis an tomhaltóir deiridh a áireamh sa Rialachán seo.
- (25) Níor cheart an lipéad 'nádúrtha' a chur ar shubstaintí blaitithe ná ar ullmhóidí blaitithe ach amháin i gcás ina gcloíonn siad le critéir áirithe a áiríthíonn nach gcuirtear tomhaltóirí amú.
- (26) Ba cheart go n-áiríteofaí le ceanglais shonracha faisnéise nach gcuirtear tomhaltóirí amú maidir leis an mbunábhar a úsáidtear chun blastáin nádúrtha a tháirgeadh. I gcás ina n-úsáidtear an téarma nádúrtha le cur síos a dhéanamh ar bhlais, ba cheart, go háirithe, gur de bhunús nádúrtha ar fad na comhpháirteanna blaitithe a úsáidtear. Ina theannta sin, ba cheart foinse na mblastán a lipéadú, ach amháin nuair nach n-aithneofaí na bunábhair dá dtagraítear i mblas an bhia. I gcás ina luaitear foinse, ba cheart gur ón ábhar dá dtagraítear a thagann 95 % ar a laghad den chomhpháirt blaitithe. Os rud é nár chóir d'úsáid blastán an tomhaltóir a chur amú, ní fhéadfar an leibhéal uasta eile 5 % a úsáid ach do chaighdeánú nó chun, mar shampla, blas níos úire, níos géire, níos aibí nó níos glaise a chur ar an mblastán. I gcás ina n-úsáidtear níos lú ná 95 % den chomhpháirt blaitithe arna dhíorthú ón bhfoinse dá dtagraítear agus gur féidir fós blas na foinse a aithint, ba cheart an fhoinse a nochtadh i dteannta ráitis ag dearbhu gur cuireadh blastáin nádúrtha eile léi, mar shampla, úsc cócó ar cuireadh blastáin nádúrtha leis chun blas banana a chur air.
- (27) Más mar gheall ar bhlastáin deataigh a chur le bia áirithe atá blas deataithe ar an mbia, ba cheart é sin a chur in iúl don tomhaltóir. I gcomhréir le Treoir 2000/13/CE, níor cheart don lipéadú an tomhaltóir a chur amú maidir le cibé acu a ndéanfaí an táirge ar an ngnáthbhealach le deatach úr nó a gcóirítear le blastáin deataigh é. Is gá Treoir 2000/13/CE a oiriúnú do na sainmhínte ar bhlastáin, ar bhlastáin deataigh agus ar an téarma 'nádúrtha' maidir leis an gcur síos ar bhlastáin a leagtar síos sa Rialachán seo.

⁽¹⁾ IO L 309, 26.11.2003, lch. 1.

⁽²⁾ Féach leathanach 16 den Iris Oifigiúil seo.

⁽³⁾ IO L 268, 18.10.2003, lch. 1.

⁽⁴⁾ IO L 109, 6.5.2000, lch. 29.

⁽⁵⁾ IO L 268, 18.10.2003, lch. 24.

- (28) Tá sé fíor-riachtanach faisnéis a fháil maidir le tomhaltas agus maidir le húsáid substaintí blaitithe chun meastóireacht a dhéanamh ar shábháilteacht substaintí blaitithe do shláinte an duine. Ba cheart seiceáil a dhéanamh go rialta ar mhéideanna na substaintí blaitithe a chuirtear le bia.
- (29) Ba cheart na bearta is gá chun an Rialachán seo a chur chun feidhme a ghlacadh i gcomhréir le Cinneadh 1999/468/CE ón gComhairle an 28 Meitheamh 1999 ag leagan síos na rialacha mionsonraithe maidir le feidhmiú na gcumhachtaí cur chun feidhme arna dtabhairt don Choimisiún ⁽¹⁾.
- (30) Ba cheart, go háirithe, go dtabharfaí de chumhacht don Choimisiún na hlarscríbhinní a ghabhann leis an Rialachán seo a leasú agus bearta idirthréimhseacha iomchuí a ghlacadh maidir leis an liosta Comhphobail a bhunú. Ó tharla go bhfuil raon feidhme ginearálta ag na bearta sin agus gur le haghaidh míreanna neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú a cheapfar iad, *inter alia* trína fhorlíonadh le míreanna nua neamhriachtanacha, ba cheart go nglacfaí iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá bhforáiltear in Airteagal 5a de Chinneadh 1999/468/CE.
- (31) Nuair nach féidir, ar mhórchúiseanna práinne, cloí leis na gnáth-theorainneacha ama a bhaineann leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú, ba cheart go mbeadh an Coimisiún in ann an nós imeachta um práinn dá bhforáiltear in Airteagal 5a(6) de Chinneadh 1999/468/CE a chur i bhfeidhm d'fhonn na bearta a ghlacadh a bhfuil cur síos orthu in Airteagal 8(2) agus sna leasuithe ar larscríbhinn II go hlarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán seo.
- (32) Ba cheart larscríbhinn II go hlarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán seo a oiriúnú don dul chun cinn eolaíoch agus teicniúil, de réir mar is gá, agus an fhaisnéis arna soláthar ag táirgeoirí agus ag úsáideoirí blastán agus/nó an fhaisnéis a thiocfaidh as monatóireacht agus as rialuithe na mBallstát á cur san áireamh.
- (33) D'fhonn dlí an Chomhphobail maidir le blastáin a fhorbairt agus a thabhairt cothrom le dáta ar bhealach comhréireach, éifeachtach, is gá na bhaill, faisnéis a roinnt agus obair a chomhordú idir na Ballstáit. Chuige sin, d'fhéadfadh sé gur mhaith an rud staidéar a dhéanamh ar shaincheisteanna ar leith d'fhonn an próiseas cinnteoireachta a éascú. Is iomchuí go maoiníonn an Comhphobal staidéir den sórt sin mar chuid dá nós imeachta buiséadach. Tagann maoiniú beart den sórt sin faoi Rialachán (CE) Uimh. 882/2004.
- (34) Go dtí go mbunófar an liosta Comhphobail, ba cheart foráil a dhéanamh do mheastóireacht agus d'fhormheas substaintí blaitithe nach gcumhdaítear leis an gclár meastóireachta dá bhforáiltear i Rialachán (CE) Uimh. 2232/96. Ba cheart, dá bhrí sin, córas idirthréimhseach a leagan síos. Faoin gcóras sin, ba cheart substaintí blaitithe den sórt sin a mheas agus a fhormheas i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008 Toisc gur cheart tosaíocht a thabhairt don chlár leanúnach meastóireachta, áfach, níor cheart go mbeadh feidhm acu maidir leis na tréimhsí ama áfach dá bhforáiltear sa Rialachán sin ar laistigh díobh a ghlacfaidh an tÚdarás a thuairim agus a chuirfidh an Coimisiún dréacht-Rialachán faoi bhráid an Bhuanchoiste um an mBiashlabhra agus um Shláinte Ainmhithe lena ndéantar an liosta Comhphobail a thabhairt cothrom le dáta.
- (35) Ó tharla nach féidir cuspóir an Rialacháin seo, eadhon rialacha Comhphobail a leagan síos maidir le blastáin agus maidir le comhábhair áirithe bia a bhfuil airíonna blaitithe acu a úsáid i mbianna agus ar bhianna, a bhaint amach go leordhóthanach ar leibhéal na mBallstát agus gur fearr dá bhrí sin, ar mhaithe le haontacht an mhargaidh agus ar mhaithe le hardleibhéal cosanta do thomhaltóirí, is féidir é a bhaint amach ar leibhéal an Chomhphobail, féadfaidh an Comhphobal bearta a ghlacadh i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta, a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach.
- (36) Is gá Rialachán (CEE) Uimh. 1601/91 ón gComhairle an 10 Meitheamh 1991 lena leagtar síos rialacha ginearálta maidir le sainmhíniú, tuairisciú agus cur i láthair ar fhíonta cumhraithe, ar dheochanna bunaithe ar fhíon cumhraithe agus ar mhanglaim táirgí fíonta cumhraithe ⁽²⁾ agus Rialachán (CE) Uimh. 110/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Eanáir 2008 maidir le maidir le sainmhíniú, tuairisc, cur i láthair, lipéadú agus cosaint sonraí geografacha deochanna biotáilleacha ⁽³⁾ a oiriúnú do shainmhíntithe nua áirithe a leagtar síos sa Rialachán seo.
- (37) Ba cheart Rialacháin (CEE) Uimh. 1601/91, (CE) Uimh. 2232/96 agus (CE) Uimh. 110/2008 agus Treoir 2000/13/CE a leasú dá réir sin,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL I

ÁBHAR, RAON FEIDHME AGUS SAINMHÍNITHE

Airteagal 1

Ábhar

Leagtar síos leis an Rialachán seo rialacha maidir le blastáin agus maidir le comhábhair bia a bhfuil airíonna blaitithe acu lena n-úsáid i mbianna agus ar bhianna d'fhonn a áirithiú go bhfeidhmeoidh an margadh inmheánach ar bhealach éifeachtach agus ardleibhéal cosanta do shláinte an duine agus ardleibhéal cosanta don tomhaltóir á n-áirithiú ag an am céanna, lena n-áirítear leasanna an tomhaltóra a chosaint agus cleachtais chothroma i dtrádáil bia, agus cosaint an chomhshaoil á cur san áireamh i gcás inarb iomchuí.

⁽²⁾ IO L 149, 14.6.1991, lch. 1.

⁽³⁾ IO L 39, 13.2.2008, lch. 16.

⁽¹⁾ IO L 184, 17.7.1999, lch. 23.

Chun na críocha sin, foráiltear leis an Rialachán seo do na nithe seo a leanas:

- (a) liosta Comhphobail de bhlastáin agus de bhunábhair arna bhformheas lena n-úsáid i mbianna agus ar bhianna, agus a leagtar amach in Iarscríbhinn I (dá ngairfear an 'liosta Comhphobail' anseo feasta);
- (b) coinníollacha maidir le húsáid blastán agus comhábhar bia a bhfuil airíonna blaistithe acu i mbianna agus ar bhianna;
- (c) rialacha maidir le lipéadú blastán.

Airteagal 2

Raon feidhme

1. Beidh feidhm ag an Rialachán seo maidir leis na nithe seo a leanas:

- (a) blastáin a úsáidtear nó a cheaptar lena n-úsáid i mbianna nó ar bhianna, gan dochar d'fhorálacha níos sainiúla a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 2065/2003;
- (b) comhábhair bia a bhfuil airíonna blaistithe acu;
- (c) bia a bhfuil blastáin ann agus/nó comhábhair bia a bhfuil airíonna blaistithe acu;
- (d) bunábhair do bhlastáin agus/nó bunábhair do chomhábhair bia a bhfuil airíonna blaistithe acu.

2. Ní bheidh feidhm ag an Rialachán seo maidir leis na nithe seo a leanas:

- (a) substaintí ar blas milis, ar blas géar nó ar blas goirt amháin atá orthu;
- (b) bianna amha;
- (c) bianna neamhchumaisc agus meascáin amhail, ach ní go heiseach, spíosraí agus/nó luibheanna triomaithe nó reoite, meascáin de thaeanna agus agus meascáin lena n-insileadh mar thae, fad nach n-úsáidtear mar chomhábhair bia iad.

Airteagal 3

Sainmhínithe

1. Chun críocha an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 178/2002 agus i Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003.

2. Chun críocha an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas freisin:

- (a) ciallaíonn 'blastáin':
 - (i) táirgí nach gceaptar lena gcaitheamh mar bhlastáin, agus a chuirtear le bia d'fhonn boladh agus/nó blas a chur air nó d'fhonn é a mhodhnú;

- (ii) táirgí a dhéantar as na catagóirí seo a leanas nó ar ceann de na catagóirí seo a leanas atá iontu: substaintí blaistithe, ullmhóidí blaistithe, blastáin próisis theirmigh, blastáin deataigh, réamhtheachtaithe blais nó blastáin eile nó meascáin díobh;

- (b) ciallaíonn 'substaint blaistithe' substaint cheimiceach shainmhínithe a bhfuil airíonna blaistithe aici;

- (c) ciallaíonn 'substaint blaistithe nádúrtha' substaint blaistithe a fhaightear trí phróisis iomchuí fhisiceacha, einsímeacha nó mhicribhitheolaíocha ó ábhar de thionscnamh plandúil, ainmhíoch nó micribhitheolaíoch ina staid amh nó tar éis a phróiseála lena chaitheamh ag an duine trí cheann amháin nó trí níos mó ná ceann amháin de na próisis ullmhúcháin bia thraidisiúnta a liostaítear in Iarscríbhinn II. Freagraíonn substaintí blaistithe nádúrtha do shubstaintí a fhaightear go nádúrtha agus a sainaitníodh sa nádúr;

- (d) ciallaíonn 'ullmhóid blaistithe' táirge, seachas substaint blaistithe, a fhaightear:

- (i) ó bhia trí phróisis iomchuí fhisiceacha, einsímeacha nó mhicribhitheolaíocha i staid amh an ábhair nó tar éis a phróiseála lena chaitheamh ag an duine trí cheann amháin nó trí níos mó ná ceann amháin de na próisis ullmhúcháin bia thraidisiúnta a liostaítear in Iarscríbhinn II;

agus/nó

- (ii) ó ábhar de thionscnamh plandúil, ainmhíoch nó micribhitheolaíoch, seachas bia, trí phróisis iomchuí fhisiceacha einsímeacha nó mhicribhitheolaíocha, agus an t-ábhar á thógáil mar ábhar den sórt sin nó á ullmhú trí cheann amháin nó trí níos mó ná ceann amháin de na próisis ullmhúcháin bia thraidisiúnta a liostaítear in Iarscríbhinn II;

- (e) ciallaíonn 'blastán próisis theirmigh' táirge a fhaightear tar éis cóireála teasa ó mheascán de chomhábhair nach bhfuil airíonna blaistithe acu astu féin, ar comhábhar ina bhfuil nítrigin (aimín) i gceann amháin díobh ar a laghad agus ar siúcra dí-ocsaídithe ceann eile; ar na comhábhair chun blastáin próisis theirmigh a tháirgeadh, féadfar iad seo a leanas a áireamh:

- (i) bia;

agus/nó

- (ii) bunábhar seachas bia;

- (f) ciallaíonn 'blastán deataigh' táirge a fhaightear ó dhifreálú agus ó ionú ar dheatach comhdhlúite arb iad na torthaí a bhíonn orthu comhdhlútháin deataigh phríomhúla, príomhchodanna tarra agus/nó blastáin deataigh dhíorthaithe mar a shainmhínítear i bpointe (1), i bpointe (2) agus i bpointe (4) d'Airteagal 3 de Rialachán (CE) Uimh. 2065/2003 iad;

- (g) ciallaíonn ‘réamhtheachtaí blais’ táirge, nach gá go mbeadh airíonna blaistithe aige ann féin, agus a chuirtear le bia d’aon ghnó chun blas a tháirgeadh trí bhriseadh síos nó trí imoibriú le comhábhair eile le linn bia a phróiseáil, agus chuige sin amháin; féadfar é a fháil:

- (i) ó bhia;

agus/nó

- (ii) ó bhunábhar seachas bia;

- (h) ciallaíonn ‘blastán eile’ blastán a chuirtear le bia nó a cheapar lena chur le bia d’fhonn boladh agus/nó blas a chur air agus nach dtagann faoi shainmhíniú (b) go sainmhíniú (g);

- (i) ciallaíonn ‘comhábhar bia a bhfuil airíonna blaistithe aige’ comhábhar bia seachas blastáin a chuirtear le bia go príomha chun blas a chur air nó chun an blas atá air a athrú agus a chuireann go suntasach le láithreacht substaintí neamh-inmhianaithe áirithe a fhaightear go nádúrtha i mbia;

- (j) ciallaíonn ‘bunábhar’ ábhar de thionscnamh plandúil, ainmhíoch, micribhitheolaíoch nó mianrach óna dtáirgtear blastáin nó comhábhair bia a bhfuil airíonna blaistithe acu; féadfar iad seo a leanas a áireamh:

- (i) bia;

nó

- (ii) bunábhar seachas bia;

- (k) ciallaíonn ‘próiseas fisiceach iomchuí’ próiseas fisiceach nach n-athraíonn nádúr ceimiceach chomhábhair an bhlastáin d’aon ghnó, gan dochar do liostú na bpróiseas ullmhúcháin bia traidisiúnta in Iarscríbhinn II, agus nach mbaineann *inter alia* le húsáid ocsaigine singléid, ózóin, catalaíoch neamhorgánach, catalaíoch miotail, imoibrithe orgánaimhiotálacha agus/nó radaíochta UV.

3. Chun críche na sainmhínithe a liostaítear i mír 2(d), (e), (g) agus (j), maidir le bunábhair a bhfuil fianaise shuntasach ann go bhfuil siad á n-úsáid go dtí seo chun blastáin a tháirgeadh, measfar gur bia iad chun críche an Rialacháin seo.

4. Féadfaidh breiseáin bia a cheadaítear le Rialachán (CE) Uimh. 1333/2008 agus/nó comhábhair eile bia a chuirtear isteach chun críocha na teicneolaíochta, a bheith sna blastáin.

CAIBIDIL II

COINNÍOLLACHA MAIDIR LE HÚSÁID BLASTÁIN, COMHÁBHAR BIA A BHFUIL AIRÍONNA BLAISTITHE ACU AGUS BUNÁBHAR

Airteagal 4

Coinníollacha ginearálta maidir le húsáid blastáin nó comhábhar bia a bhfuil airíonna blaistithe acu

Ní fhéadfar ach blastáin nó comhábhair bia a bhfuil airíonna blaistithe acu a chomhlíonann na coinníollacha seo a leanas a úsáid i mbianna nó ar bhianna:

- (a) nach mbainfidh riosca leo, ar bhonn na fianaise eolaíche atá ar fáil, do shláinte na dtomhaltóirí de agus

- (b) nach gcuireann a n-úsáid an tomhaltóir amú.

Airteagal 5

Blastáin neamhchomhlíontacha agus/nó bia neamhchomhlíontach a thoirmeasc

Ní chuirfidh aon duine blastán ná aon bhia a bhfuil an blastán sin ann agus/nó comhábhair bia a bhfuil airíonna blaistithe acu ar an margadh mura gcomhlíonfaidh a n-úsáid an Rialachán seo.

Airteagal 6

Láithreacht substaintí áirithe

1. Ní chuirtear na substaintí a liostaítear i gCuid A d'Iarscríbhinn III le bia mar shubstaintí.

2. Gan dochar do Rialachán (CE) Uimh. 110/2008, ní rachfar thar leibhéal uasta substaintí áirithe, ar substaintí iad a fhaightear go nádúrtha i mblastáin agus/nó i gcomhábhair bia a bhfuil airíonna blaistithe acu, sna bianna cumaisc a liostaítear i gCuid B d'Iarscríbhinn III mar thoradh ar úsáid blaistithe agus/nó comhábhar bia a bhfuil airíonna blaistithe acu sna bianna sin agus ar na bianna sin. Beidh feidhm ag leibhéal uasta na substaintí a leagtar amach in Iarscríbhinn III maidir le bianna a chuirtear ar an margadh, mura sonraítear a mhalairt. De mhaolú ar an bprionsabal seo, i gcás bianna triomaithe agus/nó bianna tiubhaithe a chaitear a athbhunú, beidh feidhm ag na leibhéal uasta maidir leis an mbia faoi mar a athbhunaítear é de réir na dtreoracha a thugtar ar an lipéad, agus an íosfhachtóra chaolaithe á chur san áireamh.

3. Féadfar rialacha mionsonraithe a ghlacadh chun mír 2 a chur chun feidhme i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin dá dtagraítear in Airteagal 21(2), agus tar éis tuairim a fháil ón Údarás Eorpach um Shábháilteacht Bia (dá ngairfear ‘an tÚdarás’ anseo feasta), i gcás inar gá.

Airteagal 7

Úsáid bunábhair áirithe

1. Ní úsáidfear na bunábhair a liostaítear i gCuid A d'Iarscríbhinn IV chun blastáin agus/nó chun comhábhair bia a bhfuil airíonna blaitithe acu a tháirgeadh.

2. Ní fhéadfar blastáin agus/nó comhábhair bia a bhfuil airíonna blaitithe acu a tháirgtear ó bhunábhair a liostaítear i gCuid B d'Iarscríbhinn IV a úsáid ach faoi na coinníollacha a shonraítear san Iarscríbhinn sin.

Airteagal 8

Blastáin agus comhábhair bia a bhfuil airíonna blaitithe acu agus nach n-éilítear meastóireacht ná formheas ina leith

1. Féadfar na blastáin seo a leanas agus na comhábhair bia seo a leanas a bhfuil airíonna blaitithe acu a úsáid i mbianna nó ar bhianna gan meastóireacht agus formheas faoin Rialachán seo, ar choinníoll go gcomhlíonann siad Airteagal 4 den Rialachán seo:

- (a) ullmhóidí blaitithe dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(d)(i);
- (b) blastáin próisis theirmigh dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e)(i) lena gcomhlíontar na coinníollacha maidir le blastáin próisis theirmigh a tháirgeadh agus na leibhéil uasta do shubstaintí áirithe i mblastáin próisis theirmigh áirithe a leagtar amach in Iarscríbhinn V;
- (c) réamhtheachtaithe blais dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(g)(i);
- (d) comhábhair bia a bhfuil airíonna blaitithe acu.

2. D'ainneoin mhír 1, má chuireann an Coimisiún, Ballstát nó an tÚdarás in iúl go bhfuil amhras orthu faoi shábháilteacht blastáin nó comhábhair bia a bhfuil airíonna blaitithe aige dá dtagraítear i mír 1, déanfaidh an tÚdarás measúnú riosca ar an mblastán nó ar an gcomhábhar bia sin a bhfuil airíonna blaitithe aige. Sa chás sin, cuirfidh Airteagal 4, Airteagal 5 agus Airteagal 6 de Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008 *mutatis mutandis* i bhfeidhm. Glacfaidh an Coimisiún bearta, más gá, tar éis tuairim ón Údarás a fháil, ar bearta iad a cheapfar chun eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, *inter alia* trína fhorlíonadh, i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 21(3). Leagfar síos na bearta sin in Iarscríbhinn III, in Iarscríbhinn IV agus/nó in Iarscríbhinn V i gcás inarb iomchuí. Ar mhórchúiseanna práinne, féadfaidh an Coimisiún leas a bhaint as an nós imeachta um práinn dá dtagraítear in Airteagal 21(4).

CAIBIDIL III

LIOSTA COMHPHOBAIL DE BHLASTÁIN AGUS DE BHUNÁBHAIR A FORMHEASADH LENA nÚSÁID I mBIANNA NÓ AR BHIANNA

Airteagal 9

Blastáin agus bunábhair a n-éilítear meastóireacht agus formheas ina leith

Beidh feidhm ag an gCaibidil seo maidir leis na nithe seo a leanas:

- (a) substaintí blaitithe;
- (b) ullmhóidí blaitithe dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(d)(ii);
- (c) blastáin próisis theirmigh a fhaightear trí chomhábhair a théamh, ar comhábhair iad a thagann faoi réim Airteagal 3(2)(e)(ii) go páirteach nó go hiomlán agus/nó nach gcomhlíontar ina leith na coinníollacha maidir le blaitithe próisis theirmigh a tháirgeadh agus/nó maidir leis na leibhéil uasta do shubstaintí neamh-inmhianaithe áirithe a leagtar amach in Iarscríbhinn V;
- (d) réamhtheachtaithe blais dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(g)(ii);
- (e) blastáin eile dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(h);
- (f) bunábhair seachas bia dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(j)(ii).

Airteagal 10

Liosta Comhphobail de bhlástáin agus de bhunábhair

Ar na blastáin agus ar na bunábhair dá dtagraítear in Airteagal 9, ní fhéadfar ach na blastáin agus na bunábhair atá ar an liosta Comhphobail a chur ar an margadh mar bhlástáin agus mar bhunábhair agus a úsáid i mbianna nó ar bhianna faoi na coinníollacha úsáide a shonraítear san Airteagal sin, i gcás inarb infheidhme.

Airteagal 11

Blastáin agus bunábhair a áireamh ar an liosta Comhphobail

1. Ní fhéadfar blastán ná bunábhar a áireamh ar liosta an Chomhphobail, i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos le Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008 seachas má chomhlíonann sé na coinníollacha a leagtar amach in Airteagal 4 den Rialachán seo.

2. Sonrófar an méid seo a leanas in iontráil maidir le blastán nó bunábhar ar liosta an Chomhphobail:

- (a) cuifeas an blastán nó an bunábhar a fhorhmeastar in iúl;
- (b) i gcás inarb gá, na coinníollacha faoina bhféadfar an blastán a úsáid.

3. Leasófar an liosta Comhphobail i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear i Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008.

Airteagal 12

Blastáin nó bunábhair a thagann faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003

1. Ní fhéadfar blastán nó bunábhar a thagann faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003 a áireamh ar an liosta Comhphobail atá in Iarscríbhinn I i gcomhréir leis an Rialachán seo seachas nuair a chumhdaítear é faoi údarú i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003.

2. I gcás blastáin atá ar liosta an Chomhphobail cheana féin a bheith táirgthe ó fhoinsé dhifriúil a thagann faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003, ní bheidh údarú nua de dhíth air faoin Rialachán seo, chomh fada agus a chumhdaítear an fhoinsé nua faoi údarú i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003 agus chomh fada agus a chomhlíonann an blastán na sonraíochtaí a bhunaítear faoin Rialachán seo.

Airteagal 13

Cinntí léirmhínithe

I gcás inar gá, féadfar a chinneadh i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin dá dtagraítear in Airteagal 21(2):

- (a) cibé an dtagann nó nach dtagann substaint nó meascán de shubstaintí, ábhar nó cineál bia faoi na catagóirí a liostaítear in Airteagal 2(1);
- (b) an catagóir sonracha, a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(b) go (j), lena mbaineann substaint áirithe;
- (c) cibé an mbaineann táirge bia ar leith le catagóir bia nó an bia é dá dtagraítear in Iarscríbhinn I nó in Iarscríbhinn III, Cuid B.

CAIBIDIL IV

LIPÉADÚ

Airteagal 14

Lipéid a chuirtear ar bhlastáin ach nach mbeartaítear a dhíol leis an tomhaltóir deiridh

1. Maidir le blastáin nach lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh a cheaptar iad, ní fhéadfar iad a chur ar an margadh seachas má bhíonn an lipéadú dá bhforáiltear in Airteagal 15 agus in Airteagal 16 orthu, agus caithfidh an lipéadú sin a bheith sofheicthe, soléite agus doscrista. Beidh an fhaisnéis dá bhforáiltear in Airteagal 15 i dteanga ar furasta do cheannaitheoirí í a thuiscint.

2. Laistigh dá chríoch féin, féadfaidh an Ballstát a mbeidh an t-earra á chur ar an margadh ann a ordú, i gcomhréir leis an gConradh, go dtabharfaí an fhaisnéis dá bhforáiltear in Airteagal 15 i dteanga oifigiúil amháin de chuid an Chomhphobail nó i mbreis agus teanga oifigiúil amháin de chuid an Chomhphobail, a chinneadh an Ballstát sin. Ní choiscfidh sé sin an fhaisnéis sin a chur in iúl i líon teangacha.

Airteagal 15

Ceanglais ghinearálta lipéadaithe do bhlastáin nach lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh a cheaptar iad

1. I gcás ina ndíolfar blastáin nach lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh a cheaptar iad, ina n-aonar nó measctha le chéile agus/nó le comhábhair eile bia agus/nó le substaintí eile curtha leo i gcomhréir le hAirteagal 3(4), beidh an fhaisnéis seo a leanas ar a bpacáistiú nó ar a gcoimeádáin:

- (a) an tuairisc díolacháin: an focal 'blastán' nó ainm nó tuairisc níos sainiúla ar an mblastán;
- (b) an ráiteas 'le húsáid i mbia' nó an ráiteas 'úsáid shrianta i mbia' nó tagairt níos sainiúla don úsáid a cheaptar dó i mbia;
- (c) na coinníollacha speisialta stórála agus/nó úsáide, más gá;
- (d) marc lena shainaithnítear an bhaisc nó an luchtóg;
- (e) de réir ord a meáchain anuas, liosta de na nithe seo a leanas:
 - (i) catagóirí na mblastán atá ann agus
 - (ii) ainmneacha gach ceann de na substaintí nó de na hábhair eile atá sa táirge nó, i gcás inar iomchuí, a nE-uimhreacha;
- (f) ainm nó ainm gnó agus seoladh an mhonaróra, an phacálaí nó an díoltóra;
- (g) sonrú maidir le cainníocht uasta gach comhpháirte nó gach grúpa comhpháirteanna atá faoi réir srianta cainníochta i mbia agus/nó faisnéis iomchuí atá soiléir agus sothuigthe agus a chuirfidh ar chumas an cheannaitheora an Rialachán seo nó dlí ábhartha eile Comhphobail a chomhlíonadh;
- (h) an chainníocht ghlan;
- (i) dáta marthanachta íosta nó an dáta faoinar cheart iad a úsáid;
- (j) i gcás inarb ábhartha, faisnéis faoi bhlastán nó faoi shubstaintí eile dá dtagraítear san Airteagal seo agus a liostaítear in Iarscríbhinn IIIa a ghabhann le Treoir 2000/13/CE maidir le sonrú na gcomhábhar atá in earraí bia.

2. De mhaolú ar mhír 1, an fhaisnéis a cheanglaítear a thabhairt i bpointe (e) agus i bpointe (g) den mhír sin, d'fhéadfadh sé gur ar na doiciméid sin amháin a bhaineann leis an gcoinsíneacht a bheidís, a sholáthrófar leis an seachadadh nó roimhe, ar choinníoll go mbeidh an sonrú 'ná miondíoltar' le feiceáil in áit shofheicthe ar phacáistiú nó ar choimeádán an táirge a bheidh i gceist.

3. De mhaolú ar mhír 1, i gcás gur i dtancaeir a sholáthrófar blastáin, féadfaidh an fhaisnéis uile a bheith ar na doiciméid sin a ghabhann leis an gcoinsíneacht agus a sholáthrófar leis an seachadadh agus orthu sin amháin.

*Airteagal 16***Ceanglais shonracha maidir leis an téarma ‘nádúrtha’ a úsáid**

1. I gcás ina n-úsáidfear an téarma ‘nádúrtha’ chun cur síos a dhéanamh ar bhlástán sa tuairisc díolacháin dá dtagraítear in Airteagal 15(1)(a) beidh feidhm ag forálacha mhír 2 go mír 6 den Airteagal seo.

2. Ní fhéadfar an téarma ‘nádúrtha’ a úsáid chun cur síos ar bhlástán seachas mura mbeidh sa chomhpháirt blaitithe ach ullmhóidí blaitithe agus/nó substaintí blaitithe nádúrtha.

3. Ní fhéadfar an téarma ‘substaint(í) blaitithe nádúrtha’ a úsáid seachas le haghaidh blastán nach bhfuil ina gcomhpháirt blaitithe ach substaintí blaitithe nádúrtha.

4. Ní fhéadfar an téarma ‘nádúrtha’ a úsáid seachas i gcomhcheangal le tagairt do bhia, do chatagóir bia nó d’fhoinse blaitithe phlandúil nó ainmhíoch má fuarthas 95 % de réir w/w ar a laghad den chomhpháirt blaitithe go heisiach ón mbunábhar dá dtagraítear.

Is éard a bheidh sa tuairisc ‘blastán “bia nó bianna nó catagóir bia nó foinse nó foinsí bia” nádúrtha’.

5. Ní fhéadfar an téarma ‘blastán “bia nó bianna nó catagóir bia nó foinse nó foinsí bia” nádúrtha le blastáin nádúrtha eile’ a úsáid ach má tá an chomhpháirt blaitithe díorthaithe i bpáirt ón mbunábhar dá dtagraítear agus más furasta blas an bhunábhair a aithint.

6. Ní fhéadfar an téarma ‘blastán nádúrtha’ a úsáid ach amháin i gcás ina mbeidh an chomhpháirt blaitithe díorthaithe ó bhunábhair éagsúla agus i gcás nach léireofaí an blas a bheadh orthu le tagairt do na bunábhair.

*Airteagal 17***Lipéadú a chur ar bhlástáin a cheaptar lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh**

1. Gan dochar do Threoir 2000/13/CE, do Threoir 89/396/CEE ón gComhairle an 14 Meitheamh 1989 maidir le sonruithe nó marcanna lena sainaitheann an luchtóg lena mbaineann earra bia ⁽¹⁾ ná do Rialachán (CE) Uimh. 1829/2003, blastáin a dhíoltar ina gceann agus ina gceann nó measctha lena chéile agus/nó le comhábhair bia eile agus/nó le substaintí eile curtha leo agus ar lena ndíol leis an tomhaltóir deiridh a cheaptar iad, ní fhéadfar iad a chur ar an margadh mura mbeidh an ráiteas ‘do bhia’ nó ‘úsáid shrianta i mbia’ ar an bpacáistiú nó tagairt níos sainiúla don úsáid dá gceaptar iad i mbia, a chaithfidh a bheith sofheicthe, soléite agus doscriosta.

2. Beidh feidhm ag Airteagal 16 más rud é go n-úsáidtear an téarma ‘nádúrtha’ chun cur síos a dhéanamh ar bhlástán sa tuairisc díolacháin dá dtagraítear in Airteagal 15(1)(a).

(1) IO L 186, 30.6.1989, lch. 21.

*Airteagal 18***Ceanglais eile maidir le lipéadú**

Ní dhéanfar dochar, le hAirteagal 14 go hAirteagal 17, do dhlíthe, do rialacháin ná d’fhorálacha riaracháin atá níos mionsonraithe nó níos cuimsithí agus a bhaineann le meáchain agus le tomhais, nó a bhfuil feidhm acu maidir le cur i láthair, le haicmiú, le pacáistiú agus le lipéadú substaintí agus ullmhóidí contúirteacha, nó a bhfuil feidhm acu maidir le substaintí agus ullmhóidí den sórt sin a iompar.

CAIBIDIL V

FORÁLACHA NÓS IMEACHTA AGUS CUR CHUN FEIDHME*Airteagal 19***Tuairisciú ó na hoibreoirí gnó bia**

1. Cuirfidh táirgeoir nó úsáideoir substainte blaitithe nó ionadaí táirgeoira nó úsáideoira substainte blaitithe den sórt sin an Coimisiún ar an eolas, ar iarraidh uaidh, maidir le méid na substainte a chuirtear le bianna sa Chomhphobal i dtéimhse 12 mhí. Caithfear leis an bhfaisnéis a chuirtear ar fáil sa chomhthéacs sin mar shonraí rúnda sa mhéid nach mbeidh gá leis an fhaisnéis sin don mheasúnú sábháilteachta.

Cuirfidh an Coimisiún faisnéis ar fáil maidir le leibhéil úsáide do chatagóirí sonracha bia sa Chomhphobal do na Ballstáit.

2. Más infheidhme, maidir le blastán a formheasadh cheana féin faoin Rialachán seo agus a ullmhaítear le modhanna táirgthe nó le hábhair tosaigh a bhfuil difríochtaí suntasacha idir iad agus na modhanna táirgthe nó na hábhair tosaigh arna n-áireamh i measúnú riosca an Údaráis, ba cheart don táirgeoir nó don úsáideoir, sula gcuirfead an blastán ar an margadh, na sonraí is gá a chur faoi bhráid an Choimisiúin le go mbeidh an tÚdarás in ann meastóireacht a dhéanamh ar an mblastán maidir leis an modh táirgthe modhnaithe nó maidir leis na saintréithe modhnaithe.

3. Cuirfidh táirgeoir nó úsáideoir blastán agus/nó bunábhar in iúl don Choimisiún láithreach aon fhaisnéis eolaíoch nó aon fhaisnéis theicniúil nua atá ar eolas aige nó atá ar fáil aige agus a d’fhéadfadh difear a dhéanamh don mheasúnú ar shábháilteacht na substainte blaitithe.

4. Déanfar rialacha mionsonraithe a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin dá dtagraítear in Airteagal 21(2) chun mír 1 a chur chun feidhme.

*Airteagal 20***Monatóireacht agus tuairisciú ag na Ballstáit**

1. Bunóidh na Ballstáit córais chun monatóireacht a dhéanamh ar thomhaltas agus ar úsáid blastán a leagtar amach sa liosta Comhphobail agus ar thomhaltas na substaintí a liostaítear in Iarscríbhinn III ar chur chuige riosca-bhunaithe, agus cuirfidh siad a gconclúidí in iúl don Choimisiún agus don Údarás a mhinice is iomchuí.

2. Tar éis dul i gcomhairle leis an Údarás, glactar modheolaíocht chomhchoiteann maidir leis na Ballstáit a bheith ag bailiú faisnéise i dtaca le tomhaltas agus le húsáid na mblastán a leagtar amach sa liosta Comhphobail agus na substaintí a liostaítear in Iarscríbhinn III i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin dá dtagraítear in Airteagal 21(2) faoin 20 Éanair 2011.

Airteagal 21

An Coiste

1. Tabharfaidh an Buainchoiste um an mBiashlabhra agus um Shláinte Ainmhithe cúnamh don Choimisiún.

2. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

Trí mhí a bheidh sa tréimhse a leagtar síos in Airteagal 5(6) de Chinneadh 1999/468/CE.

3. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5a(1) go (4) agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

4. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5a(1), (2), (4) agus (6), agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

Airteagal 22

Leasuithe ar Iarscríbhinn II go hIarscríbhinn V

Maidir le leasuithe ar Iarscríbhinn II go hIarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán seo chun an dul chun cinn eolaíoch agus teicniúil a léiriú, ar leasuithe iad a cheapfar chun míreanna neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, glactar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 21(3), tar éis tuairim ón Údarás a fháil, i gcás inar gá.

Ar mhórchúiseanna práinne, féadfaidh an Coimisiún leas a bhaint as an nós imeachta um práinn dá dtagraítear in Airteagal 21(4).

Airteagal 23

Maoiniú Comhphobail do bheartais chomhchuibhithe

Is é Airteagal 66(1)(c) de Rialachán (CE) Uimh. 882/2004 a bheidh mar bhunús dlí do mhaoiniú beart a eascróidh as an Rialachán seo.

CAIBIDIL VI

FORÁLACHA IDIRTHRÉIMHSEACHA AGUS CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 24

Aisghairmeacha

1. Aisghairtear Treoir 88/388/CEE, Cinneadh 88/389/CEE agus Treoir 91/71/CEE ón 20 Éanair 2011.

2. Aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 2232/96 ón dáta a gcuirfean an liosta dá dtagraítear in Airteagal 2(2) den Rialachán sin i bhfeidhm.

3. Forléirítear tagairtí do na hionstraimí arna aisghairm mar thagairtí don Rialachán seo.

Airteagal 25

An liosta de shubstaintí blaistithe a thabhairt isteach ar an liosta Comhphobail de bhlástáin agus de bhunábhair agus córas idirthréimhseach

1. Bunófar an liosta Comhphobail tríd an liosta de shubstaintí blaistithe dá dtagraítear in Airteagal 2(2) de Rialachán (CE) Uimh. 2232/96 a thabhairt isteach in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán seo tráth a nglactar é.

2. Go dtí go mbunófar an liosta Comhphobail, beidh feidhm ag Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008 maidir le meastóireacht agus le formheas ar shubstaintí blaistithe nach gcumhdaítear leis an gclár meastóireachta dá bhforáiltear in Airteagal 4 de Rialachán (CE) Uimh. 2232/96.

De mhaolú ar an nós imeachta sin, ní bheidh feidhm ag an tréimhse naoi mí dá dtagraítear in Airteagal 5(1) agus in Airteagal 7 de Rialachán (CE) Uimh. 1331/2008 maidir le meastóireacht ná formheas den sórt sin.

3. Maidir le haon bhearta idirthréimhseacha iomchuí arna gceapadh chun míreanna neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, *inter alia* trína fhorlíonadh, glactar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 21(3).

Airteagal 26

Leasuithe ar Rialachán (CEE) Uimh. 1601/91

Leasaítear Airteagal 2(1) mar a leanas:

1. i bpointe (a), cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad fho-fhleisce den tríú fleasc:

‘— substaintí blaistithe agus/nó ullmhóidí blaistithe a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(b) agus (d) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le blastáin agus maidir le comhábhair áirithe bia a bhfuil airíonna blaistithe acu agus atá le húsáid i mbianna agus ar bhianna (*), agus/nó

(*) IO L 354, 31.12.2008, lch. 34.’

2. i bpointe (b), cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad fho-fhleisce den dara fleasc:

‘— substaintí blaistithe agus/nó ullmhóidí blaistithe a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(b) agus (d) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008, agus/nó;

3. i bpointe (c), cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad fho-fhleisce den dara fleasc:

‘— substaintí blaistithe agus/nó ullmhóidí blaistithe a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(b) agus (d) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 agus/nó.’

Airteagal 27

Leasú ar Rialachán (CE) Uimh. 2232/96

Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 5(1) de Rialachán (CE) Uimh. 2232/96:

1. Glacfar an liosta de na substaintí blaitithe dá dtagraítear in Airteagal 2(2) i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 7 faoin 31 Nollaig 2010 ar a dhéanaí.

Airteagal 28

Leasuithe ar Rialachán (CE) Uimh. 110/2008

Leasaítear leis seo Rialachán (CEE) Uimh. 110/2008 mar a leanas:

1. in Airteagal 5(2) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (c):

‘(c) ina bhfuil substaintí blaitithe a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(b) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le blastáin agus maidir le comhábhair áirithe bia a bhfuil airíonna blaitithe acu agus atá le húsáid i mbianna agus ar bhianna (*) agus ullmhóidí blaitithe a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(d) den Rialachán sin;

(*) IO L 354, 31.12.2008, lch. 34.’;

2. in Airteagal 5(3) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (c):

‘(c) ina bhfuil ceann amháin nó níos mó ná ceann amháin de na blastáin a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(a) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008.’;

3. Cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe 9 d’Iarscríbhinn I:

‘(9) *Blastán*

Ciallaíonn blastán ceann amháin nó níos mó ná ceann amháin de na blastáin a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(a) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 a úsáid agus deoch bhiotáilleach á hullmhú.’;

4. Leasaítear Iarscríbhinn II mar seo a leanas:

- (a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 19(c):

‘(c) Féadfar substaintí blaitithe eile a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(b) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 agus/nó ullmhóidí blaitithe a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(d) den Rialachán sin, agus/nó plandaí aramatacha nó codanna de phlandaí aramatacha a úsáid chomh maith, ach ní mór tréithe orgánaileipteacha aithil a bheith inaitheanta, fiú amháin má bhíonn siad caolaithe anois agus arís.’;

- (b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 20(c):

‘(c) Ní fhéadfar ach substaintí blaitithe eile a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(b) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 agus/nó ullmhóidí blaitithe a

shainmhínítear in Airteagal 3(2)(d) den Rialachán sin a úsáid chun gin-bhiotáille a tháirgeadh sa chaoi gurb é blas an aithil an blas is láidre a bheidh iontu.’;

- (c) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 21(a)(ii):

‘(ii) meascán de thoradh an driogtha sin agus d’alcól eitile de bhunús talmhaíochta a bhfuil an comhdhéanamh céanna, an íonacht céanna agus an neart alcóil céanna ann; féadfar substaintí blaitithe agus/nó ullmhóidí blaitithe a shainmhínítear i gcatagóir 20(c) a úsáid freisin le gin driogtha a bhlaistiú.’;

- (d) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 23(c):

‘(c) Féadfar substaintí blaitithe eile a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(b) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 agus/nó ullmhóidí blaitithe a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(d) den Rialachán sin a úsáid chomh maith ach caithfidh blas an cearbhais a bheith ar an mblas is láidre iontu.’;

- (e) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 24(c):

‘(c) Féadfar substaintí nádúrtha eile a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(c) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 agus/nó ullmhóidí blaitithe eile mar a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(d) den Rialachán sin, a úsáid chomh maith, ach is iad driogáití cearbhais (*Carum carvi* L.) agus/nó an tsíl lusa mhín (*Anethum graveolens* L.) is mó a chuireann blas ar na deochanna sin, os rud é go bhfuil toirmeasc ar úsáid bhlátholaí.’;

- (f) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 30(a):

‘(a) Biotáillí ar blas searbh is mó atá orthu a thagann as alcól eitile de thionscnamh talmhaíochta a bhlaistiú le substaintí blaitithe a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(b) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 agus/nó ullmhóidí blaitithe a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(d) den Rialachán sin.’;

- (g) i mír 32(c), cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad fomhíre agus an chuid réamhléiritheach den dara fomhír:

‘(c) Féadfar substaintí blaitithe a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(b) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 agus ullmhóidí blaitithe a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(d) den Rialachán sin a úsáid agus licéar á ullmhú. Bainfear úsáid as substaintí nádúrtha blaitithe amháin, áfach, a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(c) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 agus ullmhóidí blaitithe a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(d) den Rialachán sin agus na licéir seo a leanas á n-ullmhú.’;

(h) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 41(c):

‘(c) Ní fhéadfar ach substaintí blaistithe a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(b) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 agus ullmhóidí blaistithe a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(d) den Rialachán sin a úsáid agus licéar uibheacha nó advocaat nó avocat nó advokat á ullmhú.’;

(i) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 44(a):

‘(a) Is deoch bhíotáilleach é an väkevä glögi nó sprit-glögg a tháirgtear trí alcól eitile de thionscnamh talmhaíochta a bhlaistiú le clóbh agus/nó le cainéal agus trí cheann de na próisis seo a leanas a úsáid: maothú agus/nó driogadh, athdhriogadh an alcóil i láthair codanna de na plandaí a shonraítear thuas, substaintí blaistithe, de réir mar a shainmhínítear iad in Airteagal 3(2)(c) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008, clóbh nó cainéil a chur leis nó cumasc de na modhanna sin.’;

(j) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 44(c):

‘(c) Féadfar blastáin eile, substaintí blaistithe agus/nó ullmhóidí blaistithe a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(b), (d) agus (h) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 a úsáid chomh maith, ach caithfidh blas spíosraí sonraithe a bheith ar an mblas is láidre iontu.’;

(k) cuirfear ‘ullmhóidí blaistithe’ in ionad ‘ullmhóidí’ i bpointe (c) de mhíreanna 25, 26, 27, 28, 29, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 45 agus 46.

Airteagal 29

Leasú ar Threoir 2000/13/CE

I dTreoir 2000/13/CE, cuirtear an méid seo a leanas in ionad Iarscríbhinn III:

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh in Strasbourg, an 16 Nollaig 2008

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán
H.-G. PÖTTERING

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán
B. LE MAIRE

IARSCRÍBHINN III

BLASTÁIN A AINMNIÚ I LIOSTA NA gCOMHÁBHAR

1. Gan dochar do mhír 2, déantar blastáin a ainmniú leis na téarmaí:

— “blastáin” nó ainm nó tuairisc níos saineúla ar an mblastán, i gcás ina mbeidh blastáin a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(b), (c), (d), (e), (f), (g) agus (h) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le blastáin agus maidir le comhábhair áirithe bia a bhfuil airíonna blaistithe acu agus atá le húsáid i mbianna agus ar bhianna (*);

— “blastán deataigh nó blastáin deataigh”, nó “blastán deataigh nó blastáin deataigh a tháirgtear ó “bhia nó ó bhianna nó ó chatagóir bia nó ó fhoinsí” (e.g. blastán deataigh a tháirgtear ón bhféibhile) i gcás ina mbeidh blastáin a shainmhínítear in Airteagal 3(2)(f) de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008 sa chomhpháirt blaistithe agus i gcás ina bhfágfaidh sí blas deataithe ar an mbia.

2. Úsáidtear an téarma “nádúrtha” chun tuairisc a dhéanamh ar bhlastáin i gcomhréir le hAirteagal 14 de Rialachán (CE) Uimh. 1334/2008.

(*) IO L 354, 31.12.2008, lch. 34.’

Airteagal 30

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm aige ón 20 Éanair 2011

Beidh feidhm ag Airteagal 10 ó 18 mí tar éis dáta chur i bhfeidhm an liosta Comhphobail.

Beidh feidhm ag Airteagal 26 agus ag Airteagal 28 ó dháta chur i bhfeidhm an liosta Comhphobail.

Beidh feidhm ag Airteagal 22 ón 20 Éanair 2009. Maidir le bianna a chuirtear ar an margadh go dleathach nó a lipéadaítear roimh an 20 Éanair 2011 agus nach gcomhlíonann an Rialachán seo, féadfar iad a chur ar an margadh go dtí a ndátaí íosmharthanachta nó go dtí a ndátaí éaga.

IARSCRÍBHINN I

An liosta Comhphobail de bhlastáin agus de bhunábhair arna bhformheas lena n-úsáid i mbianna agus ar bhianna

IARSCRÍBHINN II

Liosta de phróisis thraidisiúnta ullmhaithe bia

Mionghearradh	Cumhdach
Téamh, cócaireacht, bácáil, friochadh (suas go 240 °C ag brú an atmaisféir) agus cócaireacht i mbrú-chócaire (suas go 120 °C)	Fuarú
Gearradh	Driogadh/athdhriogadh
Triomú	Eibliú
Galú	Eastóscadh, lena n-áirítear eastóscadh tuaslagóra i gcomhréir le Treoir 88/344/CEE
Coipeadh	Scagachán
Meilt	
Insileadh	Maothú
Próisis mhicribhitheolaíocha	Meascadh
Scealpadh	Síothlú
Preasáil	Cuisniú/Reo
Róstadh/Gríoscaidh	Fáscadh
Cuir ar maos	

IARSCRÍBHINN III

Láithreacht substaintí áirithe

Cuid A: *Substaintí nach gcuirfear amhlaidh le bia*

Aigéad agarach

Alóin

Caipsicin

1,2-Beinsipréin, cúmairin

Hipiricín

Béitea-asarón

1-Aillil-4-meatocsaibeinséin, eistreagól

Aigéad hidricianach

Meantafuran

4-Aillil-1,2-démheatocsaibeinséin, meitileoiganól

Púlagón

Cuaisin

1-Aillil-3,4-meitiléin dé-oscaibeinséin, safról

Tiúicrin A

Túsón (alfa agus béite)

Cuid B: *Leibhéil uasta de shubstaintí áirithe, a fhaightear go nádúrtha i mblastáin agus i gcomhábhair bia a bhfuil airíonna blaitithe acu, i gcomhbhia áirithe, lena chaitheamh, ar cuireadh blastáin agus/nó comhábhair bia a bhfuil airíonna blaitithe acu leis.*

Ainm na substainte	Comhbhia a bhfuil teorainn leis an méid den tsubstaint a fhéadfaidh a bheith ann	Leibhéal uasta mg/cg
Béitea-asarón	Deochanna alcólacha	1,0
1-Aillil-4-meatocsaibeinséin, Estragol (*)	Táirgí déiríochta	50
	Torthaí, glasraí (lena n-áirítear beacáin, fungais, fréamhacha, tiúbair, bíoga agus pischineálaigh), cnónna agus síolta próiseáilte	50
	Táirgí éisc	50
	Deochanna neamhalcólacha	10
Aigéad hidricianach	Eithneagán, prásóg nó a hionadaigh nó táirgí comhchosúla	50
	Torthaí cloch stánaithe	5
	Deochanna alcólacha	35
Meantafuran	Milseogra a bhfuil miontas/lus an phiobair ann, seachas micrimhilseogra um chumhrú anála	500
	Micrimhilseogra um chumhrú anála	3 000
	Guma coganta	1 000
	Deochanna alcólacha a bhfuil miontas/lus an phiobair iontu	200
4-Aillil-1,2-démheatocsaibeinséine, meitileoiganól	Táirgí déiríochta	20
Meitileoiganól (*)	Ullmhóidí feola agus táirgí feola, lena n-áirítear éineoil agus géim	15
	Ullmhóidí éisc agus táirgí éisc	10
	Anraithí agus anlainn	60
	Blastóga atá réidh le hithe	20
	Deochanna neamhalcólacha	1

Ainm na substainte	Comhbhia a bhfuil teorainn leis an méid den tsubstaint a fhéadfaidh a bheith ann	Leibhéal uasta mg/cg
Púlagón	Milseogra a bhfuil miontas/lus an phiobair ann, seachas micrimhilseogra um chumhrú anála	250
	Micrimhilseogra um chumhrú anála	2 000
	Guma coganta	350
	Deochanna neamhalcólacha a bhfuil miontas/lus an phiobair iontu	20
	Deochanna alcólacha a bhfuil miontas/lus an phiobair iontu	100
Cuaisín	Deochanna neamhalcólacha	0,5
	Earraí bácála	1
	Deochanna alcólacha	1,5
1-Allil-3,4-meitiléin dé-oscaibeinséin, safról (*)	Ullmhóidí feola agus táirgí feola, lena n-áirítear éineoil agus géim	15
	Ullmhóidí éisc agus táirgí éisc	15
	Anraithí agus anlainn	25
	Deochanna neamhalcólacha	1
Tiúicrin A	Biotáillí searbha nó beoir shearbh ⁽¹⁾	5
	Licéir ⁽²⁾ a bhfuil blas searbh orthu	5
	Deochanna alcólacha eile	2
Túsón (alfa agus béite)	Deochanna alcólacha, seachas iad siúd a tháirgtear ón speiceas Artemisia	10
	Deochanna alcólacha a tháirgtear ón speiceas Artemisia	35
	Deochanna neamhalcólacha a tháirgtear ón speiceas Artemisia	0,5
Cúmairín	Earraí bácála traidisiúnta agus/nó séasúraí a mbíonn tagairt do chainéil ar a lipéadú	50
	'Gránaigh bhriceasta' lena n-áirítear muesli	20
	Earraí míne bácála seachas earraí bácála traidisiúnta agus/nó earraí bácála séasúraí a mbíonn cainéil luaite ar a lipéadú	15
	Milseoga	5

(*) Ní bheidh feidhm ag na huasleibhéil i gcás nach mbeidh blastáin curtha le comhbhia agus gur spíosraí agus luibheanna úra, triomaithe ná reoite amháin na comhábhair bia le hairíonna blaitithe a cuireadh leis. Tar éis dul i gcomhairle leis na Ballstáit agus leis an Údarás, bunaithe ar shonraí arna gcur ar fáil ag na Ballstáit agus ar an bhfaisnéis eolaíoch is deireanaí, agus an úsáid a bhaintear as luibheanna agus as spíosraí agus as ullmhóidí nádúrtha blaitithe á cur san áireamh, molann an Coimisiún, más cuí, leasuithe ar an maolú seo.

⁽¹⁾ Mar a shainmhínítear in Iarscríbhinn II, Pointe 30 de Rialachán (CE) Uimh. 110/2008.

⁽²⁾ Mar a shainmhínítear in Iarscríbhinn II, Pointe 32 de Rialachán (CE) Uimh. 110/2008.

IARSCRÍBHINN IV

Liosta de na bunábhair a bhfuil feidhm ag srianta ina leith maidir lena n-úsáid i dtáirgeadh blastán agus comhábhar bia a bhfuil airíonna blaistithe acu

Cuid A: *Bunábhair nach n-úsáidfeair i dtáirgeadh blastán agus comhábhar bia a bhfuil airíonna blaistithe acu*

Bunábhar	
An t-ainm Laidine	An t-ainm coitianta
Foirm theitreaplóideach Acorus calamus L.	Foirm theitreaplóideach an Chalmair

Cuid B: *Coinníollacha úsáide blastán agus comhábhar bia a bhfuil airíonna blaistithe acu a tháirgtear ó bhunábhair áirithe*

Bunábhar		Coinníollacha úsáide
An t-ainm Laidine	An t-ainm coitianta	
Quassia amara L. agus Picrasma excelsa (Sw)	Cuaisin	Ní fhéadfar blastáin agus comhábhair bia a bhfuil airíonna blaistithe acu a tháirgtear ón mbunábhar a úsáid ach chun deochanna agus earraí bÁCála a tháirgeadh
Laricifomes officinales (Vill.: Fr) Kotl. et Pouz nó Fomes officinalis	Beacán agarach bán	Ní fhéadfar blastáin agus comhábhair bia a bhfuil airíonna blaistithe acu a tháirgtear ón mbunábhar a úsáid ach chun deochanna alcólacha a tháirgeadh
Hypericum perforatum L.	Beathnua	
Teucrium chamaedrys L.	Dairín	

IARSCRÍBHINN V

Coinníollacha maidir le blastáin próisis theirmigh a tháirgeadh agus leibhéil uasta substaintí áirithe i mblastáin próisis theirmigh

Cuid A: *Coinníollacha maidir leis an táirgeadh:*

- (a) Ní rachaidh teocht na dtáirgí thar 180 °C le linn na próiseála.
- (b) Ní rachaidh ré na próiseála teirmí thar 15 nóiméad ag 180 °C agus beidh tréimhsí níos faide dá réir ag teochtaí níos ísle, i.e. an t-am teasa a dhúbláil le haghaidh gach laghdú teochta faoi 10 °C, gan dul thar 12 uair an chloig.
- (c) Níor cheart go rachadh an pH thar luach 8,0 le linn na próiseála.

Cuid B: *Leibhéil uasta le haghaidh substaintí áirithe*

Substaint	Leibhéal uasta µg/cg
2-aimín-3,4,8-trimheitileamadasó [4,5-f] cuinocsailín (4,8-DiMeIQx)	50
2-aimín-1-meitil-6-feinileamadasól [4,5-b]piridín (PhIP)	50

RIALACHÁIN (CE) Uimh. 1335/2008 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

an 16 Nollaig 2008

lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 881/2004 lena mbunaítear Gníomhaireacht Eorpach Iarnróid (Rialachán Gníomhaireachta)

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 71(1) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ⁽¹⁾,

Tar éis dóibh dul i gcomhairle le Coiste na Réigiún,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 251 den Chonradh ⁽²⁾,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Le Rialachán (CE) Uimh. 881/2004 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽³⁾ an 29 Aibreán 2004 bunaíodh Gníomhaireacht Eorpach Iarnróid, dá ngairfear ‘an Ghníomhaireacht’ anseo feasta, chun rannchuidiú teicniúil a dhéanamh le limistéar Eorpach iarnróid gan teorainneacha a chruthú. De bharr forbairtí i reachtaíocht an Chomhphobail maidir le hidirinoibritheacht agus le sábháilteacht iarnróid agus de bharr forbairtí margaidh, agus ar bhonn na taithí a fuarthas agus an Ghníomhaireacht á hoibriú agus ar bhonn an chaidrimh idir an Ghníomhaireacht agus an Coimisiún, is gá leasuithe áirithe a dhéanamh ar an Rialachán sin, agus is gá, go háirithe, cúraimí áirithe a chur leis.
- (2) Caithfear fógra a thabhairt don Choimisiún faoi rialacha náisiúnta i gcomhréir le Treoir 2008/57/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Meitheamh 2008 maidir le hidirinoibritheacht an chórais iarnróid laistigh den Chomhphobal (athmhúnlú) ⁽⁴⁾, (dá ngairfear ‘an Treoir maidir le hIdirinoibritheacht Iarnróid’ anseo feasta), agus i gcomhréir le Treoir 2004/49/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Aibreán 2004 maidir le sábháilteacht ar iarnróid an Chomhphobail (an Treoir Sábháilteachta Iarnróid) ⁽⁵⁾. Ba cheart, dá bhrí sin, an dá shraith

rialacha a scrúdú d’fhonn a mheasúnú, go háirithe, an bhfuil siad comhoiriúnach leis na modhanna comhchoiteanna sábháilteachta agus leis na sonraíochtaí teicniúla idirinoibritheachta (STIanna) atá i bhfeidhm, agus freisin an gcumasafonn siad na spriocanna comhchoiteanna sábháilteachta atá i bhfeidhm a bhaint amach.

- (3) D’fhonn an nós imeachta a éascú maidir le cur i seirbhís feithiclí nach bhfuil ag teacht leis na STIanna ábhartha a údarú, ba cheart na rialacha teicniúla agus sábháilteachta uile atá i bhfeidhm i ngach Ballstát a aicmiú i dtrí ghrúpa agus ba cheart torthaí an aicmithe sin a chur i láthair i ndoiciméad tagartha. Ceanglaítear ar an nGníomhaireacht, dá bhrí sin, dréacht a tharraingt suas chun an doiciméad sin a chruthú agus a thabhairt cothrom le dáta trí chrostagairt a dhéanamh idir na rialacha náisiúnta le haghaidh gach ceann de na paraiméadair theicniúla ábhartha agus trí thuairimí teicniúla ad hoc a sholáthar maidir le gnéithe sonracha de na tionscadail thrasghlactha. Tar éis di athbhreithniú a dhéanamh ar liosta na bparaiméadar, féadfaidh an Ghníomhaireacht a mholadh go ndéanfar é a mhodhnú.
- (4) De bharr a hinniúlachta dlíthiúla agus leibhéal ard a sain-eolais theicniúil, is í an Ghníomhaireacht an t-eintiteas ar cheart di soiléiriú a chur ar fáil maidir le hábhair chasta a eascraíonn as an ngníomhaíocht san earnáil. Dá bhrí sin, i gcomhréir leis na nósanna imeachta maidir le cur i seirbhís feithiclí a údarú, ba cheart go bhféadfaí a iarraidh ar an nGníomhaireacht tuairimí teicniúla a eisiúint i gcás ina ndéanfaidh údarás náisiúnta sábháilteachta cinneadh diúltach nó i dtaca le coibhéis na rialacha náisiúnta le haghaidh na bparaiméadar teicniúil arna mbunú sa Treoir maidir le hIdirinoibritheacht Iarnróid.
- (5) Ba cheart go bhféadfaí a iarraidh ar an nGníomhaireacht a tuairim a thabhairt maidir le modhnuithe práinneacha ar STIanna.
- (6) Faoi Airteagal 13 de Rialachán (CE) Uimh. 881/2004, féadfaidh an Ghníomhaireacht monatóireacht a dhéanamh ar cháilíocht obair na gcomhlachtaí a dtugann na Ballstáit fógra dóibh. Léirigh staidéar a rinne an Coimisiún go bhfuil neart scóipe maidir le léiriú a dhéanamh ar na critéir a chuirfear i bhfeidhm chun fógra a thabhairt do na comhlachtaí sin. Gan dochar don fhreagracht atá ar na Ballstáit maidir leis na comhlachtaí a roghnaíonn siad fógra a thabhairt dóibh agus maidir leis na seiceálacha a dhéanann siad chun a áirithiú gur comhlíonadh na critéir sin, tá sé tábhachtach go measúnófaí an tionchar a bheadh ag difríochtaí léirithe den sórt sin agus go seiceálfaí nach gcothódh siad deacrachtaí maidir le haithéantas frithpháirteach a thabhairt do theastaischomhréireachta agus do dhearbhu

⁽¹⁾ IO C 256, 27.10.2007, lch. 39.

⁽²⁾ Tuairim ó Pharlaimint na hEorpa an 29 Samhain 2007 (IO C 297 E, 20.11.2008, lch. 140), Comhsheasamh ón gComhairle an 3 Márta 2008 (IO C 93 E, 15.4.2008, lch. 1) agus Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 9 Iúil 2008 (nár foilsíodh go fóill san Iris Oifigiúil). Cinneadh ón gComhairle an 1 Nollaig 2008.

⁽³⁾ IO L 164, 30.4.2004, lch. 1. Leagan ceartaithe in IO L 220, 21.6.2004, lch. 3.

⁽⁴⁾ IO L 191, 18.7.2008, lch. 1.

⁽⁵⁾ IO L 164, 30.4.2004, lch. 44. Leagan ceartaithe in IO L 220, 21.6.2004, lch. 16.

fíoraithe CE. Ba cheart, dá bhrí sin, ar iarratas ón gCoimisiún go bhféadfadh an Gníomhaireacht monatóireacht a dhéanamh ar ghníomhaíocht na comhlachtaí a dtugtar fógra dóibh agus, má tá bonn maith leis, seiceálacha a dhéanamh d'fhonn a áirithiú go bhfuil na critéir dá dtagraítear sa Treoir maidir le hidirinoibritheacht Iarnróid á gcomhlíonadh ag an gcomhlacht ábhartha a dtugtar fógra dó.

- (7) Údaraítear le hAirteagal 15 de Rialachán (CE) Uimh. 881/2004 don Gníomhaireacht iarratais ar mhaoiniú Comhphobail do thionscadail bhonneagair iarnróid a mheasúnú, ar iarratas ón gCoimisiún agus ó thaobh na hidirinoibritheachta de. Ba cheart an sainmhíniú ar na tionscadail sin a leathnú sa dóigh go bhféadfaí comhchuibheas an chórais a mheasúnú chomh maith, mar a tharlaíonn i gcás tionscadal lena gcuirtear an Córas Eorpach um Bainistiú Tráchtá Iarnróid (ERTMS) chun feidhme, mar shampla.
- (8) I bhfianaise forbairtí a bhfuil gné idirnáisiúnta ag baint leo, agus go háirithe teacht i bhfeidhm Choinbhinsiún 1999 um Iompar Idirnáisiúnta d'Iarnród (COTIF), ba cheart go n-iarrfaí ar an nGníomhaireacht an caidreamh idir ghnóthais iarnróid agus coimeádaithe a mheasúnú, go háirithe i dtaca le cothabháil, mar leathnú ar a cuid oibre i réimse an deimhniúcháin ar cheardlanna cothabhála. Sa chomhthéacs sin, ba cheart go bhféadfadh an Gníomhaireacht moltaí a dhíriú i ndáil le cur chun feidhme an chórais deimhniúcháin ar chothabháil, i gcomhréir le hAirteagal 14a den Treoir Sábháilteachta Iarnróid.
- (9) Agus scéimeanna deimhniúcháin na n-eintiteas a bhfuil cothabháil agus ceardlanna cothabhála faoina gcúram acu á bhforbairt, ba cheart don Gníomhaireacht a áirithiú go mbeadh na scéimeanna sin ag teacht leis na dualgais a leithroinneadh cheana féin ar ghnóthais iarnróid agus leis an ról a bheidh ag na heintitis amach anseo a mbeidh cothabháil faoina gcúram acu. Ba cheart go n-éascódh na scéimeanna sin nós imeachta deimhniúcháin sábháilteachta na ngnóthas iarnróid agus go ndéanfaidís ualach riaracháin míchuí a sheachaint, mar aon le dubailt rialuithe, cigireachtaí agus/nó iniúchtaí.
- (10) Tar éis ghlacadh an tríú pacáiste iarnróid, ba cheart tagairt a dhéanamh do Threoir 2007/59/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2007 maidir le deimhniúchán a dhéanamh ar thiománaithe traenach a bhfuil innill féinghluaiste agus traenacha á n-oibriú acu i gcóras iarnróid an Chomhphobail⁽¹⁾, (dá ngairfear 'Treoir na dTiománaithe Iarnróid' anseo feasta), lena leagtar síos cúraimí éagsúla atá le comhlíonadh ag an nGníomhaireacht agus lena dtugtar deis di aghaidh a thabhairt ar mholtaí chomh maith.
- (11) A mhéid a bhaineann leis an bhfoireann iarnróid, ba cheart don Gníomhaireacht roghanna féideartha a aithint le haghaidh deimhniúcháin a dhéanamh ar bhaill eile foirne a chomhlíonann cúraimí atá fíorthábhachtach ó thaobh sábháilteachta de agus measúnú a dhéanamh ar thionchar na roghanna éagsúla sin. Lasmuigh de thiománaithe traenacha agus baill foirne eile atá ag comhlíonadh cúraimí atá

fíorthábhachtach ó thaobh na sábháilteachta de, tá sé i gceist go machnóidh an Gníomhaireacht ar chritéir a shonrú le haghaidh inniúlachtaí gairmiúla a shainiú idtaobh foirne eile a bhíonn páirteach in oibriú agus i gcothabháil an chórais iarnróid.

- (12) Foráiltear leis an Treoir maidir le hidirinoibritheacht Iarnróid agus an Treoir Sábháilteachta Iarnróid do chineálacha éagsúla doiciméad, eadhon, dearbhuithe fíoraithe CE, ceadúnais agus teastais sábháilteachta agus rialacha náisiúnta a dtugtar fógra fúthu don Choimisiún. Ba cheart, dá bhrí sin, go mbeadh sé de chúram ar an nGníomhaireacht a chinntiú go mbeadh rochtain phoiblí ar na doiciméid sin chomh maith le rochtain ar chlár náisiúnta na bhfeithiclí agus an bhonneagair agus ar na doiciméid atá ar coimeád sa Gníomhaireacht.
- (13) Ba cheart don Gníomhaireacht scrúdú a dhéanamh ar an ioncam iomchuí le haghaidh na gcúraimí a bhaineann le hinrochtaineacht doiciméad agus clár i gcomhréir le hAirteagal 38(2) de Rialachán (CE) Uimh. 881/2004.
- (14) Ó glacadh an dara pacáiste iarnróid, táthar tar éis tabhairt faoi roinnt tionscnamh a bhaineann le forbairt agus le cur chun feidhme an ERTMS. Áirítear orthu sin comhaontú comhair a shíniú idir an Coimisiún agus na geallsealbhóirí éagsúla san earnáil, coiste stiúrtha a bhunú leis an gcomhaontú comhair sin a chur chun feidhme, Teachtaireacht chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle a ghlacadh ag an gCoimisiún maidir le himlonnú an chórais chomharthaíochta iarnróid Eorpaigh ERTMS/ETCS, ceapachán comhordaitheora Eorpaigh, ag an gCoimisiún, do thionscadal an ERTMS mar thionscadal tosaíochta atá ar leas an Chomhphobail, sainmhíniú ar ról na Gníomhaireachta mar údarás córais i gcomhthéacs na gclár oibre bliantúil éagsúil, agus glacadh an STI maidir le 'rialú-ordú agus comharthaíocht' don ghnáthchóras iarnróid⁽²⁾. I bhfianaise thábhacht mhéadaitheach ionchur na Gníomhaireachta sa réimse seo, ba cheart go sonrófaí a cuid cúraimí.
- (15) Tá ról ceannasach ag an nGníomhaireacht in imscaradh an ERTMS sa chóras iarnróid ina iomláine amach anseo. Ba cheart, chuige sin, comhchuibheas uainithe idir pleananna náisiúnta aistrithe a áirithiú.
- (16) Ba cheart go gcuirfeadh an leagan den ERTMS a ghlac an Coimisiún an 23 Aibreán 2008 ar chumas gnóthas iarnróid a rinne infheistíocht i rothra idirinoibritheach brabús imleor a bhaint amach ar a n-infheistíocht. Ba cheart go gcríochnófaí an leagan seo le sonraíochtaí tástála comhchuibhithe. Níor cheart go gcuirfeadh aon sonraíocht bhreise a iarrann údarás náisiúnta sábháilteachta cosc míchuí ar ghluaiseacht rothra a bheidh feistithe le leaganacha den ERTMS amach anseo ná leis an leagan a ghlac an Coimisiún an 23 Aibreán 2008 ar línte atá trealmhaithe cheana féin i gcomhréir leis an leagan is déanaí a luaitear.

⁽²⁾ Cinneadh 2006/679/CE ón gCoimisiún an 28 Márta 2006 maidir le sonraíocht theicniúil d'idirinoibritheacht a bhaineann le fochóras rialuithe-orduithe agus comharthaíochta an ghnáthchórais iarnróid thras-Eorpaigh (IO L 284, 16.10.2006, lch. 1).

⁽¹⁾ IO L 315, 3.12.2007, lch. 51.

- (17) Chun an idirinoibritheacht a chur chun cinn, ba cheart don Ghníomhaireacht measúnú a dhéanamh ar thionchar oirúnú aon leagan den ERTMS a suiteáladh roimh an leagan a ghlac an Coimisiún an 23 Aibreán 2008 don leagan seo.
- (18) Tá líon mór saineolaithe ag an nGníomhaireacht anois ar speisialtóirí iad in idirinoibritheacht agus i sábháilteacht an chórais Eorpaigh iarnróid. Ba cheart go mbeadh sé d'údarás aici cúraimí ad hoc a chur i gcrích ar iarratas ón gCoimisiún, fad a bheidh na cúraimí sin ag teacht le misean na Gníomhaireachta, agus fad a bheidh siad comhoiriúnach le tosaíochtaí eile na Gníomhaireachta. I bhfianaise an méid sin, ba cheart do Stiúrthóir Feidhmiúcháin na Gníomhaireachta meastóireacht a dhéanamh ar inghlacthacht an chúnamh sin agus tuarascáil a dhéanamh don Bhord Riaracháin uair sa bhliain ar a laghad ar a sholáthar. Féadfaidh an Bord measúnú a dhéanamh ar an tuarascáil sin i gcomhréir leis na cumhachtaí a thugtar dó le Rialachán (CE) Uimh. 881/2004.
- (19) An chéad bhliain a bunaíodh an Ghníomhaireacht, bhí dianearcaíocht ann maidir le hoifigigh tionscadal a earcaíodh ar bhonn conarthaí cúig bliana ar a mhéid, rud a chiallaíonn gur gá do chuid mhaith den fhoireann theicniúil an Ghníomhaireacht a fhágáil laistigh de thréimhse ghearr ama. D'fhonn cainníocht agus cáilíocht leordhóthanach saineolais a áirithiú agus chun bheith réidh roimh ré do na deacrachtaí a d'fhéadfadh a bheith ann sna nósanna imeachta earcaíochta, ba cheart go mbeadh sé de chead ag an nGníomhaireacht fad trí bliana breise a chur le conarthaí oibre na foirne a bhfuil sainchálíochtaí acu.
- (20) Ba cheart an dáta a gcaithfear clár oibre bliantúil na Gníomhaireachta a ghlacadh roimhe a leasú chun go bhféadfaí sioncrónú níos fearr a dhéanamh idir é agus próiseas cinnteoireachta an bhuiséid.
- (21) Ba cheart go n-aithneofaí le clár oibre na Gníomhaireachta cuspóir gach gníomhaíochta agus a seolaí. Ba cheart an Coimisiún a chur ar an eolas freisin faoi thorthaí teicniúla gach gníomhaíochta, ó tharla go dtéann an fhaisnéis sin i bhfad thar raon na tuarascála ginearálta a dhírítear chuig na hinstiitúidí go léir.
- (22) Ó tharla nach féidir leis na Ballstáit cuspóir an Rialacháin seo, eadhon misean na Gníomhaireachta a leathnú le go gcuimseoidh sé a rannpháirtíocht i simpliú an nós imeachta Comhphobail maidir le deimhniúchán a dhéanamh ar fheithiclí iarnróid, a bhaint amach go leordhóthanach agus gur fearr, dá bhrí sin, de bharr fhairsinge na gníomhaíochta sin, is féidir an cuspóir sin a bhaint amach ar leibhéal an Chomhphobail, féadfaidh an Comhphobal bearta a ghlacadh i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach.
- (23) Ba cheart, dá bhrí sin, Rialachán (CE) Uimh. 881/2004 a leasú dá réir,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Leasuithe

Leasaítear leis seo Rialachán (CE) Uimh. 881/2004 mar a leanas:

- 1) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 2:

'Airteagal 2

Cineálacha ghníomhartha na Gníomhaireachta

Féadfaidh an Ghníomhaireacht:

- (a) moltaí a dhíriú chuig an gCoimisiún maidir le feidhmiú Airteagail 6, 7, 9b, 12, 14, 16, 16a, 16b, 16c, 17 agus 18; agus
- (b) tuairimí a eisiúint don Choimisiún, de bhun Airteagal 9a, 10, 13 agus 15, agus do na húdaráis lena mbaineann sna Ballstáit, de bhun Airteagal 10.;

- 2) leasaítear Airteagal 3 mar a leanas:

- (a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad abairte i mír 1:

'1. Déanfaidh an Ghníomhaireacht líon teoranta meitheal a bhunú chun na moltaí dá bhforáiltear le hAirteagail 6, 7, 9b, 12, 14, 16, 17 agus 18 a tharraingt suas.;

- (b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:

'3. Is iad na húdaráis náisiúnta sábháilteachta, a shainmhínítear in Airteagal 16 den Treoir Sábháilteachta Iarnróid, nó, ag brath ar an ábhar, na húdaráis náisiúnta inniúla, a cheapfaidh a n-ionadaithe do na meithleacha inar mian leo páirt a ghlacadh.;

- 3) scriostar Airteagal 8;

- 4) cuirtear an teideal Caibidle seo a leanas isteach díreach i ndiaidh Airteagal 9:

'CAIBIDIL 2a

RIALACHA NÁISIÚNTA, TRASGHLACADH AGUS TUAIRIMÍ TEICNIÚLA;

- 5) cuirtear isteach na hAirteagail seo a leanas:

'Airteagal 9a

Rialacha náisiúnta

1. Ar iarratas ón gCoimisiún, déanfaidh an Ghníomhaireacht scrúdú teicniúil ar na rialacha náisiúnta nua a chuirfear faoi bhráid an Choimisiúin i gcomhréir le hAirteagal 8 den Treoir Sábháilteachta Iarnróid nó le hAirteagal 17(3) de Threoir 2008/57/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Meitheamh 2008 maidir le hidirinoibritheacht an chórais iarnróid laistigh den Chomhphobal (athmhúnlú) (*), (dá ngairfear "an Treoir maidir le hidirinoibritheacht Iarnróid" anseo feasta).

2. Scrúdóidh an Ghníomhaireacht an comhchuibheas idir na rialacha dá dtagraítear i mír 1 agus na MSCanna (Modhanna Sábháilteachta Comhchoiteanna) agus na STIanna a bheidh i bhfeidhm. Scrúdóidh an Ghníomhaireacht an gcumasaíonn na rialacha na SSCanna (Spriocanna Sábháilteachta Comhchoiteanna) a bheidh i bhfeidhm a bhaint amach chomh maith.

3. Má mheasann an Ghníomhaireacht, tar éis di na cúiseanna a thabharfaidh an Ballstát a chur san áireamh, nach luíonn aon cheann de na rialacha sin leis na STIanna ná leis na MSCanna nó nach ligeann sí go mbainfear SSCanna amach, cuirfidh sí tuairim faoi bhráid an Choimisiúin laistigh de dhá mhí ón dáta a dtarchuirfidh an Coimisiún na rialacha chuig an nGníomhaireacht.

Airteagal 9b

Aicmiú rialacha náisiúnta

1. Éascóidh an Ghníomhaireacht do na Ballstáit glacadh le feithicilí a chuirfear i seirbhís i mBallstát eile i gcomhréir leis na nósanna imeachta a leagtar amach i mír 2 go mír 4.

2. Tráth nach déanaí ná an 19 Eanáir 2009, athbhreithneoidh an Ghníomhaireacht liosta na bparaiméadar i Roinn 1 d'Iarscríbhinn VII a ghabhann leis an Treoir maidir le hIdirinoibritheacht agus cuirfidh sí na moltaí a mheasfaidh sí a bheith iomchuí faoi bhráid an Choimisiúin.

3. Déanfaidh an Ghníomhaireacht dréacht le haghaidh doiciméid thagartha a tharraingt suas ina ndéanfar crostagaírt idir na rialacha náisiúnta uile atá á gcur i bhfeidhm ag na Ballstáit i leith feithicilí a chur i seirbhís. Beidh sa doiciméad sin rialacha náisiúnta gach Ballstáit maidir le gach ceann de na paraiméadair a liostaítear in Iarscríbhinn VII a ghabhann leis an Treoir maidir le hIdirinoibritheacht Iarnróid agus sonrú ann chomh maith ann grúpa dá dtagraítear i Roinn 2 den Iarscríbhinn sin lena mbaineann na rialacha sin. Is éard a bheidh sna rialacha sin na rialacha ar tugadh fógra fúthu faoi Airteagal 17(3) den Treoir maidir le hIdirinoibritheacht Iarnróid, lena n-áirítear na rialacha ar tugadh fógra ina leith tar éis ghlacadh na STIanna (cásanna sonracha, ceisteanna oscailte, maoluithe) agus na rialacha ar tugadh fógra fúthu faoi Airteagal 8 den Treoir Sábháilteachta Iarnróid.

4. D'fhonn laghdú de réir a chéile a dhéanamh ar na rialacha náisiúnta i nGrúpa B agus dá dtagraítear i Roinn 2 d'Iarscríbhinn VII den Treoir maidir le hIdirinoibritheacht Iarnróid, déanfaidh an Ghníomhaireacht dréacht a tharraingt suas go tráthrialta chun an doiciméad tagartha a thabhairt cothrom le dáta agus cuirfidh sí ar aghaidh chuig an gCoimisiún é. Déanfar an chéad leagan den doiciméad a chur faoi bhráid an Choimisiúin tráth nach déanaí ná 1 Eanáir 2010

5. D'fhonn an tAirteagal seo a chur chun feidhme, bainfidh an Ghníomhaireacht leas as an gcomhar idir na húdaráis sábháilteachta náisiúnta arna bhunú faoi Airteagal 6(5) agus cuirfidh sí meitheal ar bun i gcomhréir le prionsabail Airteagal 3.

6) cuirtear na míreanna seo a leanas isteach in Airteagal 10:

'2a. Féadfaidh na comhlachtaí seo a leanas a iarraidh ar an nGníomhaireacht tuairimí teicniúla a chur ar fáil:

- (a) údarás náisiúnta sábháilteachta nó an Coimisiún, maidir le coibhéis rialacha náisiúnta i leith ceann amháin nó níos mó ná ceann amháin de na paraiméadair a liostaítear i Roinn 1 d'Iarscríbhinn VII a ghabhann leis an Treoir maidir le hIdirinoibritheacht Iarnróid;
- (b) an comhlacht inniúil achomhairc dá dtagraítear in Airteagal 21(7) den Treoir maidir le hIdirinoibritheacht Iarnróid, i gcás ina ndéanfaidh údarás inniúil náisiúnta sábháilteachta cinneadh lena ndíuláítear feithicil Iarnróid a chur i seirbhís.

2b. Féadfaidh an Coimisiún a iarraidh ar an nGníomhaireacht tuairimí teicniúla a sholáthar maidir le modhnuithe práinneacha ar STIanna, i gcomhréir le hAirteagal 7(1) den Treoir maidir le hIdirinoibritheacht Iarnróid.;

7) scriostar Airteagal 11;

8) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 13:

'Airteagal 13

Comhlachtaí a dtugtar fógra dóibh

1. Gan dochar don fhreagracht atá ar na Ballstáit i leith na gcomhlachtaí a dtugtar fógra dóibh agus a ainmníonn siad, féadfaidh an Ghníomhaireacht, ar iarratas ón gCoimisiún, monatóireacht a dhéanamh ar cháilíocht obair na gcomhlachtaí sin. Cuirfidh sí tuairim faoi bhráid an Choimisiúin i gcás inar iomchuí.

2. Gan dochar don fhreagracht atá ar na Ballstáit, ar iarratas ón gCoimisiún i gcás ina mbeidh sé den tuairim, i gcomhréir le hAirteagal 28(4) den Treoir maidir le hIdirinoibritheacht Iarnróid, nach gcomhlíonann comhlacht a dtugtar fógra dó na critéir dá dtagraítear in Iarscríbhinn VIII a ghabhann leis an Treoir sin, féadfaidh an Ghníomhaireacht seiceáil a dhéanamh chun a áirithiú go bhfuil na critéir sin á gcomhlíonadh. Eiseoidh an Ghníomhaireacht tuairim don Choimisiún.;

9) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 15:

'Airteagal 15

Idirinoibritheacht laistigh de chóras Iarnróid an Chomhphobail

Gan dochar do na maoluithe dá bhforáiltear in Airteagal 9 den Treoir maidir le hIdirinoibritheacht Iarnróid, déanfaidh an Ghníomhaireacht, ar iarratas ón gCoimisiún, scrúdú, ó thaobh na hidirinoibritheachta de, ar aon tionscadal a bhaineann le dearadh agus/nó le tógáil, nó le hathnuachan nó le huasghrádú an fhochórais a bhfuil iarratas déanta ar chúnaimh Chomhphobail airgeadais ina leith. Laistigh de thréimhse a chomhaontófar leis an gCoimisiún de réir thábhacht an tionscadail agus de réir na n-acmhainní a bheidh ar fáil, agus nach faide ná dhá mhí, tabharfaidh an Ghníomhaireacht tuairim uathí an gcomhlíonann an tionscadal na STIanna ábhartha.;

(*) IO L 191, 18.7.2008, lch. 1.;

- 10) cuirtear an teideal Caibidle seo a leanas isteach díreach roimh Airteagal 16:

‘CAIBIDIL 3a

COTHABHÁIL FEITHICLÍ;

- 11) cuirtear an mhír seo a leanas le hAirteagal 16:

‘Beidh na moltaí sin comhoiriúnach leis na freagrachtaí a leithroinneadh cheana féin ar ghnóthais iarnróid mar a fhoráiltear in Airteagal 4 den Treoir Sábháilteachta Iarnróid agus ar an eintiteas a bhfuil cothabháil faoina chúram mar a fhoráiltear in Airteagal 14a den Treoir sin, agus déanfar meicníochtaí deimhniúcháin na ngnóthas iarnróid agus na n-eintiteas a bhfuil cothabháil faoina gcúram a chur san áireamh go hiomlán.’;

- 12) cuirtear isteach an tAirteagal seo a leanas:

‘Airteagal 16a

Deimhniúchán ar eintitis a bhfuil cothabháil faoina gcúram

1. Cuirfidh an Ghníomhaireacht moladh chuig an gCoimisiún faoin 1 Iúil 2010 i bhfianaise chur chun feidhme an chórais deimhniúcháin ar eintitis a bhfuil cothabháil faoina gcúram i gcomhréir le hAirteagal 14a(5) den Treoir Sábháilteachta Iarnróid.

Cumhdóidh measúnú agus moladh na Gníomhaireachta na gnéithe seo a leanas go háirithe, agus aird chuí á tabhairt ar an gcaidreamh a fhéadfaidh a bheith ag eintiteas a bhfuil cothabháil faoina chúram le páirtithe eile amhail coimeádaithe, gnóthais iarnróid agus bainisteoirí bonneagair:

- (a) an bhfuil córais leordhóthanacha ag an eintiteas a bhfuil cothabháil faoina chúram, lena n-áirítear próisis oibriúcháin agus bainistíochta, chun cothabháil éifeachtach agus shábháilte feithiclí a áirithiú;
- (b) inneachar agus sonraíochtaí chórais deimhniúcháin arna chur in oiriúint do chothabháil carráistí;
- (c) an cineál comhlachtaí atá inniúil chun deimhniúchán a dhéanamh agus na ceanglais a bheidh le forchur ar chomhlachtaí den sórt sin;
- (d) formáid agus bailíocht na dteastas a bheidh le seachadadh chuig na heintitis a bhfuil cothabháil faoina gcúram;
- (e) an chigireacht theicniúil agus oibriúcháin agus na rialuithe teicniúla agus oibriúcháin.

2. Laistigh de thréimhse trí bliana ón dáta a nglacfaidh an Coimisiún an córas deimhniúcháin ar chothabháil dá dtagraítear in Airteagal 14a(5) den Treoir Sábháilteachta Iarnróid, cuirfidh an Ghníomhaireacht tuarascáil chuig an gCoimisiún ag déanamh measúnú ar chur chun feidhme an chórais sin. Faoin dáta céanna, cuirfidh an Ghníomhaireacht

moladh chuig an gCoimisiún chomh maith chun ábhar agus sonraíochtaí córais deimhniúcháin chomhchosúil a shainmhíniú i gcás eintiteas a bhfuil cothabháil feithiclí eile amhail innill féinghluaiste, carráistí paisinéirí, ilaonaid leictreacha (IAL) agus ilaonaid díosail (IAD) faoina gcúram.

3. Déanfaidh an Ghníomhaireacht anailís ar na beartais mhalartacha a cinneadh i gcomhréir le hAirteagal 14a(8) den Treoir Sábháilteachta Iarnróid i gcomhthéacs a tuarascála ar fheidhmiúlacht sábháilteachta dá dtagraítear in Airteagal 9(2) den Rialachán seo.’;

- 13) cuirtear an teideal Caibidle seo a leanas isteach díreach i ndiaidh Airteagal 16a:

‘CAIBIDIL 3b

FOIREANN IARNRÓID;

- 14) cuirtear isteach an tAirteagal seo a leanas:

‘Airteagal 16b

Tiománaithe traenach

1. Maidir le hábhair a bhaineann le Treoir 2007/59/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2007 maidir le deimhniúchán a dhéanamh ar thiománaithe traenach a bhfuil innill féinghluaiste agus traenacha a n-oibriú acu i gcóras iarnróid an Chomhphobail (*) (dá ngairfear “Treoir na dTiománaithe Traenach”) anseo feasta, déanfaidh an Ghníomhaireacht na nithe seo a leanas:

- (a) ullmhóidh sí dréacht de mhúnla Comhphobail don cheadúnas, don teastas agus don chóip dheimhnithe den teastas, agus le haghaidh a dtréithe fisiciúla, agus bearta frithbhrionnacha á gcur san áireamh ann;
- (b) comhoibreoidh sí leis na húdaráis inniúla d’fhonn idirinoibritheacht chlár na gceadúnas agus na ndeimhnithe do thiománaithe traenach a áirithiú. Chun na críche sin, ullmhóidh an Ghníomhaireacht dréacht de bhunpharaiméadair na gclár a bhunófar, amhail na sonraí a thaifeadfar, a bhformáid, agus an prótacal malartaithe sonraí, cearta rochtana, an ré coinneála sonraí agus na nósanna imeachta a bheidh le leanúint i gcásanna féimheachta;
- (c) ullmhóidh sí dréachtchritéir Chomhphobail maidir le scrúdaitheoirí agus scrúduithe a roghnú;
- (d) déanfaidh sí meastóireacht ar dhul chun cinn dheimhniúcháin ar na tiománaithe traenach trí thuarascáil a chur faoi bhráid an Choimisiúin, tráth nach déanaí ná ceithre bliana tar éis ghlacadh bhunpharaiméadair na gclár, dá bhforáiltear in Airteagal 22(4) de Threoir na dTiománaithe Traenach, is tuarascáil ina mbeidh, i gcás inar iomchuí, na feabhsuithe ba cheart a dhéanamh ar an gcóras agus bearta maidir le scrúdú teoiriciúil agus praiticiúil a dhéanamh ar eolas gairmiúil iarratasóirí don teastas comhchuibhithe do rothra agus do bhonneagar ábhartha;

- (e) faoin 4 Nollaig 2012, féachfaidh sí an bhféadfaí cárta cliste a úsáid ina mbeadh teaghlaim den cheadúnas agus de na teastais dá bhforáiltear in Airteagal 4 de Threoir na dTiománaithe Traenach, agus ullmhóidh sí anailís costais is tairbhe ina leith sin. Ullmhóidh an Ghníomhaireacht dréacht le haghaidh sonraíochtaí teicniúla agus oibriúcháin cárta cliste den sórt sin;
- (f) rannchuideoidh sí leis an gcomhar idir Bhallstáit i gcur chun feidhme Threoir na dTiománaithe Traenach agus eagróidh sí cruinnithe iomchuí le hionadaithe na n-údarás inniúil;
- (g) má iarrann an Coimisiún amhlaidh, déanfaidh sí anailís costais is tairbhe ar chur i bhfeidhm fhorálacha Threoir na dTiománaithe Traenach maidir leis na tiománaithe traenach uile a bheidh ag oibriú ar bhonn eisiach i gcóir an Bhallstáit is iarrthóir. Cumhdóidh an anailís costais is tairbhe tréimhse deich mbliana. Cuirfear an anailís costais is tairbhe sin faoi bhráid an Choimisiúin laistigh de dhá bhliain ó bhunú na gclár i gcomhréir le pointe 1 d'Airteagal 37 de Threoir na dTiománaithe Traenach;
- (h) má iarrann an Coimisiún amhlaidh, déanfaidh sí anailís eile costais is tairbhe a chuirfear faoi bhráid an Choimisiúin tráth nach déanaí ná 12 mhí roimh dhul in éag don tréimhse shealadach díolúine a d'fheadfadh an Coimisiún a dheonú;
- (i) áiríteoidh sí go gcomhlíonfaidh an córas a bhunaítear faoi mhír 2(a) agus (b) d'Airteagal 22 de Threoir na dTiománaithe Traenach Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Nollaig 2000 maidir le daoine aonair a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil ag institiúidí agus ag comhlachtaí an Chomhphobail agus maidir le saorghluaiseacht na sonraí sin (**).

2. Maidir le hábhair a bhaineann le Treoir na dTiománaithe Traenach, déanfaidh an Ghníomhaireacht moltaí:

- (a) maidir le modhnú a dhéanamh ar na Cóid Chomhphobail do na cineálacha éagsúla i gcatagóir A agus i gcatagóir B dá dtagraítear in Airteagal 4(3) de Threoir na dTiománaithe Traenach;
- (b) maidir le faisnéis bhreise, nó maidir le srianta leighis i leith úsáide arna bhforchur ag údarás inniúil i gcomhréir le hIarscríbhinn II a ghabhann le Treoir na dTiománaithe Traenach, a léiríú sna cóid.

3. Féadfaidh an Ghníomhaireacht iarratas réasúnaithe a dhéanamh chuig na húdaráis inniúla ar fhaisnéis maidir le stádas ceadúnas tiománaithe traenach.

15) cuirtear isteach an tAirteagal seo a leanas:

'Airteagal 16c

Foireann eile ar bord traenach

I gcomhréir le hAirteagal 28 de Threoir na dTiománaithe Traenach, déanfaidh an Ghníomhaireacht, i dtuarascáil a thíolacfar tráth nach déanaí ná 4 Meitheamh 2009, agus an STI maidir le hoibriú agus bainistiú tráchta a forbraíodh faoi Threoir 96/48/CE agus faoi Threoir 2001/16/CE á gcur san áireamh, próifíl agus cúraimí de chuid ball criú eile a aithint a bhfuil cúraimí orthu a bhaineann go dlúth le sábháilteacht agus a rannchuidíonn a gcáilíochtaí gairmiúla le sábháilteacht iarnróid dá réir agus ar cheart iad a rialú ar leibhéal an Chomhphobail trí bhithin córais ceadúnas agus/nó teastas a d'fheadfadh a bheith comhchosúil leis an gcóras a bhunaítear le Treoir na dTiománaithe Traenach.;

16) cuirtear an méid seo a leanas in ionad teidil agus mhír 1 d'Airteagal 17:

'Airteagal 17

Inniúlachtaí gairmiúla agus oiliúint ghairmiúil

1. Déanfaidh an Ghníomhaireacht moltaí maidir le critéir chomhchoiteanna a shonrú chun inniúlachtaí gairmiúla a shainiú agus maidir le measúnú foirne i gcás inar foireann í a bheidh páirteach in oibriú agus i gcothabháil an chórais iarnróid ach ar foireann í nach gcumhdaítear le hAirteagal 16b ná le hAirteagal 16c.;

17) cuirtear an teideal Caibidle seo a leanas isteach díreach i ndiaidh Airteagal 17:

'CAIBIDIL 3c

CLÁIR AGUS BUNACHAR SONRAÍ POIBLÍ NA GNÍOMHAIREACHTA';

18) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 18:

'Airteagal 18

Na Cláir

1. Déanfaidh an Ghníomhaireacht sonraíochtaí comhchoiteanna a tharraingt suas agus a mholadh don Choimisiún:

- (a) le haghaidh na gclár náisiúnta feithiclí i gcomhréir le hAirteagal 33 den Treoir maidir le hIdirinoibritheacht iarnróid, lena n-áirítear socruithe chun sonraí a mhalartú agus foirm chaighdeánach d'iarratas ar chlárúcháin;
- (b) le haghaidh an chlár Eorpaigh de chineálacha feithiclí a údaraítear i gcomhréir le hAirteagal 34 den Treoir maidir le hIdirinoibritheacht iarnróid, lena n-áirítear socruithe chun sonraí a mhalartú leis na húdaráis náisiúnta sábháilteachta;
- (c) le haghaidh an chlár bhonneagair i gcomhréir le hAirteagal 35 den Treoir maidir le hIdirinoibritheacht iarnróid.

(*) IO L 315, 3.12.2007, lch. 51.

(**) IO L 8, 12.1.2001, lch. 1.;

2. Bunóidh agus coimeádfaidh an Ghníomhaireacht clár de na cineálacha feithiclí a údaraíonn na Ballstáit a chur i seirbhís ar an líonra iarnróid laistigh den Chomhphobal i gcomhréir le hAirteagal 34 den Treoir maidir le hldirinoibritheacht iarnróid. Ina theannta sin, ullmhóidh an Ghníomhaireacht dréachtmhúnla don dearbhú i leith cineál-chomhréireachta, i gcomhréir le hAirteagal 26(4) den Treoir sin.’;

19) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 19:

‘Airteagal 19

Inrochtaineacht doiciméad agus clár

1. Na doiciméid agus na cláir seo a leanas dá bhforáiltear leis an Treoir maidir le hldirinoibritheacht iarnróid agus leis an Treoir Sábháilteachta iarnróid, déanfaidh an Ghníomhaireacht rochtain phoiblí a chur ar fáil orthu:

- (a) dearbhaithe CE maidir le fíorú ar fhochórais;
- (b) dearbhaithe comhréireachta CE maidir le comhdhamhnaí atá ar fáil do na húdaráis náisiúnta sábháilteachta;
- (c) na ceadúnais a eisítear i gcomhréir le Treoir 95/18/CE;
- (d) na teastais sábháilteachta a eisítear i gcomhréir le hAirteagal 10 den Treoir Sábháilteachta iarnróid;
- (e) na tuarascálacha ar imscrúduithe a sheoltar chuig an nGníomhaireacht i gcomhréir le hAirteagal 24 den Treoir Sábháilteachta iarnróid;
- (f) na rialacha náisiúnta a dtugtar fógra fúthu don Choimisiún i gcomhréir le hAirteagal 8 den Treoir Sábháilteachta iarnróid agus i gcomhréir le hAirteagal 5(6) agus le hAirteagal 17(3) den Treoir maidir le hldirinoibritheacht iarnróid;
- (g) an nasc leis na cláir náisiúnta feithiclí;
- (h) an nasc leis na cláir bhonneagair;
- (i) an clár Eorpach de chineálacha údaráithe feithiclí;
- (j) lár na n-iarratas ar athruithe agus na n-iarratas ar athruithe a bheartaítear a dhéanamh ar shonraíochtaí an ERTMS;
- (k) clár mharcanna na gcoimeádaithe feithiclí a choimeádann an Ghníomhaireacht i gcomhréir leis an STI maidir le hoibriú agus bainistiú trácha.

2. Pléifidh agus comhaontóidh na Ballstáit agus an Coimisiún na socrúithe praiticiúla maidir leis na doiciméid dá dtagraítear i mír 1 a tharchur ar bhonn dréachta ón nGníomhaireacht.

3. Agus na doiciméid dá dtagraítear i mír 1 á dtarchur, féadfaidh na comhlachtaí lena mbaineann cibé doiciméid a shonrú ar doiciméid iad nach nochtfar don phobal ar chúiseanna slándála.

4. Tabharfaidh na húdaráis náisiúnta a bheidh freagrach as eisiúint na ndoiciméad dá dtagraítear i mír 1(c) agus i mír 1(d) fógra don Ghníomhaireacht, laistigh d’aon mhí amháin, maidir le gach cinneadh ar leith chun iad a eisiúint, a athnuachan, a leasú nó a chúlghairm.

5. Féadfaidh an Ghníomhaireacht aon doiciméad poiblí nó aon nasc a bheidh ábhartha maidir le cuspóirí an Rialacháin seo a chur leis an mbunachar sonraí poiblí sin.’;

20) cuirtear an méid seo a leanas in ionad theideal Chaibidil 4:

‘CÚRAIMÍ SPEISIALTA’;

21) cuirtear isteach na hAirteagail seo a leanas:

‘Airteagal 21a

An ERTMS

1. Gabhfaidh an Ghníomhaireacht, i gcomhar leis an gCoimisiún, na cúraimí a shonraítear i mír 2 go mír 5 uirthi féin d’fhonn

- (a) forbairt chomhréireach an ERTMS a áirithiú;
- (b) rannchuidiú le comhlíonadh threalamh an ERTMS mar a chuirtear chun feidhme sna Ballstáit é leis na sonraíochtaí atá i bhfeidhm.

2. Bunóidh an Ghníomhaireacht nós imeachta le bainistiú a dhéanamh ar iarratais ar athruithe ar shonraíochtaí an ERTMS. Chun na críche sin, bunóidh agus coimeádfaidh an Ghníomhaireacht clár d’iarratais ar athruithe, agus d’athruithe a bheartaítear, ar shonraíochtaí an ERTMS.

Ní mholfaidh an Ghníomhaireacht leagan nua a ghlacadh ach amháin nuair a bheidh an leagan roimhe sin imscartha ag ráta dóthanach. Ní dhéanfaidh forbairt leaganacha nua dochar do ráta imscartha an ERTMS, do chobhsaíocht na sonraíochtaí atá riachtanach chun táirgeadh threalamh an ERTMS a bharrfheabhsú, do bhrabús ar an infheistíocht do ghnóthais iarnróid agus do phleanáil éifeachtach imscaradh an ERTMS.

3. Tacóidh an Ghníomhaireacht le hiarrachtaí an Choimisiúin i bhforbairt phlean imscartha AE don ERTMS agus suiteáil an ERTMS ar na conairí tras-Eorpacha iompair a chomhordú.

4. Forbróidh an Ghníomhaireacht straitéis chun na leaganacha éagsúla den ERTMS a bhainistiú d’fhonn comhchuibheas teicniúil agus oibriúcháin a áirithiú idir líonraí agus feithiclí a mbeidh leaganacha éagsúla feistithe iontu agus chun dreasachtaí a chur ar fáil chun an leagan atá i bhfeidhm agus leaganacha níos nua a d’fhéadfadh a bheith ann a chur chun feidhme go tapa.

I gcomhréir le hAirteagal 6(9) den Treoir maidir le hidirinoibritheacht Iarnróid, áiritheoidh an Ghníomhaireacht go mbeidh gach leagan leanúnach de threalamh an ERTMS comhoiriúnach go siarghabhálach, amhail ón leagan a ghlac an Coimisiún an 23 Aibreán 2008.

Maidir le trealamh an ERTMS a cuireadh i seirbhís roimh an 23 Aibreán 2008 nó a raibh a suiteáil nó a uasghrádú lena imscaradh go maith chun cinn an dáta sin, ullmhóidh an Ghníomhaireacht tuarascáil measúnaithe a aithneoidh:

- (a) na costais bhreise a bheidh le hóc ag an dream a chur chun feidhme go luath é mar thoradh ar thabhairt isteach an leagain a ghlac an Coimisiún an 23 Aibreán 2008;
- (b) na meicníochtaí uile is féidir, lena n-áirítear na cinn airgeadais, chun tacú leis an aistriú ó na leaganacha níos luaithe go dtí an leagan dá dtagraítear i bpointe (a).

Glacfaidh an Coimisiún na bearta iomchuí laistigh de bhliain amháin ón dáta a bhfaighidh sé tuarascáil measúnaithe na Gníomhaireachta.

5. Bunóidh an Ghníomhaireacht grúpa oibre ad hoc a bheidh comhdhéanta de chomhlachtaí ar tugadh fógra dóibh, agus beidh sé ina chathaoirleach air, d'fhonn seiceáil a dhéanamh go bhfuil na nósanna imeachta fíoraithe CE a sheolann na comhlachtaí ar tugadh fógra dóibh i gcomhthéacs thionscadail shonra an ERTMS a údarú á gcur i bhfeidhm go comhleánach. Comhoibreoidh an Ghníomhaireacht leis na húdaráis náisiúnta sábháilteachta chomh maith d'fhonn seiceáil a dhéanamh go bhfuil na nósanna imeachta a bhaineann le cur i seirbhís á gcur i bhfeidhm go comhleánach. I gcás ina measfaidh an Ghníomhaireacht gur baolach easpa comhoiriúnachta teicniúla agus oibriúchta a bheith ann idir gréasáin agus feithiclí feistithe le trealamh atá faoi réir na nósanna imeachta seo, cuirfidh sé an Coimisiún ar an eolas gan mhoill agus glacfaidh an Coimisiún na bearta iomchuí.

6. I gcás ina dtiocfaidh neamhchomhréireachtaí teicniúla chun cinn idir líonraí agus feithiclí i gcomhthéacs tionscadal sonrach de chuid an ERTMS, áiritheoidh comhlachtaí a dtugtar fógra dóibh agus údaráis náisiúnta sábháilteachta gur féidir leis an nGníomhaireacht aon fhaisnéis a fháil is ábhartha maidir leis na nósanna imeachta arna gcur i bhfeidhm agus a bhaineann le fíorú "CE" agus le cur i seirbhís, maille leis na coinníollacha oibriúcháin. Déanfaidh an Ghníomhaireacht, más gá, bearta iomchuí a mholadh don Choimisiún.

7. Déanfaidh an Ghníomhaireacht meastóireacht ar phróiseas deimhniúcháin threalamh an ERTMS trí thuarascáil a chur faoi bhráid an Choimisiúin faoin 1 Eanáir 2011 ina mbeidh, i gcás inar iomchuí, feabhsuithe a bheidh le déanamh.

8. Ar bhonn na tuarascála dá dtagraítear i mír 7, déanfaidh an Coimisiún measúnú ar na costais agus na tairbhíthe a bhaineann le cineál aonair trealamh saotharlainne, rian aonair tagartha agus/nó comhlacht aonair deimhniúcháin a úsáid ar leibhéal an Chomhphobail. Caithfidh comhlacht deimhniúcháin den sórt sin critéir Iarscríbhinn VIII a ghabhann leis an Treoir maidir le hidirinoibritheacht Iarnróid a chomhlíonadh. Féadfaidh an Coimisiún tuarascáil a thíolacadh agus, más iomchuí, togra reachtach a thabhairt chun cinn chun córas deimhniúcháin an ERTMS a fheabhsú.

Airteagal 21b

Cúnamh don Choimisiún

1. Tabharfaidh an Ghníomhaireacht, ar iarratas ón gCoimisiún, agus laistigh de theorainneacha Airteagal 30(2)(b), cúnamh don Choimisiún i gcur chun feidhme reachtaíocht an Chomhphobail a mbeidh sé de chuspóir aici leibhéal idirinoibritheachta na gcóras iarnróid a fheabhsú agus cur chuige comhchoiteann a fhorbairt i leith na sábháilteachta sa chóras Eorpach iarnróid.

2. Beidh an cúnamh sin teoranta ó thaobh ama agus ó thaobh scoipe de, beidh sé gan dochar do gach cúram eile a shanntar don Ghníomhaireacht leis an Rialachán seo agus féadfaidh an méid seo a leanas a bheith ann:

- (a) faisnéis a chur in iúl faoin mbealach a chuirtear gnéithe sonra de reachtaíocht an Chomhphobail chun feidhme;
- (b) comhairle theicniúil a sholáthar maidir le hábhair a éilíonn fios gnóithe sonrach;
- (c) faisnéis a bhailiú trí chomhar na n-údarás náisiúnta sábháilteachta agus na gcomhlachtaí imscrúdaithe dá bhforáiltear in Airteagal 6(5).

3. Tabharfaidh an Stiúrthóir Feidhmiúcháin tuarascáil don Bhord, uair amháin sa bhliain ar a laghad, maidir le cur chun feidhme an Airteagail seo, lena n-áirítear a thionchar ar acmhainní;

22) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 24(3):

'3. Gan dochar d'Airteagal 26(1), is iad a bheidh ar fhoireann na Gníomhaireachta:

- fostaithe sealadacha arna n-earcú ag an nGníomhaireacht ar feadh uastréimhse cúig bliana, as measc ghairmithe na hearnála ar bhonn a gcáilíochtaí agus a dtaithe i réimse na sábháilteachta agus na hidirinoibritheachta iarnróid;
- oifigigh arna sannadh nó arna dtabhairt ar iasacht ag an gCoimisiún nó ag na Ballstáit ar feadh uastréimhse cúig bliana; agus
- seirbhísigh eile, mar a shainmhínítear i gCoinníollacha Fostaíochta sheirbhísigh eile na gComhphobal Eorpach iad, chun cúraimí cur chun feidhme nó rúnaíochta a chur i gcrích.

I rith na chéad 10 mbliana a fheidhmeoidh an Ghníomhaireacht, féadfar síneadh a chur leis an tréimhse 5 bliana sa chéad fhleasc ar feadh tréimhse eile nach faide ná 3 bliana ar a mhéid, nuair is gá sin chun leanúnachas a seirbhísí áirithiú;

23) leasaítear Airteagal 25 mar a leanas:

(a) i mír 2, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (c):

‘(c) faoin 30 Samhain gach bliain, agus tuairim an Choimisiúin á cur san áireamh aige, glacfaidh sé clár oibre na Gníomhaireachta don bhliain dár gcionn agus cuirfidh sé ar aghaidh chuig na Ballstáit, chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle agus chuig an gCoimisiún é. Glacfar an clár oibre sin gan dochar do nós imeachta buiséadach bliantúil an Chomhphobail. Má chuireann an Coimisiún in iúl, laistigh de 15 lá ón dáta a nglacfar an clár oibre, nach n-aontaíonn sé leis an gclár, athscrúdóidh an Bord Riaracháin an clár agus glacfar é, agus é leasaithe más gá, laistigh de thréimhse dhá mhí ar an dara léamh, trí thromlach dhá thrian, agus ionadaithe an Choimisiúin san áireamh, nó d’aontoil ionadaithe na mBallstát;’

(b) cuirtear isteach an mhír seo a leanas:

‘3. Sonrófar le clár oibre na Gníomhaireachta cus-póirí gach gníomhaíochta. De ghnáth, seolfar tuarascáil chuig an gCoimisiún maidir le gach gníomhaíocht agus/nó gach toradh;’

24) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 26(1):

‘1. Is iad a bheidh ar an mBord Riaracháin ionadaí amháin thar ceann gach Ballstáit agus ceathrar ionadaithe thar ceann an Choimisiúin, chomh maith le seisear ionadaithe nach mbeidh sé de cheart acu vótáil agus a bheidh ina n-ionadaithe ar leibhéal na hEorpa do na grúpaí seo a leanas:

(a) gnóthais iarnróid;

(b) bainisteoirí bonneagair;

(c) an tionscal iarnróid;

(d) ceardchumann na n-oibrithe;

(e) paisinéirí;

(f) custaiméirí lastais.

Ceapfaidh an Coimisiún ionadaí agus ionadaí malartach do gach ceann de na grúpaí sin ó ghearrliosta de cheithre ainm a thíolacfaidh a n-eagraíochtaí Eorpacha faoi seach d’fhonn ionadaíocht iomchuí na leasanna uile a áirithiú.

Ceapfar comhaltaí an Bhoird agus a gcomhaltaí malartacha ar bhonn a dtaithí ábhartha agus a saineolais ábhartha;’

25) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 33(1):

‘1. Féadfaidh an Gníomhaireacht cuairteanna a thabhairt ar na Ballstáit i gcomhréir leis an mbeartas arna shainiú ag an mBord Riaracháin, d’fhonn na cúraimí a shanntar di le hAirteagail 9, 9a, 10, 13 agus 15 a chur i gcrích. Éascóidh údaráis náisiúnta na mBallstát obair fhoireann na Gníomhaireachta;’

26) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 36(1):

‘1. Beidh an Gníomhaireacht oscailte do rannpháirtíocht tíortha Eorpacha agus tíortha a thagann laistigh de raon Bheartas Comharsanachta na hEorpa a bhfuil comhaontuithe tugtha i gcrích acu leis an gComhphobal Eorpach faoina bhfuil reachtaíocht Chomhphobail sa réimse a chumhdaítear leis an Rialachán seo glactha agus á cur i bhfeidhm acu.’

Airteagal 2

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an lá tar éis lá a fhoilsithe in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh in Strasbourg, 16 Nollaig 2008.

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán
H.-G. PÖTTERING

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán
B. LE MAIRE

RIALACHÁIN (CE) Uimh. 1336/2008 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

an 16 Nollaig 2008

Iena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 648/2004 d'fhonn é a oiriúnú do Rialachán (CE) Uimh 1272/2008 maidir le haicmiú, le lipéadú agus le pacáistiú substaintí agus meascán

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 95 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa (¹),

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 251 den Chonradh (²),

De bharr an méid seo a leanas:

(1) Le Rialachán (CE) Uimh. 1272/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le haicmiú, le lipéadú agus le pacáistiú substaintí agus meascán (³) foráiltear d'aicmiú agus do lipéadú substaintí agus meascán a chomhchuibhiú laistigh den Chomhphobal. Gabhfaidh an Rialachán sin ionad Threoir 67/548/CEE ón gComhairle an 27 Meitheamh 1967 maidir le comhfhogasú dlíthe, rialachán agus forálacha riaracháin i ndáil le haicmiú, le pacáistiú agus le lipéadú substaintí contúirteacha (⁴) chomh maith le Treoir 1999/45/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 31 Bealtaine 1999 maidir le comhfhogasú na ndlíthe, na rialachán agus na forálacha riaracháin de chuid na mBallstát i ndáil le haicmiú, le pacáistiú agus le lipéadú ullmhóidí contúirteacha (⁵).

(2) Le Rialachán (CE) Uimh 1272/2008 tógtar ar an taithí a fuarthas le Treoir 67/548/CEE agus le Treoir 1999/45/CE agus ionchorpraítear leis na critéir d'aicmiú agus do lipéadú substaintí agus meascán dá bhforáiltear leis an gCóras Comhchuibhithe Domhanda um Cheimiceáin a Aicmiú agus a Lipéadú (CCD) ar glacadh leis ar an leibhéal idirnáisiúnta, laistigh de struchtúr na Náisiún Aontaithe.

(3) D'fhéadfaí forálacha áirithe maidir le haicmiú agus le lipéadú a leagtar síos i dTreoir 67/548/CEE agus i dTreoir 1999/45/CE a úsáid chun críche cur i bhfeidhm reachtaíochta eile Comhphobail, amhail Rialachán (CE) Uimh. 648/2004 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 31 Márta 2004 maidir le glantaigh (⁶).

(4) Tar éis anailís a dhéanamh ar na héifeachtaí a d'fhéadfadh a bheith ann dá gcuirfí ionstraim eile in ionad Threoir 67/548/CEE agus Threoir 1999/45/CE agus dá dtabharfaí isteach critéir an CCD, thángthas ar an gconclúid go mba cheart raon feidhme an ghníomhartha sin a chothabháil trí na tagairtí do na Treoracha sin i Rialachán (CE) Uimh. 648/2004 a oiriúnú.

(5) Ba cheart go mbeadh an trasdul ó chritéir le haghaidh aicmiú atá i dTreoir 67/548/CEE agus i dTreoir 1999/45/CE tugtha i gcrích go hiomlán an 1 Meitheamh 2015. Is monaróirí, allmhairóirí nó úsáideoirí iarmhartacha de réir bhrí Rialachán (CE) Uimh 1272/2008 iad monaróirí glantach agus ba cheart, dá bhrí sin, go dtabharfaí an fhéidearthacht dóibh faoin Rialachán seo iad féin a choigeartú don trasdul sin laistigh d'amchlár cosúil leis an gceann dá bhforáiltear i Rialachán (CE) Uimh 1272/2008.

(6) Ba cheart Rialachán (CE) Uimh. 648/2004 a leasú mar seo a leanas,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Leasuithe ar Rialachán (CE) Uimh. 648/2004

Leasaítear leis seo Rialachán (CE) Uimh. 648/2004 mar seo a leanas:

(1) cuirtear an focal 'meascán' nó 'meascáin', faoi seach, in ionad 'ullmhóid' nó 'ullmhóidí' de réir bhrí Airteagal 3(2) de Rialachán (CE) Uimh. 1907/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (⁷), ina leagan an 30 Nollaig 2006, tríd an téacs;

(2) i mír 1 d'Airteagal 9, cuirtear an méid seo a leanas in ionad na habairte tosaigh:

'Gan dochar d'Airteagal 45 de Rialachán (CE) Uimh 1272/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le haicmiú, le lipéadú agus le pacáistiú substaintí agus meascán (⁸), déanfaidh monaróirí a chuirfidh substaintí agus/nó meascáin a chumdaítear leis an Rialachán seo ar an margadh, na nithe seo a leanas a chur ar láimh údarás inniúil na mBallstát:

(⁸) IO L 353, 31.12.2008, lch. 1';

(¹) IO C 120, 16.5.2008, lch. 50.

(²) Tuairim ó Pharlaimint na hEorpa an 3 Meán Fómhair 2008 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil) agus Cinneadh ón gComhairle an 28 Samhain 2008.

(³) IO L 353, 31.12.2008, lch. 1.

(⁴) IO 196, 16.8.1967, lch. 1.

(⁵) IO L 200, 30.7.1999, lch. 1.

(⁶) IO L 104, 8.4.2004, lch. 1.

(⁷) IO L 396, 30.12.2006, lch. 1. Leagan ceartaithe in IO L 136, 29.5.2007, lch. 3.

(3) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 11(1):

Airteagal 2

Teacht i bhfeidhm agus cur i bhfeidhm

‘1. Ní dhéanfaidh mír 2 go mír 6 dochar do na forálacha i ndáil le haicmiú, le lipéadú agus le pacáistiú substaintí agus meascán i Rialachán (CE) Uimh 1272/2008.’.

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm ag pointe 2 agus ag pointe 3 d’Airteagal 1 ón 1 Meitheamh 2015.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh in Strasbourg, an 16 Nollaig 2008.

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán
H.-G. PÖTTERING

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán
B. LE MAIRE

RIALACHÁN (CE) Uimh. 1337/2008 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

an 16 Nollaig 2008

lena mbunaítear saoráid chun freagairt thapa a thabhairt ar an ardú as cuimse atá ag teacht ar phraghsanna bia i dtíortha atá i mbéal forbartha

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 179(1) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 251 den Chonradh ⁽¹⁾,

De bharr an méid seo a leanas:

(1) I ngeall ar an luaineacht atá ag gabháil do phraghsanna bia, is iomaí tír agus pobal atá i mbéal forbartha atá i gcrúachas. I ngeall ar an ngéarchéim bia seo, agus i ngeall ar an ngéarchéim airgeadais agus fuinnimh agus an trochlú comhshaoil atá tagtha sna sála uirthi, tá an baol ann go bhfágfar na céadta milliún duine beo bocht, faoi ocras agus faoi dhroch-chothú, agus caithfear breis dlúthpháirtíochta a chruthú leis na pobail sin. Thabharfadh na sonraí uile atá le fáil maidir lena bhfuil i ndán do na margaí bia le fios go bhféadfadh an luaineacht ard seo i bpraghsanna bia leanúint ar aghaidh sna blianta atá amach romhainn.

(2) Ba cheart, dá bhrí sin, saoráid maoinithe a bhunú leis an Rialachán seo, mar chomhlánú ar ionstraimí reatha bheartais forbartha an Aontais Eorpaigh, chun freagairt thapa a thabhairt ar an ngéarchéim atá mar thoradh ar luaineacht na bpraghsanna bia i dtíortha atá i mbéal forbartha.

(3) Dearbhaítear sa Chomhdhearcaidh Eorpach maidir le Forbairt ⁽²⁾, arna ghlacadh ag an gComhairle agus ag Ionadaithe Rialtais na mBallstát ag teacht le chéile dóibh laistigh den Chomhairle, ag Parlaimint na hEorpa agus ag an gCoimisiún an 20 Nollaig 2005, go leanfaidh an Chomhphobal Eorpach (dá ngairfear 'an Chomhphobal' anseo feasta) den obair chun sábháilteacht an tsoláthair bia a fheabhsú ar leibhéal idirnáisiúnta, ar leibhéal réigiúnach agus ar leibhéal náisiúnta, agus ba cheart go gcuideodh an Rialachán seo leis an sprioc sin a bhaint amach.

(4) An 22 Bealtaine 2008 ghlac Parlaimint na hEorpa rún maidir leis an ardú ar phraghsanna bia san Aontas Eorpach agus sna tíortha atá i mbéal forbartha, inar áitíodh ar an gComhairle comhsheasmhacht a áirithiú sna beartais náisiúnta agus idirnáisiúnta uile a bhaineann le bia lena ndírítear ar chomhlíonadh an chirt chun bia.

(5) Sa chruinniú a bhí aici an 20 Meitheamh 2008, rinne an Chomhairle Eorpach athdhaingniú láidir ar an ngealltanais a rinne sí sprioc chomhchoiteann Cúnaimh Oifigiúil Forbraíochta (COF) 0,56 % den Olltáirge Náisiúnta (OTN) a bhaint amach faoi 2010 agus 0,7 % OTN faoi 2015, mar a leagadh amach i gconclúidí na Comhairle an 24 Bealtaine 2005, i gconclúidí na Comhairle Eorpaí an 16 agus an 17 Meitheamh 2005 agus sa Chomhdhearcaidh Eorpach maidir le Forbairt.

(6) Agus é á aithint aici sna conclúidí a chuir sí amach an 20 Meitheamh 2008 go raibh praghsanna arda bia ag goilleadh ar na pobail ba bhoichte ar domhan, agus go raibh an dul chun cinn i dtreo bhaint amach Spriocanna Forbartha na Mílaoise (SFManna) á chur i mbaol aige, ghlac an Chomhairle Eorpach Clár Oibre don Gníomhaíocht maidir le SFManna, ina ndearbhaítear go bhfuil an tAontas Eorpach tiomanta, mar a dúradh i nDearbhú Chomhdháil Ardleibhéil Eagraíocht Bhia agus Talmhaíochta (FAO) an 5 Meitheamh 2008 maidir le Sábháilteacht Sholáthar Bia an Domhain (Dearbhú Chomhdháil FAO), comhpháirtíocht dhomhanda a chur chun cinn don bhia agus don talmhaíocht, agus gur mian leis ról suntasach a bheith aige agus cuid den bhearna maoinithe atá i réimse na talmhaíochta, i réimse shábháilteacht an tsoláthair bia agus i réimse na forbartha tuaithe, a líonadh faoi 2010.

(7) Dúradh freisin i gconclúidí na Comhairle Eorpaí maidir leis sin go gcuirfidh an tAontas Eorpach freagairt idirnáisiúnta níos comhordaithe agus níos fadtéarmaí chun cinn maidir leis an ngéarchéim reatha sa soláthar bia, go háirithe laistigh de na Náisiúin Aontaithe (NA) agus sna hinstitiúidí idirnáisiúnta airgeadais, go gcuireann an Chomhairle Eorpach fáilte freisin roimh Thascfhórsa Ardleibhéil maidir leis an nGéarchéim Dhomhanda i Sábháilteacht an tsoláthair Bia a bhunaigh Ard-Rúnaí na NA agus go bhfuil an tAontas Eorpach tiomanta páirt iomlán a ghlacadh i gcur chun feidhme Dhearbhú Chomhdháil FAO maidir le Sábháilteacht Sholáthar Bia an Domhain. Tá Réim Cuimsitheach Gníomhaíochta (RCG) glactha ag Tascfhórsa Ardleibhéil na NA agus tá tionscnaimh dá gcuid féin seolta ag eagraíochtaí idirnáisiúnta agus ag eagraíochtaí réigiúnacha. Dúradh freisin i gconclúidí na Comhairle Eorpaí go dtacóidh an tAontas Eorpach le freagairt láidir i

⁽¹⁾ Tuairim ó Pharlaimint na hEorpa an 4 Nollaig 2008 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil) agus Cinneadh ón gComhairle an 16 Nollaig 2008.

⁽²⁾ Ráiteas comhpháirteach ón gComhairle agus ionadaithe rialtais na mBallstát ag teacht le chéile laistigh den Chomhairle, ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gCoimisiún maidir le Beartas Forbartha an Aontais Eorpaigh: 'An Chomhdhearcaidh Eorpach' (IO C 46, 24.2.2006, lch. 1).

dtaobh táirgí talmhaíochta a sholáthar sna tíortha atá i mbéal forbartha, agus go soláthróidh sé, go háirithe, an maoiniú is gá d'ionchuir talmhaíochta agus do chúnamh maidir le hionstraimí bainistíochta riosca atá margadh-bhunaithe a úsáid, agus go gcuirfidh sé go mór leis an tacaíocht a thugann sé d'infheistíochtaí poiblí agus d'infheistíochtaí príobháideacha sa talmhaíocht agus, ar shlí níos ginearálta, go spreagfaidh sé na tíortha atá i mbéal forbartha chun beartais talmhaíochta níos fearr a fhorbairt, go háirithe go dtacóidh sé le sábháilteacht an tsoláthair bia agus go neartóidh sé an lánpháirtiú réigiúnach agus go n-úsáidfí an tAontas Eorpach acmhainní freisin chun bearta tarrthála, agus ní cabhair bia amháin, a mhaoiniú do phobail bhochta leochaileacha.

(8) Tá costas an-ard ar na riachtanais airgeadais agus ar na riachtanais ábhartha is gá chun dul i ngleic go hiomlán leis na hiarmhairtí agus na cúiseanna a bhíonn ag praghsanna arda bia. Ba cheart gurb ón bpobal idirnáisiúnta ina iomláine a thiocfadh an fhreagairt agus tá dícheall déanta ag an gComhphobal lena chion féin den fhreagairt a dhéanamh. I gComhairle Eorpach an 20 Meitheamh 2008, fáiltíodh roimh an rún a bhí ag an gCoimisiún togra a chur ar aghaidh maidir le ciste nua chun tacú leis an talmhaíocht sna tíortha atá i mbéal forbartha, faoi chuimsiú na bpeirspictíochtaí reatha airgeadais.

(9) Ba cheart go ndíreodh straitéis freagartha an Chomhphobail go háirithe ar fhreagairt dhearfach i ndáil le soláthar, gearrthéarmach agus meántéarmach, ón earnáil talmhaíochta i dtíortha atá i mbéal forbartha agus, an tráth céanna, na hiarmhairtí diúltacha a bhíonn ag an luaineacht i bpraghsanna bia do na daoine is boichte sna tíortha sin a laghdú go suntasach. Rachadh freagairt ó earnáil an tsoláthair chun leasa freisin an Chomhphobail d'fhonn an brú atá ann faoi láthair ar phraghsanna talmhaíochta a mhaolú.

(10) Tá roinnt ionstraimí ar fáil ag an gComhphobal atá dírithe ar chúnamh um fhorbairt ag a bhfuil peirspictíocht fadtéarmach, go háirithe Rialachán (CE) Uimh. 1905/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Nollaig 2006 lena mbunaítear ionstraim maoinithe do chomhair um fhorbairt ⁽¹⁾, agus Ciste Forbraíochta na hEorpa, lena dtugtar COF do thíortha na hAifric, Mhuir Chairib agus Aigéin Chiúin (ACC) agus do Thíortha agus Críocha thar Lear (TCLanna) (dá ngairfear 'an CFE' anseo feasta), a sceidealáidh le déanaí i gcomhréir le tosaíochtaí méantéarmacha agus fadtéarmacha forbartha na dtíortha incháilithe. Dá ndéanfaí athsceidealú mórsála faoi na hionstraimí sin chun freagairt a thabhairt ar ghéarchéim ghearrthéarmach chuirfí cothromaíocht agus comhleánúnachas na straitéisí atá ann faoi láthair don chomhar leis na tíortha sin i mbaol. Tá Rialachán (CE)

Uimh. 1257/96 ón gComhairle an 20 Meitheamh 1996 maidir le cúnamh daonnúil ⁽²⁾ ar fáil don Chomhphobal freisin chun cúnamh éigeandála a thabhairt mar aon le Rialachán (CE) Uimh. 1717/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Samhain 2006 lena mbunaítear ionstraim le haghaidh Cobhsaíochta ⁽³⁾.

(11) Rinneadh na hionstraimí sin a úsáid nó a athchlárú a mhéid a d'fhéadfaí in 2008, áfach, chun aghaidh a thabhairt ar na héifeachtaí diúltacha a bhíonn ag staid luaineach na bpraghsanna bia i dtíortha atá i mbéal forbartha. D'fhéadfaí an rud céanna a dhéanamh in 2009, ar scála an-teoranta; b'fhada a bheadh sé, áfach, ó fhreagairt leordhóthanach a thabhairt ar na riachtanais.

(12) Mar thoradh air sin, ní foláir saoráid shonrach um maoiniú a ghlacadh, mar chomhlánú ar na hionstraimí um maoiniú seachtrach atá ann cheana chun bearta práinneacha, forlíontacha a ghlacadh a dhíreoidh go pras ar na hiarmhairtí a bhíonn sna tíortha atá i mbéal forbartha ag staid luaineach reatha na bpraghsanna bia.

(13) Ba cheart an cúnamh faoin Rialachán seo a bhainistiú ar chaoi a chuirfeadh le soláthar an bhia do na pobail áitiúla.

(14) Ba cheart go mbeadh na bearta a ghlacfaí leis an tsaoráid maoiniú seo ina gcuidiú do na tíortha atá i mbéal forbartha chun a dtáirgiúlacht talmhaíochta a mhéadú sna séasúir atá le teacht, chun freagairt thapa a thabhairt ar riachtanais láithreacha na dtíortha agus a bpobail agus chun na chéad chéimeanna is gá a thabhairt chun cásanna eile d'easpa sábháilteachta an tsoláthair bia a d'fhéadfadh a bheith ann a chosc, agus chun cur freisin le maolú na n-éifeachtaí a bheidh ag na praghsanna luaineacha bia ar bhonn domhanda, chun sochair na ndaoine is boichte amuigh, chun sochair na bhfeirmeoirí beaga agus freisin chun sochair thomhaltóirí agus fheirmeoirí na hEorpa.

(15) Ingeall ar chineál na mbeart dá bhforáiltear faoin Rialachán seo, caithfear nósanna imeachta cinnteoireachta a bheidh éifeachtúil, solúbtha, trédhearcach agus tapaigh a bhunú chun iad a mhaoiniú, agus caithfidh comhar láidir a bheith idir na hinstiúidí uile lena mbaineann.

(16) Ní mór comhsheasmhacht agus comhleánúnachas a áirithiú idir bearta gearrthéarmacha arb éard is aidhm leo faoiseamh a thabhairt do na pobail is mó a ndeachaigh na praghsanna ardaitheacha agus/nó luaineacha go díreach agus go tromchúiseach i gcion orthu agus bearta ar mó de chineál struchtúrtha iad a bheartaítear chun cosc a chur ar atarlú na géarchéime reatha sa soláthar bia.

⁽¹⁾ IO L 378, 27.12.2006, lch. 41.

⁽²⁾ IO L 163, 2.7.1996, lch. 1.

⁽³⁾ IO L 327, 24.11.2006, lch. 1.

- (17) Is gá foráil a dhéanamh go gcosnófaí leasanna airgeadais an Chomhphobail i gcomhréir le Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 2988/95 ón gComhairle an 18 Nollaig 1995 maidir le leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach a chosaint ⁽¹⁾, Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 ón gComhairle an 11 Samhain 1996 maidir le seiceálacha ar an láthair agus cigireachtaí arna ndéanamh ag an gCoimisiún chun leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach a chosaint i gcoinne na calaoise agus neamhrialtachtaí eile ⁽²⁾ agus Rialachán (CE) Uimh. 1073/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Bealtaine 1999 maidir le himscrúduithe arna seoladh ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) ⁽³⁾.
- (18) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóirí an Rialacháin seo a bhaint amach go leordhóthanach agus gur fearr, dá bhrí sin, de bharr fhairsinge na gníomhaíochta atá de dhíth, is féidir iad a bhaint amach ar leibhéal an Chomhphobail, féadfaidh an Comhphobal bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí sin a bhaint amach.
- (19) Na bearta is gá chun an Rialachán seo a chur chun feidhme, ba cheart iad a ghlacadh i gcomhréir le Cinneadh 1999/468/CE ón gComhairle an 28 Meitheamh 1999 ag leagan síos na nósanna imeachta maidir le feidhmiú na gcumhachtaí cur chun feidhme arna dtabhairt don Choimisiún ⁽⁴⁾.
- (20) Cuirfear na hionstraimí éagsúla um fhorbairt agus an tsaoráid maoinithe sin i bhfeidhm ionas go n-áiritheofar comhleanúnachas an chomhair, go háirithe maidir leis an athrú ó fhreagairt éigeandála go freagairt ar bhonn meántéarmach agus fadtéarmach. Ba cheart go dtiocfadh an Rialachán seo le straitéis fhadtéarmach chun rannchuidiú le sábháilteacht an tsoláthair bia i dtíortha atá i mbéal forbartha, bunaithe ar a gcuid riachtanas féin agus ar a gcuid pleananna féin.
- (21) Ionas go n-áiritheofar go mbeidh na bearta dá bhforáiltar sa Rialachán seo éifeachtach agus ós rud é go bhfuil práinn leo, ba cheart go dtiocfadh an Rialachán seo i bhfeidhm an lá tar éis lá a fhoilsithe,

2. Rachaidh na bearta dá dtagraítear i mír 1 chun sochair na dtíortha atá i mbéal forbartha, mar atá sainithe ag Coiste um Chúnamh Forbraíochta na hEagraíochta um Chomhar agus Forbairt Eacnamaíochta (OECD/DAC), agus chun sochair a bpobal, i gcomhréir leis na forálacha seo a leanas.

Glacfaidh an Coimisiún na bearta sin i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin dá dtagraítear in Airteagal 13(2). Maoineoidh sé tionscnaimh airgeadais a thacóidh le haidhm agus le cuspóirí an Rialacháin seo.

3. Cibé uair is indéanta sin, déanfar na cláir ghníomhaíochta arna gcur chun feidhme ag eintitis atá incháilithe do chistiú faoi Airteagal 4(1) a tharraingt suas i gcomhairle le heagraíochtaí na sochaí sibhialta agus beidh na heagraíochtaí sin rannpháirteach i gcur chun feidhme na dtionscadal arna gcistiú tríd an tsaoráid maoinithe sin.

4. D'fhonn an leas is fearr a bhaint as áirgiúlacht agus tionchar an Rialacháin seo, díreofar na hacmhainní ar liosta teoranta de spriochtíortha ardtosaíochta a aithneofar ar bhonn tacar critéar a leagtar síos san Iarscríbhinn, agus i gcomhar le deontóirí agus le comhpháirtithe eile forbraíochta trí mheasúnú ábhartha ar riachtanais a chuirfidh eagraíochtaí speisialaithe agus idirnáisiúnta ar fáil amhail eagraíochtaí chóras na NA i gcomhairle le tíortha comhpháirtíochta.

5. Ionas go n-áiritheofar go mbeidh cúnamh an Chomhphobail comhleanúnach agus éifeachtach, i gcás gur clár de chineál réigiúnach nó trasteorann a bheidh le cur chun feidhme, féadfaidh an Coimisiún a chinneadh, i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 13(2), go bhféadfaidh pobail i dtíortha eile atá i mbéal forbartha ach nach bhfuil sa réigiún sin leas a bhaint as an gclár atá i gceist.

6. I gcás ina mbeidh tacaíocht le cur ar fáil do bhearta a chuirfidh eagraíochtaí idirnáisiúnta, lena n-áirítear eagraíochtaí réigiúnacha, chun feidhme, roghnóidh an Coimisiún na heagraíochtaí sin i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 13(2) agus ar bhonn a mbreisluacha, a mbuntáiste chomparáidigh agus de réir a gcumas cláir a chur chun feidhme ar shlí thapa agus éifeachtúil mar fhreagairt ar shainriachtanais na spriochtíortha atá i mbéal forbartha maidir le cuspóirí an Rialacháin seo.

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 2

Cuspóirí agus Prionsabail

Airteagal 1 **Ábhar agus raon feidhme**

1. Maoineoidh an Comhphobal bearta a bheidh dírithe ar thacaíocht a thabhairt do fhreagairt thapa agus dhíreach ar na praghsanna luaineacha bia i dtíortha atá i mbéal forbartha, agus díreofar go príomha ar an tréimhse idir cúnamh éigeandála agus comhar um fhorbairt, ar bhonn meántéarmach agus fadtéarmach.

⁽¹⁾ IO L 312, 23.12.1995, lch. 1.

⁽²⁾ IO L 292, 15.11.1996, lch. 2.

⁽³⁾ IO L 136, 31.5.1999, lch. 1.

⁽⁴⁾ IO L 184, 17.7.1999, lch. 23.

1. Is iad na príomhchuspóirí don chúnamh agus don chomhar faoin Rialachán seo:

- (a) freagairt dhearfach i ndáil le soláthar a spreagadh ón earnáil talmhaíochta sna spriochtíortha agus sna spriocréigiúin;
- (b) tacú le gníomhaíochtaí chun freagairt thapa, dhíreach a thabhairt chun na hiarmhairtí diúltacha a bhíonn ag praghsanna luaineacha bia ar phobail áitiúla a mhaolú, rud a bheadh ag teacht le cuspóirí sabháilteachta domhanda sa soláthar bia, lena n-áirítear caighdeáin na NA maidir le ceanglais chothaithe;

(c) acmhainní táirgeachta agus rialachas na hearnála talmhaíochta a neartú chun inbhuanaitheacht na n-idirghabhálacha a fheabhsú.

2. Saothrófar cur chuige difreáilte ag brath ar chomhthéacsanna forbartha agus ag brath ar an iarmhairt a bhíonn ag praghsanna luaineacha bia ionas go soláthrófar tacaíocht shonrach, shaincheaptha, dea-oiriúnaithe, bunaithe ar a gcuid riachtanas féin, ar a gcuid straitéisí féin, ar a gcuid tosaíochtaí féin agus ar a gcuid inniúlachtaí freagartha féin do na spriocthíortha nó do na spriocréigiúin agus dá bpobail.

3. Na bearta a dtabharfar tacaíocht dóibh faoin Rialachán seo, déanfar iad a chomhordú leis na bearta a dtabharfar tacaíocht dóibh faoi ionstraimí eile, lena n-áirítear Rialachán (CE) Uimh. 1257/96, Rialachán (CE) Uimh. 1905/2006 agus Rialachán (CE) Uimh. 1717/2006 agus Comhaontú Comhpháirtíochta an ACC-AE ⁽¹⁾, chun go n-áiríteofar comhleanúnachas an chomhair, go háirithe maidir leis an athrú ó fhreagairt éigeandála go freagairt ar bhonn meántéarmach agus fadtéarmach.

4. Áiritheoidh an Coimisiún go mbeidh na bearta a ghlacfar faoin Rialachán seo comhsheasmhach le réim foriomlán straitéiseach an Chomhphobail don tír incháilithe nó do na tíortha incháilithe lena mbaineann.

Airteagal 3

Cur chun feidhme

1. Cuirfear cúnamh Comhphobail agus comhar Comhphobail chun feidhme trí thacar cinntí chun bearta tacaíochta atá tuairiscithe in Airteagal 1, mír (1), mír (2) agus mír (3) a mhaoiniú, agus glacfaidh an Coimisiún iad, i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 13(2). I gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 13(2), tiolacfaidh an Coimisiún plean foriomlán maidir le húsáid na saoráide maoinithe sin, lena n-áirítear liosta na spriocthíortha dá dtagraítear in Airteagal 1(4) agus an chothromaíocht idir na heintitis incháilithe dá dtagraítear in Airteagal 4(2). Tabharfaidh an coiste dá dtagraítear in Airteagal 13(1) a thuairim maidir leis an bplean foriomlán roimh an 1 Bealtaine 2009.

2. Agus aird á tabhairt ar choinníollacha sonracha ar leibhéal na tíre, is iad seo a leanas na bearta tacaíochta a fhéadfar a chur chun feidhme:

- (a) bearta chun rochtain a fheabhsú ar ionchuir talmhaíochta agus ar sheirbhísí talmhaíochta, lena n-áirítear leasacháin agus síolta, agus aird ar leith á tabhairt ar shaoráidí áitiúla agus ar infhaighteacht;
- (b) bearta sábháilteachta a dhíreofar ar an acmhainn táirgeachta talmhaíochta a chothabháil nó a fheabhsú, agus lena

dtabharfar aghaidh ar na riachtanais bia is bunúsaí atá ag na pobail is leochailí, lena n-áirítear na leanaí;

- (c) bearta eile ar mhionscála a bhfuil sé d'aidhm acu táirgeacht a mhéadú ar bhonn riachtanais na tíre: mionchreidmheas, infheistíocht, trealamh, bonneagar agus stóráil; mar aon le gairmoiliúint agus tacaíocht do ghrúpaí gairmiúla san earnáil talmhaíochta.

3. Beidh cur chun feidhme na mbearta tacaíochta sin i gcomhréir leis an nDearbhú i dtaca le hÉifeachtacht an Chúnaimh arna nglacadh ag an bhFóram Ardleibhéil maidir le hÉifeachtacht Cabhrach, a tionóladh i bPáras, an 2 Márta 2005 (an 'Dearbhú Pháras maidir le hÉifeachtacht Cabhrach') agus leis an gClár Oibre don Ghníomhaíocht arna nglacadh ag an bhFóram Ardleibhéil maidir le hÉifeachtacht Cabhrach, a tionóladh in Accra, an 4 Méan Fomhair 2008 ('Clár Oibre Accra don Ghníomhaíocht'). Beidh sé dírithe ar fheirmeacha beaga agus meánmhéide sa talmhaíocht bia a bhíonn á reachtáil ag teaghlaigh agus chun bia a tháirgeadh, go háirithe iad siúd a bhíonn á reachtáil ag mná, agus beidh sé dírithe freisin ar na pobail bheaga is mó atá thíos leis an ngéarchéim bia, agus seachnófar aon saobhadh a dhéanamh ar mhargáí áitiúla ná ar tháirgeacht áitiúil; ceannófar, a mhéid is féidir, na hionchair talmhaíochta agus na seirbhísí talmhaíochta go háitiúil.

4. Féadfar bearta riaracháin tacaíochta lena gcomhlíontar cuspoirí an Rialacháin seo a mhaoiniú go dtí 2 %, ar a mhéid, den mhéid dá dtagraítear in Airteagal 12.

Airteagal 4

Incháilitheacht

1. Is éard a bheidh sna heintitis a bheidh incháilithe do mhaoiniú, sa mhéid a rannchuidíonn a gcláir le spriocanna an Rialacháin seo:

- (a) tíortha comhpháirtíochta agus réigiúin chomhpháirtíochta, agus a n-institiúidí;
- (b) comhlachtaí díláraithe sna tíortha comhpháirtíochta, amhail bardais, cúigí, ranna agus réigiúin;
- (c) comhchomhlachtaí arna mbunú ag na tíortha comhpháirtíochta agus ag na réigiúin chomhpháirtíochta in éineacht leis an gComhphobal;
- (d) eagraíochtaí idirnáisiúnta, lena n-áirítear eagraíochtaí réigiúnacha, comhlachtaí, ranna agus misin NA, institiúidí airgeadais idirnáisiúnta agus réigiúnacha agus bainc forbartha;
- (e) institiúidí agus comhlachtaí de chuid an Chomhphobail chun críocha na bearta tacaíochta dá dtagraítear in Airteagal 3(3) a chur chun feidhme agus chun na críocha sin amháin;
- (f) gníomhaireachtaí an AE;

⁽¹⁾ Comhaontú Comhpháirtíochta idir Comhaltaí Ghrúpa Stát na hAfrice, Mhuir Chairib agus an Aigéin Chiúin, de pháirt amháin, agus an Comhphobal Eorpach agus a Bhallstáit, den pháirt eile, arna shíniú in Cotonou an 23 Meitheamh 2000 (IO L 317, 15.12.2000, lch. 3).

- (g) na heintitis agus na comhlachtaí seo a leanas de chuid na mBallstát, na dtíortha comhpháirtíochta agus na réigiún comhpháirtíochta agus de chuid aon tríú tír eile a chomhlíonann na rialacha maidir le rochtain ar chúnamh seachtrach an Chomhphobail mar a leagtar amach i Rialachán (CE) Uimh. 1905/2006, sa mhéid go gcabhraíonn siad le cuspóirí an Rialacháin seo a bhaint amach:
- (i) comhlachtaí poiblí nó paraphoiblí, údarais áitiúla agus cuibhreannais áitiúla nó a gcomhlachais ionadaíocha;
 - (ii) cuideachtaí, gnólachtaí agus eagraíochtaí agus gnóthaí príobháideacha eile;
 - (iii) institiúidí airgeadais a dheonaíonn infheistíocht phríobháideach i dtíortha comhpháirtíochta agus i réigiún comhpháirtíochta nó a dhéanann í a chur chun cinn nó a mhaoiniú;
 - (iv) gníomhaithe nach gníomhaithe Stáit iad a oibríonn ar bhonn neamhspleách agus cuntasach;
 - (v) daoine nádúrtha.

2. Cuirfear cothromaíocht iomchuí i bhfeidhm agus acmhainní á leithdháileadh idir na comhlachtaí a liostaítear i mír 1(d) den Airteagal seo agus eintitis incháilithe eile.

Airteagal 5

Cineálacha an mhaoinithe

Féadfaidh maoiniú Comhphobail a bheith i gceann amháin de na foirmeacha seo a leanas:

- (a) tionscadail agus cláir;
- (b) tacaíocht bhuiséadach, go háirithe tacaíocht bhuiséadach earnála, má tá an bainistiú a dhéanann an tír chomhpháirtíochta ar a caiteachas poiblí sách trédhearcach, iontaofa agus éifeachtach, agus má chomhlíontar na coinníollacha do thacaíocht bhuiséadach a leagtar amach san ionstraim ábhartha um maoiniú geografach;
- (c) ranníocaíochtaí le heagraíochtaí idirnáisiúnta nó réigiúnacha agus le cistí idirnáisiúnta atá á mbainistiú ag eagraíochtaí den sórt sin;
- (d) ranníocaíochtaí le cistí náisiúnta arna mbunú ag tíortha comhpháirtíochta agus réigiún comhpháirtíochta chun maoiniú comhpháirteach a mhealladh ó roinnt deontóirí, nó ranníocaíochtaí le cistí arna mbunú ag deontóirí amháin nó ag breis agus deontóirí amháin chun críche tionscadail a chur chun feidhme ar bhonn comhpháirteach;
- (e) maoiniú comhpháirteach le heintitis atá incháilithe do mhaoiniú mar a shainmhínítear in Airteagal 4.

- (f) cistí a chuirtear ar fáil don Bhanc Eorpach Infheistíochta (BIE) nó d'idirghabhálaithe eile airgeadais ar bhonn chláir an Choimisiúin chun iasachtaí a chur ar fáil (go háirithe chun tacú le hinfeistíocht san earnáil phríobháideach agus lena forbairt), caipiteal riosca (i bhfoirm fo-iasachtaí nó iasachtaí coinníollacha) nó sealúchais mhionlacha shealadacha eile i gcaipiteal gnó, agus ranníocaíochtaí le cistí ráthaíochta i gcomhréir le hAirteagal 32 de Rialachán (CE) Uimh. 1905/2006, a mhéid a bheidh riosca airgeadais an Chomhphobail teoranta do na cistí sin.

Airteagal 6

Nósanna imeachta maoinithe agus bainistíochta

1. Bearta a mhaoineítear faoin Rialachán seo, cuirfear chun feidhme iad i gcomhréir le Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 1605/2002 ón gComhairle an 25 Meitheamh 2002 maidir leis an Rialachán Airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta na gComhphobal Eorpach⁽¹⁾, agus arna chur san áireamh, i gcás inarb iomchuí, gur bearta géarchéime iad na bearta atá le glacadh.

2. I gcás ina mbeidh maoiniú comhpháirteach i gceist agus i gcásanna eile a mbeidh údar maith leo, féadfaidh an Coimisiún cúraimí a bhaineann le húdarás poiblí, agus go háirithe cúraimí a bhaineann le cur chun feidhme an bhuiséid, a chur ar iontaoibh na gcomhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 54(2)(c) de Rialachán (EC, Euratom) Uimh. 1605/2002.

3. I gcás ina mbeidh bainistiú dlíraithe i gceist, féadfaidh an Coimisiún a chinneadh go n-úsáidfear nós imeachta soláthair nó deontais na tíre comhpháirtíochta tairbhíche nó an réigiúin chomhpháirtíochta tairbhíoch, tar éis a fhíorú go bhfuil na critéir ábhartha a leagtar amach i Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 1605/2002, á n-urramú acu, agus ar choinníoll go bhfuil na coinníollacha a leagtar amach i Rialachán (CE) Uimh. 1905/2006 á gcomhlíonadh.

4. Ní bhainfear úsáid, i bprionsabal, as cúnamh Comhphobail chun cánacha, dleachtanna ná táillí i dtíortha incháilithe a íoc.

5. Beidh rannpháirtíocht sna nósanna imeachta conarthacha iomchuí oscailte do gach duine nádúrtha agus do gach duine dlítheanach atá incháilithe de bhun na hionstraime um fhorbairt gheografach is infheidhme maidir leis an tír ina ndéanfar an ghníomhaíocht agus do gach duine nádúrtha agus do gach duine dlítheanach atá incháilithe de bhun rialacha eagraíocht idirnáisiúnta an chur chun feidhme, agus cúram á ghlacadh chun a áirithiú go gcaithfear go comhionann leis na deontóirí go léir. Beidh na rialacha céanna infheidhme maidir le soláthairtí agus ábhair. Féadfaidh aon náisiúntacht a bheith ag na saineolaithe.

⁽¹⁾ IO L 248, 16.9.2002, lch. 1.

*Airteagal 7***Gealltanais bhuiséadacha**

Déanfar gealltanais bhuiséadacha ar bhonn cinntí a bheidh déanta ag an gCoimisiún.

*Airteagal 8***Leasanna airgeadais an Chomhphobail a chosaint**

1. Beidh ar áireamh in aon chomhaontú airgeadais a eascróidh ó chur chun feidhme an Rialacháin seo forálacha lena n-áiríteofar go gcosnófar leasanna airgeadais an Chomhphobail, go háirithe maidir le neamhréireachtaí, calaois, éilliú agus aon ghníomhaíocht neamhdhleathach eile, i gcomhréir le Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 2988/95, Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 agus Rialachán (CE) Uimh. 1073/1999.

2. Leis na comhaontuithe, tabharfar cead go sainráiteach don Choimisiún agus don Chúirt Iniúchóirí iniúchtaí a dhéanamh, lena n-áirítear iniúchtaí ar dhoiciméid nó iniúchtaí ar an láthair ar aon chonraitheoir nó ar aon fhochonraitheoir a mbeidh maoiniú Comhphobail faighte aige. Údarófar an Coimisiún go sainráiteach leo freisin seiceálacha ar an láthair agus cigireachtaí a dhéanamh faoi mar a fhoráiltear i Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96.

3. Leis na conarthaí go léir a eascróidh as cur chun feidhme an chúnaimh, áiríteofar cearta an Choimisiúin agus na Cúirte Iniúchóirí faoi mhír 2 den Airteagal seo le linn agus tar éis na conarthaí a bheith á bhfeidhmiú.

*Airteagal 9***Infheictheacht an Aontais Eorpaigh**

Conarthaí a dhéanfar de bhua an Rialacháin seo, beidh forálacha sonracha iontu lena n-áiríteofar infheictheacht chuí an Aontais Eorpaigh sna gníomhaíochtaí go léir a dhéanfar ar bhonn na gconarthaí sin.

*Airteagal 10***Meastóireacht**

1. Déanfaidh an Coimisiún monatóireacht agus athbhreithniú ar ghníomhaíochtaí a chuirtear chun feidhme faoin Rialachán seo, trí mheastóireachtaí seachtracha neamhspleácha, i gcás inarb iomchuí, chun a fháil amach ar comhlíonadh na cuspóirí agus chun go bhféadfaidh sé moltaí a dhéanamh d'fhonn oibríochtaí comhair um fhorbairt sa todhchaí a fheabhsú. Tabharfar aird chuí ar thograí ó Pharlaimint na hEorpa nó ón gComhairle maidir le meastóireachtaí seachtracha neamhspleácha.

2. Seolfaidh an Coimisiún a thuarscálacha meastóireachta chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gcoiste dá dtagraítear in Airteagal 13, mar eolas. Féadfaidh Ballstáit a iarraidh go bpléifí meastóireachtaí sonracha sa choiste sin.

3. Cinnteoidh an Coimisiún go mbeidh na páirtithe leasmhara ábhartha go léir, lena n-áirítear gníomhaithe nach gníomhaithe Stáit iad agus údarais áitiúla, páirteach i gcéim mheastóireachta an chúnaimh Chomhphobail a fhoráiltear faoin Rialachán seo.

*Airteagal 11***Tuairisciú**

Cuirfidh an Coimisiún tuarscáil ar fáil do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle, faoin 31 Nollaig 2012 ar a dhéanaí, maidir le cur chun feidhme na mbearta, lena n-áirítear, a mhéid is féidir, príomhthorthaí agus tionchair an chúnaimh a fhoráiltear faoin Rialachán seo. I Nollaig 2009, cuirfidh an Coimisiún an chéad tuarscáil eatramhach ar fáil do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle maidir leis na bearta a bheidh déanta. Sna tuarscálacha a luaitear san Airteagal seo, tabharfar aird ar leith ar na ceanglais atá i nDearbhú Pháras maidir le hÉifeachtacht Cabhrach agus ar na ceanglais atá i gClár Oibre Accra don Ghníomhaíocht.

*Airteagal 12***Forálacha airgeadais**

Is EUR 1 billiún a bheidh sa mhéid tagartha airgeadais iomlán chun an Rialachán seo a chur chun feidhme in imeacht na tréimhse 2008-2010.

*Airteagal 13***An Coiste**

1. Tabharfaidh an Coiste arna bhunú le hAirteagal 35(1) de Rialachán (CE) Uimh. 1905/2006 cúnamh don Choimisiún.

2. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 4 agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

3. Is 10 lá oibre a bheidh sa tréimhse a leagtar síos in Airteagal 4(3) de Chinneadh 1999/468/CE maidir le bearta a ghlacfar go dtí an 30 Aibreán 2009, agus is 30 lá a bheidh i gceist maidir le bearta a ghlacfar ina dhiaidh sin.

*Airteagal 14***Teacht i bhfeidhm**

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm aige go dtí an 31 Nollaig 2010.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh in Strasbourg, 16 Nollaig 2008.

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán
H.-G. PÖTTERING

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán
B. LE MAIRE

IARSCRÍBHINN

Critéir tháscacha chun spriochtíortha a roghnú agus chun acmhainní airgeadais a leithdháileadh:

- Leibhéil na bochtaineachta agus riachtanais iarbhír na bpobal
- Athruithe i bpraghsanna bia agus an tionchar sóisialta agus eacnamaíoch a d'fhéadfadh a bheith acu:
 - An méid a bhítear ag brath ar allmhairí bia
 - Leochaileacht shóisialta agus cobhsaíocht pholaitiúil
 - Na héifeachtaí maicreacnamaíocha a bhíonn ag athruithe i bpraghsanna bia
- Cumas na tíre freagairt a thabhairt agus bearta freagartha iomchuí a chur chun feidhme
 - Cumas táirgeachta na talmhaíochta
 - Stóinseacht i gcás suaití seachtracha

Beidh leithdháiltí táscacha airgeadais do thíortha bunaithe ar chritéir roghnúcháin na spriochtíre agus cuirfear daonra na spriochtíre san áireamh.

Tabharfar aird freisin ar fhoinsí eile maoinithe a bheidh ar fáil don spriochtír, sa ghearrthéarma, ón bpobal deontóra, chun freagairt a thabhairt ar athruithe i bpraghsanna bia.

RIALACHÁN (CE) Uimh. 1338/2008 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

an 16 Nollaig 2008

maidir le staidreamh Comhphobail i dtaca leis an tsláinte phoiblí agus i dtaca leis an tsláinte agus leis an tsábháilteacht ag an obair

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 285(1) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ⁽¹⁾,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 251 den Chonradh ⁽²⁾,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Le Cinneadh Uimh. 1786/2002/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Meán Fómhair 2002 lena nglactar clár gníomhaíochta Comhphobail i réimse na sláinte poiblí (2003-2008) ⁽³⁾, dearbhaíodh go raibh gné staidrimh an chórais faisnéise maidir leis an tsláinte phoiblí le forbairt i gcomhoibriú leis na Ballstáit, agus úsáid á baint as Clár Staidrimh an Chomhphobail, de réir mar ba ghá, chun an tsineirgiúocht a chur chun cinn agus chun an dúbláil a sheachaint. Le Cinneadh Uimh. 1350/2007/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2007 lena mbunaítear an dara clár gníomhaíochta Comhphobail i réimse na sláinte (2008-2013) ⁽⁴⁾ sonraíodh go ndéanfaí a chuspóir chun faisnéis agus eolas maidir le sláinte a ghiniúint agus a scaipeadh a shaothrú trí ghníomhaíochtaí d'fhonn córas inbhuanaithe monatóireachta sláinte a fhorbairt tuilleadh lena ngabh-fadh meicníochtaí chun sonraí agus chun faisnéis inchomparáide a fhorbairt, a mbeadh táscairí iomchuí ann, agus d'fhonn gné staidrimh an chórais sin a fhorbairt in éineacht le Clár Staidrimh an Chomhphobail.
- (2) Forbraíodh faisnéis Chomhphobail maidir leis an tsláinte phoiblí go córasach trí chlár sláinte poiblí an Chomhphobail. Ag tógáil ar an obair sin, tá liosta de Tháscairí

Sláinte Comhphobail Eorpaigh (ECHI) ar fáil anois a thugann forbhreathnú ar stádas sláinte, ar dheitéarmanaint sláinte agus ar chórais sláinte. D'fhonn an tacar sonraí staidrimh íosta a chur ar fáil a bhfuil gá leis le haghaidh na ECHI a ríomh, ba cheart go mbeadh staidreamh Comhphobail maidir leis an tsláinte phoiblí comhsheasmhach, nuair a bheidh sé sin ábhartha agus nuair is féidir, leis na forbairtí a eascraíonn as gníomhaíocht an Chomhphobail i réimse na sláinte poiblí agus lena bhfuil bainte amach mar thoradh uirthi.

- (3) Le Rún an 3 Meitheamh 2002 ón gComhairle maidir le straitéis nua Chomhphobail ar an tsláinte agus ar an tsábháilteacht ag an obair (2002-2006) ⁽⁵⁾ iarradh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit dlús a chur leis an obair a bhí idir lámha acu maidir le comhchuibhiú staidrimh ar thion-óiscí ag an obair agus maidir le galair cheirde, ionas go mbeadh sonraí inchomparáide ar fáil chun measúnú oibi-achtúil a dhéanamh ar iarmhairt agus éifeachtacht na mbeart a rinneadh faoi straitéis nua an Chomhphobail, agus cuireadh béim, i roinn ar leith, ar an ngá atá leis an méadú ar an gcoibhneas ban sa mhargadh saothair a chur san áireamh agus freagairt dá riachtanais shainiúla i ndáil le beartais ar an tsláinte agus an tsábháilteacht ag an obair. Ina theannta sin, sa Rún a rith an Chomhairle an 25 Meitheamh 2007 maidir le straitéis nua Chomhphobail ar an tsláinte agus ar an tsábháilteacht ag an obair (2007-2012) ⁽⁶⁾ d'iarr sí ar an gCoimisiún comhoibriú leis na húdaráis reachtacha chun córas iomchuí staidrimh Eorpaigh i réimse na sabháilteachta ceirde agus na sláinte ceirde a bhunú, córas lena gcuirfí san áireamh na córais náisiúnta éagsúla agus lena seachnófaí ualaí breise rialacháin a fhorchur. Ar deireadh, sa Mholadh a rinne an Coimisiún an 19 Meán Fómhair 2003 maidir leis an sceideal Eorpach ar ghalair cheirde ⁽⁷⁾, mhol sé go mbeadh staidreamh na mBallstát ar ghalair cheirde ag luí go comhleanúnach leis an sceideal Eorpach, i gcomhréir leis an obair atá á déanamh ar an gcóras chun comhchuibhiú a dhéanamh ar an staidreamh Eorpach ar ghalair cheirde.
- (4) D'aithin Comhairle Eorpach Barcelona an 15 agus an 16 Márta 2002 trí cinn de phrionsabail theoracha le haghaidh leasú na gcórais sláinte poiblí: inrochtaineacht do chách, cúram ar ardcháilíocht agus inbhuanaine fhadtéarmach airgeadais. Sa Teachtaireacht ón gCoimisiún an

⁽¹⁾ IO C 44, 16.2.2008, lch. 103.

⁽²⁾ Tuairim ó Pharlaimint na hEorpa an 13 Samhain 2007 (IO C 282 E, 6.11.2008, lch. 109), Comhsheasamh ón gComhairle an 2 Deireadh Fómhair 2008 (IO C 280 E, 4.11.2008, lch. 1) agus Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 19 Samhain 2008 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil).

⁽³⁾ IO L 271, 9.10.2002, lch. 1.

⁽⁴⁾ IO L 301, 20.11.2007, lch. 3.

⁽⁵⁾ IO C 161, 5.7.2002, lch. 1.

⁽⁶⁾ IO C 145, 30.6.2007, lch. 1.

⁽⁷⁾ IO L 238, 25.9.2003, lch. 28.

20 Aibreán 2004 dar teideal ‘An chosaint shóisialta a nuachóiriú le haghaidh cúram sláinte agus cúram fadtéarmach d’ardcháilíocht a fhorbairt atá inrochtana agus inbhuanaithe: tacaíocht do na straitéisí náisiúnta ag úsáid “mhodh oscailte an chomhordaithe”’, moladh go leagfaí ar an obair chun táscairí a d’fhéadfadh a bheith ann le haghaidh cuspóirí comhpháirteacha a shainaithint d’fhonn córais cúraim a fhorbairt a bheadh bunaithe ar ghníomhaíochtaí a gabhadh de láimh i gcomhthéacs chlár gníomhaíochta an Chomhphobail don tsláinte, i gcomhthéacs staidreamh sláinte Eurostat agus i gcomhthéacs an chomhair le heagraíochtaí idirnáisiúnta. Agus táscairí den chineál sin á mbunú, ba cheart aird faoi leith a thabhairt ar úsáid agus ar inchomparáideacht sláinte féinmheasúnaithe mar a thuairiscítear i suirbhéanna iad.

- (5) Le Cinneadh Uimh. 1600/2002/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Iúil 2002 lena leagtar amach an Séú Clár Gníomhaíochta Comhshaoil Comhphobail ⁽¹⁾ áirítear gníomhaíocht ar an gcomhshaoil, ar an tsláinte agus ar cháilíocht na beatha mar thosaíocht fhiorthábhachtach comhshaoil, agus éilítear léi sainmhíniú agus forbairt a dhéanamh ar tháscairí sláinte agus comhshaoil. Chomh maith leis sin, i gConclúidí na Comhairle an 8 Nollaig 2003 ar Tháscairí Struchtúracha, iarradh go gcuirfí táscairí maidir leis an mbithéagsúlacht agus maidir leis an tsláinte san áireamh, faoin teideal ‘comhshaoil’ sa bhunachar sonraí táscairí struchtúracha a úsáidtear don Tuarascáil Earraigh bhliantúil chuig an gComhairle Eorpach; áirítear táscairí maidir leis an tsláinte agus leis an tsábháilteacht ag an obair freisin sa bhunachar seo, faoin teideal ‘fostaíocht’. Déantar téama ar tháscairí sláinte poiblí a áireamh freisin sa tacar táscairí maidir leis an bhforbairt inbhuanaithe a ghlac an Coimisiún i 2005.
- (6) Aithnítear sa Phlean Gníomhaíochta Sláinte agus Comhshaoil 2004-2010 an gá atá le feabhas a chur ar cháilíocht agus ar inchomparáideacht sonraí ar stádas sláinte le haghaidh galar agus neamhord a bhfuil ceangail acu leis an gcomhshaoil, agus ar an rochtain atá orthu, ag baint úsáide as an gClár Staidrimh Comhphobail.
- (7) Sa Rún a rith an Chomhairle an 15 Iúil 2003 maidir le fostaíocht agus le láimhchaitiú daoine faoi mhíchumas a chur chun cinn ⁽²⁾, iarradh ar na Ballstáit agus ar an gCoimisiún ábhar staidrimh a bhailiú ar staid daoine faoi mhíchumas, lena n-áirítear ábhar staidrimh maidir le forbairt seirbhísí agus sochar don ghrúpa sin. Sa bhreis air sin, chinn an Coimisiún sa Teachtaireacht a chuir sé an 30 Deireadh Fómhair 2003 dar teideal ‘Comhdheiseanna do dhaoine faoi mhíchumas — Plean Gníomhaíochta Eorpach’, táscairí comhthéacs a fhorbairt a bheadh inchomparáide ar fud na mBallstát, chun éifeachtacht na mbeartas míchumais a

mheas. Shonraigh sé gur cheart úsáid iomlán a bhaint as acmhainní agus as struchtúir an Chórais Staidrimh Eorpaigh, go háirithe trí shamhlacha comhchuibhithe suirbhé a fhorbairt, chun an fhaisnéis staidrimh a fháil a bheadh inchomparáide go hidirnáisiúnta agus a bheadh riachtanach chun monatóireacht a dhéanamh ar an dul chun cinn.

- (8) D’fhonn ábharthacht agus inchomparáideacht na sonraí a áirithiú agus d’fhonn dúbláil ar an obair a sheachaint, ba cheart gníomhaíochtaí staidrimh an Choimisiúin (Eurostat) i réimse na sláinte poiblí agus i réimse na sláinte agus na sábháilteacht ag an obair a dhéanamh i gcomhar leis na Náisiúin Aontaithe agus lena heagraíochtaí speisialta, amhail an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte (EDS) agus Eagraíocht Idirnáisiúnta Saothair (EIS) chomh maithe leis an Eagraíocht um Chomhar agus Forbairt Eacnamaíochta (ECFE) nuair a bheidh sé sin ábhartha agus nuair is féidir é.
- (9) Déanann an Coimisiún (Eurostat) sonraí staidrimh maidir leis an tsláinte phoiblí agus maidir leis an tsláinte agus leis an tsábháilteacht ag an obair a bhailiú ar bhonn rialta cheana féin ó na Ballstáit, a chuireann na sonraí sin ar fáil ar bhonn saorálach. Bailíonn sé sonraí sna réimsí sin trí fhoinsí eile freisin. Déantar forbairt ar na gníomhaíochtaí sin i ndlúth-chomhoibriú leis na Ballstáit. Sa réimse staidrimh sláinte poiblí go háirithe, is de réir comhpháirtíochta idir an Coimisiún (Eurostat) agus na Ballstáit a dhéantar an fhorbairt agus an cur chun feidhme a stiúradh agus a eagrú. Mar sin féin, tá gá fós le tuilleadh cruinnis agus le breis iontaofachta, soiléire agus inchomparáideachta, le níos mó cumhdaigh, tráthúlachta agus poncúlachta sna bailiúcháin sonraí staidrimh atá ann cheana agus ní foláir a áirithiú freisin go ndéanfar bailiúcháin bhreise a chur chun feidhme a chomhaontófar agus a fhorbrófar leis na Ballstáit chun an tacar sonraí staidrimh íosta is gá ar leibhéal an Chomhphobail i réimse na sláinte poiblí agus i réimse na sláinte agus na sábháilteacht ag an obair a bhaint amach.
- (10) Tá táirgeadh sainstaidrimh Chomhphobail á rialú leis na rialacha a leagtar amach i Rialachán (CE) Uimh. 322/97 ón gComhairle an 17 Feabhra 1997 maidir le Staidreamh Comhphobail ⁽³⁾.
- (11) Leis an Rialachán seo, áirítear urramú iomlán don cheart um chosaint sonraí pearsanta dá bhforáiltear in Airteagal 8 de Chairt an Aontais Eorpaigh um Chearta Bunúsacha ⁽⁴⁾.
- (12) I gcomhthéacs an Rialacháin seo, tá feidhm ag Treoir 95/46/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Deireadh Fómhair 1995 maidir le daoine aonair a chosaint i ndáil le próiseáil sonraí pearsanta agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin ⁽⁵⁾ agus ag

⁽¹⁾ IO L 242, 10.9.2002, lch. 1.

⁽²⁾ IO C 175, 24.7.2003, lch. 1.

⁽³⁾ IO L 52, 22.2.1997, lch. 1.

⁽⁴⁾ IO C 303, 14.12.2007, lch. 1.

⁽⁵⁾ IO L 281, 23.11.1995, lch. 31.

- Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Nollaig 2000 maidir le daoine aonair a chosaint i ndáil le próiseáil sonraí pearsanta ag institiúidí agus ag comhlachtaí an Chomhphobail agus maidir le saorghluaisceacht sonraí den sórt sin ⁽¹⁾. Tá leas substaintiúil poiblí ag baint leis na ceanglais staidrimh a eascraíonn as gníomhaíocht an Chomhphobail i réimse na sláinte poiblí, as straitéisí náisiúnta le haghaidh cúraim sláinte atá d'ardcháilíocht, inrochtana agus inbhuanaithe agus as straitéis an Chomhphobail maidir leis an tsláinte agus leis an tsábháilteacht ag an obair, agus as na ceanglais maidir le táscairí struchtúracha, táscairí forbartha inbhuanaithe agus ECHI agus tacair eile de tháscairí is gá a fhorbairt chun monatóireacht a dhéanamh ar straitéisí agus ar ghníomhaíochtaí polaitiúla Comhphobail agus náisiúnta i réimse na sláinte poiblí agus na sláinte agus na sábháilteachta ag an obair.
- (13) Déantar tarchur sonraí atá faoi réir na rúndachta staidrimh a rialú leis na rialacha a leagtar amach i Rialachán (CE) Uimh. 322/97 agus i Rialachán (Euratom, CEE) Uimh. 1588/90 ón gComhairle an 11 Meitheamh 1990 maidir le sonraí atá faoi réir na rúndachta staidrimh a tharchur chuig Oifig Staidrimh na gComhphobal Eorpach ⁽²⁾. Le bearta a ghlactar i gcomhréir leis na Rialacháin sin, áirithítear cosaint fhisiceach agus cosaint loighciúil ar shonraí rúnda agus áirithítear nach dtarlóidh aon nochtadh neamhdhleathach nó úsáid nach mbaineann le staidreamh nuair a dhéanfar staidreamh Comhphobail a sholáthar agus a scaipeadh.
- (14) Agus staidreamh an Chomhphobail á sholáthar agus á scaipeadh faoin Rialachán seo, ba cheart do na húdaráis staidrimh náisiúnta agus d'údaráis staidrimh an Chomhphobail na prionsabail a chur san áireamh a leagtar amach sa Chód Cleachtais do Staidreamh Eorpach a ghlac an Coiste Cláir Staidrimh an 24 Feabhra 2005.
- (15) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóir an Rialacháin seo, eadhon creat comhchoiteann a bhunú do sholáthar córasach staidrimh Chomhphobail maidir leis an tsláinte phoiblí agus maidir leis an tsláinte agus leis an tsábháilteacht ag an obair, a bhaint amach go leordhóthanach agus gur fearr, dá bhrí sin, is féidir é a bhaint amach ar leibhéal an Chomhphobail, féadfaidh an Comhphobal bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach.
- (16) Agus é á aithint gurb ábhair iad eagrú agus bainistiú na gcóras cúraim sláinte a bhaineann le hinniúlacht náisiúnta agus gurb iad na Ballstáit go príomha atá freagrach as an reachtaíocht Chomhphobail maidir le hionaid oibre agus le coinníollacha saothair, áirithítear leis an Rialachán seo urramú iomlán d'inniúlacht na mBallstát maidir leis an tsláinte poiblí agus maidir leis an tsláinte agus leis an tsábháilteacht ag an obair.
- (17) Tá sé tábhachtach go gcuirfí inscne agus aois san áireamh sna hathróga miondealaithe mar go bhfágann sé sin gur féidir an tionchar a bhíonn ag difríochtaí inscne agus aoise ar an tsláinte agus ar an tsábháilteacht ag an oibre a chur san áireamh.
- (18) Na bearta is gá chun an Rialachán seo a chur chun feidhme, ba cheart iad a ghlacadh i gcomhréir le Cinneadh 1999/468/CE ón gComhairle an 28 Meitheamh 1999 ag leagan síos na nósanna imeachta maidir le feidhmiú na gcumhachtaí cur chun feidhme arna dtabhairt don Choimisiún ⁽³⁾.
- (19) Ba cheart, go háirithe, go dtabharfaí de chumhacht don Choimisiún na bearta cur chun feidhme a ghlacadh lena gcumhdaítear saintréithe ábhar áirithe agus miondealú na saintréithe sin, na tréimhsí tagartha, na heatraimh agus na teorainneacha ama do sholáthar na sonraí, agus soláthar meiteashonraí. Ó tharla go bhfuil raon feidhme ginearálta ag na bearta sin agus gur le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú a cheapfar iad, *inter alia* trína fhorlíonadh le heilimintí nua neamhriachtanacha, caithfear iad a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá bhforáiltear in Airteagal 5a de Chinneadh 1999/468/CE.
- (20) Soláthrófar maoiniú comhlántach do bhailiú sonraí i réimse na sláinte poiblí agus i réimse na sláinte agus na sábháilteachta ag an obair, faoi chuimsiú an Dara Clár Gníomhaíochta Comhphobail i réimse na Sláinte (2008-2013) agus faoi chuimsiú an Chláir Chomhphobail um Fhostaíocht agus um Dhlúthpháirtíocht Shóisialta — *Progress* ⁽⁴⁾ faoi seach. Laistigh de na creatáí sin, ba cheart acmhainní airgeadais a úsáid chun cabhrú leis na Ballstáit na hacmhainneachtaí náisiúnta a fhorbairt tuilleadh chun feabhsúcháin agus uirlisí nua le haghaidh bhailiú na sonraí staidrimh a chur chun feidhme i réimse na sláinte poiblí agus i réimse na sláinte agus na sábháilteachta ag an obair.
- (21) Chuathas i gcomhairle leis an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí.

⁽³⁾ IO L 184, 17.7.1999, lch. 23.

⁽⁴⁾ Cinneadh Uimh. 1672/2006/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Deireadh Fómhair 2006 lena mbunaítear Clár Comhphobail um Fhostaíocht agus um Dhlúthpháirtíocht Shóisialta — *Progress* (IO L 315, 15.11.2006, lch. 1).

⁽¹⁾ IO L 8, 12.1.2001, lch. 1.

⁽²⁾ IO L 151, 15.6.1990, lch. 1.

- (22) Chuathas i gcomhairle leis an gCoiste um an gClár Staidrimh i gcomhréir le hAirteagal 3(1) de Chinneadh 89/382/CEE, Euratom ⁽¹⁾,

Airteagal 3

Sainmhínithe

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Chun críocha an Rialacháin seo:

Airteagal 1

Ábhar

1. Bunaítear leis an Rialachán seo creat comhchoiteann do tháirgeadh córasach staidrimh Chomhphobail maidir leis an tsláinte phoiblí agus maidir leis an tsláinte agus leis an tsábháilteacht ag an obair. Déanfar an staidreamh a tháirgeadh i gcomhréir leis na caighdeáin maidir le neamhchlaontacht, iontaofacht, oibiachtúlacht, costéifeachtacht agus rúndacht staidrimh.

2. Áireofar leis an staidreamh, i bhfoirm tacair chomhchuíbhithe chomhchoitinn sonraí, faisnéis atá riachtanach do ghníomhaíocht Chomhphobail i réimse na sláinte poiblí, chun tacú le straitéisí náisiúnta maidir le cúram sláinte d'ardcháilíocht, atá inrochtana go huilíoch agus inbhuanaithe a fhorbairt agus do ghníomhaíocht Chomhphobail i réimse na sláinte agus na sábháilteachta ag an obair.

3. Cuirfidh an staidreamh sonraí ar fáil do tháscairí struchtúracha, do tháscairí forbartha inbhuanaithe agus do Tháscairí Sláinte an Chomhphobail Eorpaigh (ECHI) agus freisin do na tacair eile de tháscairí is gá a fhorbairt chun monatóireacht a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí an Chomhphobail i réimse na sláinte poiblí agus i réimse na sláinte agus na sábháilteachta ag an obair.

Airteagal 2

Raon feidhme

Soláthróidh na Ballstáit staidreamh maidir leis na fearainn seo a leanas don Choimisiún (Eurostat):

- stádas sláinte agus deitéarmanaint sláinte, mar a shainmhínítear in Iarscríbhinn I iad,
- cúram sláinte, mar a shainmhínítear in Iarscríbhinn II é,
- cúiseanna báis, mar a shainmhínítear in Iarscríbhinn III iad,
- tionóiscí ag an obair, mar a shainmhínítear in Iarscríbhinn IV iad,
- galair cheirde agus fadhbanna eile agus tinnis eile a bhaineann leis an obair, mar a shainmhínítear in Iarscríbhinn V iad.

(1) Cinneadh 89/382/CE, Euratom ón gComhairle an 19 Meitheamh 1989 lena mbunaítear Coiste um Chláir Staidrimh na gComhphobal Eorpach (IO L 181, 28.6.1989, lch. 47).

- (a) beidh ag 'staidreamh Comhphobail' an bhrí a shanntar dó leis an gcéad fhleasc d'Airteagal 2 de Rialachán (CE) Uimh. 322/97;

- (b) beidh ag 'soláthar staidrimh' an bhrí a shanntar dó leis an dara fleasc d'Airteagal 2 de Rialachán (CE) Uimh. 322/97;

- (c) ciallóidh 'an tsláinte phoiblí' na heilimintí uile a bhaineann leis an tsláinte, is é sin stádas sláinte, lena n-áirítear galracht agus míchumas, na deitéarmanaint a bhfuil tionchar acu ar an stádas sláinte sin, riachtanais chúraim sláinte, acmhainní a leithdháiltear ar chúram sláinte, soláthar cúraim sláinte agus rochtain uilíoch air, chomh maith le caiteachas agus maoiniú ar chúram sláinte agus cúiseanna mortláíochta;

- (d) ciallóidh 'an tsláinte agus an tsábháilteacht ag an obair' na heilimintí uile a bhaineann leis an tsláinte agus leis an tsábháilteacht, agus le cosaint ar shláinte agus ar shábháilteacht oibrithe ag an obair ina ngníomhaíochtaí reatha nó san ngníomhaíochtaí a rinne siad san am a chuaigh thart; go háirithe tionóiscí ag an obair, galair cheirde agus fadhbanna eile sláinte agus tinnis eile a bhaineann leis an obair;

- (e) ciallóidh 'micreashonraí' taifid aonair staidrimh;

- (f) ciallóidh 'tarchur sonraí rúnda' sonraí rúnda nach gceadaíonn sainaithint dhíreach a tharchur idir údarais náisiúnta agus údarás an Chomhphobail, i gcomhréir le hAirteagal 14 de Rialachán (CE) Uimh. 322/97 agus le Rialachán (Euratom, CEE) Uimh. 1588/90;

- (g) ciallóidh 'sonraí pearsanta' gach faisnéis a bhaineann le duine nádúrtha a sainaithníodh nó atá insainaitheanta, i gcomhréir le hAirteagal 2(a) de Threoir 95/46/CE.

Airteagal 4

Foinsí

Tiomsóidh na Ballstáit sonraí maidir leis an tsláinte phoiblí agus maidir leis an tsláinte agus leis an tsábháilteacht ag an obair ó fhoinsí ina mbeidh, ag brath ar na fearainn agus ar na hábhair agus ar shainghnéithe na gcóras náisiúnta a bheidh i gceist, suirbhéanna teaghlaigh nó suirbhéanna comhchosúla nó modúil chomhchosúla suirbhé, nó foinsí náisiúnta riaracháin nó tuarascála.

*Airteagal 5***Modheolaíocht**

1. Leis na modhanna a úsáidfeadh chun na bailiúcháin sonraí a chur chun feidhme, lena n-áirítear i gcás gníomhaíochtaí ullmhúcháin, cuirfeadh san áireamh, taithí náisiúnta agus saineolas náisiúnta mar aon leis na sainiúlachtaí náisiúnta, na hacmhainneachtaí náisiúnta agus na bailiúcháin sonraí náisiúnta atá ann cheana, faoi chuimsiú na líonraí comhoibríoch agus struchtúr eile an Chórais Staidrimh Eorpaigh (CSE) leis na Ballstáit a bhunaigh an Coimisiún (Eurostat). Cuirfeadh san áireamh freisin na modheolaíochtaí le haghaidh bailiúcháin sonraí tráthrialta a eascraíonn as tionscadail a bhfuil gné staidrimh iontu agus a dhéantar faoi chlár Chomhphobail eile ar nós clár sláinte phoiblí nó clár taighde.

2. Leis na modheolaíochtaí staidrimh agus na bailiúcháin staidrimh a bheidh le forbairt chun staidrimh a thiomsú ar an tsláinte phoiblí agus ar an tsláinte agus ar an tsábháilteacht ag an obair ar leibhéal an Chomhphobail, cuirfeadh san áireamh an gá atá le comhordú a dhéanamh, aon uair a bheidh sé sin ábhartha, le gníomhaíochtaí eagraíochtaí idirnáisiúnta sa réimse, d'fhonn inchomparáideacht idirnáisiúnta staidrimh agus comhsheasmhacht bailiúcháin sonraí a áirithiú, mar aon le dúbláil iarrachtaí agus seachadtaí sonraí ag Ballstáit a sheachaint.

*Airteagal 6***Staidéir thrialacha agus anailísí costais agus tairbhe**

1. Gach uair a mbeidh gá le sonraí, de bhreis orthu siúd a bailíodh cheana agus de bhreis orthu siúd a bhfuil modheolaíochtaí ann ina leith cheana, nó nuair a shainnítear cáilíocht neamhleor sonraí sna fearainn dá dtagraítear in Airteagal 2, tionscnóidh an Coimisiún (Eurostat) staidéir thrialacha a chuirfidh na Ballstáit i gcrích ar bhonn saorálach. Is é aidhm na staidéir trialach sin na coincheapa agus na modhanna a thástáil agus féidearthacht na mbailiúcháin gaolmhar sonraí a mheas, lena n-áirítear cáilíocht, inchomparáideacht agus costéifeachtacht staidrimh, i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar amach leis an gCód Cleachtais do Staidreamh Eorpach.

2. Gach uair a bheartófar beart cur chun feidhme a ullmhú i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2), déanfar anailís costais agus tairbhe, agus na buntáistí á gcur san áireamh a bhaineann le fáil a bheith ar na sonraí, i gcomparáid le costas a bhailithe agus an t-ualach a chuirfidh sé ar na Ballstáit.

3. Ullmhóidh an Coimisiún (Eurostat) tuarascáil ina ndéanfar meastóireacht ar chonclúidí na staidéir trialach agus/nó ar na hanailísí costais agus tairbhe, lena n-áirítear iarmhairtí agus impleachtaí na sainiúlachtaí náisiúnta, i gcomhar leis na Ballstáit, faoi chuimsiú na líonraí comhoibritheach agus struchtúr eile CSE.

*Airteagal 7***Sonraí a tharchur, a phróiseáil agus a scaipeadh**

1. Nuair is gá sin chun staidreamh Comhphobail a tháirgeadh, tarchuirfidh na Ballstáit na micreashonraí rúnda nó, ag brath ar an bhfearann agus ar an ábhar a bheidh i gceist, na sonraí comhiomlánaithe, i gcomhréir leis na forálacha maidir le tarchur sonraí atá faoi réir rúndachta mar a leagtar amach iad i Rialachán (CE) Uimh. 322/97 agus i Rialachán (Euratom, CEE) Uimh. 1588/90. Beidh feidhm ag na forálacha sin maidir le próiseáil na sonraí ag an gCoimisiún (Eurostat), a mhéid a mheastar na sonraí a bheith rúnda, de réir bhrí Airteagal 13 de Rialachán (CE) Uimh. 322/97. Áiríteoidh na Ballstáit nach gceadófar leis na sonraí a tharchuirfeadh aonaid sonraí (daoine aonair) a shainathint go díreach agus go gcosnófar sonraí pearsanta i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i dTreoir 95/46/CE.

2. Tarchuirfidh na Ballstáit na sonraí agus na meiteashonraí a cheanglaítear a tharchur leis an Rialachán seo i bhfoirm leictreonach, i gcomhréir le caighdeán idirghalartaithe a comhaontaíodh idir an Coimisiún (Eurostat) agus na Ballstáit. Cuirfeadh na sonraí ar fáil i gcomhréir leis na teorainneacha ama a leagtar amach, sna heatraimh dá bhforáiltear agus i leith na dtréimhsí tagartha a shonraítear sna hlarscríbhinní nó sna bearta cur chun feidhme arna nglacadh i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2).

3. Déanfaidh an Coimisiún (Eurostat) na bearta is gá chun scaipeadh, inrochtaineacht agus doiciméadú na faisnéise staidrimh a fheabhsú, i gcomhréir le prionsabail na hinchomparáideachta, na hiontaofachta agus na rúndachta staidrimh a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 322/97 agus i Rialachán (CE) Uimh. 45/2001.

*Airteagal 8***Measúnú cáilíochta**

1. Chun críocha an Rialacháin seo, beidh na gnéithe seo a leanas de mheasúnú cáilíochta infheidhme maidir leis an staidreamh a bheidh le tarchur:

- (a) le 'ábharthacht', tagrófar don mhéid a shásaíonn an staidreamh riachtanais reatha agus riachtanais fhéideartha na n-úsáideoirí;
- (b) le 'cruinneas', tagrófar do cé chomh gar is atá na meastacháin do na fíorluachanna anaithnide;
- (c) le 'tráthúlacht', tagrófar don aga moille idir infhaighteacht na faisnéise agus an imeacht nó an feiniméan a ndéantar cur síos air san fhaisnéis;
- (d) le 'poncúlacht', tagrófar don aga moille idir dáta eisiúna na sonraí agus an spriocdháta faoinar cheart iad a bheith seachadta;

- (e) le 'inrochtaineacht' agus le 'soiléire', tagrófar do na coin-níollacha agus do na rialacha mionsonraithe trínar féidir le húsáideoirí na sonraí a fháil, a úsáid agus a léirmhíniú;
- (f) le 'inchomparáideacht', tagrófar do thomhais an tionchair a bhíonn ag difríochtaí i gcoincheapa, in uirlisí tomhais agus i nósanna imeachta staidrimh fheidhmigh nuair a dhéantar comparáid idir staisticí ó thaobh limistéar geografach éagsúil de, ó thaobh fearann earnálach éagsúil de nó thar am;
- (g) le 'comhchuibheas', tagrófar do cé chomh leordhóthanach is atá na sonraí chun iad a chomhcheangal go hiontaofa i slite éagsula agus i gcomhair úsáidí éagsula.

2. Uair sna cúig bliana cuirfidh gach Ballstát tuarascáil ar fáil don Choimisiún (Eurostat) faoi cháilíocht na sonraí a tharchuir-fear. Déanfaidh an Coimisiún (Eurostat) measúnú ar cháilíocht na sonraí a tharchuirfear agus foilseoidh sé na tuarascálacha.

Airteagal 9

Bearta cur chun feidhme

1. Cumhdóidh na bearta cur chun feidhme:
- (a) na saintréithe, eadhon athróa, sainmhínte agus aicmithe na n-ábhar, a chumhdaítear in Iarscríbhinní I go V;
- (b) miondealú na saintréithe;
- (c) na tréimhsí tagartha, na heatraimh agus na teorainneacha ama do sholáthar sonraí;
- (d) meiteashonraí a sholáthar.

Cuirfear san áireamh sna bearta sin, go háirithe, forálacha Airteagal 5, Airteagal 6(2) agus (3) agus Airteagal 7(1), mar aon le

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh in Strasbourg, 16 Nollaig 2008.

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán
H.-G. PÖTTERING

hinfhaighteacht, le hoiriúnacht agus le comhthéacs dlíthiúil na bhfoinsí sonraí Comhphobail atá ann tar éis na foinsí uile a bhaineann leis na fearainn agus leis na hábhair faoi seach a scrúdú.

Na bearta sin a cheapfar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, *inter alia*, trína fhorlíonadh, déanfar iad a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2).

2. Glacfar maoluithe agus idirthréimhsí do Bhallstáit, más gá, ar maoluithe agus ar idirthréimhsí iad araon a bhunófar ar fho-rais oibiachtúla, i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin dá dtagraítear in Airteagal 10(3).

Airteagal 10

An Coiste

1. Tabharfaidh an Coiste um an gClár Staidrimh a bunaíodh le Cinneadh 89/382/CEE, Euratom, cúnamh don Choimisiún.

2. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5a(1) go (4) agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

3. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

Trí mhí a bheidh sa tréimhse a leagtar síos in Airteagal 5(6) de Chinneadh 1999/468/CE.

Airteagal 11

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán
B. LE MAIRE

IARSCRÍBHINN I

Fearann: Stádas sláinte agus deitéarmanaint sláinte(a) *Aidhmeanna*

Is é aidhm an fhearainn seo staidreamh a sholáthar maidir le stádas sláinte agus maidir le deitéarmanaint sláinte.

(b) *Raon feidhme*

Cumhdaítear leis an bhfearann seo an staidreamh maidir le stádas sláinte agus maidir le deitéarmanaint sláinte a bhunaítear ar fhéinmheasúnú agus a thiomsaítear as suirbhéanna daonra amhail an Suirbhé Eorpach um Agallaimh Shláinte (EHIS), mar aon le staidreamh eile a thiomsaítear as foinsí riaracháin amhail sonraí maidir le galracht nó maidir le tionóiscí agus maidir le díobhálacha. Beidh daoine a bhfuil cónaí orthu in institiúidí, chomh maith le leanaí 0-14 bliana d'aois, ar áireamh, nuair is iomchuí, agus ag na heatraimh ábhartha ad hoc, faoi réir treoirstaidéar rathúla a dhéanfar roimh ré.

(c) *Tréimhsí tagartha, eatraimh agus teorainneacha ama do sholáthar sonraí*

Soláthrófar staidreamh ón EHIS gach cúig bliana ar a laghad; d'fhéadfadh sé go mbeidh gá le minicíocht éagsúil le haghaidh bailiúcháin sonraí eile amhail sonraí maidir le galracht nó maidir le tionóiscí agus maidir le díobhálacha, mar aon le roinnt modúl suirbhé sonracha; na bearta a bhaineann leis an gcéad bhliain tagartha, leis an eatramh agus leis an teorainn ama do sholáthar na sonraí, glactar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2).

(d) *Ábhair a chumhdófar*

Cumhdófar an liosta ábhar seo a leanas sa tacar comhchoiteann comhchuibhithe sonraí a chuirfear ar fáil:

- stádas sláinte, lena n-áirítear aireachtálacha maidir le sláinte, feidhm fhisiciúil agus intinne, srianta agus míchumas,
- galracht fáthmheas-sonrach,
- cosaint ar phaindéim agus ar ghalair in-tarchurtha a d'fhéadfadh a bheith ann,
- tionóiscí agus díobhálacha, lena n-áirítear tionóiscí agus díobhálacha a bhaineann le sábháilteacht an tomhaltóra, agus, aon uair is féidir, le dochar a bhaineann le halcól agus le drugaí,
- stíl bheatha, amhail gníomhaíocht fhisiciúil, aiste bia, tobac a chaitheamh, alcól a ól agus drugaí a úsáid, agus fachtóirí timpeallachta, sóisialta agus ceirde,
- rochtain ar áiseanna do chúram sláinte coiscteach agus leighis, mar aon le seirbhísí cúraim fhadtéarmaigh agus úsáid a bhaint astu (suirbhé daonra),
- cúlra déimeagrafach na ndaoine aonair agus faisnéis shocheacnamaíoch maidir leis na daoine aonair.

Ní gá go gcumhdófaí na hábhair uile gach tráth a soláthrófaí sonraí. Na bearta a bhaineann leis na saintréithe, eadhon athróga, sainmhínithe agus aicmithe na n-ábhar a liostaítear thuas, agus le miondealú na saintréithe, glactar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2).

Beidh cur chun feidhme na Suirbhéanna Scrúduithe Sláinte roghnach i gcomhthéacs an Rialacháin seo. Ní rachaidh meánfhad an agallaimh in aghaidh an teaghlaigh thar uair an chloig i gcás an EHIS nó thar 20 nóiméad i gcás na modúl suirbhé eile.

(e) *Meiteashonraí*

Na bearta a bhaineann le soláthar meiteashonraí, lena n-áirítear meiteashonraí a bhaineann le saintréithe na suirbhéanna agus na bhfoinsí eile a úsáidtear, an daonra a chumhdaítear agus faisnéis maidir le haon sainiúlacht náisiúnta atá fíorriachtanach chun staidreamh agus táscairí inchoimparáide a léiriú agus a thiomsú, glactar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2).

IARSCRÍBHINN II

Fearann: Cúram sláinte(a) *Aidhmeanna*

Is é aidhm an fhearainn seo staidreamh a sholáthar maidir le cúram sláinte.

(b) *Raon feidhme*

Cumhdaítear leis an bhfearann seo iomlán na gníomhaíochtaí a chuireann institiúidí nó daoine aonair atá ag iarraidh cuspóir na sláinte a bhaint amach i gcrích, trí eolas míochaine, paraimhíochaine agus altrachta agus teicneolaíocht mhíochaine, pharaimhíochaine agus altrachta a chur i bhfeidhm, mar aon le gníomhaíochtaí riaracháin agus bainistíochta bainteacha.

Is ó fhoinsí riaracháin go príomha a thiomsófar na sonraí.

(c) *Tréimhsí tagartha, eatraimh agus teorainneacha ama do sholáthar sonraí*

Cuirfear an staidreamh ar fáil go bliantúil; na bearta a bhaineann leis an gcéad bhliain tagartha, leis an eatramh agus leis an teorainn ama do sholáthar na sonraí, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2).

(d) *Ábhair a chumhdófar*

Cumhdófar an liosta ábhar seo a leanas sa tacar comhchoiteann, comhchuibhithe sonraí a chuirfear ar fáil:

- áiseanna cúraim sláinte,
- acmhainní daonna cúraim sláinte,
- úsáid chúraim sláinte, seirbhísí aonair agus comhsheirbhísí,
- caitechas agus maoiniú cúraim sláinte.

Ní gá go gcumhdófaí na hábhair uile gach tráth a soláthrófaí sonraí. Bunófar an tacar sonraí i gcomhréir leis na haicmithe idirnáisiúnta iomchuí, agus na himthosca agus na cleachtais sna Ballstáit á gcur san áireamh.

Breithneofar sna bailiúcháin sonraí soghluaiseacht othar, eadhon an úsáid a bhaineann siad as áiseanna sláinte i dtír seachas a dtír chónaithe, agus soghluasteacht gairmithe sláinte, amhail na gairmithe sláinte sin a chleachtann a ngairm lasmuigh den tír inar bhain siad an chéad chead amach. Breithneoidh an Coimisiún cáilíocht an chúraim sláinte chomh maith.

Na bearta a bhaineann leis na saintréithe, eadhon athróga, sainmhínithe agus aicmithe na n-ábhar a liostaítear thuas, agus le miondealú na saintréithe, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2).

(e) *Meiteashonraí*

Na bearta a bhaineann le soláthar meiteashonraí, lena n-áirítear meiteashonraí a bhaineann le saintréithe na bhfoinsí agus na dtiomsúcháin eile a úsáidtear, leis an daonra a chumhdaítear agus leis an bhfaisnéis maidir le haon sainiúlacht náisiúnta atá fíor-riachtanach chun staidreamh agus táscairí inchomparáide a léiriú agus a thiomsú, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2).

IARSCRÍBHINN III

Fearann: Cúiseanna báis(a) *Aidhmeanna*

Is é aidhm an fhearainn seo staidreamh a sholáthar maidir le cúiseanna báis.

(b) *Raon feidhme*

Cumhdaítear leis an bhfearann seo an staidreamh maidir le cúiseanna báis mar a dhíorthaítear iad ó dheimhnithe míochaine báis náisiúnta agus moltaí EDS á gcur san áireamh. Tagraíonn an staidreamh atá le tiomsú don bhunchúis a shainmhíniú an EDS mar 'an galar nó an díobháil a thionscnaigh an tsraith teagmhas galrach a raibh an bás mar thoradh díreach orthu, nó imthosca na tionóisce nó an fhoréigin inar tharla an díobháil mharfach'. Tiomsófar an staidreamh do na básanna agus do na marbhghinte uile a tharlaíonn i ngach Ballstát, agus déanfar idirdhealú ann idir cónaitheoirí agus neamhchónaitheoirí. Aon uair is féidir, déanfar sonraí maidir le cúiseanna báis cónaitheoirí a éagann ar an gcoigríoch a áireamh i staidreamh a dtíre cónaithe.

(c) *Tréimhsí tagartha, eatraimh agus teorainneacha ama do sholáthar sonraí*

Cuirfear an staidreamh ar fáil go bliantúil. Na bearta a bhaineann leis an gcéad bhliain tagartha, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2). Tiolacfar na sonraí tráth nach déanaí ná 24 mhí tar éis dheireadh na bliana tagartha. Féadfar sonraí sealadacha nó meastacháin sonraí a sholáthar níos luaithe ná sin. I gcás teagmhas a bhaineann leis an tsláinte phoiblí, féadfar bailiúcháin sonraí speisialta breise a bhunú, le haghaidh na mbásanna uile nó do chúiseanna sonracha báis.

(d) *Ábhair a chumhdófar*

Cumhdófar an liosta ábhar seo a leanas sa tacar comhchoiteann, comhchuibhithe sonraí a chuirfear ar fáil:

- saintréithe an éagaigh,
- réigiún,
- saintréithe an bháis, lena n-áirítear an bhunchúis bháis.

Déanfar tacar sonraí na gcúiseanna báis a bhunú faoi chuimsiú Aicmiú Idirnáisiúnta Galar EDS agus leanfaidh sé rialacha Eurostat agus moltaí na Náisiún Aontaithe agus EDS i leith staidrimh daonra. Déanfar na sonraí maidir le saintréithe marbhghinte a sholáthar ar bhonn saorálach. Agus sonraí á soláthar maidir le básanna naíonán nuabheirthe (naíonáin a bhásaigh sula raibh siad 28 lá d'aois), tabharfar aitheantas do dhifríochtaí náisiúnta cleachtais maidir le taifead a dhéanamh ar ilchúiseanna báis.

Na bearta a bhaineann leis na saintréithe, eadhon athróa, sainmhínte agus aicmithe na n-ábhar a liostaítear thuas, agus le miondealú na saintréithe, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2).

(e) *Meiteashonraí*

Na bearta a bhaineann le soláthar meiteashonraí, lena n-áirítear meiteashonraí a bhaineann leis an daonra a chumhdaítear agus faisnéis maidir le haon sainiúlacht náisiúnta atá fíor-riachtanach do léiriú agus do thiomsú staidrimh inchomparáide agus táscairí inchomparáide, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2).

IARSCRÍBHINN IV

Fearann: Tionóiscí ag an obair(a) *Aidhmeanna*

Is é aidhm an fhearainn seo staidreamh a sholáthar maidir le tionóiscí ag an obair.

(b) *Raon feidhme*

Is é an sainmhíniú atá ar thionóiscí ag an obair 'teagmhas scoite a tharlaíonn le linn oibre agus as a dtagann díobháil choirp nó intinne'. Baileofar na sonraí, i leith an lucht oibre ar fad, i gcás tionóiscí marfacha ag an obair agus tionóiscí a mbítear as láthair ón obair ar feadh níos mó ná trí lá dá mbarr, agus bainfear úsáid as acmhainní riaracháin, arna gcomhlánú le foinsí ábhartha breise, aon uair is gá agus aon uair is féidir, i gcás grúpaí sonracha oibrithe nó cúinsí sonracha náisiúnta. Féadfar fo-thacar teoranta de shonraí bunúsacha a bhailiú maidir le tionóiscí a mbítear as láthair ón obair ar feadh níos lú ná ceithre lá dá mbarr, nuair a bheidh siad ar fáil agus ar bhonn roghnach, faoi chuimsiú an chomhoibrithe leis an Eagraíocht Idirnáisiúnta Saothair.

(c) *Tréimhsí tagartha, eatraimh agus teorainneacha ama do sholáthar sonraí*

Cuirfear an staidreamh ar fáil go bliantúil. Na bearta a bhaineann leis an gcéad bhliain tagartha, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2). Tiolacfar na sonraí tráth nach déanaí ná 18 mí tar éis dheireadh na bliana tagartha.

(d) *Ábhair a chumhdófar*

Cumhdófar an liosta ábhar seo a leanas sa tacar comhchuibhithe, comhchoiteann micreashonraí a chuirfear ar fáil:

- saintréithe an duine dhíobháilte,
- saintréithe na díobhála, lena n-áirítear a thromchúisí atá sé (laethanta a mbítear as láthair),
- saintréithe an fhiontair, lena n-áirítear an ghníomhaíocht eacnamaíoch,
- saintréithe an ionaid oibre,
- saintréithe na tionóisce, lena n-áirítear an tsraith teagmhas a bhain le cúiseanna agus imthosca na tionóisce.

Bunófar tacar sonraí maidir le tionóiscí ag an obair faoi chuimsiú na sonraíochtaí a leagtar síos le modheolaíocht an Staidrimh Eorpaigh i leith Tionóiscí ag an Obair (SETO), agus cuirfear imthosca agus cleachtais sna Ballstáit san áireamh.

Is ar bhonn saorálach a sholáthrófar sonraí maidir le náisiúntacht an duine dhíobháilte, méid an fhiontair agus am na tionóisce. Soláthrófar trí athróg ar a laghad maidir le hábhair Chéim III den mhodheolaíocht SETO, eadhon an t-ionad oibre agus an seicheamh teagmhas a bhain le cúiseanna agus imthosca na tionóisce. Ba cheart do na Ballstáit tuilleadh sonraí a sholáthar freisin a bheadh de réir shonraíochtaí Chéim III SETO, ar bhonn saorálach.

Na bearta a bhaineann leis na saintréithe, eadhon athróg, sainmhínithe agus aicmithe na n-ábhar a liostaítear thuas, agus le miondealú na saintréithe, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2).

(e) *Meiteashonraí*

Na bearta a bhaineann le soláthar meiteashonraí, lena n-áirítear meiteashonraí a bhaineann leis an daonra a chumhdaítear, rátaí dearbhaithe tionóiscí ag an obair agus, i gcás inarb ábhartha, saintréithe na samplála, mar aon le faisnéis maidir le haon sainiúlacht náisiúnta atá fíor-riachtanach do léiriú agus do thiomsú staidrimh inchoimparáide agus táscairí inchoimparáide, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2).

IARSCRÍBHINN V

Fearann: Galair cheirde agus fadhbanna sláinte agus tinnis eile a bhaineann leis an obair(a) *Aidhmeanna*

Is é aidhm an fhearainn seo staidreamh a sholáthar maidir le cásanna aitheanta de ghalair cheirde agus d'fhadhbanna sláinte agus tinnis eile a bhaineann leis an obair.

(b) *Raon feidhme*

- Is é an sainmhíniú atá ar chás de ghalair cheirde, cás atá aitheanta ag na húdaráis náisiúnta a bhfuil sé de chúram orthu galair cheirde a aithint. Baileofar na sonraí do ghalair cheirde a tharlaíonn agus do bhásanna de bharr galair cheirde.
- Is fadhbanna iad fadhbanna sláinte agus tinnis a bhaineann leis an obair ar féidir le coinníollacha oibre a bheith ina gcúis leo, ar féidir leo cur leo nó ar féidir leo a bheith ina gcúis leo go páirteach. Áirítear orthu sin fadhbanna sláinte coirp agus fadhbanna síceasóisialta. Ní gá go mbeadh cás d'fhadhb sláinte a bhaineann leis an obair agus cás tinnis a bhaineann leis an obair aitheanta ag údarás agus baileofar na sonraí a bhaineann leis ó shuirbhéanna daonra atá ann cheana, amhail an Suirbhé Eorpach um Agallaimh Shláinte (EHIS) nó suirbhéanna sóisialta eile.

(c) *Tréimhsí tagartha, eatraimh agus teorainneacha ama do sholáthar sonraí*

Soláthrófar sonraí maidir le galair cheirde go bliantúil agus tabharfar isteach iad tráth nach déanaí ná 15 mhí tar éis dheireadh na bliana tagartha. Na bearta a bhaineann leis na tréimhsí tagartha, leis na heatraimh agus leis an teorainn ama do sholáthar na mbailiúchán sonraí eile, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2).

(d) *Ábhair a chumhdófar*

Cumhdófar an liosta ábhar seo a leanas sa tacar comhchuibhithe, comhchoiteann sonraí a chuirfear ar fáil do ghalair cheirde:

- saintréithe an duine ghalraithe, lena n-áirítear a inscne agus a aois,
- saintréithe an ghalair, lena n-áirítear a thromchúisí atá sé,
- saintréithe an fhiontair agus an ionaid oibre, lena n-áirítear an ghníomhaíocht eacnamaíoch,
- saintréithe an ghníomhaí nó an fhachtóra ba chúis leis.

Bunófar tacar sonraí na ngalar cheirde faoi chuimsiú na sonraíochtaí a leagtar síos le modheolaíocht an Staidrimh Eorpaigh um Ghalair Cheirde (SEGC), agus cuirfear imthosca agus cleachtais sna Ballstáit san áireamh.

Cumhdófar an liosta ábhar seo a leanas sa tacar comhchuibhithe, comhchoiteann sonraí a chuirfear ar fáil d'fhadhbanna sláinte a bhaineann leis an obair:

- saintréithe an duine a bhfuil an fhadhb sláinte aige, lena n-áirítear inscne, aois agus stádas fostaíochta,
- saintréithe na faidhbe a bhaineann leis an obair, lena n-áirítear a thromchúisí atá sí,
- saintréithe an fhiontair agus an ionaid oibre, lena n-áirítear méid agus an ghníomhaíocht eacnamaíoch,
- saintréithe an ghníomhaí nó an fhachtóra ba chúis leis an bhfadhb sláinte nó a chuir léi.

Ní gá go gcumhdófaí na hábhair uile gach tráth a soláthrófaí sonraí.

Na bearta a bhaineann leis na saintréithe, eadhon athróa, sainmhínithe agus aicmithe na n-ábhar a liostaítear thuas, agus le miondealú na saintréithe, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2).

(e) *Meiteashonraí*

Na bearta a bhaineann le soláthar meiteashonraí, lena n-áirítear meiteashonraí a bhaineann leis an daonra a chumhdaítear agus faisnéis maidir le haon sainiúlacht náisiúnta atá fíor-riachtanach do léiriú agus do thiomsú staidrimh inchomparáide agus táscairí inchomparáide, glactar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 10(2).

RIALACHÁN (CE) Uimh. 1339/2008 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

an 16 Nollaig 2008

lena mbunaítear an Foras Eorpach Oiliúna

(athmhúnlú)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 150 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ⁽¹⁾,

Tar éis dóibh dul i gcomhairle le Coiste na Réigiún,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 251 den Chonradh ⁽²⁾,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) D'iarr an Chomhairle Eorpach ag an gcruinniú a bhí aici in Strasbourg an 8 agus an 9 Nollaig 1989 ar an gComhairle na cinntí is gá a ghlacadh ag tús na bliana 1990, ag gníomhú di ar thogra ón gCoimisiún, maidir le Foras Eorpach Oiliúna a bhunú le haghaidh Lár agus Oirthear na hEorpa. Chun na críche sin, ghlac an Chomhairle an 7 Bealtaine 1990 Rialachán (CEE) Uimh. 1360/90.
- (2) Rinneadh leasuithe substainteacha arís agus arís eile ar Rialachán (CEE) Uimh. 1360/90 ón gComhairle an 7 Bealtaine 1990 lena mbunaítear Foras Eorpach Oiliúna ⁽³⁾. Ós rud é go bhfuil leasuithe breise le déanamh, ba cheart é a athmhúnlú ar mhaithe le soiléireacht.
- (3) An 18 Nollaig 1989 ghlac an Chomhairle Rialachán (CEE) Uimh. 3906/89 maidir le cabhair eacnamaíoch do Phoblacht na hUngáire agus do Dhaonphoblacht na Polainne ⁽⁴⁾ lenar foráladh do chabhair i réimsí lena n-áirítear an oiliúint chun tacaíocht a thabhairt don phróiseas athchóirithe eacnamaíoch agus shóisialta san Ungáir agus sa Pholainn.
- (4) Rinne an Chomhairle cabhair den sórt sin a leathnú ina dhiaidh sin do thíortha eile i Lár agus in Oirthear na hEorpa faoi ghníomhartha dlíthiúla ábhartha.

(5) An 27 Iúil 1994 ghlac an Chomhairle Rialachán (CE) Uimh. 2063/94 ⁽⁵⁾ lena leasaítear Rialachán (CEE) Uimh. 1360/90 d'fhonn na Stáit a fhaigheann cúnamh faoi Rialachán (Euratom, CEE) Uimh. 2053/93 an 19 Iúil 1993 maidir leis an gcúnamh teicniúil d'athchóiriú eacnamaíoch agus do théarnamh eacnamaíoch a sholáthar i Stáit neamhspleácha an Iar-Aontais Shóivéadaigh agus sa Mhongóil ⁽⁶⁾ (an Clár TACIS) a áireamh i ngníomhaíochtaí an Fhorais Eorpaigh Oiliúna.

(6) An 17 Iúil 1998 ghlac an Chomhairle Rialachán (CE) Uimh. 1572/98 ⁽⁷⁾ lena leasaítear Rialachán (CEE) Uimh. 1360/90 d'fhonn na tíortha agus na críocha Meánmhara nach Ballstáit iad agus atá ina dtairbhíthe de na bearta airgeadais agus na bearta teicniúla a bheidh ag gabháil leis an athchóiriú ar a geilleagair agus ar a struchtúir shóisialta de bhun Rialachán (CE) Uimh. 1488/96 an 23 Iúil 1996 maidir le bearta airgeadais agus bearta teicniúla chun gabháil le hathchóiriú (MEDA) struchtúr eacnamaíoch agus sóisialta i réim na comhpháirtíochta Eora-Mheánmhara ⁽⁸⁾ a áireamh i ngníomhaíochtaí an Fhorais Eorpaigh Oiliúna.

(7) An 5 Nollaig 2000 ghlac an Chomhairle Rialachán (CE) Uimh. 2666/2000 maidir le cúnamh don Albáin, do Bhoisnia agus don Heirseagaivéin, don Chróit, do Phoblacht Chónaidhme na hIúgslavach agus d'Iar-Phoblacht Iúgslavach na Macadóine ⁽⁹⁾ agus lena leasaítear Rialachán (CEE) Uimh. 1360/90 d'fhonn na Stáit Bhalcánacha Thiar a chumhdaítear le Rialachán (CE) Uimh. 2666/2000 a áireamh i ngníomhaíochtaí an Fhorais Eorpaigh Oiliúna.

(8) Tá ionstraimí nua maidir le beartas caidrimh sheachtraigh le cur in ionad na gclár cúnamh sheachtraigh a bhaineann le tíortha a chumhdaítear le gníomhaíochtaí an Fhorais Eorpaigh Oiliúna, go príomha, an ionstraim a bunaíodh le Rialachán (CE) Uimh. 1085/2006 an 17 Iúil 2006 ón gComhairle lena mbunaítear Ionstraim um Chúnamh Réamhaontachais (IPA) ⁽¹⁰⁾ agus an ionstraim a bhunaítear le Rialachán (CE) Uimh. 1638/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Deireadh Fómhair 2006 lena leagtar síos forálacha ginearálta lena mbunaítear Ionstraim Eorpach um Chomharsanacht agus um Chomhpháirtíocht ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Tuairim an 22 Deireadh Fómhair 2008 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil).

⁽²⁾ Tuairim ó Pharlaimint na hEorpa an 22 Bealtaine 2008 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil), Comhsheasamh ón gComhairle an 18 Samhain 2008 (IO C 310 E, 5.12.2008, lch. 1) agus Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 16 Nollaig 2008 nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil.

⁽³⁾ IO L 131, 23.5.1990, lch. 1.

⁽⁴⁾ IO L 375, 23.12.1989, lch. 11.

⁽⁵⁾ IO L 216, 20.8.1994, lch. 9.

⁽⁶⁾ IO L 187, 29.7.1993, lch. 1.

⁽⁷⁾ IO L 206, 23.7.1998, lch. 1.

⁽⁸⁾ IO L 189, 30.7.1996, lch. 1. Rialachán arna leasú go deireanach le Rialachán (CE) Uimh. 1638/2006.

⁽⁹⁾ IO L 306, 7.12.2000, lch. 1.

⁽¹⁰⁾ IO L 210, 31.7.2006, lch. 82.

⁽¹¹⁾ IO L 310, 9.11.2006, lch. 1.

- (9) Trí thacaíocht a thabhairt d'fhorbairt caipitil dhaonna i gcomhthéacs a bheartais chaidrimh sheachtraigh, rannchuidíonn an tAE le forbairt eacnamaíoch sna tíortha sin trí na scileanna is gá a sholáthar chun táirgiúlacht agus fostaíocht a chothú agus tacaíonn sé le comhtháthú sóisialta trí rannpháirtíocht shibhialta a chur chun cinn.
- (10) I gcomhthéacs iarrachtaí na tíortha sin a struchtúir eacnamaíocha agus a struchtúir shóisialta a athchóiriú, tá forbairt caipitil dhaonna riachtanach chun cobhsaíocht fhadtéarmach agus saibhreas fadtéarmach a bhaint amach agus go háirithe chun cothromas socheacnamaíoch a bhaint amach.
- (11) D'fhéadfadh an Foras Eorpach Oiliúna rannchuidiú tábhachtach a dhéanamh, i gcomhthéacs bheartais an AE um chaidreamh sheachtrach, le forbairt caipitil dhaonna a fheabhsú, go háirithe maidir le hoideachas agus le hoiliúint ó thaobh na foghlama ar feadh an tsaoil.
- (12) Chun rannchuidiú a dhéanamh, beidh ar an bhForas Eorpach Oiliúna leas a bhaint as an taithí a fuair sé laistigh den AE maidir le hoideachas agus le hoiliúint ó thaobh na foghlama ar feadh an tsaoil agus leas a bhaint as taithí na n-institiúidí sin dá chuid a bhfuil baint acu leis an ngníomhaíocht sin.
- (13) Tá saoráidí réigiúnacha agus/nó náisiúnta agus saoráidí poiblí agus/nó príobháideacha ann sa Chomhphobal agus i dtíortha, lena n-áirítear na tíortha a chumhdaítear le gníomhaíochtaí an Fhorais Eorpaigh Oiliúna, ar féidir iarraidh orthu comhoibriú maidir le soláthar éifeachtach cabhrach i réimse na forbartha caipitil dhaonna, go háirithe maidir le hoideachas agus le hoiliúint ó thaobh na foghlama ar feadh an tsaoil.
- (14) Ba cheart do stádas agus do struchtúr an Fhorais Eorpaigh Oiliúna cuidiú le freagairt sholúbtha a thabhairt ar riachtanais shonracha éagsúla na dtíortha aonair a dtabharfar cúnamh dóibh, agus a chur ar chumas an Fhorais a fheidhmeanna a chur i gcrích i ndlúthchomhar leis na comhlachtaí náisiúnta agus na comhlachtaí idirnáisiúnta atá ann.
- (15) Ba cheart go dtabharfaí pearsantacht dhlítheanach don Fhoras Eorpach Oiliúna, agus dlúthchaidreamh corparáideach á chothabháil aige leis an gCoimisiún agus freagrachtaí foriomlána polaitiúla agus oibríochtúla an Chomhphobail agus a insititiúidí á n-urramú aige.
- (16) Ba cheart go mbeadh dlúthnaisc ag an bhForas Eorpach Oiliúna leis an Lárionad Eorpach um Fhorbairt na Gairmoiliúna (Cedefop), leis an Scéim Thraseorpach um Shoghluaisteacht i Staidéar Ollscoile (Tempus) agus le haon scéimeanna eile arna dtionscnamh ag an gComhairle chun cabhair a sholáthar i réimse na hoiliúna do na tíortha sin a chumhdaítear lena chuid gníomhaíochtaí.
- (17) Ba cheart go mbeadh an Foras Eorpach Oiliúna oscailte do rannpháirtíocht tíortha nach Ballstáit den Chomhphobal iad agus atá tiomanta mar atá an Comhphobal agus na Ballstáit cabhair a sholáthar do thíortha a chumhdaítear le gníomhaíochtaí an Fhorais Eorpaigh Oiliúna i réimse na forbartha caipitil dhaonna, go háirithe maidir le hoideachas agus le hoiliúint ó thaobh na foghlama ar feadh an tsaoil, páirt a ghlacadh faoi shocruithe a leagfar síos i gcomhaontuithe idir an Comhphobal agus na tíortha sin.
- (18) Ba cheart go ndéanfaí ionadaíocht ar na Ballstáit go léir, ar Pharlaimint na hEorpa agus ar an gCoimisiún ar Bhord Rialaithe chun rialú éifeachtach a dhéanamh ar fheidhmeanna an Fhorais.
- (19) Chun uathriail agus neamhspleáchas iomlán an Fhorais a ráthú, ba cheart buiséad uathrialach a thabhairt dó a dtiocfaidh a ioncam go príomha as ranníocaíocht an Chomhphobail. Ba cheart feidhm a bheith ag nós imeachta buiséid an Chomhphobail a mhéid a bhaineann sé le ranníocaíocht an Chomhphobail agus le haon fhóirdheontais eile is innmhuirir ar bhuiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh. Is í an Chúirt Iniúchóirí ar cheart di bheith freagrach as iniúchadh a dhéanamh ar na cuntais.
- (20) Is comhlacht é an Foras a bhunaigh na Comhphobail de réir bhrí Airteagal 185(1) de Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 1605/2002 ón gComhairle an 25 Meitheamh 2002 maidir leis an Rialachán Airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta na gComhphobal Eorpach ⁽¹⁾ (dá ngairfear 'an Rialachán Airgeadais' anseo feasta) agus ba cheart dó rialacha airgeadais an Rialacháin sin a ghlacadh dá réir.
- (21) Ba cheart go mbeadh feidhm maidir leis an bhForas ag Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 2343/2002 ón gCoimisiún an 19 Samhain 2002 maidir leis an Rialachán Réime Airgeadais do na comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 185 de Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 1605/2002 ⁽²⁾ (dá ngairfear 'an Rialachán Réime Airgeadais' anseo feasta).
- (22) D'fhoilligh calaois, éilliú agus gníomhaíochtaí neamhdhleathacha eile a chomhrac, ba cheart go mbeadh feidhm gan srian maidir leis an bhForas ag forálacha Rialachán (CE) Uimh. 1073/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Bealtaine 1999 maidir le himscrúduithe arna seoladh ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) ⁽³⁾.
- (23) Ba cheart go mbeadh feidhm maidir leis an bhForas ag Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 2001 maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid ó Pharlaimint na hEorpa, ón gComhairle agus ón gCoimisiún ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ IO L 248, 16.9.2002, lch. 1.

⁽²⁾ IO L 357, 31.12.2002, lch. 72.

⁽³⁾ IO L 136, 31.5.1999, lch. 1.

⁽⁴⁾ IO L 145, 31.5.2001, lch. 43.

- (24) Ba cheart go mbeadh feidhm maidir le próiseáil sonraí pearsanta ag an bhForas ag Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Nollaig 2000 maidir le daoine aonair a chosaint i dtaca le sonraí pearsanta a phróiseáil ag institiúidí agus comhlachtaí an Chomhphobail agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin ⁽¹⁾.
- (25) De bhun cinnidh arna ghlacadh an 29 Deireadh Fómhair 1993 de thoil a chéile ag ionadaithe Rialtais na mBallstát ag teacht le chéile dóibh ar leibhéal na gCeannairí Stát agus Rialtais, maidir le suímh comhlachtaí áirithe agus ranna áirithe de chuid na gComhphobal Eorpach agus suíomh Europol a shocrú ⁽²⁾, is in Torino, san Iodáil, a bheidh suíomh an Fhorais.
- (26) Ó tharla é nach féidir cuspóir an Rialachán seo, eadhon cúnamh a thabhairt do thríú tíortha i réimse fhorbairt an chaipitil dhaonna, a ghnóthú go leordhóthanach ar leibhéal na mBallstát agus gur fearr, dá bhrí sin, is féidir é a bhaint amach ar leibhéal an Chomhphobail, féadfaidh an Comhphobal bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar mar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach.
- (27) Urramaíonn an Rialachán seo na cearta bunúsacha a aithnítear leis an gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh, go háirithe Airteagal 43 de,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Aidhm agus raon feidhme

1. Bunaítear leis seo an Foras Eorpach Oiliúna (dá ngairfear 'an Foras' anseo feasta). Beidh sí mar aidhm ag an bhForas rannchuidiú, i gcomhthéacs bheartais AE um chaidreamh sheacht-rach, le forbairt caipitil dhaonna a fheabhsú, sna tíortha seo a leanas:
- (a) na tíortha atá cáilithe chun tacaíocht a fháil faoi Rialachán (CE) Uimh. 1085/2006 agus faoi ghníomhartha dlíthiúla gaolmhara iardain;
- (b) na tíortha atá cáilithe chun tacaíocht a fháil faoi Rialachán (CE) Uimh. 1638/2006 agus faoi ghníomhartha dlíthiúla gaolmhara iardain;
- (c) tíortha eile a ainmneofar le cinneadh ón mBord Rialaithe ar bhonn togra a bheidh á thacú ag dhá thrían dá chomhaltaí agus ar bhonn thuairim an Choimisiúin agus a chumhdófar le hionstraim Chomhphobail nó le comhaontú idirnáisiúnta lena n-áirítear comhpháirt forbartha caipitil dhaonna, agus a mhéid is féidir leis na hacmhainní a bheidh ar fáil.

Na 'tíortha comhpháirtíochta' a ghairfear de na tíortha dá dtagraítear i bpointe (a), i bpointe (b) agus i bpointe (c).

2. Chun críche an Rialachán seo, sainmhínítear 'forbairt caipitil dhaonna' mar obair a chuireann le forbairt ar feadh an tsaoil ar scileanna agus ar inniúlachtaí gach duine aonair trí fheabhas a chur ar na córais ghairmoideachais agus oiliúna.

3. D'fhonn a chuspóir a chur i gcrích, féadfaidh an Foras cúnamh a thabhairt do na tíortha comhpháirtíochta:

- (a) chun oiriúnú d'athruithe tionsclaíocha a éascú, go háirithe tríd an ngairmoiliúint agus tríd an athoiliúint ghairmiúil,
- (b) chun feabhas a chur ar an ngairmoiliúint tosaigh agus ar an ngairmoiliúint leanúnach le go n-éascófar an t-imeascadh gairmiúil agus an t-athimeascadh i margadh an tsaothair,
- (c) chun an rochtain ar an ngairmoiliúint a éascú agus chun soghluaiseacht na dteagascóirí, na n-oiliúnaithe agus, go háirithe, na ndaoine óga, a spreagadh,
- (d) chun comhar maidir le hoiliúint a spreagadh idir forais oideachais agus gnólachtaí,
- (e) chun malartuithe faisnéise agus malartuithe taithí a fhorbairt maidir le saincheisteanna is coiteann do chórais oiliúna na mBallstát,
- (f) chun cur le hinoiriúnaitheacht na n-oibrithe, go háirithe trína rannpháirtíocht a mhéadú in oideachas agus in oiliúint ó thaobh na foghlama ar feadh an tsaoil;
- (g) chun athchóirithe a dhearadh, a thabhairt isteach agus a chur chun feidhme sna córais oideachais agus oiliúna, d'fhonn an infhostaitheacht agus an ábharthacht don mhargadh saothair a fhorbairt.

Airteagal 2

Feidhmeanna

Chun an cuspóir a leagtar amach in Airteagal 1(1), a bhaint amach, beidh na feidhmeanna seo a leanas ag an bhForas, faoi theorainn na gcumhachtaí a thugtar don Bhord Rialaithe agus faoi réir na dtreoirlínte ginearálta arna mbunú ar leibhéal an Chomhphobail:

- (a) faisnéis, anailís bheartais agus comhairle a sholáthar maidir le saincheisteanna a bhaineann le forbairt caipitil dhaonna sna tíortha comhpháirtíochta;
- (b) eolas agus anailís a chur ar aghaidh ar na riachtanais scileanna sna margaí saothair náisiúnta agus áitiúla;

⁽¹⁾ IO L 8, 12.1.2001, lch. 1.

⁽²⁾ IO C 323, 30.11.1993, lch. 1.

- (c) tacaíocht a thabhairt do na geallsealbhóirí ábhartha sna tíortha comhpháirtíochta chun cur lena gcumas i bhforbairt caipitil dhaonna;
- (d) malartú faisnéise agus taithí a éascú idir bhronntóirí a bhfuil baint acu le hathchóiriú na forbartha caipitil dhaonna sna tíortha comhpháirtíochta;
- (e) tacaíocht a thabhairt chun cúnamh Comhphobail a sholáthar do thíortha comhpháirtíochta i réimse na forbartha caipitil dhaonna;
- (f) faisnéis a scaipeadh agus líonrú agus malartú taithí agus deachleachtais maidir le saincheisteanna i bhforbairt an chaipitil dhaonna a chothú idir an tAE agus na tíortha comhpháirtíochta agus i measc na dtíortha comhpháirtíochta féin;
- (g) rannchuidiú, ar iarraidh ón gCoimisiún, leis an anailís a dhéantar ar éifeachtacht fhoriomlán an chúnaimh oiliúna a thugtar do na tíortha comhpháirtíochta;
- (h) cibé cúraimí eile a ghlacadh a bhféadfaidh an Bord Rialaithe agus an Coimisiún comhaontú orthu, faoi chuimsiú ginearálta an Rialacháin seo.

Airteagal 3

Forálacha ginearálta

1. Beidh pearsantacht dhlítheanach ag an bhForas agus beidh aige i ngach ceann de na Ballstáit an inniúlacht dhlítheanach is fairsinge atá ar fáil do dhaoine dlítheanacha faoina dhlíthe. Féadfaidh an Foras, go háirithe, maoin shochorraithe agus maoin dhochorraithe a fháil nó a dhiúscairt agus féadfaidh sé bheith ina pháirtí in imeachtaí dlíthiúla. Beidh an Foras neamhbhrabúsach.
2. Is in Torino, san Iodáil, a bheidh suíomh an Fhorais.
3. Comhoibreoidh an Foras le comhlachtaí abhartha eile an Chomhphobail, le tacaíocht ón gCoimisiún. Comhoibreoidh an Foras, go háirithe, leis an Lárionad Eorpach um Fhorbairt na Gairmoiliúna (Cedefop) faoi chuimsiú cláir oibre chomhpháirtigh bhliantúil a chuirfear i gceangal le clár oibre bliantúil gach gníomhaireachta d'fhonn an tsineirgíocht agus an chomhlántacht a chur chun cinn idir ghníomhaíochtaí an dá ghníomhaireacht.
4. Féadfar cuireadh a thabhairt, i gcás inarb iomchuí, d'ionadaithe na gcomhpháirtithe sóisialta ar an leibhéal Eorpach atá gníomhach cheana in obair na n-institiúidí Comhphobail, agus d'eagraíochtaí idirnáisiúnta atá gníomhach i réimse na hoiliúna, a bheith rannpháirteach in obair an Fhorais.
5. Beidh an Foras faoi réir rialú riaracháin an Ombudsman Eorpaigh, de bhun na gcoinníollacha a leagtar amach in Airteagal 195 den Chonradh.

6. Féadfaidh an Foras comhaontuithe comhair a bhunú le comhlachtaí ábhartha eile atá gníomhach i réimse na forbartha caipitil dhaonna san AE agus go hidirnáisiúnta. Glacfaidh an Bord Rialaithe comhaontuithe den sórt sin ar bhonn dréachta a thíolacfaidh an Stiúrthóir tar éis don Choimisiún a thuairim a thabhairt uaidh. Ní foláir do na socruithe oibre a bheidh ann dlí an Chomhphobail a chomhlíonadh.

Airteagal 4

Trédhearcacht

1. Gníomhóidh an Foras le hardleibhéal trédhearcachta agus comhlíonfaidh sé, go háirithe, mír 2 go mír 4.
2. Laistigh de shé mhí tar éis dó a Bhord Rialaithe a bhunú, poibleoidh an Foras:
 - (a) Rialacha nós imeachta an Fhorais agus rialacha nós imeachta an Bhoird Rialaithe;
 - (b) Tuarascáil bhliantúil ar ghníomhaíochtaí an Fhorais.
3. I gcásanna iomchuí, féadfaidh an Bord Rialaithe údarás a thabhairt d'ionadaithe na bpáirtithe leasmhara freastal ar chruinnithe chomhlachtaí an Fhorais ina gcáil mar bhreathnadóirí.
4. Beidh feidhm ag Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 maidir le doiciméid a bheidh ina sheilbh ag an bhForas.

Glacfaidh an Bord Rialaithe socruithe praiticiúla chun an Rialachán sin a chur i bhfeidhm.

Airteagal 5

Rúndacht

1. Gan dochar d'Airteagal 4(4), ní nochtfaidh an Foras do thríú páirtithe faisnéis rúnda a fuair sé agus ar iarradh go ndéileálfai léi go rúnda agus a mbeidh cúis mhaith ann le déileáil léi amhlaidh.
2. Beidh comhaltaí an Bhoird Rialaithe agus an Stiúrthóir faoi réir oibleagáid na rúndachta gairmiúla dá dtagraítear in Airteagal 287 den Chonradh.
3. Beidh an fhaisnéis a bhaileoidh an Foras i gcomhréir le gníomh a bhunaithe faoi réir Rialachán (CE) Uimh. 45/2001.

*Airteagal 6***Leigheasanna**

Féadfaidh cinntí a ghlacfaidh an Foras de bhun Airteagal 8 de Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 a bheith ina n-ábhar gearáin chuig an Ombudsman nó ina n-ábhar caingne os comhair Chúirt Bhreithiúnais na gComhphobal Eorpach, faoi na coin-níollacha a leagtar síos in Airteagal 195 agus in Airteagal 230 den Chonradh faoi seach.

*Airteagal 7***An Bord Rialaithe**

1. Beidh ag an bhForas Bord Rialaithe ar a mbeidh ionadaí amháin ó gach Ballstát, triúr ionadaithe ón gCoimisiún, mar aon le triúr saineolaithe gan chead vótála a ainmneoidh Parlaimint na hEorpa.

Chomh maith leis sin, féadfaidh triúr ionadaithe ó na tíortha comhpháirtíochta freastal ar chruinnithe an Bhoird Rialaithe mar bhreathnadóirí.

Féadfar malartaigh a cheapfar go comhuaineach a chur in ionad na n-ionadaithe.

2. Ceapfaidh na Ballstáit agus an Coimisiún a n-ionadaithe féin agus a malartaigh féin ar an mBord Rialaithe.

Is é an Coimisiún a dhéanfaidh na hionadaithe ó na tíortha comhpháirtíochta a cheapadh ar bhonn liosta iarrthóirí a mholfaidh na tíortha sin agus ar bhonn na taithí agus an tsaineolais a bheidh acu i réimsí oibre an Fhorais.

Déanfaidh na Ballstáit, Parlaimint na hEorpa agus an Coimisiún gach iarracht chun ionadaíocht chothrom a bhaint amach idir fir agus mná ar an mBord Rialaithe.

3. Is cúig bliana a bheidh i dtéarma oifige na n-ionadaithe. Féadfar an téarma oifige a athnuachan uair amháin.

4. Is duine d'ionadaithe an Choimisiúin a bheidh ina Chathaoirleach ar an mBord Rialaithe. Rachaidh téarma oifige an Chathaoirleach in éag nuair a scoirfidh sé nó sí de bheith ina chomhalta nó ina comhalta den Bhord Rialaithe.

5. Glacfaidh an Bord Rialaithe a rialacha nós imeachta.

*Airteagal 8***Rialacha vótála agus cúraimí an Chathaoirleach**

1. Beidh vóta amháin ag gach ionadaí ar na Ballstáit a bheidh ar an mBord Rialaithe. Beidh vóta amháin arna chomhroinnt ag ionadaithe an Choimisiúin.

I gcás chinntí an Bhoird Rialaithe, beidh gá le tromlach dhá thrían de na comhaltaí sin dá chuid a bhfuil sé de cheart acu vótáil, ach amháin sna cásanna dá dtagraítear i mír 2 agus i mír 3.

2. Cinnfidh an Bord Rialaithe, trí chinneadh d'aon toil de na comhaltaí sin dá chuid a bhfuil ceart vótála acu, na rialacha lena rialaítear teangacha an Fhorais, agus cuirfear san áireamh gur gá a áirithiú go mbeidh rochtain ag na páirtithe leasmhara go léir ar obair an Fhorais agus go mbeidh siad rannpháirteach san obair sin.

3. Comórfaidh an Cathaoirleach cruinniú den Bhord Rialaithe uair amháin sa bhliain ar a laghad. Féadfar cruinnithe breise a chomórath ar iarratas ó thromlach simplí de na comhaltaí sin den Bhord Rialaithe a bhfuil ceart vótála acu.

Beidh an Cathaoirleach freagrach as an mBord Rialaithe a chur ar an eolas faoi ghníomhaíochtaí eile Comhphobail a mbeidh baint acu lena chuid oibre agus faoi ionchais an Choimisiúin maidir le gníomhaíochtaí an Fhorais sa bhliain a bheidh le teacht.

*Airteagal 9***Cumhachtaí an Bhoird Rialaithe**

Beidh na feidhmeanna agus na cumhachtaí seo a leanas ag an mBord Rialaithe:

- (a) an Stiúrthóir a cheapadh agus, i gcás inarb iomchuí, a bhriseadh i gcomhréir le hAirteagal 10(5);
- (b) údarás araíonachta a fheidhmiú ar an Stiúrthóir;
- (c) clár oibre bliantúil an Fhorais a ghlacadh ar bhonn dréachta a thíolacfaidh an Stiúrthóir tar éis don Choimisiún a thuairim a thabhairt uaidh, i gcomhréir le hAirteagal 12;
- (d) meastachán bliantúil ar ioncam agus ar chaiteachas a tharraingt suas don Fhoras agus an meastachán sin a chur ar aghaidh chuig an gCoimisiún;
- (e) dréachtphlean bunaíochta agus buiséad críochnaitheach an Fhorais a ghlacadh nuair a bheidh an nós imeachta buiséid bhliantúil críochnaithe, i gcomhréir le hAirteagal 16;
- (f) tuarascáil bhliantúil an Fhorais ar a ghníomhaíochtaí a ghlacadh, i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 13 agus í a chur chuig institiúidí an Chomhphobail agus na Ballstáit;
- (g) glacfaidh sé rialacha nós imeachta an Fhorais ar bhonn dréachta a thíolacfaidh an Stiúrthóir tar éis don Choimisiún a thuairim a thabhairt uaidh;
- (h) na rialacha airgeadais a mbeidh feidhm acu maidir leis an bhForas a ghlacadh ar bhonn dréachta arna thíolacadh ag an Stiúrthóir tar éis don Choimisiún a thuairim a thabhairt uaidh, i gcomhréir le hAirteagal 19;
- (i) na nósanna imeachta a ghlacadh chun Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 a chur chun feidhme, i gcomhréir le hAirteagal 4 den Rialachán seo.

*Airteagal 10***An Stiúrthóir**

1. Is é an Bord Rialaithe a cheapfaidh Stiúrthóir an Fhorais do thréimhse cúig bliana ó liosta de thriúr iarrthóirí ar a laghad a thíolacfaidh an Coimisiún. Sula gceapfar é, iarrfar ar an iarrthóir a roghnóidh an Bord Rialaithe ráiteas a dhéanamh os comhair choiste inniúil nó choistí inniúla Pharlaimint na hEorpa agus ceisteanna a chuirfidh comhaltaí an choiste nó na gcoistí sin a fhreagairt.

Déanfaidh an Coimisiún meastóireacht, i gcaitheamh 9 mí dheireanacha na tréimse cúig bliana sin agus ar bhonn réamhmheastóireachta a dhéanfaidh saineolaithe seachtracha, ina ndéanfar na nithe seo a leanas go háirithe a mheas:

- feidhmíocht an Stiúrthóra,
- dualgais agus riachtanais an Fhorais sna blianta a bheidh le teacht.

Féadfaidh an Bord Rialaithe, ag gníomhú dó ar thogra ón gCoimisiún, agus an tuarascáil ar an meastóireacht á cur san áireamh aige agus sna cásanna sin amháin a bhfuil bonn cirt leis de réir dhualgais agus cheanglais an Fhorais, téarma oifige an Stiúrthóra a shíneadh uair amháin ar feadh trí bliana ar a mhéid.

Cuirfidh an Bord Rialaithe in iúl do Pharlaimint na hEorpa go bhfuil sé ar intinn aige téarma oifige an Stiúrthóra a shíneadh. An mhí sula sínfear a théarma nó a téarma oifige, féadfar cuireadh a thabhairt don Stiúrthóir ráiteas a dhéanamh os comhair choiste inniúil nó choistí inniúla Pharlaimint na hEorpa agus ceisteanna a chuirfidh comhaltaí an choiste nó na gcoistí sin a fhreagairt.

I gcás nach síneofar an téarma oifige, fanfaidh an Stiúrthóir in oifig go dtí go gceapfar a chomharba nó a comharba.

2. Ceapfar an Stiúrthóir ar bhonn fiúntais, scileanna riaracháin agus bainistíochta agus ar bhonn saineolais agus taithí i réimse oibre an Fhorais.

3. Is é an Stiúrthóir a bheidh mar ionadaí dlíthiúil ar an bhForas.

4. Beidh na feidhmeanna agus na cumhachtaí seo a leanas ag an Stiúrthóir:

- (a) an dréachtchlár oibre bliantúil, dréachtmheastachán ar chaitheamh agus ar ioncam an Fhorais, a dhréachttrialacha nós imeachta agus dréachttrialacha nós imeachta an Bhoird Rialaithe, dréachttrialacha airgeadais an Fhorais agus obair an Bhoird Rialaithe, mar aon le haon mheithleacha *ad hoc* a thionólfad an Bord Rialaithe, a ullmhú ar bhonn na dtreoirínte ginearálta arna mbunú ag an gCoimisiún;
- (b) bheith rannpháirteach, gan cheart vótála, i gcruinnithe an Bhoird Rialaithe;
- (c) cinntí an Bhoird Rialaithe a chur chun feidhme;
- (d) clár oibre bliantúil an Fhorais a chur chun feidhme agus freagairt a thabhairt ar iarrataí ar chúnamh ón gCoimisiún;

- (e) dualgais an oifigigh údaráis a fheidhmiú, i gcomhréir le hAirteagal 33 go hAirteagal 42 den Rialachán Réime Airgeadais;
- (f) buiséad an Fhorais a chur chun feidhme;
- (g) córas éifeachtach monatóireachta a chur ar bun chun go bhféadfár na measúnuithe rialta dá dtagraítear in Airteagal 24 a dhéanamh agus, ar an mbonn sin, dréacht-tuarascáil bhliantúil a ullmhú ar ghníomhaíochtaí an Fhorais;
- (h) an tuarascáil bhliantúil ar ghníomhaíochtaí a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa;
- (i) gach ábhar a bhaineann le cúrsaí foirne a bhainistiú, agus go háirithe na cumhachtaí dá bhforáiltear in Airteagal 21 a fheidhmiú;
- (j) struchtúr eagrúcháin an Fhorais a shainiú agus é a chur faoi bhráid an Bhoird Rialaithe lena fhormheas;
- (k) ionadaíocht ar an bhForas a dhéanamh os comhair Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle i gcomhréir le forálacha Airteagal 18.

5. Beidh an Stiúrthóir freagrach don Bhoird Rialaithe as a chuid nó a cuid gníomhaíochtaí, agus féadfaidh an Bord an Stiúrthóir a chur as oifig roimh dheireadh a théarma nó a téarma oifige ar thogra ón gCoimisiún.

*Airteagal 11***Leas an phobail agus neamhspleáchas**

Gníomhóidh comhaltaí an Bhoird Rialaithe agus an Stiúrthóir ar mhaithe le leas an phobail agus go neamhspleách ar aon tionchar seachtrach. Chuige sin, tabharfaidh siad dearbhú tiomantais i scríbhinn agus dearbhú leasanna i scríbhinn gach bliain.

*Airteagal 12***An clár oibre bliantúil**

1. Cloífidh an clár oibre bliantúil le haidhm, le raon feidhme agus le feidhmeanna an Fhorais a shainmhíniú in Airteagal 1 agus in Airteagal 2.

2. Déanfar é a dhréachtú faoi chuimsiú chlár oibre ilbhliantúil ceithre bliana i gcomhar le seirbhísí an Choimisiúin agus ag féachaint do na tosaíochtaí caidrimh sheachtraigh leis na tíortha agus leis na réigiúin lena mbaineann agus ar bhonn na taithí a fuarthas san oideachas agus san oiliúint laistigh den Chomhphobal.

3. Cuirfear meastachán ar an gcaiteachas is gá agus leithdháileadh na n-acmhainní foirne agus buiséid ag gabháil leis na tionscadail agus leis na gníomhaíochtaí a bheidh sa chlár oibre bliantúil.

4. Cuirfidh an Stiúrthóir an dréachtchlár oibre bliantúil faoi bhráid an Bhoird Rialaithe tar éis don Choimisiún a thuairim a thabhairt uaidh ina leith.

5. Glacfaidh an Bord Rialaithe an dréachtchlár oibre bliantúil faoin 30 Samhain den bhliain roimhe sin ar a dhéanaí. Glacfar an clár oibre bliantúil go críochnaitheach ag tús na bliana airgeadais atá i dtrácht.

6. Féadfar an clár oibre bliantúil a oiriúnú, i gcás inar gá, i gcaitheamh na bliana tríd an nós imeachta céanna a úsáid chun beartais Chomhphobail níos éifeachtaí a áirithiú.

Airteagal 13

Tuarascáil bhliantúil ar ghníomhaíochtaí

1. Cuirfidh an Stiúrthóir tuarascáil chuig an mBord Rialaithe ar fheidhmíocht a chuid nó a cuid dualgas i bhfoirm tuarascála bliantúla ar ghníomhaíochtaí.

2. Beidh sa tuarascáil faisnéis airgeadais agus bhainistíochta lena dtabharfar torthaí na n-oibríochtaí le fios trí thagairt a dhéanamh don chlár oibre bliantúil agus do na cuspóirí a socraíodh, do na rioscaí a bhaineann leis na hoibríochtaí sin, don úsáid a bhaintear as na hacmhainní a soláthraíodh agus don tslí inar fheidhmigh an córas inmheánach rialaithe.

3. Dréachtóidh an Bord Rialaithe anailís agus measúnú ar an an dréacht-tuarascáil bhliantúil ar ghníomhaíochtaí ar an mbliain airgeadais roimhe sin.

4. Glacfaidh an Bord Rialaithe an tuarascáil bhliantúil ar ghníomhaíochtaí agus cuirfidh sé an tuarascáil sin maraon leis an anailís agus leis an measúnú ar aghaidh chuig comhlachtaí inniúla Pharlaimint na hEorpa, na Comhairle, an Choimisiúin, an Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta agus na Cúirte Iniúchóirí faoin 15 Meitheamh an bhliain ina dhiaidh sin, ar a dhéanaí. Cuirfear an tuarascáil sin ar aghaidh freisin chuig na Ballstáit agus, chun críche faisnéise, chuig na tíortha comhpháirtíochta.

5. Déanfaidh an Stiúrthóir tuarascáil bhliantúil an Fhorais ar ghníomhaíochtaí a chur i láthair choistí ábhartha Pharlaimint na hEorpa agus os comhair chomhlachtaí ullmhúcháin na Comhairle.

Airteagal 14

Naisc le gníomhaíochtaí Comhphobail eile

Áiríteoidh an Coimisiún, i gcomhar leis an mBord Rialaithe, comhleanúnachas agus comhlántacht idir obair an Fhorais agus gníomhaíochtaí eile ar leibhéal an Chomhphobail, laistigh den Chomhphobal agus le linn cúnamh a thabhairt do na tíortha comhpháirtíochta.

Airteagal 15

An Buiséad

1. Ullmhófar meastacháin ar ioncam agus ar chaiteachas uile an Fhorais le haghaidh gach bliana airgeadais agus taispeánfar iad i mbuiséad an Fhorais, ina n-áireofar plean bunaíochta. Comhfheagróidh an bhliain airgeadais don bhliain féilire.

2. Beidh an t-ioncam agus an caiteachas a thaispeánfar i mbuiséad an Fhorais ar comhardú.

3. Beidh in ioncam an Fhorais, gan dochar do chineálacha eile ioncaim, fóirdheontas ó bhuiséad ginearálta an AE, íocaíochtaí a rinneadh mar luach saothair ar sheirbhísí a tugadh maraon le maoiniú ó fhoinsí eile.

4. Beidh sa bhuiséad freisin mionsonraí maidir le haon chistí a chuir na tíortha comhpháirtíochta iad féin ar fáil le haghaidh tion-scadal a thairbhíonn de chúnamh airgeadais ón bhForas.

Airteagal 16

Nós imeachta buiséid

1. Déanfaidh an Bord Rialaithe, gach bliain, meastachán ar ioncam agus ar chaiteachas don Fhoras, don bhliain airgeadais ina dhiaidh sin a ullmhú ar bhonn dréachta a dhéanfaidh an Stiúrthóir a tharraingt suas gach bliain. Déanfaidh an Bord Rialaithe an meastachán sin, lena n-áireofar plean bunaíochta, a chur ar aghaidh chuig an gCoimisiún faoin 31 Márta ar a dhéanaí.

2. Scrúdóidh an Coimisiún an meastachán, ag féachaint do na teorainneacha a bheartófar don mhéid foriomlán a bheidh ar fáil le haghaidh gníomhaíochtaí seachtracha, agus cuirfidh sé isteach i réamh-dhréachtbhuiséad ginearálta an AE na hacmhainní a mheasfaidh sé is gá don phlean bunaíochta agus an méid fóirdheontais a mhuirearófar ar bhuiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh.

3. Cuirfidh an Coimisiún an meastachán ar aghaidh chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle (dá ngairfear 'an t-údarás buiséadach' anseo feasta) in éineacht le réamh-dhréachtbhuiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh.

4. Údaróidh an t-údarás buiséadach na leithreasaí don fhóirdheontas don Fhoras.

Glacfaidh an t-údarás buiséadach an plean bunaíochta don Fhoras.

5. Glacfaidh an Bord Rialaithe buiséad an Fhorais. Beidh sé críochnaitheach tar éis ghlacadh chríochnaitheach buiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh. I gcás inar iomchuí, déanfar é a choigeartú dá réir.

6. Tabharfaidh an Bord Rialaithe fógra don údarás buiséadach, a luaithe is féidir, faoi aon tionscadal a bheidh sé ar intinn aige a chur chun feidhme agus a bhféadfadh impleachtaí suntasacha airgeadais a bheith aige ar mhaoiniú an bhuiséid, go háirithe aon tionscadal a bhaineann le maoin, amhail foirgnimh a ghlacadh ar cíós nó a cheannach. Cuirfidh sé an Coimisiún ar an eolas faoi sin.

I gcás ina dtabharfaidh brainse den údarás buiséadach fógra go bhfuil sé ar intinn aige tuairim a thabhairt, cuirfidh sé a thuairim ar aghaidh chuig an mBord Rialaithe laistigh de thréimhse seachtaine ón dáta ar fógraíodh an tionscadal.

Airteagal 17

Cur chun feidhme agus rialú an bhuiséid

1. Faoin 1 Márta ar a dhéanaí tar éis gach bliana airgeadais, cuirfidh oifigeach cuntasáíochta an Fhorais na cuntais shealadacha in iúl d'oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin mar aon le tuarascáil ar an mbainistíocht buiséid agus airgeadais don bhliain airgeadais sin. Comhdhlúthóidh oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin cuntais shealadacha na n-institiúidí agus na gcomhlachtaí dláraithe i gcomhréir le hAirteagal 128 den Rialachán Airgeadais.

2. Faoin 31 Márta i ndiaidh gach bliana airgeadais, ar a dhéanaí, cuirfidh oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin cuntais shealadacha an Fhorais faoi bhráid na Cúirte Iniúchóirí mar aon le tuarascáil ar an mbainistíocht buiséid agus airgeadais don bhliain airgeadais sin. Déanfar an tuarascáil ar an mbainistíocht buiséid agus airgeadais don bhliain airgeadais sin a chur ar aghaidh chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle freisin.

3. Déanfaidh an Stiúrthóir buiséad an Fhorais a chur chun feidhme.

4. Nuair a gheobhaidh an Stiúrthóir barúlacha na Cúirte Iniúchóirí maidir le cuntais shealadacha an Fhorais de bhun Airteagal 129 den Rialachán Airgeadais, déanfaidh sé cuntais chríochnaitheacha an Fhorais a tharraingt suas ar a fhreagracht nó a freagracht féin agus cuirfidh sé iad ar aghaidh chuig an mBord Rialaithe chun a thuairim a fháil.

5. Tabharfaidh an Bord Rialaithe a thuairim uaidh ar chuntais chríochnaitheacha an Fhorais.

6. Déanfaidh an Stiúrthóir, faoin 1 Iúil i ndiaidh gach bliana airgeadais, ar a dhéanaí, na cuntais chríochnaitheacha sin a chur ar aghaidh, in éineacht le tuairim an Bhoird Rialaithe, chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig an gCoimisiún agus chuig an gCúirt Iniúchóirí.

7. Foilseofar na cuntais chríochnaitheacha.

8. Cuirfidh an Stiúrthóir freagra chuig an gCúirt Iniúchóirí maidir lena barúlacha faoin 30 Meán Fómhair tar éis gach bliana airgeadais, ar a dhéanaí. Cuirfidh sé nó sí an freagra sin chuig an mBord Rialaithe freisin.

9. Aon fhaisnéis is gá chun nós imeachta urscaoilte a chur i bhfeidhm go réidh don bhliain airgeadais i dtrácht, mar a leagtar síos in Airteagal 146(3) den Rialachán Airgeadais é, cuirfidh an Stiúrthóir faoi bhráid Parlaimint na hEorpa í, ar iarratas ón bParlaimint.

10. Déanfaidh Parlaimint na hEorpa, ar mholadh ón gComhairle ag gníomhú di trí thromlach cáilithe, urscaoileadh a thabhairt don Stiúrthóir roimh an 30 Aibreán sa bhliain N + 2, i leith chur chun feidhme an bhuiséid don bhliain N.

11. Glacfaidh an Stiúrthóir gach beart a iarrtar leis na barúlacha a ghabhann leis an gcinneadh lena ndéantar urscaoileadh.

Airteagal 18

Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle

Gan dochar do na rialuithe dá dtagraítear in Airteagal 17 agus, go háirithe, do na nósanna imeachta buiséid agus urscaoilte, féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle éisteacht leis an Stiúrthóir maidir le haon ábhar a bhaineann le gníomhaíochtaí an Fhorais a iarraidh tráth ar bith.

Airteagal 19

Rialacha Airgeadais

1. Glacfaidh an Bord Rialaithe na rialacha airgeadais is infheidhme maidir leis an bhForas tar éis dó dul i gcomhairle leis an gCoimisiún. Ní fhéadfaidh siad imeacht ón Rialachán Réime Airgeadais mura gá go sonrach imeacht uaidh le haghaidh oibriú an Fhorais agus mura bhfaighfear toiliú roimh ré ón gCoimisiún.

2. I gcomhréir le hAirteagal 133(1) den Rialachán Airgeadais, cuirfidh an Foras na rialacha cuntasáíochta a ghlacfaidh oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin i bhfeidhm ionas gur féidir cuntais an Fhorais a chomhdhlúthú le cuntais an Choimisiúin.

3. Beidh feidhm ag Rialachán (CE) Uimh. 1073/1999 maidir leis an bhForas go huile agus go hiomlán.

4. Urramóidh an Foras Comhaontú Idirinstitiúideach an 25 Bealtaine 1999 idir Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle agus an Coimisiún maidir le himscrúduithe inmheánacha arna seoladh ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) ⁽¹⁾. Glacfaidh an Bord Rialaithe na bearta is gá chun cuidiú le OLAF na himscrúduithe inmheánacha sin a dhéanamh.

Airteagal 20

Pribhléidí agus díolúintí

Beidh feidhm maidir leis an bhForas ag an bPrótacal ar phribhléidí agus díolúintí na gComhphobal Eorpach.

Airteagal 21

Rialacháin foirne

1. Beidh foireann an Fhorais faoi rialú ag na rialacha agus na rialacháin is infheidhme maidir le hoifigigh agus le seirbhísigh eile na gComhphobal Eorpach.

2. Déanfaidh an Foras na cumhachtaí a chineachtar chuig an Údarás Ceapacháin a fheidhmiú maidir le foireann an Fhorais.

3. Glacfaidh an Bord Rialaithe, i gcomhaontú leis an gCoimisiún, na rialacha cuí cur chun feidhme i gcomhréir leis na socruithe dá bhforáiltear in Airteagal 110 de Rialacháin Foirne Oifigigh na gComhphobal Eorpach agus in Airteagal 127 de Choinníollacha Fostaíochta Sheirbhísigh Eile na gComhphobal Eorpach.

4. Féadfaidh an Bord Rialaithe forálacha a ghlacadh chun go bhféadfar saineolaithe náisiúnta ó na Ballstáit nó ó na tíortha comhpháirtíochta a fhostú agus iad ar iasacht chuig an bhForas.

⁽¹⁾ IO L 136, 31.5.1999, lch. 15.

*Airteagal 22***Dlitanas**

1. Beidh dlitanas conarthach an Fhorais faoi rialú ag an dlí a bhaineann leis an gconradh i dtrácht.

2. I gcás dliteanais neamhchonarthaigh, déanfaidh an Foras, i gcomhréir leis na prionsabail ghinearálta is coiteann do dhlíthe na mBallstát, aon damáiste a shlánú a raibh an Foras nó a sheirbhísigh ina siocair leis i bhfeidhmiú a gcuid dualgas.

Beidh dlínse ag an gCúirt Bhreithiúnais i ndíospóidí a bhaineann le cúiteamh aon damáiste den sórt sin.

3. Beidh dlitanas pearsanta seirbhíseach i leith an Fhorais faoi rialú ag na forálacha ábhartha is infheidhme maidir le foireann an Fhorais.

*Airteagal 23***Rannpháirtíocht tríú tíortha**

1. Beidh an Foras do rannpháirtíocht tíortha nach Ballstáit den Chomhphobal iad ach atá tiomanta mar atá an Comhphobal agus na Ballstáit cabhair a sholáthar do na tíortha comhpháirtíochta a shainítear in Airteagal 1(1) i réimse na forbartha caipitil dhaonna, faoi shocruithe a bheidh le leagan síos i gcomhaontuithe idir an Comhphobal agus na tíortha sin, de réir an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 300 den Chonradh.

Sonróidh na comhaontuithe, inter alia, cineál agus méid rannpháirtíochta na dtíortha sin in obair an Fhorais agus na rialacha mionsonraithe don rannpháirtíocht sin, lena n-áirítear forálacha a bhaineann le ranníocaíochtaí airgeadais agus le foireann. Ní fhéadfaidh comhaontuithe den sórt sin foráil go mbeidh cearta vótála ag ionadaithe ó na tríú tíortha ar an mBord Rialaithe agus ní fhéadfaidh siad forálacha a chuimsiú nach gcoifidh leis na Rialacháin Foirne dá dtagraítear in Airteagal 21 den Rialachán seo.

2. Féadfaidh an Bord Rialaithe cinneadh de réir mar is gá a ghlacadh, gan comhaontú dá dtagraítear i mír 1 a fháil, maidir le rannpháirtíocht tríú tíortha i meithleacha ad hoc.

*Airteagal 24***Meastóireacht**

1. I gcomhréir le hAirteagal 25(4) den Rialachán Réime Airgeadais, déanfaidh an Foras meastóireachtaí rialta ex ante agus ex

post ar a chuid gníomhaíochtaí i gcás ina mbeidh gá le méid suntasach a chaitheamh orthu. Cuirfear torthaí na meastóireachtaí sin in iúl don Bhord Rialaithe.

2. Gach ceithre bliana déanfaidh an Coimisiún, i gcomhar leis an mBord Rialaithe, meastóireacht ar chur chun feidhme an Rialacháin seo, ar na torthaí a fuair an Foras agus ar a mhodhanna oibre i bhfianaise na gcuspóirí, an tsainordaithe agus na bhfeidhmeanna a shainmhínítear sa Rialachán seo. Saineolaithe seachtracha a dhéanfaidh an mheastóireacht. Déanfaidh an Coimisiún torthaí na meastóireachta a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa, na Comhairle agus Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa.

3. Glacfaidh an Foras gach céim is iomchuí chun aon fhadhbanna a eascróidh le linn an phróisis mheastóireachta a réiteach.

*Airteagal 25***Athbhreithniú**

Tar éis na meastóireachta, déanfaidh an Coimisiún, i gcás inar gá, togra maidir le hathbhreithniú fhorálacha an Rialacháin seo a thíolacadh. Má tá an Coimisiún den tuairim nach bhfuil cúis mhaith a thuilleadh leis an bhForas a bheith ann a thuilleadh, ag féachaint do na cuspóirí a shanntar dó, féadfaidh sé togra a dhéanamh chun an Rialachán seo a aisghairm.

*Airteagal 26***Aisghairm**

Aisghairtear Rialacháin (CEE) Uimh. 1360/90, (CE) Uimh. 2063/94, (CE) Uimh. 1572/98, (CE) Uimh. 1648/2003 ón gComhairle agus Airteagal 16 de Rialachán (CE) Uimh. 2666/2000 ón gComhairle, mar a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán seo.

Déanfar tagairtí do na Rialacháin aisghairthe a fhorléiriú mar thagairtí don Rialachán seo agus léifear iad i gcomhréir leis an tábla comhghaoil a leagtar amach in Iarscríbhinn II a ghabhann leis an Rialachán seo.

*Airteagal 27***Teacht i bhfeidhm**

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh i/sa, 16 Nollaig 2008.

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán
H.-G. PÖTTERING

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán
B. LE MAIRE

*IARSCRÍBHINN I***An Rialachán arna aisghairm agus na leasuithe comhleanúnacha a rinneadh air**

Rialachán (CEE) Uimh. 1360/90 ón gComhairle an 7 Bealtaine 1990	(IO L 131, 23.5.1990, lch. 1)
Rialachán (CE) Uimh. 2063/94 ón gComhairle an 27 Iúil 1994	(IO L 216, 20.8.1994, lch. 9)
Rialachán (CE) Uimh. 1572/98 ón gComhairle an 17 Iúil 1998	(IO L 206, 23.7.1998, lch. 1)
Airteagal 16 de Rialachán (CE) Uimh. 2666/2000 ón gComhairle an 5 Nollaig 2000	(IO L 306, 7.12.2000, lch. 1)
Rialachán (CE) Uimh. 1648/2003 ón gComhairle an 18 Meitheamh 2003	(IO L 245, 29.9.2003, lch. 22)

IARSCRÍBHINN II

TÁBLA COMHGHAOIL

Rialachán (CEE) Uimh. 1360/90	An Rialachán seo
Airteagal 1 an chéad mhír	Airteagal 1(1) an réamhrá
Airteagal 1 an chéad fhleasc go dtí an ceathrú fleasc	—
Airteagal 1 an dara habairt	—
—	Airteagal 1(1) pointe (a) go pointe (c)
—	Airteagal 1(1) an dara fómhír
—	Airteagal 1(2) go (3)
Airteagal 2	—
Airteagal 3 an chéad mhír	Airteagal 2 an chéad mhír
Airteagal 3 pointe (a) go pointe (g)	—
—	Airteagal 2 pointe (a) go pointe (f)
Airteagal 3 pointe (h)	Airteagal 2 pointe (g)
Airteagal 4(1)	Airteagal 3(1)
—	Airteagal 3(2)
Airteagal 4(3) an chéad abairt	Airteagal 3(3) an chéad abairt
—	Airteagal 3(3) an dara habairt
Airteagal 4(2)	—
—	Airteagal 3(4) agus (5)
—	Airteagal 4(1) go (3)
Airteagal 4a(1)	Airteagal 4(4) an chéad fhomhír
Airteagal 4a(2)	Airteagal 4(4) an dara fómhír
—	Airteagal 5
Airteagal 4a(3)	Airteagal 6
Airteagal 5(1)	Airteagal 7(1)
Airteagal 5(2)	Airteagal 7(2) an chéad fhomhír agus an dara fómhír
—	Airteagal 7(2) an tríú fómhír agus an ceathrú fómhír
Airteagal 5(3)	Airteagal 7(3)
Airteagal 5(4) an chéad fhomhír	Airteagal 7(4) an chéad abairt
—	Airteagal 7(4) an dara habairt
Airteagal 5(4) an dara fómhír	Airteagal 7(5)
Airteagal 5(4) an tríú fómhír agus an ceathrú fómhír	Airteagal 8(1) an chéad fhomhír
—	Airteagal 8(1) an dara fómhír
Airteagal 5(4) an fhomhír dheireanach	Airteagal 8(1) an fhomhír dheireanach
Airteagal 5(5) agus (6)	Airteagal 8(2) agus Airteagal 8(3)
Airteagal 5(7) go (10)	—
—	Airteagal 9
Airteagal 6	—
Airteagal 7(1) an chéad abairt	Airteagal 10(1) an chéad abairt
Airteagal 7(1) an dara habairt	—
—	Airteagal 10(1) an dara habairt agus an dara, an tríú agus an ceathrú fómhír
—	Airteagal 10(2)

Rialachán (CEE) Uimh. 1360/90	An Rialachán seo
Airteagal 7(2)	Airteagal 10(5) an chéad abairt
Airteagal 7(3)	Airteagal 10(3)
—	Airteagal 10(4) pointe (a) go pointe (k)
—	Airteagal 11
—	Airteagal 12
—	Airteagal 13
Airteagal 8	Airteagal 14
Airteagal 9	Airteagal 15
Airteagal 10(1)	Airteagal 16(1)
—	Airteagal 16(2)
Airteagal 10(2)	Airteagal 16(3)
Airteagal 10(3)	—
Airteagal 10(4) go (6)	Airteagal 16(4) go (6)
Airteagal 11(1)	Airteagal 17(3)
Airteagal 11(2) agus (3)	Airteagal 17(1) agus (2)
Airteagal 11(4) go (10)	Airteagal 17(4) go (10)
—	Airteagal 17(11)
—	Airteagal 18
Airteagal 12	Airteagal 19(1)
—	Airteagal 19(2) go (4)
Airteagal 13	Airteagal 20
Airteagal 14	Airteagal 21(1)
—	Airteagal 21(2) go (4)
Airteagal 15	Airteagal 22
Airteagal 16(1)	Airteagal 23(1) an chéad fhomhír agus an chéad abairt sa dara fhomhír
—	Airteagal 23(1) an abairt dheireanach sa dara fhomhír
Airteagal 16(2)	Airteagal 23(2)
—	Airteagal 24(1)
Airteagal 17	Airteagal 24(2)
—	Airteagal 24(3)
Airteagal 18	—
—	Airteagal 25
—	Airteagal 26
Airteagal 19	Airteagal 27
—	Iarscríbhinn

NÓTA DON LÉITHEOIR

Tá na hInstitiúidí tar éis a chinneadh gan an leasú deireanach ar na gníomhartha sin a luaitear ina dtéacsanna a lua a thuilleadh.

Mura gcuirtear a mhalairt in iúl, na gníomhartha dá dtagraítear sna téacsanna a fhoilsítear leis seo, is do na gníomhartha atá i bhfeidhm faoi láthair a thagraíonn siad.